

ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΣ
ΣΥΛΛΟΓΟΣ
ΠΕΙΡΑΙΑ

**Νέες αλλαγές στον
Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας
(Νόμος 5221/2025)**

ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΕΙΡΑΙΑ

ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΟΝ ΚΩΔΙΚΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟΝ Ν. 5221/2025

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ ΠΕΙΡΑΙΑ:

Διονύσιος Πλέσσας

Ιωάννης Τιμαγένης

Αθανάσιος Καστανίδης

Όλγα - Παρασκευή Σταγάκη

Δημήτριος Σαμουλίκος (ασκ. δικηγόρος)

ΕΙΣΑΓΩΓΗ:

Ηλίας Ι. Κλάππας,

Πρόεδρος ΔΣΠ

Πειραιάς,

Δεκέμβριος 2025

Πίνακας Περιεχομένων

Εισαγωγή του Προέδρου του ΔΣΠ	7
Άρθρο 16.....	8
Άρθρο 18.....	10
Άρθρο 38.....	10
Άρθρο 43.....	11
Άρθρο 47.....	11
Άρθρο 54.....	12
Άρθρο 55.....	12
Άρθρο 67.....	13
Άρθρο 105.....	14
Άρθρο 119.....	14
Άρθρο 122.....	15
Άρθρο 124.....	16
Άρθρο 128.....	16
Άρθρο 131.....	18
Άρθρο 132.....	18
Άρθρο 134.....	20
Άρθρο 134Α.....	21
Άρθρο 135.....	22
Άρθρο 136.....	23
Άρθρο 144.....	23
Άρθρο 209.....	23
Άρθρο 215.....	24
Άρθρο 226.....	25
Άρθρο 227.....	26
Άρθρο 237.....	27
Άρθρο 238.....	32
Άρθρο 241.....	32

Άρθρο 269	33
Άρθρο 375	35
Άρθρο 377	35
Άρθρο 378	36
Άρθρο 381	36
Άρθρο 393	37
Άρθρο 395	37
Άρθρο 397	38
Άρθρο 423	38
Άρθρο 466	39
Άρθρο 467	39
Άρθρο 468	40
Άρθρο 469	41
Άρθρο 495	42
Άρθρο 520	45
Άρθρο 523	45
Άρθρο 524	46
Άρθρο 527	47
Άρθρο 538	47
Άρθρο 539	48
Άρθρο 544	48
Άρθρο 545	50
Άρθρο 546	51
Άρθρο 547	52
Άρθρο 548	53
Άρθρο 562	53
Άρθρο 564	54
Άρθρο 566	54
Άρθρο 568	55

Άρθρο 569	56
Άρθρο 570	57
Άρθρο 571	58
Άρθρο 573	59
Άρθρο 592	63
Άρθρο 593	64
Άρθρο 614	64
Άρθρο 625	67
Άρθρο 626	67
Άρθρο 627	68
Άρθρο 628	68
Άρθρο 629	69
Άρθρο 630	69
Άρθρο 631	70
Άρθρο 633	70
Άρθρο 637	71
Άρθρο 638	72
Άρθρο 686	72
Άρθρο 722	73
Άρθρο 732Α	74
Άρθρο 740	74
Άρθρο 741	74
Άρθρο 748	75
Άρθρο 754	76
Άρθρο 761	76
Άρθρο 762	77
Άρθρο 767	77
Άρθρο 769	77
Άρθρο 778	78

Άρθρο 781	78
Άρθρο 794	79
Άρθρο 807	79
Άρθρο 808	80
Άρθρο 809	82
Άρθρο 824	83
Άρθρο 826	84
Άρθρο 828	84
Άρθρο 835	85
Άρθρο 838	85
Άρθρο 839	86
Άρθρο 840	86
Άρθρο 841	87
Άρθρο 904	88
Άρθρο 912	88
Άρθρο 913	88
Άρθρο 918	89
Άρθρο 927	90
Άρθρο 933	91
Άρθρο 934	92
Άρθρο 937	93
Άρθρο 938	93
Άρθρο 943	94
Άρθρο 947	95
Άρθρο 953	96
Άρθρο 954	96
Άρθρο 955	98
Άρθρο 959	99
Άρθρο 966	102

Άρθρο 973	103
Άρθρο 988	104
Άρθρο 995	105
Άρθρο 997	107
Άρθρο 998	108
Άρθρο 1001	109
Άρθρο 1005	109
Άρθρο 1769 ΑΚ	111
Άρθρο 1770 ΑΚ	111
Άρθρο 1771 ΑΚ	111
Άρθρο 1772 ΑΚ	111
Άρθρο 1773 ΑΚ	112
Άρθρο 1774 ΑΚ	112
Άρθρο 1776 ΑΚ	112
Άρθρο 1778 ΑΚ	113
Παράρτημα	114

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Με το ν. 5221/2025 επέρχονται σοβαρότατες αλλαγές στην πολιτική δίκη. Οι αλλαγές αυτές επηρεάζουν σημαντικά την καθημερινή άσκηση του λειτουργήματός μας και τη δικονομική άσκηση των δικαιωμάτων των εντολών μας.

Αφορούν, μεταξύ άλλων, τον τρόπο άσκησης των ενδίκων μέσων, τις ανακοπές κατά αναγκαστικής εκτέλεσης και τον υποχρεωτικό επαναπροσδιορισμό εκκρεμών ανακοπών, τη νέα προδικασία στην τακτική διαδικασία, τροποποιήσεις στις δικονομικές προθεσμίες και τις προθεσμίες επιδόσεων, την έκδοση διαταγών πληρωμής και απόδοσης μισθίου από δικηγόρους, τη δημοσίευση διαθηκών και την κήρυξη της διαθήκης ως κυρίας από συμβολαιογράφους και τη δημιουργία μητρώου διαθηκών.

Οι ευρύτερες αυτές αλλαγές στην Πολιτική Δικονομία, αλλά και στο Αστικό Δίκαιο μας οδήγησαν στην απόφαση να δημιουργήσουμε έναν **Οδηγό προς ενημέρωση και υποβοήθηση των συναδέλφων.**

Ο Οδηγός αυτός περιλαμβάνει τις διατάξεις που τροποποιούνται με τονισμένο (bold) το τροποποιούμενο τμήμα του κειμένου, τον χρόνο έναρξης ισχύος κάθε διάταξης, τα αντίστοιχα αποσπάσματα από την αιτιολογική έκθεση προς ενημέρωση για τον σκοπό του νομοθέτη, τα άρθρα που καταργούνται, καθώς και παρατηρήσεις σε όσα άρθρα κρίθηκε αναγκαίο.

Στον Οδηγό ενσωματώθηκαν, στα αντίστοιχα άρθρα, οι περαιτέρω τροποποιήσεις στον ΚΠολΔ και τον ΑΚ που έχει φέρει προς νομοθέτηση το Υπουργείο Δικαιοσύνης και περιλαμβάνονται σε νομοσχέδιο του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών. Επίσης, για ευχερέστερη επισκόπηση των υπό ψήφιση τροποποιήσεων δημιουργήθηκε ένα ξεχωριστό **Παράρτημα** στον Οδηγό που τις περιλαμβάνει.

Θερμές ευχαριστίες για την εργασία, τη διάθεση προσφοράς και τον χρόνο που αφιέρωσαν, στους συναδέλφους **Διονύση Πλέσσα, Γιάννη Τιμαγένη, Αθανάσιο Καστανίδη, Όλγα-Παρασκευή Σταγάκη,** Δικηγόρους Πειραιά, και τον **Δημήτρη Σαμουλικο,** Ασκούμενο Δικηγόρο Πειραιά, οι οποίοι επιμελήθηκαν τον παρόντα Οδηγό.

Ο Πρόεδρος

Ηλίας Ι. Κλάππας

-Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας-

Κείμενο νέων διατάξεων

Άρθρο 16

Αποκλειστική αρμοδιότητα μονομελών πρωτοδικείων

Αιτιολογική Έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται η περ. 10 του άρθρου 16 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α' 182), περί της αποκλειστικής αρμοδιότητας των μονομελών πρωτοδικείων, και προστίθεται αναφορά σε πιστοποιημένους εκτιμητές προκειμένου να διασφαλιστούν η ορθότητα και η σαφήνεια στη ρύθμιση των σχετικών διαφορών.

Στην αρμοδιότητα των μονομελών πρωτοδικείων υπάγονται πάντοτε:	
1. Οι διαφορές από μίσθωση πράγματος ή άλλου προσοδοφόρου αντικειμένου,	
2. Οι διαφορές από παροχή εξαρτημένης εργασίας ή και από οποιαδήποτε άλλη αιτία, με αφορμή την εργασία αυτή, ανάμεσα στους εργαζομένους ή τους διαδόχους τους ή εκείνους στους οποίους ο νόμος δίνει δικαιώματα από την παροχή της εργασίας των πρώτων και στους εργοδότες ή τους διαδόχους τους,	
3. οι διαφορές από παροχή εξαρτημένης εργασίας ή και από οποιαδήποτε άλλη αιτία, με αφορμή την εργασία αυτή, ανάμεσα σε εκείνους που εργάζονται από κοινού στον ίδιο εργοδότη,	
4. Οι διαφορές ανάμεσα στους επαγγελματίες ή τους βιοτέχνες, είτε μεταξύ τους είτε με τους πελάτες τους, από την παροχή εργασίας ή ειδών που κατασκεύασαν αυτοί,	
5. Οι διαφορές από συλλογική σύμβαση εργασίας ή από διατάξεις που εξομοιώνονται με διατάξεις συλλογικής σύμβασης, είτε ανάμεσα σε αυτούς που δεσμεύονται από αυτές είτε ανάμεσα σε αυτούς και τρίτους,	
6. Οι διαφορές ανάμεσα σε οργανισμούς κοινωνικής ασφάλισης και στους ασφαλισμένους σε αυτούς ή τους διαδόχους τους ή εκείνους που κατά το νόμο έχουν δικαιώματα από τη σχέση ασφάλισης,	
7. Οι διαφορές που αφορούν τις αμοιβές, τις αποζημιώσεις και τα έξοδα δικηγόρων, συμβολαιογράφων, άμισθων δικαστικών επιμελητών, γιατρών, οδοντογιατρών, διπλωματούχων μαιών, κτηνιάτρων, μηχανικών και χημικών διπλωματούχων ανώτατων και ανώτερων σχολών, μεσιτών που έχουν διοριστεί νόμιμα ή των καθολικών διαδόχων όλων αυτών, όπως και αν χαρακτηρίζεται η σχέση από την οποία προκύπτουν και ανεξάρτητα από το αν υπάρχει ή όχι συμφωνία για τον καθορισμό της αμοιβής ή για τον τρόπο της πληρωμής της,	
8. Οι διαφορές που αφορούν απαιτήσεις διαιτητών, εκτελεστών διαθηκών, διαχειριστών σε ιδιοκτησία κατά ορόφους ή διαχειριστών που διορίστηκαν από δικαστική αρχή, εκκαθαριστών εταιριών ή νομικών προσώπων ή κληρονομιών ή των καθολικών διαδόχων όλων αυτών για τις αμοιβές και τα έξοδά τους, ανεξάρτητα από το αν υπάρχει ή όχι συμφωνία για τον καθορισμό της αμοιβής ή για τον τρόπο της πληρωμής της,	

9. Οι διαφορές που αφορούν το ποσοστό ή την πληρωμή του ασφαλιστρου,	
10. Οι διαφορές που αφορούν τις αμοιβές, τις αποζημιώσεις και τα έξοδα των πραγματογνωμόνων, των διαιτητών πραγματογνωμόνων, των εκτιμητών και των πιστοποιημένων εκτιμητών, με οποιονδήποτε τρόπο και αν διορίστηκαν, ή των καθολικών διαδόχων τους,	
11. Οι διαφορές που αφορούν απαιτήσεις αποζημίωσης οποιασδήποτε μορφής για ζημιές από αυτοκίνητο, ανάμεσα στους δικαιούχους ή τους διαδόχους τους και εκείνους που έχουν υποχρέωση για αποζημίωση ή τους διαδόχους τους, όπως και οι απαιτήσεις από σύμβαση ασφάλισης αυτοκινήτου, ανάμεσα στις ασφαλιστικές εταιρίες και τους ασφαλισμένους ή τους διαδόχους τους,	
12. Οι διαφορές από προσβολή της νομής ή κατοχής κινητών ή ακινήτων,	
13. Οι διαφορές ανάμεσα στους ιδιοκτήτες ορόφων ή διαμερισμάτων από τη σχέση της οροφокτησίας, καθώς και οι διαφορές ανάμεσα στους διαχειριστές ιδιοκτησίας κατ' ορόφους και στους ιδιοκτήτες ορόφων και διαμερισμάτων,	
14. Οι διαφορές από επίμορτη αγροληψία,	
15. Οι διαφορές που αφορούν ζημιές σε δέντρα, κλήματα, καρπούς, σπαρτά, ρίζες, και γενικά φυτά, που έγιναν με παράνομη βοσκή ζώων ή με οποιοδήποτε άλλον τρόπο,	
16. Οι διαφορές που αφορούν τον καθορισμό των αποστάσεων που επιβάλλουν οι νόμοι και οι κανονισμοί ή οι επιτόπιες συνήθειες για το φύτεμα δέντρων ή φυτειών ή για την ανέγερση φραχτών ή για τη διάνοιξη τάφρων,	
17. Οι διαφορές που αφορούν την παρεμπόδιση της ελεύθερης χρήσης δρόμων και μονοπατιών, καθώς και τις ζημιές που προκαλούνται από την παρεμπόδιση αυτής,	
18. Οι διαφορές που αφορούν τη χρήση του τρεχούμενου νερού ή την παρεμπόδιση της χρήσης του,	
19. Οι διαφορές που προκύπτουν από πώληση ζώων, εξαιτίας πραγματικών ελαττωμάτων ή έλλειψης συμφωνημένων ιδιοτήτων,	
20. Οι διαφορές που προκύπτουν από τις διατάξεις των άρθρων 1003 έως 1009, 1018 έως 1020 και 1023 έως 1031 του Αστικού Κώδικα, καθώς και εκείνες που αναφέρονται σε ζημιές που προκλήθηκαν από την παράβασή τους,	
21. Οι διαφορές που προκύπτουν από τις διατάξεις των άρθρων 834 έως 839 του Αστικού Κώδικα,	
22. Οι διαφορές που αφορούν απαιτήσεις των προσώπων που αναφέρονται στα άρθρα 834 και 839 του Αστικού Κώδικα ή των καθολικών διαδόχων τους,	
23. Οι διαφορές από σύμβαση μεταφοράς προσώπων με οποιοδήποτε μέσο για τις απαιτήσεις που έχουν από αυτήν οι μεταφορείς ή οι καθολικοί διάδοχοί τους	
24. Οι διαφορές που αφορούν δικαιώματα ή αποζημιώσεις ή έξοδα των μαρτύρων που εξετάστηκαν σε οποιοδήποτε δικαστήριο ή σε διαιτητές, καθώς και εκείνες που αφορούν τα δικαιώματα ή αποζημιώσεις ή έξοδα των διερμηνέων, των μεσεγγυούχων, και των φυλάκων, με οποιοδήποτε τρόπο και αν διορίστηκαν, και των καθολικών διαδόχων όλων αυτών και	
25. Οι διαφορές που αφορούν τις απαιτήσεις των σωματείων και των συνεταιρισμών εναντίον των μελών τους ή των καθολικών διαδόχων τους, για την εισφορά που τους οφείλουν, καθώς και οι διαφορές που αφορούν τις απαιτήσεις που έχουν εναντίον των σωματείων και των συνεταιρισμών τα μέλη ή οι καθολικοί διάδοχοί τους για χρηματική ή άλλη παροχή.	

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026. ¹

¹ Σύμφωνα με το άρθρ. 126 παρ. 6 του ν. 5221/2025: «Οι διατάξεις του Μέρους Α' εφαρμόζονται για αγωγές και κλήσεις που ασκούνται ή κατατίθενται από την 1η.1.2026».

Άρθρο 18

Αρμοδιότητα πολυμελών πρωτοδικείων στον πρώτο και δεύτερο βαθμό

Αιτιολογική Έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται το άρθρο 18 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, περί της αρμοδιότητας των πολυμελών πρωτοδικείων στον πρώτο και στον δεύτερο βαθμό. Συγκεκριμένα, στις περ. α) και γ) της παρ. 2, αυξάνεται το όριο αξίας του αντικειμένου της διαφοράς από τις τριάντα χιλιάδες (30.000) στις ογδόντα χιλιάδες (80.000) ευρώ*, και στην περ. β) της ίδιας παραγράφου, αυξάνεται το όριο αξίας του αντικειμένου της διαφοράς, ήτοι του ποσού του συμφωνημένου μισθώματος από τα οκτακόσια (800) στα χίλια (1.000) ευρώ, για τις διαφορές από μίσθωση πράγματος ή άλλου προσοδοφόρου αντικειμένου, εξέλιξη που διευρύνει την αρμοδιότητα των πολυμελών πρωτοδικείων επί εφέσεων κατά αποφάσεων των μονομελών πρωτοδικείων. Η προτεινόμενη τροποποίηση αποσκοπεί στην ανακατανομή της δικαιοδοτικής ύλης μεταξύ των επιπέδων δικαιοδοσίας, με σκοπό την αποσυμφόρηση των ανώτερων βαθμών και την αναβάθμιση του ρόλου των πολυμελών σχηματισμών στην απονομή της δικαιοσύνης.

***Σημείωση:** τελικά στο ψηφισθέν καθορίστηκε σε 60.000 ευρώ

1. Στην αρμοδιότητα των πολυμελών πρωτοδικείων υπάγονται σε πρώτο βαθμό όλες οι διαφορές για τις οποίες δεν είναι αρμόδια τα μονομελή πρωτοδικεία	
2. Στην αρμοδιότητα των πολυμελών πρωτοδικείων υπάγονται και οι εφέσεις κατά των αποφάσεων των μονομελών πρωτοδικείων της περιφέρειάς τους: α) όταν η αξία του αντικειμένου της διαφοράς δεν υπερβαίνει τις τριάντα εξήντα χιλιάδες (60.000) ευρώ, β) της περ. 1) του άρθρου 16, εφόσον το συμφωνημένο μηνιαίο μίσθωμα δεν υπερβαίνει τα οκτακόσια χίλια (1.000) ευρώ, γ) των περ. 2) έως 13) του άρθρου 16, εφόσον η αξία του αντικειμένου της διαφοράς δεν υπερβαίνει τις τριάντα εξήντα χιλιάδες (60.000) ευρώ, δ) των περ. 14) έως 24) του άρθρου 16, ανεξάρτητα από την αξία του αντικειμένου της διαφοράς.	Προϋπάρχουσες διατάξεις αφορούσαν αξία που δεν ήταν μεγαλύτερη των τριάντα χιλιάδων ευρώ καθώς και μισθώματα που δεν ήταν μεγαλύτερα των οκτακοσίων ευρώ

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

Άρθρο 38

Δωσιδικία ειδικής κατηγορίας προσώπων

Αιτιολογική Έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται το άρθρο 38 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, περί της συντρέχουσας δωσιδικίας μακρότερης διαμονής, με αντικατάσταση της απαρχαιωμένης λέξης «υπηρέτες» από τον σύγχρονο όρο «οικιακοί βοηθοί», εντάσσοντας έτσι με μεγαλύτερη ακρίβεια την κατηγορία αυτή στο πεδίο εφαρμογής της συντρέχουσας δωσιδικίας λόγω μακρόχρονης διαμονής. Η προτεινόμενη τροποποίηση αντανάκλα την ανάγκη εκσυγχρονισμού της ορολογίας της πολιτικής δικονομίας, εναρμονίζοντάς τη με τις κοινωνικο-εργασιακές εξελίξεις και διασφαλίζοντας την ίση πρόσβαση των οικιακών βοηθών στη δικαστική προστασία στον τόπο μακρόχρονης διαμονής τους.

Απαιτήσεις εναντίον προσώπων που έχουν ικανότητα δικαστικής παράστασης και, εξαιτίας ειδικών συνθηκών, έχουν σε ορισμένο τόπο διαμονή με μακρότερη διάρκεια, όπως είναι ιδίως οι υπάλληλοι, οι οικιακοί βοηθοί , οι σπουδαστές, οι μαθητές,	Αλλαγή αναφορικά με τον όρο υπηρέτες σε οικιακούς βοηθούς
--	---

εφόσον το αντικείμενό τους είναι περιουσιακό, μπορούν να εισαχθούν και στο δικαστήριο στην περιφέρεια του οποίου βρίσκεται ο τόπος διαμονής τους.	
---	--

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

Άρθρο 43

Συμφωνία παρέκτασης για μελλοντικές διαφορές

Αιτιολογική Έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται το άρθρο 43 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, περί παρέκτασης σε μελλοντικές διαφορές, με την προσθήκη παρ. 2 που εισάγει ρητή απαγόρευση της αποκλειστικής παρέκτασης δικαιοδοσίας υπέρ της κύριας έδρας νομικού προσώπου, όταν συντρέχει η δωσιδικία του υποκαταστήματος. Η προτεινόμενη προσθήκη αποσκοπεί στην ενίσχυση της προστασίας του διαδίκου, αποτρέποντας καταχρηστικές συμφωνίες που θα μπορούσαν να τον υποχρεώσουν να εκδικαστεί η διαφορά του μακριά από τον τόπο δραστηριότητάς του, επιβεβαιώνοντας τη σημασία της εγγύτητας στην πρόσβαση στη δικαιοσύνη.

1. Η συμφωνία των διαδίκων, με την οποία τακτικό δικαστήριο γίνεται αρμόδιο για μελλοντικές διαφορές είναι έγκυρη μόνο αν είναι έγγραφη και αναφέρεται σε ορισμένη έννομη σχέση, από την οποία θα προέλθουν οι διαφορές.	
--	--

2. Επί συνδρομής της δωσιδικίας του υποκαταστήματος δεν επιτρέπεται η συνομολόγηση, ακόμη και εγγράφως, ρήτρας αποκλειστικής παρέκτασης υπέρ των δικαστηρίων της κύριας έδρας του υπαγόμενου σε αυτή προσώπου, εφόσον είναι προγενέστερη της γένεσης της διαφοράς.	
---	--

Προστίθεται τίτλος στο άρθρο και ολόκληρη η παράγραφος 2
--

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

Άρθρο 47

Αδυναμία άσκησης ενδίκων μέσων λόγω αναρμοδιότητας

Αιτιολογική Έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται το άρθρο 47 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, περί της αδυναμίας άσκησης ενδίκων μέσων κατά απόφασης πολυμελούς πρωτοδικείου λόγω αρμοδιότητας μονομελούς πρωτοδικείου και κατά απόφασης κατώτερου δικαστηρίου που παραπέμπει σε ανώτερο, με την προσθήκη τρίτου εδαφίου που επεκτείνει το πεδίο εφαρμογής της αρχής της μη προσβολής απόφασης για λόγους αρμοδιότητας. Ειδικότερα, προβλέπεται ότι δεν επιτρέπεται η άσκηση ενδίκου μέσου για τον λόγο ότι η υπόθεση ανήκε στην κατά τόπο αρμοδιότητα είτε της έδρας του Πρωτοδικείου είτε της παράλληλης ή περιφερειακής έδρας του. Η προτεινόμενη προσθήκη στοχεύει στην αποτροπή τυπικών ενστάσεων που καθυστερούν αδικαιολόγητα τη δικαστική επίλυση διαφορών, προάγοντας την ασφάλεια δικαίου και την οικονομία της δίκης.

Απόφαση πολυμελούς πρωτοδικείου δεν προσβάλλεται με ένδικο μέσο για τον λόγο ότι η υπόθεση ανήκει στην αρμοδιότητα του μονομελούς πρωτοδικείου. Το ίδιο εφαρμόζεται αναλόγως και για την απόφαση κατώτερου δικαστηρίου που παραπέμπει την υπόθεση σε ανώτερο. Απόφαση δικαστηρίου δεν προσβάλλεται με ένδικο μέσο, για τον λόγο ότι η υπόθεση ανήκει στην κατά τόπον αρμοδιότητα είτε της έδρας του Πρωτοδικείου είτε της παράλληλης ή περιφερειακής έδρας αυτού.	
--	--

Προστίθεται η μη δυνατότητα προσβολής απόφασης για λόγο αρμοδιότητας Έδρας Πρωτοδικείου ή Παράλληλης ή Περιφερειακής Έδρας
--

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

Άρθρο 54

Αρμόδιο δικαστήριο για την αίτηση εξαίρεσης

Αιτιολογική Έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται το άρθρο 54 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, περί της αρμοδιότητας για την εξαίρεση δικαστή ή υπαλλήλου γραμματείας μονομελούς πρωτοδικείου, με την προσθήκη πρόβλεψης για την αρμοδιότητα επί αιτήματος εξαίρεσης δικηγόρου, όταν αυτός ενεργεί κατ' εφαρμογή του Κώδικα, εκδίδοντας πράξεις (όπως κληρονομητήριο, διαταγή πληρωμής και διαταγή απόδοσης της χρήσης μισθίου). Ειδικότερα, ορίζεται ότι αρμόδιος είναι ο προϊστάμενος του πρωτοδικείου στην περιφέρεια του οποίου υπάγεται ο δικηγορικός σύλλογος, του οποίου είναι μέλος ο εν λόγω δικηγόρος. Η προτεινόμενη προσθήκη έρχεται να καλύψει ερμηνευτικά κενά και να διασφαλίσει την ομοιόμορφη αντιμετώπιση αιτημάτων εξαίρεσης, ενισχύοντας την ασφάλεια δικαίου και την ορθολογική κατανομή αρμοδιοτήτων.

Αρμόδιο να αποφανθεί για την εξαίρεση είναι το δικαστήριο στο οποίο υπηρετεί ο εξαιρούμενος. Σε περίπτωση εξαίρεσης δικαστή μονομελούς πρωτοδικείου, είναι αρμόδιο το πολυμελές πρωτοδικείο, στην περιφέρεια του οποίου υπάγεται το μονομελές πρωτοδικείο. **Σε περίπτωση εξαίρεσης δικηγόρου, όταν εκδίδει πράξεις σύμφωνα με τον παρόντα Κώδικα, είναι αρμόδιος ο προϊστάμενος του πρωτοδικείου στην περιφέρεια του οποίου υπάγεται ο δικηγορικός σύλλογος, μέλος του οποίου είναι ο δικηγόρος.** Σε περίπτωση εξαίρεσης υπαλλήλου γραμματείας, είναι αρμόδιος ο προϊστάμενος του δικαστηρίου στο οποίο υπηρετεί ο εξαιρούμενος.

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

Άρθρο 55

Δήλωση εξαίρεσης

Αιτιολογική Έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προστίθεται παρ. 3Α στο άρθρο 55 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, περί της δήλωσης εξαίρεσης δικαστών, ώστε να εναρμονιστεί η διαδικασία της δήλωσης εξαίρεσης με την πρόβλεψη καθηκόντων στους δικηγόρους, όταν ενεργούν στο πλαίσιο του Κώδικα, όπως σε διαδικασίες έκδοσης διαταγών. Συγκεκριμένα, προβλέπεται ότι και οι δικηγόροι υποχρεούνται να δηλώνουν τον λόγο εξαίρεσής τους στον προϊστάμενο του πρωτοδικείου, στην περιφέρεια του οποίου υπάγεται ο δικηγορικός σύλλογος στον οποίο ανήκουν. Παράλληλα, στην παρ. 3, ο όρος «πρόεδρος του πολυμελούς πρωτοδικείου» αντικαθίσταται με τον πιο σύγχρονο «προϊστάμενος του πρωτοδικείου», ενισχύοντας τη σαφήνεια και την ενιαία εφαρμογή των διατάξεων σε μονομελή και πολυμελή σχήματα.

1.Δικαστές πολυμελών δικαστηρίων και εισαγγελείς, αν υπάρχει λόγος εξαίρεσής τους, οφείλουν να το δηλώσουν στον πρόεδρο του δικαστηρίου.	
2.Υπάλληλοι της γραμματείας των πολυμελών δικαστηρίων, αν υπάρχει λόγος εξαίρεσής τους, οφείλουν να το δηλώσουν στον προϊστάμενο της γραμματείας.	
3.Δικαστές μονομελών πρωτοδικείων και ειρηνοδίκες , καθώς και υπάλληλοι της γραμματείας τους, αν υπάρχει λόγος εξαίρεσής τους, οφείλουν να το δηλώσουν στον πρόεδρο προϊστάμενο του πολυμελούς πρωτοδικείου και να απόσχουν από τα καθήκοντά τους, εωσότου αυτός αποφασίσει.	Διαγράφεται η φράση «και ειρηνοδίκες». Διαγράφεται η φράση «[στον] πρόεδρο [του] πολυμελούς», καθώς η δήλωση γίνεται στον προϊστάμενο του πρωτοδικείου.
3Α. Δικηγόροι, όταν εκδίδουν πράξεις σύμφωνα με τον παρόντα Κώδικα, αν υπάρχει λόγος εξαίρεσής τους, οφείλουν να το δηλώσουν στον προϊστάμενο του	Προστίθεται ολόκληρη η παράγραφος 3Α

πρωτοδικείου, στην περιφέρεια του οποίου υπάγεται ο δικηγορικός σύλλογος, του οποίου είναι μέλη.	
4. Το δικαστήριο αποφασίζει χωρίς τη συμμετοχή εκείνου που υπέβαλε τη δήλωση και χωρίς συζήτηση στο ακροατήριο.	

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

Άρθρο 67

Συμπλήρωση ελλείψεων σχετικά με την ικανότητα δικαστικής παράστασης

Αιτιολογική Έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται η παρ. 1 του άρθρου 67 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, περί της συμπλήρωσης ελλείψεων ως προς τους διαδίκους, με στόχο την επιτάχυνση και ψηφιοποίηση της διαδικασίας σε περιπτώσεις ελλείψεων νομιμοποίησης ή ικανότητας δικαστικής παράστασης. Ειδικότερα, καταργείται η υποχρεωτική αναβολή της δίκης και προβλέπεται ότι το δικαστήριο, με την επιφύλαξη των άρθρων 227 και 237 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, ορίζει προθεσμία για τη συμπλήρωση των ελλείψεων και αποστέλλει σχετική ειδοποίηση στην ηλεκτρονική διεύθυνση του δικηγόρου. Αν η προθεσμία παρέλθει άπρακτη, η υπόθεση εκδικάζεται ερήμην του διαδίκου με την έλλειψη. Η προτεινόμενη τροποποίηση ευθυγραμμίζεται με τη γενική τάση για περιορισμό των αναβολών και ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της πολιτικής δίκης.

1. Με την επιφύλαξη των άρθρων 227 και 237 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, αν υπάρχουν ελλείψεις σχετικά με την ικανότητα των διαδίκων για δικαστική παράσταση με το δικό τους όνομα ή σχετικά με τη νόμιμη εκπροσώπησή τους και την άδεια ή εξουσιοδότηση που απαιτείται για την τη διεξαγωγή της δίκης, εφόσον μπορούν να συμπληρωθούν, το δικαστήριο αναβάλλει την πρόοδο της δίκης και ορίζει προθεσμία για τη συμπλήρωση των ελλείψεων που αποστέλλεται στην ηλεκτρονική διεύθυνση του δικηγόρου και αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία οι σχετικές υποθέσεις δικάζονται ερήμην. Αν από την αναβολή απειλείται κίνδυνος για τα συμφέροντα του διαδίκου, το δικαστήριο μπορεί να επιτρέψει σε αυτόν ή στον αντιπρόσωπό του να συνεχίσει τη δίκη ή να ενεργήσει τις διαδικαστικές πράξεις που χρειάζονται για να αποφευχθεί ο κίνδυνος, δεν έχει όμως την εξουσία να εκδώσει οριστική απόφαση προτού συμπληρωθούν οι ελλείψεις ή προτού περάσει η προθεσμία που έταξε για τον σκοπό αυτόν. Το κύρος των πράξεων που επιτράπηκαν, εξαρτάται από την εμπρόθεσμη συμπλήρωση των ελλείψεων.	Ηλεκτρονική ειδοποίηση για προσθήκη ελλείψεων.²
2. Αν η συμπλήρωση των ελλείψεων είναι αδύνατη ή πέρασε άπρακτη η προθεσμία που ορίστηκε για τον σκοπό αυτόν, το δικαστήριο προχωρεί στην εκδίκαση της υπόθεσης.	

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

² Σημαντική μεταβολή εδώ που πρέπει να εξαρθεί είναι ότι η έλλειψη της ικανότητας δικαστικής παράστασης έχει πλέον ως έννομη συνέπεια την ερημοδικία του διαδίκου (παρότι συνιστά διαδικαστική προϋπόθεση).

Άρθρο 105

Αιτιολογική Έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται η παρ. 1 του άρθρου 105 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, περί της συμπλήρωσης ελλείψεων ως προς την ύπαρξη πληρεξουσιότητας. Ειδικότερα, προβλέπεται ρητά ότι η δυνατότητα του δικαστηρίου να χορηγήσει προθεσμία για τη συμπλήρωση της έλλειψης πληρεξουσιότητας τελεί υπό την επιφύλαξη των άρθρων 227 και 237 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Στόχος είναι να ενισχυθεί η ασφάλεια δικαίου και να διασφαλιστεί ότι η προσωρινή συμμετοχή του μη νομιμοποιημένου πληρεξουσίου δεν θα μετατρέπεται σε μηχανισμό αναβολών ή διαδικαστικών καθυστερήσεων.

1. Αν Με την επιφύλαξη των άρθρων 227 και 237 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, αν αυτός που παρίσταται ως πληρεξούσιος δεν αποδεικνύει την ύπαρξη πληρεξουσιότητας, το δικαστήριο μπορεί να ορίσει σύντομη προθεσμία για τη συμπλήρωση της έλλειψης και να επιτρέψει σε εκείνον που δεν αποδεικνύει την πληρεξουσιότητά του να συμμετάσχει στη δίκη προσωρινά . Το κύρος των πράξεων που επιτράπηκαν εξαρτάται από την εμπρόθεσμη συμπλήρωση της έλλειψης.	
2. Η οριστική απόφαση δεν επιτρέπεται να εκδοθεί προτού συμπληρωθεί η έλλειψη ή πριν παρέλθει η προθεσμία που ορίστηκε.	
3. Αν δεν συμπληρώθηκε η έλλειψη μέσα στην προθεσμία που ορίστηκε, το δικαστήριο προχωρεί στην εκδίκαση της υπόθεσης και καταδικάζει εκείνον που παραστάθηκε χωρίς πληρεξουσιότητα , να πληρώσει τα έξοδα που προκλήθηκαν από την παράστασή του αυτή.	

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

Άρθρο 119

Αιτιολογική Έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προστίθεται παρ. 5 στο άρθρο 119 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, περί του καθορισμού διεύθυνσης των διαδικιών και δυνατότητας υποβολής των δικογράφων με ηλεκτρονικά μέσα, με στόχο τη θέσπιση στο Ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης Δικαστικών Υποθέσεων Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης (ΟΣΔΔΥ-ΠΠ) του ηλεκτρονικού φακέλου δικογραφίας. Η προτεινόμενη προσθήκη αποσκοπεί στον εκσυγχρονισμό και την επιτάχυνση της πολιτικής δίκης, μέσω της ψηφιακής συγκέντρωσης όλων των κρίσιμων εγγράφων της επίδικης υπόθεσης σε ενιαίο, προσβάσιμο και λειτουργικό περιβάλλον. Η ρύθμιση ενισχύει τη διαφάνεια, μειώνει τη γραφειοκρατία, διευκολύνει τη διαδικαστική συμμετοχή των διαδίκων και τη δικαστική κρίση, ενώ παράλληλα θεμελιώνει τις τεχνικές και θεσμικές προϋποθέσεις για τη μελλοντική εφαρμογή πλήρως ψηφιακών διαδικασιών στην πολιτική δίκη.

1. Τα δικόγραφα της αγωγής, της ανακοπής ερημοδικίας, της έφεσης, της αναίρεσης, της αναψηλάφησης, της τριτανακοπής, της ανακοπής εναντίον εξώδικων και δικαστικών πράξεων, της κύριας και πρόσθετης παρέμβασης, της ανακοίνωσης και της προσεπίκλησης πρέπει να περιέχουν, εκτός από τα στοιχεία που αναφέρονται στο άρθρο 118, και ακριβή καθορισμό της διεύθυνσης, και ιδίως οδό και αριθμό της κατοικίας ή του γραφείου ή του καταστήματος του διαδίκου που ενεργεί τη διαδικαστική πράξη, του νόμιμου αντιπροσώπου του και του δικαστικού πληρεξουσίου του. Τα δικόγραφα περιέχουν επίσης τις διευθύνσεις ηλεκτρονικού ταχυδρομείου των πληρεξουσίων δικηγόρων.	
2. Η διάταξη της παρ. 1 εφαρμόζεται και στο δικόγραφο της δήλωσης για την εκούσια επανάληψη της δίκης, καθώς και στις προτάσεις που υποβάλλονται για πρώτη φορά σε κάθε δικαστήριο, εφόσον ο διάδικος δεν είχε κοινοποιήσει δικόγραφο από εκείνα που αναφέρονται στην παρ. 1.	
3. Κάθε μεταβολή της διεύθυνσης πρέπει να γνωστοποιείται με τα δικόγραφα που κοινοποιεί ο ένας διάδικος στον άλλον ή με τις προτάσεις ή με χωριστό δικόγραφο που	

κατατίθεται στη γραμματεία του δικαστηρίου, στο οποίο εκκρεμεί η υπόθεση, επισυνάπτεται στη δικογραφία και κοινοποιείται στον αντίδικο.	
4. Τα δικόγραφα κάθε φύσεως, είναι δυνατόν να υποβάλλονται και με ηλεκτρονικά μέσα, εφόσον φέρουν ισοδύναμη της ιδιόχειρης ηλεκτρονική υπογραφή ή σφραγίδα. Κατά τον ίδιο τρόπο είναι δυνατό να υποβάλλονται και τα επικαλούμενα με τις προτάσεις αποδεικτικά μέσα. Το δικόγραφο που έχει υποβληθεί με ηλεκτρονικά μέσα θεωρείται ότι κατατέθηκε, εφόσον επιστραφεί στον αποστολέα του εγγράφου από το δικαστήριο ηλεκτρονική απόδειξη, που θα φέρει ισοδύναμη της ιδιόχειρης ηλεκτρονική υπογραφή ή σφραγίδα και θα περιέχει και την έκθεση κατάθεσης. Δεν απαιτείται η παραπάνω υπογραφή ή σφραγίδα, αν υφίσταται ηλεκτρονικό σύστημα επικοινωνιών στα δικαστήρια, στο οποίο έχουν πρόσβαση προεγγεγραμμένοι χρήστες με πιστοποίηση ταυτότητας, το οποίο επιτρέπει την επαλήθευση της ταυτότητας αυτών, την υποβολή του δικογράφου ηλεκτρονικά και την αυτοματοποιημένη αποστολή σε αυτούς αντιγράφου του κατατεθειμένου δικογράφου.	
5. Στο Ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης Δικαστικών Υποθέσεων Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης (ΟΣΔΔΥ-ΠΠ) δημιουργείται για κάθε υπόθεση ηλεκτρονικός φάκελος δικογραφίας, στον οποίο περιέχονται ενδεικτικά: α) Τα δικόγραφα της αγωγής, της ανακοπής ερημοδικίας, της έφεσης, της αναίρεσης, της αναψηλάφησης, της τριτανακοπής, της ανακοπής εναντίον εξώδικων και δικαστικών πράξεων, της κύριας και πρόσθετης παρέμβασης, της ανακοίνωσης και της προσεπίκλησης και αποδεικτικά επίδοσης αυτών, β) προτάσεις, προσθήκη και δικόγραφο αξιολόγησης μαρτυρικών καταθέσεων κάθε διαδίκου, γ) πληρεξούσια και γραμμάτια προείσπραξης Δικηγορικών Συλλόγων, δ) έγγραφα περί διαμεσολαβητικής διευθέτησης της διαφοράς, ε) δικαστικό ένσημο, στ) νομιμοποιητικά έγγραφα, όπως περί εκπροσώπησης νομικών προσώπων, μη δικαιούχων διαδίκων, ειδικών και καθολικών διαδόχων, ζ) ένορκες βεβαιώσεις, η) λοιπά έγγραφα, θ) εκθέσεις πραγματογνωμώνων και αυτοψίας, ι) πληροφορίες περί αλλοδαπού δίκαιου, ια) προσκομιζόμενη νομολογία, ιβ) δικόγραφα ενδίκων μέσων, διατάξεις και αποφάσεις σχετικά με την υπόθεση. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης και Ψηφιακής Διακυβέρνησης ορίζονται ζητήματα σχετικά με την τήρηση του ηλεκτρονικού φακέλου δικογραφίας, οι τεχνικές προδιαγραφές, καθώς και κάθε άλλο ζήτημα σχετικό με την εφαρμογή του παρόντος.	Προστίθεται η παράγραφος 5

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

Άρθρο 122

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΣΤ

ΕΠΙΔΟΣΕΙΣ

Αιτιολογική Έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται η παρ. 2 του άρθρου 122 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, περί των οργάνων επίδοσης εγγράφων, με την προσθήκη της δικαστικής αστυνομίας στα όργανα επίδοσης εγγράφων, με στόχο την ενίσχυση της ταχύτητας και της αποτελεσματικότητας των επιδόσεων που διενεργούνται με την επιμέλεια του δικαστηρίου. Η ρύθμιση αξιοποιεί τον νέο θεσμό της δικαστικής αστυνομίας ως συμπληρωματικό μηχανισμό στήριξης της δικαστικής λειτουργίας, συμβάλλοντας στην αποσυμφόρηση των υφιστάμενων οργάνων και ενισχύοντας την ευελιξία και τη διαθεσιμότητα στην πρακτική εφαρμογή της πολιτικής δίκης.

1. Η επίδοση κάθε εγγράφου γίνεται με δικαστικό επιμελητή διορισμένο στο δικαστήριο, στην περιφέρεια του οποίου έχει την κατοικία ή τη διαμονή του, όταν γίνεται η επίδοση, εκείνος προς τον οποίο αυτή απευθύνεται.	
2. Οι επιδόσεις που γίνονται με την επιμέλεια του δικαστηρίου μπορούν να γίνουν και από τη δικαστική αστυνομία , τον ποινικό κλητήρα της περιφέρειας ή από τον γραμματέα του δήμου.	

3. Αν δεν υπάρχει δικαστικός επιμελητής στον τόπο της επίδοσης ή αν κατά την κρίση του εισαγγελέα πρωτοδικών [ή του ειρηνοδίκη] της περιφέρειας όπου πρόκειται να γίνει η επίδοση είναι δύσκολη η μετάβαση του δικαστικού επιμελητή στον τόπο αυτόν, η επίδοση μπορεί να γίνει και από ποινικό κλητήρα της περιφέρειας ή από τον γραμματέα του δήμου που ορίζεται από τον προαναφερόμενο εισαγγελέα [ή ειρηνοδίκη].	
4. Με διατάγματα που εκδίδονται με πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης, μπορεί να καθιερωθεί και η επίδοση με το ταχυδρομείο ή με τηλεγράφημα ή τηλέφωνο, όλων ή μερικών από τα προαναφερόμενα έγγραφα και παράλληλα να οριστεί ο τρόπος με τον οποίο θα γίνεται και θα αποδεικνύεται η επίδοση.	

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

Άρθρο 124

Αιτιολογική Έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται η παρ. 2 του άρθρου 124 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, περί του τόπου επίδοσης, με την αντικατάσταση του όρου «υπηρέτης» από τον όρο «οικιακός βοηθός». Η προτεινόμενη τροποποίηση έχει ως στόχο την προσαρμογή της διατύπωσης στη σύγχρονη κοινωνική πραγματικότητα, εξαλείφοντας παρωχημένους όρους. Ενισχύονται έτσι η ακρίβεια και ο σεβασμός στην ορολογία του εργατικού δικαίου, ευθυγραμμίζοντας τη γλώσσα της δικονομικής νομοθεσίας με τις αρχές της ισότητας και της αξιοπρέπειας.

1. Η επίδοση επιτρέπεται οπουδήποτε βρεθεί το πρόσωπο προς το οποίο πρόκειται να γίνει.	
2. Αν το πρόσωπο έχει στον τόπο όπου πρόκειται να γίνει η επίδοση κατοικία, κατάστημα, γραφείο ή εργαστήριο, είτε μόνο του είτε με άλλον ή εργάζεται εκεί ως υπάλληλος, εργάτης ή υπηρέτης οικιακός βοηθός , η επίδοση σε άλλο μέρος δεν μπορεί να γίνει χωρίς τη συναίνεσή του.	
3. Η επίδοση δεν επιτρέπεται να γίνει σε εκκλησία, την ώρα που γίνεται ιεροτελεστία ή άλλη θρησκευτική τελετή ή προσευχή, ούτε σε αίθουσα δικαστηρίου όταν αυτό συνεδριάζει.	

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

Άρθρο 128

Αιτιολογική Έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται η παρ. 4 του άρθρου 128 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, περί της επίδοσης σε παραλήπτη που δεν βρίσκεται στην κατοικία, με την προσθήκη στην περ. γ) διευκρινιστικού εδαφίου, που αποσκοπεί στην ενίσχυση της ασφάλειας δικαίου και της διαφάνειας κατά την επίδοση με θυροκόλληση, για τις περιπτώσεις που ο παραλήπτης απουσιάζει από την κατοικία του. Η ρύθμιση αποσαφηνίζει ότι η επίδοση θεωρείται έγκυρη μόνο εφόσον τηρηθούν σωρευτικά όλες οι απαιτούμενες ενέργειες, δηλαδή θυροκόλληση, κατάθεση αντιγράφου στην αρμόδια αστυνομική αρχή και ταχυδρομική ειδοποίηση, διασφαλίζοντας έτσι τα δικαιώματα του παραλήπτη και ενισχύοντας την αξιοπιστία της δικονομικής διαδικασίας.

1. Αν ο παραλήπτης δεν βρίσκεται στην κατοικία του, το έγγραφο παραδίδεται σε έναν από τους ενήλικους συνοίκους του, που έχουν συνείδηση των πράξεών τους και δεν συμμετέχουν στη δίκη ως αντίδικοί του.	
--	--

2. Κατοικία με την έννοια της παραγράφου 1, είναι το σπίτι ή το διαμέρισμα που είναι προορισμένο για διημέρευση ή διανυκτέρευση του παραλήπτη, ακόμη και αν για πολύ μικρό διάστημα δεν χρησιμοποιείται για το σκοπό αυτό.	
3. Σύνοικοι θεωρούνται εκείνοι που διαμένουν στο ίδιο διαμέρισμα, οι θυρωροί πολυκατοικιών και τα μέλη της οικογενείας τους, που συνοικούν μαζί τους, οι διευθυντές ξενοδοχείων και οικτροφείων, καθώς και το υπηρετικό και υπαλληλικό προσωπικό τους, όχι όμως οι ένοικοι άλλου διαμερίσματος ή δωματίου της ίδιας κατοικίας.	
4. Αν κανείς από όσους αναφέρονται στην παράγραφο 1 δεν βρίσκεται στην κατοικία: α) Το έγγραφο πρέπει να κολληθεί στην πόρτα της κατοικίας και σε ενσφράγιστο φάκελο, επί του οποίου θα υπάρχουν μόνο τα στοιχεία του δικαστικού επιμελητή και του προς όν η επίδοση, μπροστά σε ένα (1) μάρτυρα. Σε περιπτώσεις πολυκατοικιών, οι οποίες είναι κλειστές και δεν είναι δυνατόν να κολληθεί το έγγραφο στην πόρτα της κατοικίας, η επικόλληση μπορεί να γίνεται κατά τα ανωτέρω και στην κεντρική είσοδο της πολυκατοικίας, β) Το αργότερο την επομένη εργάσιμη ημέρα μετά τη θυροκόλληση, αντίγραφο του εγγράφου, που συντάσσεται ατελώς, πρέπει να παραδοθεί στα χέρια του προϊσταμένου του αστυνομικού τμήματος ή σταθμού της περιφέρειας της κατοικίας και αν λείπει ο προϊστάμενος, στον αξιωματικό ή υπαξιωματικό υπηρεσίας ή στο σκοπό του αστυνομικού καταστήματος. Σε όλες αυτές τις περιπτώσεις, η παράδοση βεβαιώνεται με απόδειξη που συντάσσεται ατελώς κάτω από την έκθεση της επίδοσης που αναφέρεται στην παρ. 1 του άρθρου 140. στο άρθρο 140 παράγραφος 1. Η απόδειξη αυτή πρέπει να αναφέρει την ημερομηνία που έγινε η παράδοση, και το ονοματεπώνυμο, καθώς και την ιδιότητα εκείνου που παρέλαβε το αντίγραφο, ο οποίος υπογράφει την Απόδειξη και τη σφραγίζει με την υπηρεσιακή σφραγίδα. Το αντίγραφο που παραδόθηκε φυλάγεται σε ιδιαίτερο φάκελο στο υπηρεσιακό γραφείο, όπου υπηρετεί εκείνος που το παρέλαβε. γ) Το αργότερο την επόμενη εργάσιμη ημέρα από την παράδοση, σύμφωνα με την περ. β), εκείνος που ενήργησε την επίδοση του εγγράφου πρέπει να ταχυδρομήσει σε εκείνον προς τον οποίο απευθύνεται η επίδοση έγγραφη ειδοποίηση στην οποία πρέπει να αναφέρεται το είδος του εγγράφου που επιδόθηκε, η διεύθυνση της κατοικίας, όπου έγινε η θυροκόλληση του, η ημερομηνία της θυροκόλλησης, η αρχή στην οποία παραδόθηκε το αντίγραφο, καθώς και η ημερομηνία της παράδοσης. Η ειδοποίηση ταχυδρομείται με έξοδα εκείνου που ζητεί να γίνει η επίδοση. Το γεγονός ότι ταχυδρομήθηκε η ειδοποίηση βεβαιώνεται με απόδειξη, την οποία συντάσσει και υπογράφει ατελώς, κάτω από την επιδοτήρια έκθεση της παρ. 1 του άρθρου 140, εκείνος που ενεργεί την επίδοση. Η βεβαίωση πρέπει να αναφέρει το ταχυδρομικό γραφείο, με το οποίο έστειλε την ειδοποίηση, και τον υπάλληλο που την παρέλαβε, ο οποίος προσυπογράφει τη βεβαίωση. Ύστερα από προφορική αίτηση του παραλήπτη, η αρχή στην οποία είχε παραδοθεί το αντίγραφο, σύμφωνα με την άνω περ. β) του παρόντος, του το παραδίδει, με έγγραφη απόδειξη που συντάσσεται ατελώς. Στην περίπτωση αυτή, η επίδοση θεωρείται ότι συντελέστηκε με τη θυροκόλληση του εγγράφου στην πόρτα της κατοικίας εκείνου προς τον οποίο γίνεται η επίδοση, υπό την προϋπόθεση ότι έγιναν όσα ορίζονται στην περ. β) και στην παρούσα.	

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

Άρθρο 131

Επίδοση σε νοσοκομείο ή σωφρονιστικό κατάστημα

Αιτιολογική Έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται το άρθρο 131 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, περί της επίδοσης σε νοσοκομείο ή φυλακή, που αποσκοπεί στην αποσαφήνιση του χρονικού σημείου ολοκλήρωσης της επίδοσης όταν αυτή γίνεται σε πρόσωπο που νοσηλεύεται σε νοσοκομείο ή κρατείται σε σωφρονιστικό κατάστημα χωρίς δυνατότητα επικοινωνίας. Ειδικότερα, η επίδοση γίνεται στον διευθυντή του νοσοκομείου ή του σωφρονιστικού καταστήματος ή στον νόμιμο αναπληρωτή τους, ενώ προβλέπεται ότι για τη διασφάλιση της ιδιωτικότητας των προσώπων η επίδοση θα γίνεται με εσώκλειστο φάκελο που εξωτερικά θα φέρει τη σφραγίδα του διενεργούντα την επίδοση, με επισημείωση της ημερομηνίας επίδοσης και του είδους του εγγράφου που επιδίδεται. Η επίδοση σύμφωνα με τη νέα παρ. 2 θεωρείται ότι συντελέστηκε με την παράδοση του εγγράφου στα ως άνω πρόσωπα σύμφωνα με την παρ. 1. Επιδιώκεται, έτσι, η ενίσχυση της νομικής σαφήνειας, της δικονομικής ασφάλειας και της ομοιομορφίας στην ερμηνεία και εφαρμογή της συγκεκριμένης διαδικασίας επίδοσης.

1. Αν ο παραλήπτης της επίδοσης νοσηλεύεται σε νοσοκομείο ή κρατείται σε φυλακή **σωφρονιστικό κατάστημα** και δεν είναι δυνατή η επικοινωνία μαζί του, σύμφωνα με βεβαίωση της διεύθυνσης του νοσοκομείου ή της φυλακής **του σωφρονιστικού καταστήματος**, που σημειώνεται στην έκθεση της επίδοσης, η επίδοση μπορεί να γίνει στον διευθυντή του νοσοκομείου ή της φυλακής **του σωφρονιστικού καταστήματος ή στον νόμιμο αναπληρωτή του**, ο οποίος είναι υποχρεωμένος να παραδώσει το έγγραφο στα χέρια εκείνου προς τον οποίο γίνεται η επίδοση. **Η επίδοση γίνεται με εσώκλειστο φάκελο που εξωτερικά φέρει τη σφραγίδα του διενεργούντα την επίδοση, με επισημείωση της ημερομηνίας επίδοσης και του είδους του εγγράφου που επιδίδεται.**

2. Η επίδοση θεωρείται ότι συντελέστηκε, μόλις παραδοθεί το έγγραφο στον διευθυντή του νοσοκομείου ή του σωφρονιστικού καταστήματος που ορίζει η παρ. 1.

Προστίθεται ολόκληρο

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

Άρθρο 132

Επίδοση σε πρόσωπα υπηρετούντα σε εμπορικά πλοία

Αιτιολογική Έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προστίθεται παρ. 3 στο άρθρο 132 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, περί της επίδοσης σε υπηρετούντα σε εμπορικό πλοίο, με στόχο να αποσαφηνιστεί ο χρόνος ολοκλήρωσης της εν λόγω επίδοσης. Συγκεκριμένα, προβλέπεται ότι η επίδοση θεωρείται συντελεσμένη με την παράδοση του εγγράφου στο πρόσωπο ή την αρχή που ορίζεται στις παρ. 1 και 2, ανεξαρτήτως του χρόνου της αποστολής και παραλαβής του. Προβλέπεται ακόμη, προς διασφάλιση της ιδιωτικότητας των προσώπων, πως η επίδοση θα γίνεται με εσώκλειστο φάκελο που εξωτερικά θα φέρει τη σφραγίδα του διενεργούντα την επίδοση, με επισημείωση της ημερομηνίας επίδοσης και του είδους του εγγράφου που επιδίδεται. Μάλιστα για τα ανωτέρω πρόσωπα μπορεί να υπάρξει και κοινοποίηση στη θυρίδα του πολίτη, στο gov.gr. Κατ' αυτόν τον τρόπο ενισχύεται η νομική βεβαιότητα και αντιμετωπίζονται πρακτικές δυσχέρειες που προκύπτουν από την κινητικότητα και τη δυσκολία εντοπισμού των ναυτικών, εξασφαλίζοντας ταυτόχρονα την εύρυθμη λειτουργία της δικονομικής διαδικασίας.

1. Αν εκείνος προς τον οποίο πρέπει να γίνει η επίδοση υπηρετεί σε εμπορικό πλοίο που βρίσκεται σε ελληνικό λιμάνι, αν απουσιάζει ή αρνείται να παραλάβει το έγγραφο ή αρνείται ή δεν μπορεί να υπογράψει την έκθεση, η επίδοση γίνεται στον πλοίαρχο του πλοίου ή στον αναπληρωτή του και αν απουσιάζουν ή αρνούνται και αυτοί να το

παραλάβουν, η επίδοση γίνεται στον λιμενάρχη, ο οποίος είναι υποχρεωμένος να ειδοποιήσει εκείνον προς τον οποίο γίνεται η επίδοση. Η επίδοση γίνεται με εσώκλειστο φάκελο που εξωτερικά φέρει τη σφραγίδα του διενεργούντα την επίδοση, με επισημείωση της ημερομηνίας επίδοσης και του είδους του εγγράφου που επιδίδεται.	
2. Αν εκείνος προς τον οποίο πρέπει να γίνει η επίδοση υπηρετεί σε εμπορικό πλοίο που δεν βρίσκεται σε ελληνικό λιμάνι, η επίδοση γίνεται στην κατοικία του, σύμφωνα με το άρθρο 128 και αν δεν έχει κατοικία, γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις για την επίδοση σε πρόσωπο άγνωστης διαμονής. Σε κάθε περίπτωση, η επίδοση γίνεται και στα γραφεία του πλοιοκτήτη στην Ελλάδα, ή, διαφορετικά, στα γραφεία του πράκτορα του πλοίου σε ελληνικό λιμάνι, εφόσον υπάρχουν. Η επίδοση γίνεται με εσώκλειστο φάκελο που εξωτερικά φέρει τη σφραγίδα του διενεργούντα την επίδοση, με επισημείωση της ημερομηνίας επίδοσης και του είδους του εγγράφου που επιδίδεται. Για τα ανωτέρω πρόσωπα μπορεί να γίνει και κοινοποίηση στη θυρίδα τους στο gov.gr.	
3. Η επίδοση θεωρείται ότι συντελέστηκε, μόλις παραδοθεί το έγγραφο στην αρχή ή στο πρόσωπο που ορίζεται στις παρ. 1 και 2, ανεξάρτητα από τον χρόνο της αποστολής και παραλαβής του.	Προστίθεται ολόκληρο

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

Άρθρο 133

Επίδοση σε προσωπικό των Ενόπλων Δυνάμεων, της Αστυνομίας και του Λιμενικού Σώματος – Ελληνική Ακτοφυλακή

Αιτιολογική Έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται το άρθρο 133 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, περί της επίδοσης σε υπηρετούντες στις Ένοπλες Δυνάμεις, στην Ελληνική Αστυνομία και στο Λιμενικό Σώμα - Ελληνική Ακτοφυλακή. Ειδικότερα, στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1, η λέξη «υπηρέτες» αντικαθίσταται από τις λέξεις «οικιακούς βοηθούς», με στόχο την προσαρμογή της διατύπωσης στη σύγχρονη κοινωνική πραγματικότητα, εξαλείφοντας παρωχημένους όρους. Επιπλέον, στην περ. δ) της παρ. 1 αναφορικά με την επίδοση δικογράφων, οι λέξεις «αξιωματικούς και υπαξιωματικούς της αστυνομίας πόλεων, της χωροφυλακής» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στελέχη της Ελληνικής Αστυνομίας», ώστε να συμπεριλαμβάνονται όλες οι βαθμίδες της Ελληνικής Αστυνομίας στη σχετική διαδικασία επίδοσης. Ακόμη, στη παρ. 3, αποσαφηνίζεται ρητώς το χρονικό σημείο επέλευσης των έννομων συνεπειών της επίδοσης όταν αυτή διενεργείται σε πρόσωπα που υπηρετούν στις Ένοπλες Δυνάμεις, στην Ελληνική Αστυνομία ή στο Λιμενικό Σώμα - Ελληνική Ακτοφυλακή, ορίζοντας ότι η επίδοση θεωρείται συντελεσμένη με την παράδοση του εγγράφου στην αρμόδια στρατιωτική ή υπηρεσιακή αρχή, ανεξαρτήτως του χρόνου που απαιτείται για να φτάσει στον τελικό παραλήπτη. Προβλέπεται, ομοίως και στην παρούσα περίπτωση επιδόσεων, ότι για τη διασφάλιση της ιδιωτικότητας των προσώπων η επίδοση θα γίνεται με εσώκλειστο φάκελο, ο οποίος εξωτερικά θα φέρει τη σφραγίδα του διενεργούντα την επίδοση, με επισημείωση της ημερομηνίας επίδοσης και του είδους του εγγράφου που επιδίδεται. Όπως και στις περιπτώσεις των προηγούμενων αξιολογούμενων ρυθμίσεων και εν προκειμένω ορίζεται ότι στα ανωτέρω πρόσωπα μπορεί να υπάρξει και κοινοποίηση στη θυρίδα τους στο gov.gr. Με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται η δικονομική βεβαιότητα και αντιμετωπίζονται πρακτικά ζητήματα που προκύπτουν από την κινητικότητα και την ειδική υπηρεσιακή κατάσταση των εν λόγω προσώπων.

1. Για πρόσωπα που ανήκουν σε μία από τις ακόλουθες κατηγορίες και βρίσκονται σε ενεργή υπηρεσία, αν δεν είναι δυνατή η επίδοση στους ίδιους ή στους συγγενείς ή ~~υπηρετές~~ **τους οικιακούς βοηθούς** που συνοικούν μαζί τους, γίνεται, σύμφωνα με τις ~~παραγράφους~~ παρ. 3 και 4 του άρθρου 128, καθώς και: α) Για εκείνους που υπηρετούν γενικά στις Ένοπλες Δυνάμεις της ξηράς, στον διοικητή της μονάδας ή του καταστήματος ή της υπηρεσίας, όπου ανήκει ο παραλήπτης της επίδοσης. Αν είναι

άγνωστη η μονάδα, το κατάστημα ή η υπηρεσία, η επίδοση γίνεται στον αρχηγό του αντίστοιχου κλάδου., β) Για αξιωματικούς, υπαξιωματικούς και ναύτες του πολεμικού ναυτικού, στον αρχηγό του γενικού επιτελείου ναυτικού., γ) Για αξιωματικούς, υπαξιωματικούς και σμηνίτες της πολεμικής αεροπορίας, στον αρχηγό του γενικού επιτελείου αεροπορίας., δ) Για αξιωματικούς και υπαξιωματικούς της αστυνομίας πόλεων, της χωροφυλακής και του λιμενικού σώματος, καθώς και για αστυφύλακες, χωροφύλακες και λιμενοφύλακες, στελέχη της Ελληνικής Αστυνομίας και του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής στον προϊστάμενο της υπηρεσίας τους, ε) Για εκείνους που ανήκουν στο προσωπικό των φάρων, των φανών και των σηματοφόρων, στον λιμενάρχη της περιφέρειας, όπου ασκούν τα καθήκοντά τους. Η επίδοση γίνεται με εσώκλειστο φάκελο που εξωτερικά φέρει τη σφραγίδα του διενεργούντα την επίδοση, με επισημείωση της ημερομηνίας επίδοσης και του είδους του εγγράφου που επιδίδεται. Για τα ανωτέρω πρόσωπα μπορεί να γίνει και κοινοποίησή στη θυρίδα τους στο gov.gr.	
2. Οι αναφερόμενοι στην παράγραφο 1 α' στις περ. α) έως ε) της παρ. 1, όταν λάβουν το έγγραφο, είναι υποχρεωμένοι να το στείλουν χωρίς υπαίτια καθυστέρηση σε εκείνον στον οποίο πρέπει να γίνει η επίδοση με το πιο γρήγορο και πιο ασφαλές μέσο.	
3. Η επίδοση θεωρείται ότι συντελέστηκε, μόλις παραδοθεί το έγγραφο στην αρχή ή στο πρόσωπο που ορίζεται ανωτέρω.	Προστίθεται ολόκληρο

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

Άρθρο 134

Επίδοση σε πρόσωπα με διαμονή στην αλλοδαπή

Αιτιολογική Έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται το άρθρο 134 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, με σκοπό την εννοιολογική αποσαφήνιση της διαδικασίας επίδοσης όταν ο παραλήπτης διαμένει ή έχει την έδρα του στο εξωτερικό. Με τις αλλαγές στην παρ. 1, αναδιατυπώνονται κρίσιμα σημεία, ώστε να αποτυπώνεται με σαφήνεια ότι δεν πρόκειται για αυτοτελή επίδοση προς τον εισαγγελέα, αλλά για ενδιάμεσο στάδιο της διαδικασίας επίδοσης. Περαιτέρω, στην παρ. 3, με την προσθήκη της ρήτρας επιφύλαξης υπέρ του ευρωπαϊκού δικονομικού δικαίου και των διεθνών συμβάσεων, διασφαλίζεται η συμβατότητα με υπερεθνικούς κανόνες. Τέλος, η αντικατάσταση των λέξεων «χωρίς υπαίτια καθυστέρηση» με τον όρο «άμεσα» και η προσθήκη της φράσης «το ταχύτερο δυνατό», ενισχύουν την επιτάχυνση της διακρατικής επίδοσης, εναρμονίζοντας τη διάταξη με τις απαιτήσεις ταχείας και αποτελεσματικής απονομής της δικαιοσύνης.

1. Αν το πρόσωπο στο οποίο γίνεται η επίδοση διαμένει ή έχει την έδρα του στο εξωτερικό, η επίδοση διαδικασία της επίδοσης γίνεται προς τον εισαγγελέα του δικαστηρίου, στο οποίο εκκρεμεί ή πρόκειται να εισαχθεί η δίκη ή σε αυτό που εξέδωσε την επιδιδόμενη απόφαση. Για έγγραφα που αφορούν την εκτέλεση, η επίδοση διαδικασία της επίδοσης γίνεται προς τον εισαγγελέα πρωτοδικών, στην περιφέρεια του οποίου γίνεται η εκτέλεση, και για εξώδικες πράξεις στον εισαγγελέα της τελευταίας στο εσωτερικό κατοικίας ή γνωστής διαμονής του παραλήπτη της επίδοσης και αν δεν υπάρχει κατοικία ή γνωστή διαμονή στο εσωτερικό, η επίδοση διαδικασία της επίδοσης γίνεται στον εισαγγελέα πρωτοδικών της πρωτεύουσας.	
2. Στις περιπτώσεις της παρ. 1, η παραγγελία για επίδοση πρέπει να περιέχει με ακρίβεια τον τόπο και τη διεύθυνση του παραλήπτη της επίδοσης. 3. Με την επιφύλαξη των κανόνων του ευρωπαϊκού δικονομικού δικαίου ή πολυμερούς ή διμερούς σύμβασης για την επίδοση στο κράτος προς το οποίο αυτή απευθύνεται, ο εισαγγελέας, όταν παραλάβει το έγγραφο, οφείλει να το αποστείλει χωρίς υπαίτια καθυστέρηση άμεσα στον Υπουργό Εξωτερικών, ο οποίος έχει την υποχρέωση να το διαβιβάσει το ταχύτερο δυνατόν σε εκείνον προς τον οποίο γίνεται η επίδοση.	

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

Άρθρο 134Α

Διαδικασία επίδοσης δικογράφου στην αλλοδαπή

Αιτιολογική Έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προστίθεται άρθρο 134Α στον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, με το οποίο εισάγεται ένα εξειδικευμένο και ενιαίο πλαίσιο για τις επιδόσεις δικογράφων στην αλλοδαπή, επιδιώκοντας την αποσαφήνιση κρίσιμων ζητημάτων, σχετικά με τον χρόνο επέλευσης των εννόμων συνεπειών της επίδοσης, την έκδοση απόφασης σε περίπτωση ερημοδικίας και την προστασία του διαμένοντος στην αλλοδαπή εναγομένου. Η προτεινόμενη προσθήκη ενσωματώνει δικονομικές εγγυήσεις, προσαρμοσμένες στις απαιτήσεις του διεθνούς και ευρωπαϊκού δικαίου, εξασφαλίζοντας αφενός την αποτελεσματικότητα της διαδικασίας και αφετέρου την προστασία του δικαιώματος ακρόασης, όπως κατοχυρώνεται στην παρ. 1 του άρθρου 20 του Συντάγματος. Σκοπός είναι να εξασφαλιστεί η αποτελεσματική επίδοση δικογράφων στην αλλοδαπή, θεσπίζοντας υποχρέωση διορισμού αντικλήτου για τις επόμενες επιδόσεις, και να προστατευτεί η δικονομική θέση του διαμένοντος στην αλλοδαπή παραλήπτη, εφόσον δεν έλαβε γνώση του δικογράφου χωρίς δική του υπαιτιότητα.

1. Η ημερομηνία της επίδοσης δικογράφου στην αλλοδαπή είναι αυτή κατά την οποία η πράξη επιδόθηκε στον παραλήπτη ή, όταν η επίδοση δεν κατέστη δυνατή, η ημερομηνία κατά την οποία η αρχή του κράτους παραλαβής επιχείρησε την επίδοση, και όταν ούτε και αυτή είναι εφικτή, η ημερομηνία που η ημεδαπή αρχή διαπίστωσε την αδυναμία της επίδοσης. Όταν κατά το ημεδαπό δίκαιο μια πράξη πρέπει να επιδοθεί εντός τακτής προθεσμίας ενέργειας, τότε ειδικά για τον αιτούντα λαμβάνεται υπόψη η ημερομηνία επίδοσης στον εισαγγελέα, κατά την παρ. 1 του άρθρου 134.	ΝΕΟ ΑΡΘΡΟ
2. Με την επιφύλαξη των κανόνων του ευρωπαϊκού δικονομικού δικαίου ή πολυμερούς ή διμερούς σύμβασης για την επίδοση στην αλλοδαπή, όταν πρέπει να διαβιβαστεί εισαγωγικό δικόγραφο δίκης ή άλλη ισοδύναμη πράξη στο εξωτερικό και ο εναγόμενος ερημοδικήσει, ο δικαστής υποχρεούται, αφού συζητήσει την υπόθεση, να ορίσει προθεσμία για την προσκομιδή της βεβαίωσης επίδοσης στον παραλήπτη, και να απόσχει από την έκδοση της απόφασης, μέχρις ότου παρέλθει η προθεσμία και διαπιστωθεί τότε, αν η πράξη επιδόθηκε πράγματι στον εναγόμενο ή όχι. Αν η πράξη επιδόθηκε νόμιμα και εμπρόθεσμα, εκδίδεται απόφαση ερήμην του εναγομένου, διαφορετικά η συζήτηση κηρύσσεται απαράδεκτη. Το δικαστήριο μπορεί, ακόμη και αν δεν έχει παραληφθεί βεβαίωση επίδοσης της πράξης ή άλλο ισοδύναμο έγγραφο στον διαμένοντα στην αλλοδαπή παραλήπτη, να εκδώσει άμεσα απόφαση, αν α) η πράξη διαβιβάστηκε σύμφωνα με τους εφαρμοζόμενους για τη συγκεκριμένη επίδοση διεθνείς κανόνες ή την παρ. 3 του άρθρου 134, β) από τη διαβίβαση της πράξης έως τη συζήτηση έχει παρέλθει διάστημα τουλάχιστον έξι (6) μηνών και γ) διαπιστωθεί ότι η πράξη διαβιβάστηκε έγκαιρα στο κράτος παραλαβής, ώστε να ήταν δυνατή η περαιτέρω επίδοση στον παραλήπτη. Προσωρινά ή ασφαλιστικά μέτρα, σε περίπτωση επείγουσας ανάγκης, μπορούν να διαταχθούν άμεσα και χωρίς τις προϋποθέσεις αυτές. Αν έχει εκδοθεί κατά τα ανωτέρω απόφαση κατά ερημοδικήσαντος εναγομένου χωρίς βεβαίωση επίδοσης της πράξης στον διαμένοντα στην αλλοδαπή παραλήπτη, ο τελευταίος έχει δικαίωμα επαναφοράς στην προτέρα κατάσταση, αν α) χωρίς υπαιτιότητά του δεν έλαβε εγκαίρως γνώση του εγγράφου, ώστε να αμυνθεί, ή δεν έλαβε γνώση της απόφασης για να ασκήσει ένδικο μέσο, και β) οι ισχυρισμοί του πιθανολογούνται ως βάσιμοι. Η αίτηση επαναφοράς αποκλείεται μετά την πάροδο ενός (1) έτους από την έκδοση της απόφασης.	
3. Οι επόμενες μετά το εισαγωγικό δικόγραφο ή άλλη ισοδύναμη πράξη επιδόσεις που απευθύνονται στην αλλοδαπή γίνονται στον αντίκλητο, που, αν δεν συντρέχουν οι όροι των άρθρων 142 ή 143, διορίζεται υποχρεωτικά από τον παραλήπτη. Σχετική μνεία περιλαμβάνεται στην παραγγελία προς επίδοση. Αν, ενώ το εισαγωγικό δικόγραφο ή η ισοδύναμη πράξη επιδόθηκαν στον παραλήπτη,	

δεν έχει διοριστεί αντίκλητος ή ο διορισμός του γνωστοποιήθηκε σε αυτόν που παρήγγειλε την επίδοση καθυστερημένα, ώστε να μην είναι πλέον δυνατή η έγκαιρη επίδοση στον αντίκλητο, αρκεί για την εξέλιξη της διαδικασίας η επίδοση της πράξης στον αρμόδιο κατά την παρ. 1 του άρθρου 134 εισαγγελέα, εφαρμοζόμενης και της παρ. 3 του άρθρου 134. Στην τελευταία αυτή περίπτωση, η αποδοχή της αίτησης επαναφοράς της παρ. 2, η οποία ασκείται εντός δύο (2) μηνών από την ημερομηνία περιέλευσης της επιδοτέας πράξης στον παραλήπτη, προϋποθέτει επιπλέον την ακυρότητα της πράξης κατά τις περ. 1) ή 2) του άρθρου 159.	
--	--

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

Άρθρο 135

Αιτιολογική έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προστίθεται παρ. 4 στο άρθρο 135 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, περί της επίδοσης σε πρόσωπα άγνωστης διαμονής, με την οποία προβλέπεται ότι η επίδοση θεωρείται συντελεσμένη από τη δημοσίευση περίληψης του δικογράφου σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 135, συμβάλλοντας με αυτόν τον τρόπο στην προβλεψιμότητα και την αποτελεσματικότητα της διαδικασίας.

1. Αν είναι άγνωστος ο τόπος ή η ακριβής διεύθυνση διαμονής εκείνου προς τον οποίο πρέπει να γίνει η επίδοση, εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 134 και συγχρόνως δημοσιεύεται σε δύο ημερήσιες εφημερίδες, από τις οποίες η μια πρέπει να εκδίδεται στην Αθήνα και η άλλη στην έδρα του δικαστηρίου, διαφορετικά και η άλλη πρέπει να εκδίδεται στην Αθήνα, ύστερα από υπόδειξη του εισαγγελέα στον οποίο γίνεται η επίδοση, περίληψη του δικογράφου που κοινοποιήθηκε. Η περίληψη συντάσσεται και υπογράφεται από εκείνον που ενεργεί την επίδοση και πρέπει να αναφέρει το ονοματεπώνυμο των διαδίκων, το είδος του δικογράφου που επιδόθηκε, το αίτημά του και, προκειμένου για απόφαση, το διατακτικό, το δικαστήριο στο οποίο εκκρεμεί ή πρόκειται να εισαχθεί η δίκη ή τον υπάλληλο που ενεργεί την εκτέλεση και, αν εκείνος προς τον οποίο γίνεται η επίδοση καλείται να εμφανιστεί ή να ενεργήσει ορισμένη πράξη, πρέπει να αναφέρεται ο τόπος και ο χρόνος εμφάνισης, καθώς και το είδος της πράξης.	
2. Όποιος επισπεύδει την επίδοση σε πρόσωπο άγνωστης διαμονής, μπορεί να δημοσιεύσει σε εφημερίδες προσκλήσεις προς καθέναν που γνωρίζει τον τόπο και τη συγκεκριμένη διεύθυνση διαμονής εκείνου προς τον οποίο πρέπει να γίνει η επίδοση, να ανακοινώσει ενυπογράφως τα στοιχεία αυτά με αναφορά της συγκεκριμένης διεύθυνσής του, στη γραμματεία του πρωτοδικείου Αθηνών ή του πρωτοδικείου της τελευταίας κατοικίας ή διαμονής του. Ως προς τις εφημερίδες εφαρμόζεται ανάλογα η παράγραφος 1 του άρθρου αυτού. Ο προσδιορισμός τους γίνεται από τον εισαγγελέα, που είναι αρμόδιος σύμφωνα με το άρθρ. 134 παράγραφος 1, ύστερα από αίτηση εκείνου που επισπεύδει την επίδοση. Οι δημοσιεύσεις γίνονται σε εμφανές μέρος των εφημερίδων και μάλιστα σε δύο φύλλα που απέχουν μεταξύ τους οκτώ ημέρες. Στις προσκλήσεις που δημοσιεύονται με τον τρόπο αυτόν δεν είναι απαραίτητο να αναφέρεται ο λόγος, για τον οποίο ζητούνται τα στοιχεία. Αν, ύστερα από οκτώ ημέρες μετά την τελευταία δημοσίευση, δεν φτάσει ανακοίνωση σε καμιά από τις γραμματείες αυτές, ισχύει το τεκμήριο ότι ο τόπος ή η συγκεκριμένη διεύθυνση διαμονής του παραλήπτη της επίδοσης είναι άγνωστα και η ανταπόδειξη αποκλείεται.	
3. Οι διατάξεις της παραγράφου 1 εφαρμόζονται και στις περιπτώσεις που το Υπουργείο Εξωτερικών βεβαιώσει ότι δεν είναι δυνατή η αποστολή του εγγράφου σε πρόσωπο που διαμένει ή δρεύει στο εξωτερικό.	
4. Η επίδοση σε πρόσωπο άγνωστης διαμονής θεωρείται ότι ολοκληρώθηκε από τη δημοσίευση της περίληψης σύμφωνα με την παρ. 1.	

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

Άρθρο 136

[Καταργείται δυνάμει του άρθρ. 126 στ. α' από τη δημοσίευση του Ν. 5221/2025.]

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΖ'

ΠΡΟΘΕΣΜΙΕΣ

Άρθρο 144

Αιτιολογική έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προστίθεται παρ. 4 στο άρθρο 144 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, περί προθεσμιών, με την οποία ορίζεται ρητά ότι οι προθεσμίες που προβλέπονται στον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας καθίστανται αποκλειστικές και δεσμευτικές, εκτός αν ρητά ορίζεται διαφορετικά. Η ρύθμιση αυτή ενισχύει τη νομική ασφάλεια και τη δικονομική πειθαρχία, θέτοντας όρια όχι μόνο στους διαδίκους αλλά και στο ίδιο το δικαστήριο, περιορίζοντας την ευχέρεια αυθαίρετων ερμηνειών ή παρατάσεων. Έτσι, επιτυγχάνεται σαφής χρονική δομή της δίκης, συμβάλλοντας στην ταχύτερη και αποτελεσματικότερη απονομή της δικαιοσύνης.

1. Οι προθεσμίες που ορίζονται από το νόμο ή τα δικαστήρια αρχίζουν από την επόμενη ημέρα μετά την επίδοση ή μετά τη συντέλεση του γεγονότος που αποτελεί την αφετηρία της προθεσμίας και λήγουν στις 7 το βράδυ της τελευταίας ημέρας και αν αυτή είναι κατά το νόμο εξαιρετέα, την ίδια ώρα της επομένης μη εξαιρετέας ημέρας.	
2. Οι προθεσμίες που αρχίζουν με την επίδοση εγγράφων τρέχουν εναντίον και εκείνου με παραγγελία του οποίου έγινε η επίδοση.	
3. Το Σάββατο θεωρείται για τον παρόντα Κώδικα εξαιρετέα και μη εργάσιμη ημέρα.	
4. Οι προθεσμίες που αναφέρονται στον παρόντα Κώδικα, αν δεν ορίζεται άλλως, είναι αποκλειστικές και δεσμευτικές τόσο για τους διαδίκους όσο και για το δικαστήριο.	

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

Άρθρο 209

Συμβιβαστική επέμβαση

Αιτιολογική έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προστίθεται άρθρο 209 στον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, με σκοπό την ενίσχυση των εναλλακτικών μορφών επίλυσης των ιδιωτικών διαφορών, μέσω της επαναφοράς της δυνατότητας συμβιβαστικής επέμβασης του αρμόδιου πρωτοδίκη πριν από την άσκηση αγωγής. Με τον τρόπο αυτό, παρέχεται στους διαδίκους ένα επιπλέον εργαλείο για την ειρηνική διευθέτηση της διαφοράς τους, με την υποστήριξη ενός δικαστικού λειτουργού που μπορεί να συμβάλει ουσιαστικά στην προσέγγιση και γεφύρωση των θέσεων των μερών. Επιπλέον, η ρύθμιση αποσκοπεί στην αποσυμφόρηση των δικαστηρίων, δίνοντας τη δυνατότητα προδικαστικής παρέμβασης από τον πρόεδρο υπηρεσίας οποιουδήποτε Πρωτοδικείου, εφόσον τα μέρη προσέλθουν αυθόρμητα, ενισχύοντας τη διαθεσιμότητα και την ευελιξία της διαδικασίας.

1. Όποιος έχει την πρόθεση να ασκήσει αγωγή μπορεί πριν από την κατάθεσή της να ζητήσει τη συμβιβαστική επέμβαση του αρμόδιου για την εκδίκαση της αγωγής πρωτοδίκη. Για τον σκοπό αυτό, υποβάλλεται αίτηση προς τον αρμόδιο Πρωτοδίκη, στην οποία αναγράφεται συνοπτικά το αντικείμενο της διαφοράς, ή εμφανίζονται αυθόρμητα οι ενδιαφερόμενοι ενώπιόν του.	ΝΕΟ ΑΡΘΡΟ
2. Οι διάδικοι μπορούν να εμφανιστούν αυθόρμητα ενώπιον του προέδρου υπηρεσίας οποιουδήποτε Πρωτοδικείου και να ζητήσουν τη συμβιβαστική επέμβασή του.	

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'
ΑΣΚΗΣΗ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ
Άρθρο 215

Αιτιολογική έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται το άρθρο 215 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, περί της ασκήσεως της αγωγής. Η αξιολογούμενη ρύθμιση κρίθηκε επιβεβλημένη, προκειμένου να ρυθμιστεί περαιτέρω και σε συνέχεια των ν. 5108/2024 (Α' 65) και 5134/2024 (Α' 146) το ζήτημα της καθυστέρησης της συζήτησης των υποθέσεων της τακτικής διαδικασίας και της συνεπεία αυτής καθυστέρησης στην έκδοση οριστικών αποφάσεων, που έχει προκύψει από την μέχρι σήμερα δικαστηριακή πρακτική. Ειδικότερα, προβλέπεται για πρώτη φορά ο ορισμός δικασίμου άμεσα και δη κατά τον χρόνο κατάθεσης της αγωγής. Συγκεκριμένα, στην παρ. 1 προστίθεται νέο τέταρτο εδάφιο, με το οποίο καθορίζεται συντομότερο χρονικό πλαίσιο ορισμού της δικασίμου ανάλογα με το αν η επίδοση του δικογράφου της αγωγής επίκειται στην ημεδαπή ή την αλλοδαπή και ειδικότερα η δικάσιμος προσδιορίζεται στην πρώτη περίπτωση, μετά την πάροδο έξι (6) μηνών από την κατάθεση, στη δεύτερη περίπτωση μετά την πάροδο εννέα (9) μηνών από την κατάθεση, ενώ παράλληλα ορίζονται και οι απώτατοι χρόνοι προσδιορισμού. Περαιτέρω, με την αντικατάσταση της παρ. 2, ενοποιείται η προθεσμία επίδοσης της αγωγής, επί ποινή θεώρησής της ως μη ασκηθείσας, η οποία πλέον περιορίζεται από τις τριάντα (30) στις είκοσι (20) ημέρες, δεδομένου και του γεγονότος ότι για την επίδοση στην αλλοδαπή αρκεί σε κάθε περίπτωση η αρχική κοινοποίηση στον εκάστοτε αρμόδιο εισαγγελέα, ενώ για την ταχύτερη διεκπεραίωση της διαδικασίας της διαμεσολάβησης ορίζεται πως αυτή, όπου είναι υποχρεωτική, ξεκινά με την επίδοση της αγωγής*. Τέλος, με τη μη ασκηθείσα αγωγή λόγω μη νόμιμης και εμπρόθεσμης επίδοσης εξομοιώνεται και η περίπτωση της ανυπόστατης επίδοσης, όχι όμως και της τυχόν άκυρης, για την οποία, σε αντίθεση με το κενό της ισχύουσας ρύθμισης, προβλέπεται η ρητή εφαρμογή του άρθρου 263 του Αστικού Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α' 164).

***Σημείωση:** τελικά στο ψηφισθέν η προθεσμία επίδοσης παρέμεινε 30 ημέρες.

Αιτιολογική έκθεση υπό διαβούλευση ΣχΝ:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται το τέταρτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 215 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας σχετικά με την άσκηση της αγωγής, ώστε να οριστούν ως ανώτατο όριο για τον προσδιορισμό δικασίμου οι διακόσιες δέκα (210) ημέρες. Σκοπός της ρύθμισης είναι η επιτάχυνση της τακτικής διαδικασίας μέσω της αμεσότερης περάτωσης της πρωτοβάθμιας δίκης με πρόβλεψη του αναγκαίου χρόνου για κάθε διαδικαστικό στάδιο. Παράλληλα επιτυγχάνεται η ευθυγράμμιση με τις ρυθμίσεις περί ηλεκτρονικής κατάθεσης.

1. Η αγωγή ασκείται με κατάθεση δικογράφου στη γραμματεία του δικαστηρίου στο οποίο απευθύνεται και με επίδοση αντιγράφου της στον εναγόμενο. Αποκλειστικά σε περίπτωση αγωγής που απευθύνεται σε περιφερειακή έδρα πρωτοδικείου, κατά την έννοια του ν. 5108/2024 (Α' 65), η κατάθεση του δικογράφου μπορεί να γίνεται στη	Με έντονη γραφή και γκρι γραμμοσκίαση παρατίθεται η τροποποίηση που αναμένεται
--	--

γραμματεία είτε της περιφερειακής έδρας είτε της παράλληλης έδρας, στην κατά τόπον αρμοδιότητα της οποίας εντάσσεται η περιφερειακή έδρα, είτε της έδρας πρωτοδικείου. Η κατάθεση του δικογράφου μπορεί να γίνεται και με ηλεκτρονικά μέσα σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 119. Με την κατάθεση της αγωγής ορίζεται δικάσιμος, η οποία προσδιορίζεται μετά την πάροδο έξι (6) μηνών από την κατάθεση και πάντως όχι πάνω από τον έβδομο μήνα μετά από αυτήν σε διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει τις διακόσιες δέκα (210) ημέρες από την κατάθεση, και όταν η αγωγή πρέπει να επιδοθεί στο εξωτερικό, στην πρώτη δικάσιμο μετά την πάροδο εννέα (9) μηνών από την κατάθεση και πάντως όχι πάνω από τον δέκατο μήνα μετά από αυτήν. Κάτω από το δικόγραφο που κατατέθηκε συντάσσεται έκθεση στην οποία αναφέρεται η ημέρα, ο μήνας και το έτος της κατάθεσης, καθώς και το ονοματεπώνυμο του καταθέτη. Η έκθεση μπορεί να συντάσσεται και με ηλεκτρονικά μέσα σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 117. Αναφορά του δικογράφου της αγωγής που κατατέθηκε γίνεται χωρίς καθυστέρηση σε ειδικό βιβλίο με αλφαβητικό ευρετήριο. Στο βιβλίο αυτό αναγράφονται με αύξοντα αριθμό και χρονολογική σειρά οι αγωγές που κατατίθενται και αναφέρονται τα ονοματεπώνυμα των διαδίκων, η χρονολογία της κατάθεσης και το αντικείμενο της διαφοράς. Στη γραμματεία κάθε δικαστηρίου τηρείται και ηλεκτρονικό αρχείο αγωγών.	να επέλθει με το άρθρο 110 υπό διαβούλευση ΣχΝ.
2. Στην περίπτωση του άρθρου 237 Αν δεν ορίζεται άλλως, η αγωγή επιδίδεται στον εναγόμενο μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την κατάθεσή της και αν αυτός ή κάποιος από τους ομοδίκους διαμένει στο εξωτερικό ή είναι αγνώστης διαμονής μέσα σε προθεσμία εξήντα (60) ημερών. Αν η αγωγή δεν πρέπει να επιδοθεί στο εξωτερικό, εντός του διαστήματος αυτού πρέπει να έχει επιδοθεί στον εισαγγελέα, κατά την παρ. 1 του άρθρου 134. Από την επίδοση της αγωγής μπορεί να ξεκινήσει και η διαδικασία διαμεσολάβησης, όπου προβλέπεται υποχρεωτική αρχική συνεδρία διαμεσολάβησης. Αν η αγωγή δεν επιδοθεί νομίμως μέσα στην προθεσμία αυτή, θεωρείται ως μη ασκηθείσα".	30ήμερη προθεσμία για την επίδοση της αγωγής, αδιαφόρως αν ο εναγόμενος ή κάποιος από τους ομοδίκους διαμένει στο εξωτερικό ή είναι αγνώστου διαμονής.

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

Σημείωση: Αναμένεται η ψήφιση του ΣχΝ, ώστε να προσδιοριστεί ο χρόνος έναρξης της ισχύος του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΓΙΑ

ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Άρθρο 226

Αιτιολογική έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προστίθεται τρίτο εδάφιο στην παρ. 5 του άρθρου 226 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, περί εισαγωγής αγωγής για συζήτηση, ορισμού δικασίμου και αναβολής, με το οποίο προβλέπεται ότι η αποδοχή από τον αρμόδιο δικαστή αιτήματος προτίμησης συνεπάγεται κατά κανόνα διαγραφή της υπόθεσης από το πινάκιο της αρχικής δικασίμου, με εξαίρεση τις υποθέσεις ασφαλιστικών μέτρων και τις υποθέσεις που υπάγονται στη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας, προκειμένου να μην εμφανίζονται ως εκκρεμείς, υποθέσεις που έχουν ήδη εκδικαστεί.

1. Το πρωτότυπο της αγωγής που κατατέθηκε φυλάσσεται στο αρχείο του δικαστηρίου.	
2. Αμέσως μετά την κατάθεση της αγωγής ο γραμματέας, με βάση τη σημείωση στο πρωτότυπο της αγωγής της ημέρας και ώρας συζήτησής της, την εγγράφει στο πινάκιο του δικαστηρίου, όπου σημειώνει το όνομα και το επώνυμο των διαδίκων και των πληρεξουσίων τους, καθώς και το αντικείμενο της δίκης. Στην περίπτωση του άρθρου 237, κατά τη σύνταξη της έκθεσης κατάθεσης της αγωγής ο γραμματέας θέτει στο	

πρωτότυπο και στα αντίγραφα ευδιάκριτη σημείωση στην οποία αναγράφεται η προθεσμία κατάθεσης των προτάσεων για τον ενάγοντα και τον εναγόμενο και επισημαίνεται ότι εκπρόθεσμες προτάσεις δεν λαμβάνονται υπόψη.	
3. Το πινάκιο είναι βιβλίο με αριθμημένες σελίδες, μονογραφημένες από τον πρόεδρο του δικαστηρίου ή [τον ειρηνοδίκη], στο οποίο καταχωρίζονται οι υποθέσεις που θα συζητηθούν σε κάθε δικάσιμο. Στα δικαστήρια που έχουν ενταχθεί στο ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης δικαστικών υποθέσεων το πινάκιο τηρείται και ηλεκτρονικά. Ο πρόεδρος του δικαστηρίου ή [ο ειρηνοδίκης] ορίζει τον αριθμό των υποθέσεων που θα εκδικασθούν σε κάθε δικάσιμο.	
4. Ο δικαστής που διευθύνει τη συζήτηση σημειώνει στο πινάκιο αν η συζήτηση έγινε κατ' αντιμωλία ή ερήμην ή αναβλήθηκε ή ματαιώθηκε. Αν η συζήτηση αναβληθεί, ο γραμματέας οφείλει αμέσως μετά το τέλος της συνεδρίασης να μεταφέρει την υπόθεση στη σειρά των υποθέσεων που πρέπει να συζητηθούν κατά τη δικάσιμο που ορίστηκε. Κλήση του διαδίκου για εμφάνιση στη δικάσιμο αυτή δεν χρειάζεται και η αναγραφή της υπόθεσης στο πινάκιο ισχύει ως κλήτευση όλων των διαδίκων. Αν ματαιωθεί η συνεδρίαση για οποιονδήποτε λόγο, οι υποθέσεις που είναι γραμμένες σ' αυτήν μεταφέρονται με επιμέλεια των διαδίκων στις επόμενες συνεδριάσεις, ακόμη και με υπέρβαση του ορισμένου αριθμού, και ο αντιδίκος αυτού που επισπεύδει τη συζήτηση καλείται πάντοτε στη νέα δικάσιμο. Στην περίπτωση αυτή η εγγραφή, η κλήση και η επίδοσή της γίνονται ατελώς. Το ίδιο ισχύει και όταν είναι αναγκαία η ανασυζήτηση της υπόθεσης. Ελλείψεις ή σφάλματα του πινακίου, ως προς τα στοιχεία των διαδίκων, των εκδικαζόμενων υποθέσεων και τη σήμανση του, συμπληρώνονται κατά την εκφώνηση της υπόθεσης ύστερα από προφορική αίτηση οποιουδήποτε διαδίκου.	
5. Κάθε αίτημα προτίμησης που υποβάλλεται από διάδικο για ορισμό ημέρας συζήτησης αίτησης, αγωγής ή ενδίκου μέσου ενώπιον παντός δικαστηρίου, οιασδήποτε διαδικασίας, διαφορετικής από εκείνη που, κατά τη νόμιμη σειρά, πρέπει να προσδιοριστεί ή έχει ήδη προσδιοριστεί, υποβάλλεται εγγράφως. Στην αίτηση πρέπει, με ποινή απαραδέκτου, να περιέχονται οι λόγοι της προτίμησης και ο αρμόδιος δικαστής αποφαίνεται σχετικά, με αιτιολογημένη πράξη του. Με εξαίρεση τις υποθέσεις ασφαλιστικών μέτρων και τις υποθέσεις που υπάγονται στη διαδικασία της εκουσίας δικαιοδοσίας, αν γίνει δεκτό αίτημα προτίμησης από τον αρμόδιο δικαστή, η υπόθεση διαγράφεται από το πινάκιο της αρχικής δικάσιμου από τον γραμματέα με εντολή του διευθύνοντος το δικαστήριο.	

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

Άρθρο 227

Αιτιολογική Έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση αντικαθίσταται η παρ. 1 του άρθρου 227 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, περί της εισαγωγής αγωγής για συζήτηση και συμπλήρωσης τυπικών παραλείψεων. Συγκεκριμένα, η ρύθμιση στοχεύει στην ορθολογική οργάνωση του σταδίου πριν από τη συζήτηση της υπόθεσης, εισάγοντας σαφείς και δεσμευτικές προθεσμίες για την επισήμανση και θεραπεία περιπτώσεων πραγματικής αοριστίας ή τυπικών παραλείψεων στην αγωγή. Με τον τρόπο αυτό ενισχύεται η ασφάλεια δικαίου, αποτρέπεται η αιφνιδιαστική προβολή ενστάσεων αοριστίας κατά τη συζήτηση και δίνεται η δυνατότητα στους διαδίκους να προετοιμάσουν κατάλληλα τον φάκελο της δίκης. Παράλληλα, διασφαλίζεται ότι η απόρριψη της αγωγής λόγω πραγματικής αοριστίας θα συνιστά λόγο έφεσης μόνον όταν έχει τηρηθεί η δικονομική δυνατότητα θεραπείας εκ μέρους του ενάγοντος. Κατ' αυτόν τον τρόπο, προάγεται η δικονομική οικονομία, περιορίζεται η δημιουργία αναιτιολόγητων καθυστερήσεων και ενισχύεται η ουσιαστική πρόσβαση των πολιτών στη δικαιοσύνη.

1. Αν υπάρχουν τυπικές παραλείψεις που μπορούν να αναπληρωθούν, ο πρόεδρος οποιουδήποτε πολυμελούς δικαστηρίου ή ο εισηγητής ή ο δικαστής μονομελούς δικαστηρίου καλεί να τις συμπληρώσει και μετά την συζήτηση, τον πληρεξούσιο δικηγόρο ή το διάδικο, εφόσον παρίσταται αυτοπροσώπως, τάσσοντας εύλογη κατά την κρίση του προθεσμία. **Τυπικές παραλείψεις υπό την έννοια του πρώτου εδαφίου μπορούν να συνιστούν ιδίως εκείνες που σχετίζονται με:**

Ενδεικτικός προσδιορισμός των τυπικών παραλείψεων που ενεργοποιούν το καθήκον του δικαστηρίου για κλήση των διαδίκων προς

α) την παροχή δικαστικής πληρεξουσιότητας, β) την απόδειξη της ικανότητας αυτοπρόσωπης δικαστικής παράστασης, γ) την καταβολή του δικαστικού ενσήμου, δ) την κατάθεση του γραμματίου προείσπραξης, ε) την τήρηση της Υποχρεωτικής Αρχικής Συνεδρίας Διαμεσολάβησης, και στ) την προσκόμιση των εκθέσεων επίδοσης.	συμπλήρωση τυπικών παραλείψεων.
2. Η πρόσκληση γίνεται και τηλεφωνικώς, ο δε γραμματέας βεβαιώνει με σημείωση στο εσωτερικό του φακέλου της δικογραφίας τον χρόνο της ειδοποίησης, τα ζητούμενα στοιχεία και την προθεσμία. Αν η τηλεφωνική πρόσκληση είναι αδύνατη ή δυσχερής, αποστέλλεται έγγραφο, αντίγραφο του οποίου τηρείται στο φάκελο της δικογραφίας. Στο αντίγραφο αυτό σημειώνεται η ημερομηνία αποστολής του εγγράφου. Η πρόσκληση μπορεί επίσης να γίνει με αποστολή από τον γραμματέα ηλεκτρονικού μηνύματος στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του διαδίκου.	

Τίθεται σε ισχύ από 28^η Ιουλίου 2025.³

Άρθρο 237

Προθεσμία κατάθεσης προτάσεων και προσθήκης-αντίκρουσης

Αιτιολογική Έκθεση:

Αιτιολογική έκθεση: Με την αξιολογούμενη ρύθμιση αντικαθίσταται το άρθρο 237 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, περί της προθεσμίας κατάθεσης προτάσεων και αποδεικτικών εγγράφων, αντίκρουσης και συμπλήρωσης και ανάληψης σχετικών. Ειδικότερα, στην παρ. 1 προβλέπεται ότι η προθεσμία για την κατάθεση των προτάσεων των διαδίκων, της έκθεσης επίδοσης, των διαδικαστικών και αποδεικτικών εγγράφων και των πληρεξουσίων στην τακτική διαδικασία, η οποία ορίζεται σε ενενήντα (90) ημέρες από τη λήξη της προθεσμίας επίδοσης της αγωγής ή της κλήσης και σε εκατόν είκοσι (120) ημέρες από τη λήξη της ίδιας προθεσμίας στην περίπτωση επίδοσης της αγωγής στην αλλοδαπή, δεν αναστέλλεται στις υποθέσεις εκείνες, που υπάγονται σε υποχρεωτική διαδικασία διαμεσολάβησης. Με τον τρόπο αυτό περιορίζεται η περαιτέρω καθυστέρηση στην έκδοση απόφασης, αφού με την επίδοση της αγωγής άρχεται και η διαδικασία της διαμεσολάβησης*. Επιπλέον, η προθεσμία των δεκαπέντε (15) ημερών από τη λήξη της προθεσμίας κατάθεσης των προτάσεων για την κατάθεση προσθήκης - αντίκρουσης, εντός της οποίας θα πρέπει να κατατίθεται το δικαστικό ένσημο, παραμένει ίδια ενώ πλέον ορίζεται ότι ο ορισμός δικαστή, σύνθεσης και εισηγητή θα λαμβάνει χώρα εντός δέκα (10) ημερών από τη λήξη της ανωτέρω προθεσμίας αντί της ισχύουσας σήμερα προθεσμίας των δεκαπέντε (15) ημερών. Επιπλέον, εντός τριάντα (30) ημερών μετά τη χρέωση, ο δικαστής του μονομελούς ή ο εισηγητής του πολυμελούς πρωτοδικείου εκδίδει διάταξη, που δεν περιέχει αιτιολογία**, εφόσον διαπιστώσει ότι: α) η αγωγή πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη, β) η αγωγή θεωρείται μη ασκηθείσα. Εισάγεται η δυνατότητα έκδοσης διάταξης από τον δικαστή, που έχει χρεωθεί την υπόθεση, εφόσον για την πληρέστερη εκδίκαση της διαφοράς απαιτείται η εξέταση μαρτύρων ή διαδίκων ή η διενέργεια αυτοψίας ή πραγματογνωμοσύνης ή απαιτείται η ένωση ή συνεκδίκαση περισσότερων δικών, ο χωρισμός ή η διαδοχική εξέταση αιτήσεων ή η αναστολή της δίκης, αντίστοιχα σύμφωνα με τα άρθρα 246 έως 250 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Επίσης, αν η αγωγή πάσχει από πραγματική αοριστία, αυτή επισημαίνεται από τον δικαστή στη διάταξή του και ο διάδικος οφείλει να τη συμπληρώσει έως τη συζήτηση με προσθήκη. Αν με τη διάταξη του δικαστή στις περ. α) και β) του πρώτου εδαφίου της παρ. 3, η αγωγή θεωρείται απαράδεκτη και ο ενάγων κατά τις αμέσως επόμενες πέντε (5) ημέρες από την έκδοση της διάταξης δεν αιτηθεί την εκδίκαση της διαφοράς κατά την ορισθείσα δικάσιμο και δεν συμπληρώσει την αγωγή με προσθήκη στις προτάσεις του, τότε η διάταξη επικυρώνεται, η δίκη περατώνεται και η υπόθεση διαγράφεται από το πινάκιο, ενώ κατά αυτής της διάταξης δεν ασκούνται ένδικα μέσα ή άλλα ένδικα βοηθήματα. Με τη ρύθμιση αυτή καταργείται η επαναληπτική συζήτηση της υπόθεσης, καθόσον τυχόν ελάττωμα ή παράλειψη της αγωγής θα έχει διορθωθεί και συμπληρωθεί βάσει της σχετικής διάταξης του δικαστή πριν από τη συζήτηση.

³ Η διάταξη ισχύει από την 28.7.2025, καθώς δεν περιλαμβάνεται στο Μέρος Α' του Ν. 5221/2025, η ισχύς του οποίου (μαζί με τα άρθρα 150 και 151) αρχίζει από την 1.1.2026 κατά το άρθρο 168 Ν. 5221/2025.

ΝΕΑ ΔΙΑΤΥΠΩΣΗ ΑΡΘΡΟΥ	ΚΑΤΗΡΓΗΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
1. Οι προτάσεις των διαδίκων, η έκθεση επίδοσης, τα αποδεικτικά και διαδικαστικά τους έγγραφα και τα πληρεξούσια, στην τακτική διαδικασία, κατατίθενται ενενήντα (90) ημέρες μετά από τη λήξη της προθεσμίας επίδοσης της αγωγής ή της κλήσης και, εφόσον η αγωγή επιδίδεται στην αλλοδαπή, εκατόν είκοσι (120) ημέρες από τη λήξη της ίδιας προθεσμίας για όλους τους διαδίκους. Η προθεσμία αυτή δεν αναστέλλεται κατά το διάστημα της διαδικασίας διαμεσολάβησης. Αν κατά τη διάρκεια της εκκρεμοδικίας και πριν από την κατάθεση προτάσεων οι διάδικοι υπογράψουν συμφωνητικό υπαγωγής σε διαμεσολάβηση, ο διαμεσολαβητής που υπογράφει το πρακτικό ενημερώνει το δικαστήριο και η υπόθεση αποσύρεται από το πινάκιο. Κατά τα λοιπά ισχύει η παρ. 1 του άρθρου 9 του ν. 4640/2019 (Α' 190, διορθ. σφαλ. Α' 194). 2. Η προσθήκη-αντίκρουση κατατίθεται εντός των επόμενων δεκαπέντε (15) ημερών από τη λήξη της προθεσμίας κατάθεσης των προτάσεων. Στην ίδια προθεσμία κατατίθεται και το δικαστικό ένσημο. Εντός των επόμενων δέκα (10) ημερών από την τελευταία αυτή προθεσμία ορίζεται ο δικαστής ή, επί πολυμελούς δικαστηρίου, η σύνθεση και ο εισηγητής για την εκδίκαση της διαφοράς. 3. Εντός τριάντα (30) ημερών μετά τη χρέωση, ο δικαστής του μονομελούς ή ο εισηγητής του πολυμελούς πρωτοδικείου εκδίδει διάταξη, που περιέχει συνοπτική αιτιολογία, εφόσον διαπιστώσει ότι: α) η αγωγή πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη ή β) η αγωγή θεωρείται μη ασκηθείσα. Ο δικαστής του προηγούμενου εδαφίου δύναται να εκδώσει διάταξη, εφόσον διαπιστώσει ότι: α) για την πληρέστερη εκδίκαση της διαφοράς, απαιτείται η εξέταση μαρτύρων ή διαδίκων ή η διενέργεια αυτοψίας ή πραγματογνωμοσύνης ή β) απαιτείται η ένωση ή συνεκδίκαση περισσότερων δικών, ο χωρισμός ή η διαδοχική εξέταση αιτήσεων, ή η αναστολή της δίκης, αντίστοιχα κατά τα άρθρα 246 έως 250. Αν η αγωγή πάσχει από πραγματική αοριστία, αυτή επισημαίνεται από τον δικαστή με τη διάταξη και ο ενάγων δύναται να τη συμπληρώσει έως δέκα (10) ημέρες πριν από τη συζήτηση με προσθήκη στις προτάσεις. Η αντίκρουση για ό,τι συμπληρώθηκε μετά από τη διάταξη γίνεται στον χρόνο της παρ. 3 του άρθρου 269. Επί αναστολής της δίκης κατά τα άρθρα 246 έως 250, οι διάδικοι μπορούν να καταθέσουν προτάσεις, όχι όμως και νέους ισχυρισμούς, υπό την επιφύλαξη των εξαιρέσεων του άρθρου 269, ούτε νέα αποδεικτικά μέσα, μέχρι τη νέα συζήτηση. 4. Με τη διάταξη, η αγωγή στις περ. α) και β) του πρώτου εδαφίου της παρ. 3 απορρίπτεται ως απαράδεκτη, εφόσον ο ενάγων τις επόμενες πέντε (5) ημέρες από την έκδοση της διάταξης, δεν αιτηθεί την εκδίκαση της διαφοράς κατά την ορισθείσα δικάσιμο και την έκδοση της απόφασης επί της αγωγής του, καταβάλλοντας προς τούτο, το αργότερο έως τη συζήτηση, παράβολο ύψους διακοσίων (200) ευρώ. Σε περίπτωση μη ήττας για τον λόγο που διαπίστωσε η διάταξη, το παράβολο επιστρέφεται στον διάδικο. Αν ο ενάγων δεν αντιλέγει ή δεν συμπληρώσει την αγωγή με προσθήκη στις προτάσεις του, η διάταξη επικυρώνεται, η δίκη περατώνεται και η υπόθεση διαγράφεται από το πινάκιο, εφαρμοζόμενων αναλόγως των διατάξεων περί παραίτησης από το δικόγραφο. Κατά τη διάταξη δεν ασκούνται ένδικα μέσα ή άλλα ένδικα βοηθήματα. 5. Αν με τη διάταξη διατάχθηκε η εξέταση μαρτύρων, αυτοί εξετάζονται ενώπιον του δικαστηρίου κατά την ορισθείσα	1. Μέσα σε ενενήντα (90) ημέρες από τη λήξη της προθεσμίας για την επίδοση της αγωγής κατά την παρ. 2 του άρθρου 215, οι διάδικοι σφειλίζουν να καταθέσουν τις προτάσεις και να προσκομίσουν όλα τα αποδεικτικά μέσα και τα διαδικαστικά έγγραφα που επικαλούνται με αυτές. Μέσα στην ίδια προθεσμία κατατίθενται το αποδεικτικό επίδοσης της αγωγής, καθώς και τα πληρεξούσια έγγραφα προς τους δικηγόρους κατά το άρθρο 96. Σε περίπτωση έλλειψης των πληρεξουσίων εγγράφων εφαρμόζεται το άρθρο 227. Αν δεν κατατεθούν τα πληρεξούσια έγγραφα μέσα στην προθεσμία που θα ταχθεί, το δικαστήριο εκδίδει οριστική απόφαση επί της αγωγής. Το δικαστικό ένσημο κατατίθεται το αργότερο μέχρι τη συζήτηση της υπόθεσης. Η προθεσμία του πρώτου εδαφίου παρατείνεται σε εκατόν είκοσι (120) ημέρες από τη λήξη της προθεσμίας επίδοσης της αγωγής για όλους τους διαδίκους, αν ο εναγόμενος ή κάποιος από τους ομοδίκους του διαμένει στο εξωτερικό ή είναι άγνωστης διαμονής. 2. Οι αμοιβαίες αντικρούσεις γίνονται με προσθήκη στις προτάσεις, η οποία κατατίθεται μέσα στις επόμενες δεκαπέντε (15) ημέρες από τη λήξη της παραπάνω προθεσμίας. Νέοι ισχυρισμοί με την προσθήκη μπορεί να προταθούν και νέα αποδεικτικά μέσα να προσκομισθούν μόνο για την αντίκρουση ισχυρισμών που περιέχονται στις προτάσεις. Εκπρόθεσμες προτάσεις και προσθήκες δεν λαμβάνονται υπόψη. 3. Στην περίπτωση έκδοσης παραπεμπτικής απόφασης λόγω καθ' ύλην ή κατά τόπον αναρμοδιότητας ή λόγω μη εισαγωγής της υπόθεσης κατά την προσήκουσα διαδικασία, οι ως άνω προθεσμίες των ενενήντα (90) ή εκατόν είκοσι (120) ημερών για την κατάθεση των προτάσεων αρχίζουν από την κατάθεση της κλήσης για τον προσδιορισμό δικασίμου. Το ίδιο ισχύει, αν το δικαστήριο κηρύξει απαράδεκτη τη συζήτηση της αγωγής. Στις περιπτώσεις των άρθρων 249 και 250 οι διάδικοι μπορούν να καταθέτουν συμπληρωματικές προτάσεις το αργότερο μέχρι τη νέα συζήτηση της υπόθεσης, δίχως να προτείνονται νέοι ισχυρισμοί και νέα αποδεικτικά μέσα με την επιφύλαξη της παρ. 5 του παρόντος. 4. Η κατάθεση γίνεται στον αρμόδιο υπάλληλο της γραμματείας, που βεβαιώνει με επισήμειωση τη χρονολογία της κατάθεσης των προτάσεων και των αντικρούσεων. Η κατάθεση των προτάσεων και των αντικρούσεων γίνεται μέχρι τη δωδεκάτη (12.00) ώρα της τελευταίας ημέρας της προθεσμίας για την κατάθεσή τους. Κάθε διάδικος δικαιούται να πάρει ατελώς με

δικάσιμο. Είναι δυνατή η εξέταση των μαρτύρων και των διαδίκων και με ηλεκτρονικά μέσα, με σύγχρονη μετάδοση στην αίθουσα συνεδρίασης. Αν με τη διάταξη κρίθηκε αναγκαία η διενέργεια αυτοψίας ή πραγματογνωμοσύνης, ορίζεται με αυτή ο χρόνος διενέργειας της αυτοψίας ή ο πραγματογνώμονας που πρόκειται να διεξάγει την πραγματογνωμοσύνη και η προθεσμία όρκισης και κατάθεσής της από τον διορισμό του πραγματογνώμονα. Η διάταξη κοινοποιείται στους διαδίκους και στον πραγματογνώμονα αμελλητί, ακόμη και με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, με μέριμνα της γραμματείας του δικαστηρίου. Εντός πέντε (5) ημερών από την κοινοποίηση της διάταξης προτείνονται από τους διαδίκους τυχόν λόγοι εξαίρεσης ή αίτημα αντικατάστασης από τον πραγματογνώμονα. Αν η πραγματογνωμοσύνη δεν είναι εφικτό να κατατεθεί εμπρόθεσμα για οποιονδήποτε λόγο, το δικαστήριο μπορεί, και αυτεπαγγέλτως, να ανακαλέσει τη διενέργειά της. Η αξιολόγηση των μαρτυρικών καταθέσεων γίνεται με προσθήκη μέχρι τη δωδεκάτη (12.00) ώρα της πέμπτης εργάσιμης ημέρας μετά τη συζήτηση. Η ίδια προθεσμία αξιολόγησης ισχύει και για τη διαταχθείσα αυτοψία, από τον χρόνο διενέργειάς της, ή την πραγματογνωμοσύνη, από τον χρόνο λήξης της προθεσμίας κατάθεσής της. Επαναληπτική συζήτηση στην περίπτωση αυτή δεν λαμβάνει χώρα.

6. Αν δεν εκδοθεί διάταξη, η συζήτηση διεξάγεται με βάση το υλικό που κατατέθηκε με τις προτάσεις των διαδίκων. Στην περίπτωση αυτή, δεν είναι υποχρεωτική η παράσταση των δικηγόρων κατά τη συζήτηση. Η συζήτηση αυτή μπορεί, με πράξη του προϊσταμένου του αρμόδιου Πρωτοδικείου, να γίνει και στο γραφείο του δικαστή ή του προέδρου του Πολυμελούς Πρωτοδικείου.

7. Αναβολή κατά την ορισθείσα δικάσιμο δεν είναι δυνατή.

8. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, στην περίπτωση της παρ. 6, καθώς και στην περίπτωση έκδοσης διάταξης των άρθρων 249 και 250 το δικαστήριο που δίκασε την υπόθεση μπορεί να διατάξει την εξέταση μαρτύρων ή των διαδίκων, σε ημερομηνία που δεν απέχει πάνω από δύο (2) μήνες από τη συζήτηση, ή αυτοψία ή πραγματογνωμοσύνη, με αντίστοιχη διάταξή του, εφαρμοζόμενης αναλόγως της παρ. 5.

9. Η κατάθεση των προτάσεων και της προσθήκης-αντίκρουσης, που γίνονται μέχρι τη δωδεκάτη (12.00) ώρα της τελευταίας ημέρας της προθεσμίας κατάθεσής τους, βεβαιώνεται με επισημείωση του αρμόδιου γραμματέα. Η κατάθεση των προτάσεων, της προσθήκης-αντίκρουσης και των διαδικαστικών εγγράφων μπορεί να γίνει και ηλεκτρονικά κατά την παρ. 4 του άρθρου 119. για την κατάθεσή τους. Ο δικηγόρος κάθε διαδίκου ή εξουσιοδοτημένος από αυτόν τρίτος δικαιούται να λάβει ατελώς, με δική του δαπάνη, αντίγραφο των προτάσεων, της προσθήκης-αντίκρουσης και των εγγράφων των αντιδίκων του.

δική του δαπάνη αντίγραφα των προτάσεων και των αντικρούσεων των αντιδίκων του και των εγγράφων που έχουν προσκομίσει. Το δικαίωμα αυτό μπορεί να ασκηθεί και από τον δικηγόρο που υπογράφει την αγωγή, την παρέμβαση ή τις προτάσεις ή από τρίτο πρόσωπο εξουσιοδοτημένο από τον δικηγόρο αυτόν.

5. Ισχυρισμοί που γεννήθηκαν μετά την παρέλευση της προθεσμίας για την κατάθεση των προτάσεων και της προθεσμίας αντίκρουσης ή αποδεικνύονται εγγράφως ή με δικαστική ομολογία του αντιδίκου μπορούν να προταθούν με προσθήκη στις προτάσεις το αργότερο είκοσι (20) ημέρες πριν από την ορισθείσα συζήτηση. Το πρώτο εδάφιο εφαρμόζεται και στις περιπτώσεις των άρθρων 249 και 250. Η αντίκρουση γίνεται το αργότερο δέκα (10) ημέρες πριν από την ορισθείσα συζήτηση. Στην ίδια προθεσμία του πρώτου εδαφίου της παρούσας παραγράφου ο Πρόεδρος του Πολυμελούς Πρωτοδικείου, ο δικαστής του Μονομελούς Πρωτοδικείου [ή ο ειρηνοδίκης] μπορούν, ύστερα από αίτηση των διαδίκων που υποβάλλεται με την αγωγή ή και αυτοτελώς πριν από την ορισμένη δικάσιμο, να καλέσουν εγγράφως τους διαδίκους ή τους νομίμους αντιπροσώπους τους να εμφανιστούν αυτοπροσώπως κατά τη συζήτηση για να τους υποβληθούν ερωτήσεις και να δώσουν διασαφήσεις για την υπόθεση.

6. Μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες από την παρέλευση της προθεσμίας της παρ. 2 με πράξη του Προέδρου του τριμελούς συμβουλίου ή του αρμόδιου δικαστή, ορίζεται, σύμφωνα με τον κανονισμό του δικαστηρίου, ο δικαστής και για τις υποθέσεις αρμοδιότητας του πολυμελούς πρωτοδικείου, η σύνθεση του δικαστηρίου για την εκδίκαση της υπόθεσης. Στην τελευταία περίπτωση ο Πρόεδρος του Πολυμελούς Πρωτοδικείου ορίζει τον εισηγητή. Συγχρόνως ορίζεται ημέρα και ώρα συζήτησης στο ακροατήριο σε χρόνο όχι μεγαλύτερο από τριάντα (30) ημέρες από την παρέλευση της δεκαπενθήμερης προθεσμίας του πρώτου εδαφίου. Κατ' εξαίρεση, αν ο προβλεπόμενος από τον κανονισμό του δικαστηρίου αριθμός υποθέσεων, που ανατίθεται σε κάθε δικαστή, καλυφθεί, ο ορισμός δικαστή και χρόνου συζήτησης της υπόθεσης γίνεται στον απολύτως αναγκαίο χρόνο. Η εγγραφή της υπόθεσης στο οικείο πινάκιο, το οποίο μπορεί να τηρείται και ηλεκτρονικά, γίνεται με πρωτοβουλία του γραμματέα και ισχύει ως κλήτευση όλων των διαδίκων. Με πρωτοβουλία επίσης του γραμματέα μπορεί να γνωστοποιείται η δικάσιμος που ορίστηκε με αποστολή ηλεκτρονικού μηνύματος στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου των

	διαδίκων. Κατά την ορισμένη δικάσιμο δεν εξετάζονται μάρτυρες και η υπόθεση συζητείται και χωρίς την παρουσία των διαδίκων ή των πληρεξουσίων δικηγόρων τους. Αναβολή της συζήτησης κατά το άρθρο 241 δεν επιτρέπεται. 7. Με την επιφύλαξη της παρ. 8, μετά τη συζήτηση εκδίδεται η οριστική απόφαση με βάση τα στοιχεία του φακέλου της δικογραφίας. 8. Αν από τη μελέτη του φακέλου της δικογραφίας κρίνεται απολύτως αναγκαία η εξέταση μαρτύρων στο ακροατήριο, ενός από κάθε πλευρά από εκείνους, που έδωσαν ένορκη βεβαίωση ή σε περίπτωση ανυπαρξίας αυτών, από τους προτεινόμενους από κάθε πλευρά, ή η εξέταση των διαδίκων, με απλή διάταξη του δικαστηρίου, διατάσσεται η επανάληψη της συζήτησης στο ακροατήριο σε χρόνο όχι συντομότερο από δεκαπέντε (15) ημέρες, για την εξέταση των μαρτύρων ή των διαδίκων ενώπιον του ήδη ορισμένου δικαστή, στον τόπο και στην ημέρα και ώρα που ορίζεται με τη διάταξη αυτή μέσα στο ίδιο δικαστικό έτος, εκτός αν αυτό είναι χρονικά αδύνατο. Αν ο χρόνος εξέτασης των μαρτύρων δεν επαρκεί, επιτρέπεται μόνο διακοπή για άλλη ημέρα και ώρα ενώπιον του ίδιου δικαστή, με προφορική ανακοίνωση που καταχωρίζεται στα πρακτικά και επέχει θέση κλήτευσης όλων των διαδίκων, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων που δεν παρίστανται. Αν ο χρόνος εξέτασης των μαρτύρων οριστεί για οποιοδήποτε λόγο μέσα στο επόμενο δικαστικό έτος και η εξέταση των μαρτύρων ενώπιον του ίδιου δικαστή δεν είναι δυνατή, η υπόθεση διαγράφεται από τη χρέωση του συγκεκριμένου δικαστή και ακολουθεί νέα χρέωση για την εξέταση των μαρτύρων και την έκδοση της απόφασης. Στη θέση της διαγραφείσας υπόθεσης, στον εισηγητή ή στον δικαστή του μονομελούς πρωτοδικείου ή του ειρηνοδικείου ανατίθεται άλλη υπόθεση. Με τη διάταξη του πρώτου εδαφίου, το δικαστήριο μπορεί να διατάξει αυτοψία ή πραγματογνωμοσύνη στην οποία προσδιορίζονται ο τόπος, ο χρόνος, τα ονόματα των πραγματογνωμόνων, το θέμα της πραγματογνωμοσύνης, η προθεσμία για την κατάθεση της γνωμοδότησης των πραγματογνωμόνων, που δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη από εξήντα (60) ημέρες, καθώς και κάθε άλλο χρήσιμο στοιχείο. Η καταχώριση της διάταξης στο οικείο βιβλίο του δικαστηρίου, το οποίο μπορεί να τηρείται και ηλεκτρονικά, επέχει θέση κλήτευσης όλων των διαδίκων. Η καταχώριση της διάταξης μπορεί επίσης να γνωστοποιείται με πρωτοβουλία του γραμματέα με αποστολή ηλεκτρονικού μηνύματος στη διεύθυνση ηλεκτρονικού
--	--

	ταχυδρομείου των διαδίκων. Ο δικαστής που έχει οριστεί ως εισηγητής ή ο πρωτοδίκης [ή ο ειρηνοδίκης] αποφασίζει για όλα τα σχετικά με την απόδειξη διαδικαστικά ζητήματα. Με την ολοκλήρωση της διαδικασίας εξέτασης των μαρτύρων ή των διαδίκων ή την κατάθεση της έκθεσης αυτοψίας ή της έκθεσης πραγματογνωμοσύνης θεωρείται συντελεσμένη και η επανάληψη της συζήτησης. Η άνω διάταξη ανακαλείται είτε αυτεπαγγέλτως είτε με αίτηση των διαδίκων. 9. Μέσα σε οκτώ (8) εργάσιμες ημέρες από την εξέταση των μαρτύρων ή των διαδίκων ή τη διενέργεια της αυτοψίας ή της πραγματογνωμοσύνης οι διάδικοι δικαιούνται με προσθήκη να προβούν μόνο σε αξιολόγηση των αποδείξεων αυτών. Μετά το πέρας της συζήτησης ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου ή επί πολυμελούς συνθέσεως ο Εισηγητής δύναται να ζητούν από τους διαδίκους να προσκομίσουν σε ηλεκτρονική μορφή αντίγραφο του δικογράφου της αγωγής, των προτάσεων και της προσθήκης. 10. Μετά την περάτωση της δίκης οι διάδικοι οφείλουν να αναλάβουν όλα τα σχετικά έγγραφά τους. Ο γραμματέας βεβαιώνει στις προτάσεις κάθε διαδίκου ότι ανέλαβε τα έγγραφά του. Αν υπάρχει σπουδαίος λόγος, ο πρόεδρος του δικαστηρίου επιτρέπει στον διάδικο να αναλάβει ορισμένο έγγραφο και πριν από την περάτωση της δίκης. Αν το έγγραφο αυτό είναι αναγκαίο, η ανάληψη επιτρέπεται μόνο αφού κατατεθεί επικυρωμένο αντίγραφο. Οι προτάσεις παραμένουν στο αρχείο του δικαστηρίου. 11. Η κατάθεση των προτάσεων, καθώς και της προσθήκης, μπορεί να γίνεται και με ηλεκτρονικά μέσα σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 119. Επίσης, με ηλεκτρονικά μέσα μπορεί να υποβάλλονται και τα σχετικά έγγραφα που επικαλούνται με τις προτάσεις τους οι διάδικοι. Το δικαστήριο, ύστερα από αίτηση των διαδίκων ή αυτεπαγγέλτως, μπορεί να αποφασίσει, οι διάδικοι και οι πληρεξούσιοι δικηγόροι τους, κατά τη διάρκεια της συζήτησης, να παρίστανται σε άλλον τόπο και να ενεργούν εκεί διαδικαστικές πράξεις. Η συζήτηση αυτή μεταδίδεται ταυτόχρονα με ήχο και εικόνα στην αίθουσα συνεδρίασης του δικαστηρίου και στον τόπο, όπου παρίστανται οι διάδικοι και οι πληρεξούσιοι δικηγόροι τους. Το δικαστήριο, ύστερα από αίτηση των διαδίκων ή αυτεπαγγέλτως, μπορεί να αποφασίσει την εξέταση μαρτύρων, πραγματογνωμόνων και διαδίκων χωρίς αυτοί να παρίστανται στην αίθουσα συνεδρίασής του, η δε σχετική απόφαση του δικαστηρίου δεν υπόκειται σε ένδικα μέσα. Η εξέταση μεταδίδεται
--	---

	ταυτοχρόνως με ήχο και εικόνα στην αίθουσα συνεδρίασης του δικαστηρίου και στον τόπο εξέτασης των μαρτύρων, πραγματογνωμόνων και διαδίκων. Η εξέταση αυτή, η οποία θεωρείται ότι διεξάγεται ενώπιον του δικαστηρίου, έχει την ίδια αποδεικτική ισχύ με την εξέταση στο ακροατήριο.
--	--

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

Άρθρο 238

Κατάθεση παρεμπιπτούσων αγωγών, ανταγωγών, παρεμβάσεων, προσεπικλήσεων και ανακοινώσεων

Αιτιολογική έκθεση:

Αιτιολογική έκθεση: Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται η παρ. 1 του άρθρου 238 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας με στόχο την επιτάχυνση και ορθολογικότερη διαχείριση της προδικασίας, μέσω της σύντηξης των προθεσμιών για την κατάθεση και επίδοση παρεμπιπτούσων αγωγών, ανταγωγών, παρεμβάσεων, προσεπικλήσεων και ανακοινώσεων. Η προσαρμογή των σχετικών χρονικών ορίων, καθώς και ο επαναπροσδιορισμός του σημείου έναρξης των προθεσμιών, από την κατάθεση στο πέρας της προθεσμίας επίδοσης της αγωγής, επιδιώκει την συνολική επιτάχυνση της διαδικασίας και την αποτροπή καταχρηστικών τακτικών καθυστέρησης από τους διαδίκους. Παράλληλα, εξασφαλίζεται ότι όλες οι σχετικές δικονομικές ενέργειες ολοκληρώνονται σε συνεκτικό και προβλέψιμο χρονικό πλαίσιο, συμβάλλοντας στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας της πολιτικής δίκης.

1. Παρεμπιπτούσες αγωγές, ανταγωγές, παρεμβάσεις, προσεπικλήσεις και ανακοινώσεις στην περίπτωση του άρθρου 237 κατατίθενται και επιδίδονται σε όλους τους διαδίκους μέσα σε προθεσμία εξήντα (60-40) ημερών από την κατάθεση το πέρας της προθεσμίας επίδοσης της αγωγής. Παρεμβάσεις μετά από προσεπικλήση ή ανακοίνωση κατατίθενται και επιδίδονται σε όλους τους διαδίκους μέσα σε προθεσμία ενενήντα (90-70) ημερών από την κατάθεση το πέρας της προθεσμίας επίδοσης της αγωγής. Αν ο αρχικός εναγόμενος ή κάποιος από τους ομοδίκους του διαμένει στο εξωτερικό ή είναι άγνωστης διαμονής, οι ως άνω προθεσμίες παρατείνονται σε ενενήντα (90-70) και εκατόν είκοσι (120-100) ημέρες, αντίστοιχα, από την κατάθεση το πέρας της προθεσμίας επίδοσης της αγωγής. Η κατάθεση των προτάσεων γίνεται σε προθεσμία εκατόν είκοσι (120100) ημερών και στην περίπτωση του προηγούμενου εδαφίου σε προθεσμία εκατόν ογδόντα (120-160) ημερών από την κατάθεση το πέρας της προθεσμίας επίδοσης της αγωγής. Για την προσθήκη ισχύει η παρ. 2 του άρθρου 237.	
2. Μέσα στην προθεσμία της κατάθεσης των προτάσεων προσκομίζονται και όλα τα αποδεικτικά μέσα και διαδικαστικά έγγραφα που οι διάδικοι επικαλούνται με αυτές.	

Άρθρο 241

Αναβολή συζήτησης

Αιτιολογική έκθεση:

[Σημείωση: Το σχετικό χωρίο της αιτιολογικής έκθεσης παραλείπεται, επειδή ενώ με το νμσχ. αρχικά προτεινόταν να απαγορευθεί η αναβολή στον δεύτερο βαθμό, πλην περιπτώσεων ανωτέρας βίας, τελικά η διάταξη παρέμεινε ως είχε. Αυξήθηκαν μόνο τα παράβολα της αναβολής]

1.Υστερα από αίτηση του διαδίκου και αν ακόμη δεν κατατέθηκαν προτάσεις ή αυτές κατατέθηκαν εκπρόθεσμα, μπορεί να αναβληθεί η συζήτηση της υπόθεσης μόνο μία φορά, ανά βαθμό δικαιοδοσίας, σε μεταγενέστερη δικάσιμο, εφόσον υπάρχει σπουδαίος κατά την κρίση του δικαστηρίου λόγος, με απλή σημείωση στο πινάκιο. Σε περίπτωση αποχής των δικηγόρων, οι υποθέσεις αναβάλλονται υποχρεωτικά σε δικάσιμο που ανακοινώνει το δικαστήριο εντός αποκλειστικής προθεσμίας ενενήντα (90) ημερών ή σε άλλη εμβόλιμη δικάσιμο.»	
2. Το δικαστήριο μπορεί να επιδικάσει, με απόφαση που καταχωρίζεται στα πρακτικά, δικαστική δαπάνη σε βάρος εκείνου που ζήτησε την αναβολή, με αίτηση του αντιδίκου του, εβδομήντα (70) έως τετρακόσια (400) ευρώ.	
3.Για την υποβολή αιτήματος αναβολής ο διάδικος καταβάλλει παράβολο υπέρ του Ταμείου Χρηματοδότησης Δικαστικών Κτιρίων (ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ.) ως εξής: α) είκοσι (20) ευρώ σαράντα (40) ευρώ , ενώπιον Ειρηνοδίκου και του Μονομελούς Πρωτοδικείου, β) τράντα (30) ευρώ εξήντα (60) ευρώ , ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου, γ) σαράντα (40) ευρώ εκατό (100) ευρώ , ενώπιον του Εφετείου. Σε κοινό αίτημα αναβολής περισσότερων διαδίκων, καταβάλλεται ένα παράβολο το οποίο επιμερίζεται ισομερώς. Δεν υπέχουν υποχρέωση καταβολής παραβόλου το Δημόσιο, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) και οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.). Δεν καταβάλλεται παράβολο, σε περίπτωση αποχής των δικηγόρων. Το παράβολο επιστρέφεται αν το αίτημα της αναβολής απορριφθεί από το δικαστήριο.	

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.⁴

Άρθρο 269

Αρχή της συγκεντρώσεως

Αιτιολογική έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προστίθεται στον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας άρθρο 269, με το οποίο εξειδικεύονται το χρονικό πλαίσιο και οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες επιτρέπεται η προβολή νέων ισχυρισμών και η προσκομιδή νέων αποδεικτικών μέσων μετά από την κατάθεση των προτάσεων. Στόχος είναι η αποτροπή αιφνιδιασμού των διαδίκων και η ενίσχυση της δικονομικής τάξης και διαφάνειας κατά την εξέλιξη της δίκης, επιτρέποντας παράλληλα την εισαγωγή νέων στοιχείων που προέκυψαν μεταγενέστερα ή που αποδεικνύονται εγγράφως ή με δικαστική ομολογία. Ενισχύονται έτσι η ασφάλεια της διαδικασίας, η ισότητα των διαδίκων και η αποτελεσματικότητα του αποδεικτικού σταδίου.

1. Μέσα επίθεσης και άμυνας προβάλλονται κατά την αρχικώς ορισθείσα συζήτηση με τις προτάσεις, διαφορετικά είναι απαράδεκτα. Το απαράδεκτο δεν ισχύει για τους ισχυρισμούς που λαμβάνονται υπόψη αυτεπαγγέλτως.	ΝΕΟ ΑΡΘΡΟ
2. Νέοι ισχυρισμοί με την προσθήκη μπορεί να προταθούν και νέα αποδεικτικά μέσα να προσκομισθούν μόνο για την αντίκρουση ισχυρισμών που περιέχονται στις προτάσεις. Εκπρόθεσμη προσθήκη δεν λαμβάνεται υπόψη.	
3. Μέσα επίθεσης και άμυνας είναι παραδεκτά και μετά την κατάθεση των προτάσεων έως και τη συζήτηση, με προσθήκη, αν προέκυψαν για πρώτη φορά μεταγενέστερα ή αποδεικνύονται εγγράφως ή με δικαστική ομολογία. Η αντίκρουση επ' αυτών γίνεται εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από τη συζήτηση.	

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

⁴ Σημ.: Το άρθρ. 127 στοιχ. β' Ν. 5221/2025 δεν έχει έννομη συνέπεια, αφού η διάταξη του άρθρ. 241 ΚΠολΔ τελικώς παραμένει, με μόνη, ωστόσο, τροποποίηση την αύξηση των παραβόλων.

Άρθρο 307

Προσδιορισμός προθεσμιών έκδοσης αποφάσεων για υποθέσεις τακτικής διαδικασίας, ειδικών διαδικασιών, εκούσιας δικαιοδοσίας και ασφαλιστικών μέτρων - Επανάληψη συζήτησης λόγω αδυναμίας έκδοσης απόφασης

Αιτιολογική έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση αντικαθίσταται το άρθρο 307 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, περί επανάληψης της συζήτησης λόγω αδυναμίας έκδοσης απόφασης, με σκοπό να επιτευχθεί η επίσπευση στην έκδοση των οριστικών αποφάσεων, καθώς και ο στόχος του μέσου όρου των χωρών του Συμβουλίου της Ευρώπης, ενώ με τον τρόπο αυτό εξασφαλίζεται ότι οι διάδικοι γνωρίζουν εξαρχής τον χρόνο έκδοσης της οριστικής απόφασης. Για πρώτη φορά προβλέπονται συγκεκριμένες προθεσμίες για καθένα διαδικαστικό στάδιο και συγκεκριμένα ορίζεται ότι η οριστική απόφαση εκδίδεται στον ταχύτερο δυνατό χρόνο και κατ' απώτατο όριο σε εξαιρετικές περιπτώσεις και εφόσον η υπόθεση είναι δυσχερής στην εκούσια δικαιοδοσία εντός τεσσάρων (4) μηνών από την παράδοση του φακέλου στον δικαστή, στις ειδικές διαδικασίες εντός έξι (6)* μηνών από την παράδοση του φακέλου στον δικαστή και στη τακτική διαδικασία εντός οκτώ (8) μηνών από την ημερομηνία συζήτησης της υπόθεσης. Θεσπίζονται κατά αυτόν τον τρόπο δεσμευτικές για τους δικαστές προθεσμίες, αλλά προβλέπονται διαστήματα εντός των οποίων καθίσταται εύλογο και εφικτό να εκδοθεί η απόφαση. Προβλέπεται ακόμη πως σε περίπτωση παρέλευσης της προθεσμίας της παρ. 1 ο δικαστής υποχρεούται μέσα σε έναν (1) μήνα να δημοσιεύσει την απόφαση. Αν παρέλθει και η προθεσμία του αυτή χωρίς να έχει δημοσιευθεί η απόφαση που καθυστερεί, ο δικαστής υποχρεούται να επιστρέψει τη δικογραφία, άλλως αυτή αφαιρείται αμέσως με πράξη του δικαστή που διευθύνει το δικαστήριο ή του προέδρου του Τριμελούς Συμβουλίου Διοίκησης αυτού.

***Σημείωση:** Η αιτιολογική έκθεση αναφέρει 6μηνη προθεσμία στις ειδικές διαδικασίες, ενώ στο κείμενο της διάταξης

1. Η οριστική απόφαση εκδίδεται το ταχύτερο δυνατό και σε εξαιρετικές περιπτώσεις και εφόσον η υπόθεση είναι δυσχερής, κατ' απώτατο όριο: α) στην εκούσια δικαιοδοσία εντός τεσσάρων (4) μηνών από την παράδοση του φακέλου στον δικαστή, β) στην τακτική και τις ειδικές διαδικασίες εντός οκτώ (8) μηνών** από την ημερομηνία συζήτησης της υπόθεσης.	** Η αιτιολογική έκθεση αναφέρει 6μηνη προθεσμία στις ειδικές διαδικασίες, ενώ στο κείμενο της διάταξης προβλέφθηκε τελικώς 8μηνο.
2. Αν για οποιονδήποτε λόγο που παρουσιάστηκε μετά το τέλος της συζήτησης διαπιστωθεί ότι είναι αδύνατο να εκδοθεί έγκαιρα η απόφαση, η συζήτηση επαναλαμβάνεται, αφού οριστεί νέα δικάσιμος και κοινοποιηθεί κλήση. Ο ορισμός της δικάσιμης μπορεί να γίνει και η κλήση για τη συζήτηση μπορεί να κοινοποιηθεί με την επιμέλεια είτε κάποιου διαδίκου, είτε της γραμματείας του δικαστηρίου. Το ίδιο εφαρμόζεται και όταν το δικαστήριο διατάζει να επαναληφθεί η συζήτηση. Σε όλες τις πιο πάνω περιπτώσεις, οι κλήσεις για συζήτηση και τα αποδεικτικά της επίδοσης συντάσσονται ατελώς. Μόλις συμπληρωθεί το οκτάμηνο, ο Πρόεδρος του Τριμελούς Συμβουλίου Επιθεώρησης των Δικαστηρίων επιλαμβάνεται και ερευνά αν είναι δικαιολογημένη ή μη η καθυστέρηση. Όταν αυτή κριθεί δικαιολογημένη, παρέχεται στον δικαστή προθεσμία δύο (2) μηνών για τη δημοσίευση των αποφάσεων που καθυστερούν πέραν του οκταμήνου. Σε περίπτωση αδικαιολόγητης καθυστέρησης, όπως και όταν παρέλθει η προθεσμία των δύο (2) μηνών που χορηγήθηκε, κατά το προηγούμενο εδάφιο, χωρίς να έχουν δημοσιευθεί οι αποφάσεις που καθυστερούν	
3. Σε περίπτωση παρέλευσης της προθεσμίας της παρ. 1 ο δικαστής υποχρεούται μέσα σε έναν (1) μήνα να δημοσιεύσει την απόφαση. Αν παρέλθει και η προθεσμία του πρώτου εδαφίου χωρίς να έχει δημοσιευθεί η απόφαση που καθυστερεί, ο δικαστής υποχρεούται να επιστρέψει τη δικογραφία, άλλως αυτή αφαιρείται αμέσως με πράξη του δικαστή που διευθύνει το δικαστήριο ή του Προέδρου του τριμελούς συμβουλίου διεύθυνσης αυτού. Για τις υποθέσεις αυτές ορίζεται δικάσιμος για νέα συζήτηση, υποχρεωτικώς, εντός τριών (3) μηνών για τις υποθέσεις ειδικών διαδικασιών και έξι (6) μηνών για τις υποθέσεις τακτικής διαδικασίας, από τη συμπλήρωση των παραπάνω προθεσμιών των οκτώ ή των δέκα (10) μηνών προέδρου Προέδρου του Τριμελούς Συμβουλίου Διοίκησης αυτού.	

4. Επιφυλασσομένων Με την επιφύλαξη των διατάξεων των προηγούμενων εδαφίων παρ. 1 έως 4, εάν διαπιστωθεί μετά το τέλος της συζήτησης ότι η διάσκεψη δεν μπορεί να ολοκληρωθεί εντός εύλογου χρόνου για λόγους ανώτερης βίας, όπως μεταξύ άλλων λόγω αναρρωτικής άδειας δικαστικού λειτουργού, ή μέλους της σύνθεσης του δικαστηρίου, ο δικαστής που διευθύνει το δικαστήριο ή ο πρόεδρος του Τριμελούς Συμβουλίου Διοίκησης μπορεί να αποφασίσει την επανάληψη της συζήτησης. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζονται οι διατάξεις των προηγούμενων εδαφίων, με ανάλογη εφαρμογή των παρ. 1 έως 4 σχετικά με τον ορισμό δικασίμου, την κλήση προς συζήτηση και τα αποδεικτικά επίδοσης.	
5. Όταν διατάσσεται επανάληψη της συζήτησης σύμφωνα με το παρόν, οι διάδικοι μπορούν να καταθέτουν συμπληρωματικές προτάσεις στο ακροατήριο, εφόσον είχαν παραστεί στην αρχική συζήτηση. Νέοι ισχυρισμοί και νέα αποδεικτικά μέσα δεν επιτρέπονται.	

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

Άρθρο 375

Κοινοποίηση της διάταξης διορισμού πραγματογνώμονα

Αιτιολογική έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση αποκαθίσταται η δικονομική ακρίβεια στο άρθρο 375 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, μέσω της αντικατάστασης του όρου «απόφασης» από τον ορθό όρο «διάταξης», προκειμένου να αντανakλάται ο πραγματικός χαρακτήρας του δικονομικού εγγράφου που αφορά τον διορισμό ή την αντικατάσταση πραγματογνώμονα. Με την τροποποίηση αυτή διασφαλίζεται η εναρμόνιση της διατύπωσης του άρθρου με τις λοιπές σχετικές διατάξεις του Κώδικα και αποτρέπονται ερμηνευτικές αμφισημίες ή διαδικαστικές παρερμηνείες.

Αντίγραφο της απόφασης (που διατάζει το διορισμό και εκκίνη) διάταξης που διορίζει ή αντικαθιστά πραγματογνώμονες κοινοποιείται μόλις δημοσιευθεί στους διαδίκους και τους πραγματογνώμονες με επιμέλεια της γραμματείας του δικαστηρίου ή του δικαστή που την έχει εκδώσει.

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

Άρθρο 377

Αίτηση εξαίρεσης πραγματογνώμονα

Αιτιολογική έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται το άρθρο 377 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, σχετικά με την αίτηση εξαίρεσης πραγματογνώμονα, ώστε να εναρμονιστεί με τη νέα δυνατότητα που παρέχει η παρ. 5 του άρθρου 237 μέσω της εισαχθείσας προδικασίας στην πολιτική δίκη και της δυνατότητας έκδοσης διάταξης.

1.Την εξαίρεση την προτείνει ο πραγματογνώμονας ή ένας από τους διαδίκους με γραπτή αίτηση που υποβάλλεται στο δικαστήριο ή στον εντεταλμένο δικαστή που διόρισε τους πραγματογνώμονες. Η αίτηση κατατίθεται στην γραμματεία του δικαστηρίου μέσα σε πέντε ημέρες αφότου κοινοποιήθηκε η απόφαση που διορίζει τους πραγματογνώμονες. σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 237. Αργότερα η αίτηση για εξαίρεση είναι απαράδεκτη, εκτός αν ο λόγος της εξαίρεσης προέκυψε κατόπιν.

2.Η αίτηση για εξαίρεση μπορεί να γίνει και με δήλωση στην γραμματεία του δικαστηρίου ή στον εντεταλμένο δικαστή που διορίζει τους πραγματογνώμονες.

3. Η αίτηση για εξαίρεση πρέπει να περιέχει τους λόγους της εξαίρεσης, αλλιώς είναι απαράδεκτη.	
---	--

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

Άρθρο 378

Απόφαση επί αίτησης εξαίρεσης - Διορισμός άλλου πραγματογνώμονα

Αιτιολογική έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ορίζεται πως σε περίπτωση αίτησης εξαίρεσης αποφασίζει αμελλητί ο δικαστής ή το δικαστήριο που διόρισε τον πραγματογνώμονα, ενώ πλέον ως συνέπεια της παρ. 5 του άρθρου 237, όπως αντικαθίσταται με το προτεινόμενο σχέδιο νόμου, καθίσταται περιττή η διαδικασία νέας συζήτησης και εκδίκασης με τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων. Κατά αυτόν τον τρόπο εξορθολογίζεται ακόμη μια διαδικασία και αποφεύγονται μη σκόπιμες επιβραδύνσεις χωρίς να περιορίζεται ή να αφαιρείται κάποιο δικαίωμα, καθότι στο πλαίσιο της νέας διαδικασίας επιτυγχάνεται ακρόαση των διαδίκων από τον δικαστή με τις αιτήσεις.

1. Για την αίτηση εξαίρεσης αποφασίζει αμελλητί ο δικαστής ή το δικαστήριο που διόρισε τον πραγματογνώμονα.	1. Η αίτηση για εξαίρεση εισάγεται για να συζητηθεί στο δικαστήριο ή στον εντεταλμένο δικαστή που διόρισε τους πραγματογνώμονες και δικάζεται κατά τη διαδικασία των άρθρων 686 επ. Όταν πρόκειται για πολυμελές δικαστήριο, τη δικάσιμο ορίζει ο πρόεδρος.
2. Αν η εξαίρεση γίνει δεκτή, το δικαστήριο ή ο εντεταλμένος δικαστής διορίζει με την ίδια απόφαση άλλον πραγματογνώμονα για να αντικαταστήσει εκείνον που εξαιρέθηκε.	

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

Άρθρο 381

[Καταργείται δυνάμει του άρθρ. 127 στ. γ' από τη δημοσίευση του Ν. 5221/2025.]

ΤΙΤΛΟΣ V

ΜΑΡΤΥΡΕΣ

Άρθρο 393

Πότε δεν επιτρέπεται απόδειξη με μάρτυρες λόγω ποσού

Αιτιολογική έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιούνται οι παρ. 1 έως 3 του άρθρου 393 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, με σκοπό την αποσαφήνιση και ενίσχυση των κανόνων αποκλεισμού της απόδειξης με μάρτυρες σε περιπτώσεις συμβάσεων και δικαιοπραξιών άνω συγκεκριμένου οικονομικού ορίου ή έναντι εγγράφων. Συγκεκριμένα, με την τροποποίηση της παρ. 2 ρητώς διευκρινίζεται ότι το τεκμήριο υπεροχής του εγγράφου ισχύει ανεξαρτήτως του ποσού της δικαιοπραξίας, ενώ με την αντικατάσταση της παρ. 3 αποσαφηνίζεται ότι δεν είναι επιτρεπτή η απόδειξη με μάρτυρες πρόσθετων συμφωνιών, ακόμη και όταν αυτές δεν αντιβαίνουν στο περιεχόμενο του εγγράφου. Με τις ρυθμίσεις αυτές ενισχύεται η ασφάλεια συναλλαγών, περιορίζεται ο κίνδυνος καταχρηστικής αμφισβήτησης εγγράφων και προάγεται η σταθερότητα του αποδεικτικού συστήματος.

1. Δεν επιτρέπεται να αποδειχθούν με μάρτυρες συμβάσεις ή συλλογικές πράξεις, καθώς και πρόσθετα σύμφωνα, προγενέστερα, σύγχρονα ή μεταγενέστερα δικαιοπραξίας που έχει συνταχθεί εγγράφως όταν η αξία του αντικειμένου τους υπερβαίνει τις τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ, ~~έστω και αν δεν είναι αντίθετα προς το περιεχόμενο του εγγράφου.~~

2. Δεν επιτρέπεται η απόδειξη με μάρτυρες κατά του περιεχομένου εγγράφου **ακόμη και αν η αξία του αντικειμένου της δικαιοπραξίας είναι κατώτερη των τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ.**

3. Η εξέταση των μαρτύρων μπορεί να γίνει και με τηλεδιάσκεψη. **Δεν επιτρέπεται να αποδειχθούν με μάρτυρες πρόσθετα σύμφωνα, προγενέστερα, σύγχρονα ή μεταγενέστερα δικαιοπραξίας που έχει συνταχθεί εγγράφως, ακόμη και αν δεν αντίκειται στο περιεχόμενο του εγγράφου**

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

Άρθρο 395

Σχέση μαρτύρων με ένορκες βεβαιώσεις και τεκμήρια

Αιτιολογική έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται το άρθρο 395 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και αποσαφηνίζεται ότι όταν αποκλείεται η απόδειξη με μάρτυρες, το ίδιο ισχύει και για την απόδειξη με ένορκες βεβαιώσεις. Με την προσθήκη αυτή εξασφαλίζεται η συνοχή και πληρότητα του αποδεικτικού συστήματος, αποτρέπονται καταστρατηγήσεις μέσω έμμεσης χρήσης άλλων αποδεικτικών μέσων, και ενισχύονται η ασφάλεια των συναλλαγών και η προβλεψιμότητα της πολιτικής δίκης.

Όταν η απόδειξη με μάρτυρες αποκλείεται, δεν επιτρέπεται ούτε και η απόδειξη με **ένορκες βεβαιώσεις ή με δικαστικά τεκμήρια.**

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

Άρθρο 397

Εξέταση μαρτύρων και με τηλεδιάσκεψη

Αιτιολογική έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προστίθεται στον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας άρθρο 397, με το οποίο προβλέπεται ρητώς η δυνατότητα εξέτασης μαρτύρων μέσω τηλεδιάσκεψης. Η ρύθμιση αυτή εισάγει τη χρήση σύγχρονων τεχνολογικών μέσων στο αποδεικτικό στάδιο της πολιτικής δίκης, με σκοπό τη διευκόλυνση της συμμετοχής των μαρτύρων, την επιτάχυνση της διαδικασίας και την καλύτερη αξιοποίηση των διαθέσιμων υποδομών, συμβάλλοντας συνολικά στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και της προσβασιμότητας της δικαιοσύνης.

Η εξέταση των μαρτύρων μπορεί να γίνει και με τηλεδιάσκεψη.

Νέο άρθρο.

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

Άρθρο 423

Ενστάσεις και αιτήσεις εξαίρεσης εκείνου, που δίδει τη βεβαίωση, καταχωρίζονται στο προοίμιο της ένορκης βεβαίωσης κρίνονται όμως από το Δικαστήριο

Αιτιολογική έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται η παρ. 1 του άρθρου 423 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, με διαγραφή της αναφοράς στα άρθρα 393 και 394, προκειμένου να εναρμονιστεί η παραπομπή αυτή με το επικαιροποιημένο σύστημα απόδειξης που καθιερώνεται κατόπιν των τροποποιήσεων στα ανωτέρω άρθρα. Με τον τρόπο αυτό αποφεύγονται ερμηνευτικές ασάφειες ή αντιφάσεις στο αποδεικτικό πλαίσιο της πολιτικής δίκης και διασφαλίζονται η συνέπεια και η ορθότητα της αναλογικής εφαρμογής των σχετικών διατάξεων.

1. ~~Οι διατάξεις των άρθρων 393, 394, η παρ. 2 του άρθρου 398 παράγραφος 2, τα άρθρα 399, 400, 402, 405, 407, και 408, η παρ. 2 του άρθρου 409 παρ. 2, και τα άρθρα 411 και 413 εφαρμόζονται αναλόγως.~~

2. Ενστάσεις και αιτήσεις εξαίρεσης εκείνου, που δίδει τη βεβαίωση, καταχωρίζονται στο προοίμιο της ένορκης βεβαίωσης κρίνονται όμως από το Δικαστήριο.

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΓ'
ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ
ΜΙΚΡΟΔΙΑΦΟΡΕΣ

Άρθρο 466

Ειδικές διατάξεις για τις μικροδιαφορές - Αξία αντικειμένου
διαφοράς μεγαλύτερη από οκτώ χιλιάδες (8.000) ευρώ

Αιτιολογική έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιούνται οι παρ. 1 και 2 του άρθρου 466 Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, με σκοπό την επικαιροποίηση και επέκταση του πεδίου εφαρμογής της διαδικασίας μικροδιαφορών. Συγκεκριμένα, αυξάνεται το οικονομικό όριο εφαρμογής της διαδικασίας από πέντε χιλιάδες (5.000) σε οκτώ χιλιάδες (8.000) ευρώ, προκειμένου να ανταποκρίνεται στις σύγχρονες οικονομικές συνθήκες, ενώ παράλληλα διαγράφεται ο αποκλεισμός των διαφορών του άρθρου 17 Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, διευρύνοντας έτσι το φάσμα διαφορών που μπορούν να υπαχθούν στη διαδικασία αυτή. Τέλος, αντικαθίσταται ο όρος «ειρηνοδίκης» από τον ορθό «πρωτοδίκης», εξασφαλίζοντας δικονομική ακρίβεια. Με τις τροποποιήσεις αυτές επιδιώκεται η απλούστευση και επιτάχυνση της εκδίκασης μικρού ύψους διαφορών, προς όφελος των διαδίκων και της αποσυμφόρησης των δικαστηρίων.

1. ~~Εξαιρουμένων των διαφορών του άρθρου 17,~~ Αν το αντικείμενο της διαφοράς αφορά απαιτήσεις, καθώς και δικαιώματα επάνω σε κινητά πράγματα ή τη νομή τους και η αξία του δεν είναι μεγαλύτερη από ~~πέντε οκτώ~~ **οκτώ** χιλιάδες (~~5.000~~ **8.000**) ευρώ, εφαρμόζονται τα άρθρα 467 έως ~~474~~ **469**.

2. Τα άρθρα 467 έως ~~474~~ **469** εφαρμόζονται και όταν η αξία του αντικειμένου της διαφοράς είναι μεγαλύτερη από ~~πέντε οκτώ~~ **οκτώ** χιλιάδες (~~5.000~~ **8.000**) ευρώ, αν ο ενάγων δηλώσει ότι δέχεται προς ικανοποίηση του, αντί για το αντικείμενο που ζητεί με την αγωγή χρηματικό ποσό όχι μεγαλύτερο από ~~πέντε οκτώ~~ **οκτώ** χιλιάδες (~~5.000~~ **8.000**) ευρώ. Στην περίπτωση αυτή ο εναγόμενος καταδικάζεται διαζευκτικά να καταβάλει είτε το αντικείμενο που ζητείται με την αγωγή είτε την αποτίμηση του σύμφωνα με την απόφαση που θα εκδώσει ο ~~ειρηνοδίκης~~ **πρωτοδίκης**.

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

Άρθρο 467

Ειδικές διατάξεις για τις μικροδιαφορές - Αξία αντικειμένου διαφοράς μέχρι οκτώ χιλιάδες (8.000) ευρώ - Σώρευση
απαιτήσεων - Προϋποθέσεις

Αιτιολογική έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται το άρθρο 467 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας περί της αντικειμενικής σύρρευσης αγωγών για λόγους εναρμόνισης με την επέκταση του αντικειμένου της διαδικασίας των μικροδιαφορών στις οκτώ χιλιάδες (8.000) ευρώ, που επέρχεται με το προτεινόμενο άρθρο 39.

Ο ενάγων είναι υποχρεωμένος να ασκήσει με την ίδια αγωγή όλες τις απαιτήσεις του κατά του εναγομένου, οι οποίες δεν εξαρτώνται από αίρεση ή προθεσμία, εφόσον το σύνολο τους δεν υπερβαίνει τις ~~πέντε οκτώ~~ **οκτώ** χιλιάδες (~~5.000~~ **8.000**) ευρώ. Αν τις ασκήσει χωριστά, οι αγωγές δεν απορρίπτονται, αλλά οι σχετικές δαπάνες, εκτός της πρώτης, βαρύνουν τον ενάγοντα.

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

Άρθρο 468

Ειδικές διατάξεις για τις μικροδιαφορές - Πως ασκείται η αγωγή - Νέοι ισχυρισμοί - Παρεμβάσεις - Ανταγωγές - Προθεσμίες - Εγγραφή στο πινάκιο -Εξουσιοδοτικές διατάξεις

Αιτιολογική έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται το άρθρο 468 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας που αφορά στην άσκηση της αγωγής στη διαδικασία των μικροδιαφορών στην επίδοσή της, προς τον σκοπό της απλούστευσης της διαδικασίας και της επίλυσης πρακτικών δυσχερειών. Προς την κατεύθυνση αυτή διαγράφεται το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 468 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και αντικαθίσταται η παρ. 5, προκειμένου να προσδιορίζεται αμέσως η ημέρα συζήτησης με εγγραφή της υπόθεσης σε πινάκιο. Επίσης, για την εξυπηρέτηση των προαναφερθέντων σκοπών, η αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπει ότι η εγγραφή της υπόθεσης στο οικείο πινάκιο, το οποίο μπορεί να τηρείται και ηλεκτρονικά, γίνεται με πρωτοβουλία του γραμματέα και ισχύει ως κλήτευση όλων των διαδίκων, και ότι με πρωτοβουλία του γραμματέα μπορεί να γνωστοποιείται η δικάσιμος που ορίστηκε στους διαδίκους με αποστολή ηλεκτρονικού μηνύματος στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου των διαδίκων ή με οποιοδήποτε άλλο πρόσφορο μέσο.

1. Η αγωγή κατατίθεται στη γραμματεία του επηρεοδικείου πρωτοδικείου και επιδίδεται στον εναγόμενο μέσα σε προθεσμία δέκα (10) ημερών από την κατάθεσή της. Αν ο εναγόμενος διαμένει στο εξωτερικό ή είναι άγνωστης διαμονής η αγωγή επιδίδεται σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την κατάθεσή της. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 215 εφαρμόζεται αναλόγως.	
2. Μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από τη λήξη της προθεσμίας για την επίδοση της αγωγής, οι διάδικοι προσκομίζουν στο επηρεοδικείο πρωτοδικείο τα αποδεικτικά τους μέσα και ο εναγόμενος υποβάλλει με έγγραφο υπόμνημα τους ισχυρισμούς του. Μέχρι δύο (2) ένορκες βεβαιώσεις, επιτρέπονται και χωρίς κλήση του αντιδίκου. Εντός προθεσμίας πέντε (5) ημερών από τη λήξη της ως άνω προθεσμίας οι διάδικοι μπορούν να καταθέσουν έγγραφη προσθήκη- αντίκρουση. Νέοι ισχυρισμοί με την προσθήκη μπορεί να προταθούν και νέα αποδεικτικά μέσα να προσκομισθούν μόνο για την αντίκρουση ισχυρισμών που περιέχονται στο ως άνω υπόμνημα. Αμέσως μετά την παρέλευση των ως άνω προθεσμιών, εφόσον οι διάδικοι δεν προσκομίσουν αποδεικτικά μέσα και ο εναγόμενος δεν υποβάλει υπόμνημα, η διαδικασία ολοκληρώνεται, το άρθρο 260, η παρ. 3 του άρθρου 271 και οι παρ. 1 και 2 του άρθρου 272 εφαρμόζονται αναλόγως και εντός προθεσμίας δύο (2) μηνών το δικαστήριο εκδίδει απόφαση. Εκπρόθεσμα αποδεικτικά μέσα και ισχυρισμοί των διαδίκων δεν λαμβάνονται υπόψη.	
3. Παρεμβάσεις και ανταγωγές κατατίθενται και επιδίδονται στους διαδίκους μέσα σε προθεσμία είκοσι (20) ημερών από την κατάθεση της αγωγής. Η προθεσμία αυτή παρατείνεται κατά είκοσι (20) ημέρες αν ο εναγόμενος διαμένει στο εξωτερικό ή είναι άγνωστης διαμονής. Η προσκομιδή των αποδεικτικών μέσων και το έγγραφο υπόμνημα των ισχυρισμών στις περιπτώσεις του δεύτερου εδαφίου γίνονται σε προθεσμία τριάντα (30) ή πενήντα (50) ημερών, αντίστοιχα, από την κατάθεση της αγωγής και η έγγραφη προσθήκη- αντίκρουση στην προθεσμία του τρίτου εδαφίου της παρ. 2.	
4. Η προηγούμενη διαδικασία μπορεί να γίνει και με χρήση τυποποιημένων εγγράφων ή Τεχνολογίας Πληροφορίας και Επικοινωνίας. στο ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης δικαστικών υποθέσεων. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης και Ψηφιακής Διακυβέρνησης καθορίζονται οι λεπτομέρειες για την εφαρμογή της παρούσας με χρήση Τεχνολογίας Πληροφορίας και Επικοινωνίας. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης καθορίζεται το περιεχόμενο των τυποποιημένων εγγράφων. 5. Αμέσως Με την επιφύλαξη του πέμπτου εδαφίου της παρ. 2, μετά την παρέλευση των ως άνω προθεσμιών προσδιορίζεται αποδίδεται αμέσως η ημέρα συζήτησης με εγγραφή της υπόθεσης σε πινάκιο. Η εγγραφή της υπόθεσης στο οικείο πινάκιο, το οποίο μπορεί να τηρείται και ηλεκτρονικά, γίνεται με πρωτοβουλία του	

γραμματέα και ισχύει ως κλήτευση όλων των διαδίκων. Τα εδάφια πέμπτο και έκτο της παρ. 6 του άρθρου 237 ισχύουν αναλόγως.
Με πρωτοβουλία του γραμματέα μπορεί να γνωστοποιείται η δικάσιμος που ορίστηκε στους διαδίκους με αποστολή ηλεκτρονικού μηνύματος στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου των διαδίκων ή με οποιοδήποτε άλλο πρόσφορο μέσο.

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

Άρθρο 469

Ειδικές διατάξεις για τις μικροδιαφορές - Συζήτηση της αγωγής - Μη επιτρεπτό αναβολής συζήτησης - Νέοι ισχυρισμοί - Αποκλίσεις από τις δικονομικές διατάξεις - Ανακοπή ερημοδικίας

Αιτιολογική έκθεση:

Αιτιολογική έκθεση: Με την αξιολογούμενη ρύθμιση αντικαθίσταται το άρθρο 469 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, προκειμένου να εκσυγχρονιστεί και να εξορθολογιστεί η διαδικασία συζήτησης στις μικροδιαφορές. Ρητώς προβλέπεται ότι η υπόθεση συζητείται ακόμη και χωρίς την παρουσία διαδίκων, ενώ δεν επιτρέπεται αναβολή σύμφωνα με το άρθρο 241, ώστε να αποφεύγονται καθυστερήσεις. Εισάγεται ρύθμιση για δυνατότητα εξέτασης διαδίκων ή διασαφήνισης δυνάμει του άρθρου 415, περιορίζεται η εισαγωγή νέων ισχυρισμών σε περιπτώσεις που αυτοί αποδεικνύονται εγγράφως ή με ομολογία και προέκυψαν μεταγενέστερα, προβλέπεται δυνατότητα προσθήκης-αντίκρουσης εντός τριών (3) ημερών και χρήση ηλεκτρονικής μορφής εγγράφων, προσαρμοσμένη στη σύγχρονη πρακτική. Επιπλέον, ενισχύεται ο ευέλικτος και απλουστευμένος χαρακτήρας της διαδικασίας, με ρητή δυνατότητα του Δικαστή να αποκλίνει από τους δικονομικούς τύπους και να δέχεται αποδεικτικά μέσα που δεν πληρούν τις τυπικές προϋποθέσεις (παρ. 2), ενώ περιορίζεται η άσκηση ανακοπής ερημοδικίας μόνο μία (1) φορά, με άμεσο αποτέλεσμα την εξαφάνιση της απόφασης (παρ. 3). Σε σχέση με την ισχύουσα διάταξη, οι αλλαγές συνίστανται στην αυστηροποίηση των προϋποθέσεων για νέους ισχυρισμούς, την προσθήκη ηλεκτρονικής διαχείρισης εγγράφων, την κατάργηση της δυνατότητας αναβολής, την επισημοποίηση του ευέλικτου τρόπου αποδεικτικής διαδικασίας από τον δικαστή, καθώς και στον περιορισμό της ανακοπής ερημοδικίας σε μία (1) φορά.

1. Κατά την ορισμένη δικάσιμο η υπόθεση συζητείται **με την παρουσία των διαδίκων**. Αν αυτοί συμφωνούν, μπορούν να καταθέσουν κοινή δήλωση **ακόμα και αν δεν παρίσταται κανείς διάδικος**. Αν αυτοί συμφωνούν, μπορούν να καταθέσουν κοινή δήλωση κατά την παρ. 2 του άρθρου 242. Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 237, το άρθρο 260, η παρ. 3 του άρθρου 271, οι παρ. 1 και 2 του άρθρου 272 και το άρθρο 501 εφαρμόζονται αναλόγως. Μετά το πέρας της συζήτησης ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου δύναται να ζητεί από τους διαδίκους να προσκομίσουν σε ηλεκτρονική μορφή αντίγραφο του δικογράφου της αγωγής, του υπομνήματος και της προσθήκης.
 2. Ο εισηγητής λαμβάνει υπόψη και αποδεικτικά μέσα που δεν πληρούν τους όρους του νόμου. **Αναβολή της συζήτησης κατά το άρθρο 241 δεν επιτρέπεται**. Οι παριστάμενοι κατά τη συζήτηση διάδικοι μπορούν, κατά την κρίση του εισηγητή **δικαστή**, να εξετάζονται κατ' άρθρο 415 ή να παρέχουν διασαφήσεις για την υπόθεση, οι δε ενόρκως βεβαιώσαντες να καταθέτουν συμπληρωματικώς, εφόσον είναι παρόντες και ο **εισηγητής δικαστής** κρίνει τούτο απολύτως αναγκαίο. Νέοι ισχυρισμοί μπορούν να προταθούν μόνον εάν αποδεικνύονται εγγράφως ή με δικαστική ομολογία του αντιδίκου ή **προέκυψαν μεταγενέστερα, αποδεικνυόμενοι με την προσκομιδή μέχρι δύο (2) ενόρκων βεβαιώσεων και προέκυψαν μεταγενέστερα**. Σε περίπτωση νέων ισχυρισμών επιτρέπεται η προσθήκη – αντίκρουση εντός τριών (3) ημερών από τη συζήτηση. Μετά το πέρας της συζήτησης ο δικαστής δύναται να ζητεί από τους διαδίκους να προσκομίσουν σε ηλεκτρονική μορφή αντίγραφο του δικογράφου της αγωγής, του υπομνήματος και της προσθήκης.

2. Ο δικαστής δικάζοντας τις διαφορές της παρ. 1 μπορεί να αποκλίνει από τις δικονομικές διατάξεις, να λαμβάνει υπόψη και αποδεικτικά μέσα που δεν πληρούν τους όρους του νόμου και να ακολουθεί κάθε φορά κατά την ελεύθερη κρίση του

τη μέθοδο εκείνη που ασφαλέστερα, γρηγορότερα και με λιγότερες δαπάνες μπορεί να οδηγήσει στην ανεύρεση της αλήθειας.	
3. Ανακοπή ερημοδικίας κατά απόφασης σύμφωνα το πέμπτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 468 επιτρέπεται για κάθε λόγο κατά παρέκκλιση του άρθρου 501, μόνο μια φορά. Αν ασκηθεί ανακοπή, η απόφαση εξαφανίζεται και ο ανακόπτων δικαιούται να προβάλει όλους τους ισχυρισμούς που μπορούσε να προτείνει στη διαδικασία.	

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

ΤΡΙΤΟ ΒΙΒΛΙΟ
ΕΝΔΙΚΑ ΜΕΣΑ ΚΑΙ ΑΝΑΚΟΠΕΣ⁵
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
Άρθρο 495
Τρόπος άσκησης των ενδίκων μέσων

Αιτιολογική έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση αντικαθίσταται το άρθρο 495 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας που αφορά στην άσκηση των ενδίκων μέσων. Η αντικατάσταση αυτή εντάσσεται στο ευρύτερο εγχείρημα επιτάχυνσης και ψηφιακού εκσυγχρονισμού της πολιτικής δίκης, με στόχο τη βελτίωση της πρόσβασης στη Δικαιοσύνη και την ενίσχυση της ασφάλειας δικαίου. Η νέα διάταξη εκσυγχρονίζει τη διαδικασία άσκησης ενδίκων μέσων, θεσπίζοντας ρητά τη δυνατότητα ηλεκτρονικής κατάθεσης των σχετικών δικογράφων και της έκθεσης κατάθεσης, εξοικονομώντας χρόνο και μειώνοντας τη γραφειοκρατία. Παράλληλα, η αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπει άμεσο προσδιορισμό δικασίμου εντός απώτατου χρονικού διαστήματος πέντε (5) μηνών από την κατάθεση του ενδίκου μέσου για τα κυριότερα ένδικα μέσα (ανακοπή ερημοδικίας, έφεση, αναψηλάφηση), με στόχο την ενίσχυση της προβλεψιμότητας της διαδικασίας και την αποτροπή αδικαιολόγητων καθυστερήσεων. Επιπλέον, με την αξιολογούμενη ρύθμιση αναμορφώνεται συνολικά το καθεστώς κατάθεσης παραβόλων, με την κατάργηση παρωχημένων ρυθμίσεων και την απλοποίηση των προβλεπόμενων ποσών ανά είδος και βαθμό δικαιοδοσίας. Εισάγεται, τέλος, πρόβλεψη για αυτεπάγγελτη παραπομπή της υπόθεσης στο αρμόδιο δικαστήριο σε περίπτωση κατάθεσης του ενδίκου μέσου σε αναρμόδιο, καθώς και μηχανισμός διαγραφής από το πινάκιο υποθέσεων που δεν επαναπροσδιορίζονται εντός έτους από τη ματαίωση, ώστε να διατηρείται η σταθερότητα του πινακίου και να αποφεύγεται η επιβάρυνση της δικαστικής ύλης.

1. Τα ένδικα μέσα της ανακοπής ερημοδικίας, της έφεσης, της αναψηλάφησης και της αναίρεσης ασκούνται με δικόγραφο που κατατίθεται στο πρωτότυπο στη γραμματεία του δικαστηρίου που έχει εκδώσει την προσβαλλόμενη απόφαση ή στη γραμματεία του πρωτοδικείου μεταβατικής έδρας, αν προσβάλλεται απόφαση εφετείου που συνεδρίασε σε μεταβατική έδρα, στο οποίο απευθύνεται το ένδικο μέσο. Προκειμένου για εφέσεις κατά αποφάσεων των πρωτοδικείων εκδικάζονται στις μεταβατικές έδρες των εφετείων της περιφέρειάς τους, η κατάθεση γίνεται στις μεταβατικές έδρες. Για την κατάθεση συντάσσεται έκθεση στο βιβλίο που τηρείται σύμφωνα με το άρθρο 496, την οποία υπογράφει και αυτός που καταθέτει. Για τα ένδικα μέσα της ανακοπής ερημοδικίας, της έφεσης και της αναψηλάφησης

⁵ Άρθρ. 126 παρ. 4 Ν. 5221/2025 (όπως τροποποιείται με το άρθρο 114 ΣχΝ): «Οι διατάξεις για τα ένδικα μέσα και τις ειδικές διαδικασίες των άρθρων 591 έως 645 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α' 182) εφαρμόζονται για τα κατατιθέμενα από την 1η.1.2026 ένδικα μέσα και αγωγές. Ως προς τις δημοσιευόμενες έως τις 31.12.2025 αποφάσεις, που είχαν εκδοθεί κατ' αντιμωλία των διαδίκων και δεν είχαν επιδοθεί και καταστεί τελεσίδικες ή αμετάκλητες, εξακολουθεί να ισχύει η διετής καταχρηστική προθεσμία προσβολής τους με έφεση ή [προσθήκη του ΣχΝ] αναίρεση.»

προσδιορίζεται αμέσως δικάσιμος, σε απώτατο χρονικό διάστημα πέντε (5) μηνών από την κατάθεση του ενδίκου μέσου. Στο δικόγραφο που κατατίθεται σημειώνεται ο αριθμός της έκθεσης και η χρονολογία της και βεβαιώνονται με την υπογραφή εκείνου που συντάσσει την έκθεση. Η κατάθεση του δικογράφου μπορεί να γίνεται και με ηλεκτρονικά μέσα σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 119. Η έκθεση μπορεί να συντάσσεται και με ηλεκτρονικά μέσα σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 117.	
2. Αμέσως μετά την κατάθεση του ενδίκου μέσου της ανακοπής ερημοδικίας, της έφεσης και της αναψηλάφησης, ο γραμματέας, με βάση τη σημείωση στο δικόγραφο του ενδίκου μέσου της ημέρας και ώρας συζήτησής του, το εγγράφει στο πινάκιο του δικαστηρίου, όπου σημειώνει το όνομα και το επώνυμο των διαδίκων και των πληρεξουσίων τους.	
2Α. Η προθεσμία για την κλήτευση των διαδίκων για τα ένδικα μέσα της ανακοπής ερημοδικίας, της έφεσης και της αναψηλάφησης είναι τριάντα (30) ημέρες από την κατάθεση και απέχει τουλάχιστον τριάντα (30) ημέρες από τη συζήτηση και, αν ο διάδικος που καλείται ή κάποιος από τους ομοδίκους διαμένει στο εξωτερικό ή είναι άγνωστης διαμονής, εξήντα (60) ημέρες από την κατάθεση και ενενήντα (90) ημέρες από τη συζήτηση. Η προθεσμία για την κλήτευση των διαδίκων για το ένδικο μέσο της αναίρεσης είναι εξήντα (60) ημέρες πριν από τη συζήτηση, αν όλοι οι διάδικοι που καλούνται διαμένουν στην Ελλάδα και ενενήντα (90) ημέρες, αν κάποιος από τους διαδίκους διαμένει στο εξωτερικό ή η διαμονή του είναι άγνωστη. Κατά τα λοιπά, για τον προσδιορισμό δικασίμου ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 226.	
2Β. Οι παρ. 1 και 2 εφαρμόζονται και για τον προσδιορισμό κάθε άλλης δικασίμου.	
3. Εκείνος που ασκεί το ένδικο μέσο της έφεσης, της αναίρεσης και της αναψηλάφησης, υποχρεούται να καταθέσει παράβολο, που επισυνάπτεται στην έκθεση που συντάσσει ο γραμματέας, ως εξής: Α. Για το ένδικο μέσο της έφεσης: α) [Καταργείται] β) κατά απόφασης μονομελούς πρωτοδικείου παράβολο ποσού εκατό (100) ευρώ, γ) κατά απόφασης πολυμελούς πρωτοδικείου παράβολο ποσού εκατόν πενήντα (150) ευρώ. Β. Για το ένδικο μέσο της αναίρεσης: α) [Καταργείται] β) κατά απόφασης μονομελούς πρωτοδικείου παράβολο ποσού τριακοσίων (300) ευρώ, γ) κατά απόφασης πολυμελούς πρωτοδικείου παράβολο ποσού τετρακοσίων (400) ευρώ, δ) κατά απόφασης εφετείου παράβολο ποσού τετρακοσίων πενήντα (450) ευρώ. Γ. Για το ένδικο μέσο της αναψηλάφησης: α) κατά αποφάσεων πρωτοδικείων παράβολο ποσού τετρακοσίων (400) ευρώ, β) κατά αποφάσεων εφετείου και του Αρείου Πάγου παράβολο ποσού πεντακοσίων (500) ευρώ. Σε περίπτωση που ασκήθηκε ένα ένδικο μέσο από ή κατά περισσότερων διαδίκων κατατίθεται ένα παράβολο από τους εκκαλούντες, αναιρεσείοντες ή αιτούντες. Το ύψος του ποσού αναπροσαρμόζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Δικαιοσύνης. Σε περίπτωση που δεν κατατεθεί το παράβολο, το ένδικο μέσο απορρίπτεται από το δικαστήριο ως απαράδεκτο. Σε περίπτωση ολικής ή μερικής νίκης του καταθέσαντος, το δικαστήριο με την απόφασή του διατάσσει να επιστραφεί το παράβολο σε αυτόν, αλλιώς διατάσσει να εισαχθεί στο δημόσιο ταμείο. Η υποχρέωση της παρούσας παραγράφου δεν ισχύει για τις διαφορές των περ. 3 και 5 του άρθρου 614 και των περ. 1 και 3 του άρθρου 592.	
4. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 9 του άρθρου 237, περί προσκόμισης εγγράφων σε ηλεκτρονική μορφή, εφαρμόζεται αναλόγως και για τα ένδικα μέσα και τις ανακοπές του παρόντος κεφαλαίου.	
5. Αν το ένδικο μέσο ασκήθηκε σε λειτουργικά αναρμόδιο δικαστήριο, χωρεί και αυτεπαγγέλτως παραπομπή στο αρμόδιο.	
6. Αν παρέλθει ένα (1) έτος από τη ματαίωση, χωρίς να ζητηθεί ο προσδιορισμός νέας συζήτησης, η υπόθεση διαγράφεται από το πινάκιο από τον γραμματέα με	

εντολή του Προέδρου του Δικαστηρίου ή του νόμιμου αναπληρωτή του και η δίκη του ενδίκου μέσου καταργείται.	
--	--

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.⁶

Άρθρο 518

Προθεσμία και χρόνος έναρξης της προθεσμίας άσκησης έφεσης

Αιτιολογική έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, τροποποιείται η παρ. 2 του άρθρου 518 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, περί της προθεσμίας και του χρόνου έναρξης της προθεσμίας άσκησης έφεσης, με σκοπό τη σύντμηση της προθεσμίας άσκησης έφεσης από δύο (2) έτη σε ένα (1) έτος από τη δημοσίευση της απόφασης που περατώνει τη δίκη, σε περίπτωση που η απόφαση δεν επιδοθεί. Η προτεινόμενη τροποποίηση στοχεύει στην επιτάχυνση της πολιτικής δίκης και στην ενίσχυση της ασφάλειας δικαίου, περιορίζοντας το χρονικό διάστημα κατά το οποίο μπορεί να παραμένει αβέβαιη η εκκρεμότητα μιας απόφασης. Παράλληλα, εξισορροπεί την ανάγκη προστασίας του δικαιώματος άσκησης ένδικου μέσου με την απαίτηση ταχείας απονομής της δικαιοσύνης, αποτρέποντας την κατάχρηση μακρών χρονικών ορίων σε περιπτώσεις αδράνειας ή σκόπιμης καθυστέρησης της επίδοσης.

1. Αν ο εκκαλών διαμένει στην Ελλάδα η προθεσμία της έφεσης είναι τριάντα ημέρες, αν διαμένει στο εξωτερικό ή η διαμονή του είναι άγνωστη, εξήντα ημέρες, και στις δύο περιπτώσεις η προθεσμία αρχίζει από την επίδοση της απόφασης που περατώνει τη δίκη.	
2. Αν δεν επιδοθεί η απόφαση, η προθεσμία της έφεσης είναι δύο έτη ένα (1) έτος , που αρχίζει από τη δημοσίευση της απόφασης που περατώνει τη δίκη.	
3. Αν ο διάδικος που δικαιούται να ασκήσει έφεση πέθανε, η προθεσμία της έφεσης αρχίζει από την επίδοση της απόφασης που περατώνει τη δίκη στους καθολικούς διαδόχους ή τους κληροδόχους.	

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

⁶ **Άρθρ. 126 παρ. 4 (βλ. ΣΧΝ):** Οι διατάξεις για τα ένδικα μέσα [...] εφαρμόζονται για τα κατατιθέμενα από την 1η.1.2026 ένδικα μέσα [...]. Ως προς τις δημοσιευόμενες έως τις 31.12.2025 αποφάσεις, που είχαν εκδοθεί κατ' αντιμωλία των διαδίκων και δεν είχαν επιδοθεί και καταστεί τελεσίδικες ή αμετάκλητες, εξακολουθεί να ισχύει η διετής καταχρηστική προθεσμία προσβολής τους με έφεση ή αναίρεση.

Άρθρο 520

Στοιχεία έφεσης και πρόσθετων λόγων

Αιτιολογική έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, τροποποιείται η παρ. 2 του άρθρου 520 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, περί των στοιχείων της έφεσης και των πρόσθετων λόγων. Συγκεκριμένα, αντικαθίσταται το χρονικό σημείο υποβολής των πρόσθετων λόγων έφεσης, οι οποίοι πλέον πρέπει να κατατίθενται εντός τριάντα (30) ημερών από τη λήξη της προθεσμίας επίδοσης του ενδίκου μέσου*, προσδιορίζονται στην ίδια δικάσιμο και επιδίδονται μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από την άσκησή τους** αντί της προηγούμενης απαίτησης για κοινοποίηση τριάντα (30) ημέρες πριν από τη συζήτηση. Η ως άνω προτεινόμενη τροποποίηση εκσυγχρονίζει και τυποποιεί τη διαδικασία, ενισχύοντας την προβλεψιμότητα και περιορίζοντας το φαινόμενο αιφνιδιασμού του αντιδίκου λίγο πριν από τη δικάσιμο. Παράλληλα, εξυπηρετεί την ανάγκη προσήκουσας προετοιμασίας της δίκης, επιτρέποντας στον εφεσίβλητο να γνωρίζει εγκαίρως το πλήρες περιεχόμενο των αιτιάσεων του εκκαλούντος.

***Σημείωση:** Η ρύθμιση που ψηφίστηκε τελικά προβλέπει προθεσμία 40 ημερών.

****Σημείωση:** Η ρύθμιση που ψηφίστηκε τελικά προβλέπει προθεσμία 30 ημερών.

1. Το έγγραφο της έφεσης πρέπει να περιέχει τα στοιχεία που απαιτούνται κατά τα άρθρα 118 έως 120 και τους λόγους της έφεσης.	
2. Πρόσθετοι λόγοι έφεσης ως προς τα κεφάλαια της απόφασης που έχουν προσβληθεί με την έφεση και εκείνα που αναγκαστικά συνεχονται με τα κεφάλαια αυτά ασκούνται μόνο με ιδιαίτερο δικόγραφο που κατατίθεται στη γραμματεία του δευτεροβάθμιου δικαστηρίου και, αφού συνταχθεί έκθεση κάτω από το δικόγραφο αυτό, κοινοποιείται στον εφεσίβλητο τριάντα ημέρες πριν από τη Συζήτηση της έφεσης: μέσα σε σαράντα (40) ημέρες από τη λήξη της προθεσμίας επίδοσης του ενδίκου μέσου, προσδιορίζονται στην ίδια δικάσιμο και επιδίδονται μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την άσκησή τους.	

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

Άρθρο 523

Αντέφεση - Διατυπώσεις - Συνέπειες απόρριψης ως εκπρόθεσμης, απαράδεκτης ή τυπικά άκυρης αντέφεσης

Αιτιολογική έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, τροποποιείται η παρ. 2 του άρθρου 523 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, περί αντέφεσης, διατυπώσεων και συνεπειών. Ειδικότερα τροποποιείται το χρονικό όριο άσκησης αντέφεσης σε τριάντα (30) ημέρες από τη λήξη της προθεσμίας επίδοσης της έφεσης*, προσδιορίζεται στην ίδια δικάσιμο με την έφεση και επιδίδεται μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από την άσκησή της**. Αντί της προηγούμενης απαίτησης κοινοποίησης σαράντα πέντε (45) ημέρες πριν από τη δικάσιμο. Η τροποποίηση αυτή εναρμονίζεται με τις αντίστοιχες ρυθμίσεις περί πρόσθετων λόγων έφεσης (άρθρο 520 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας), διασφαλίζοντας ενιαίο και σαφές χρονικό πλαίσιο. Παράλληλα, περιορίζει τον κίνδυνο αιφνιδιασμού του εκκαλούντος και συμβάλλει στη βελτιστοποίηση της προετοιμασίας των διαδίκων, προάγοντας τη δικονομική συνέπεια και την ομαλή διεξαγωγή της δευτεροβάθμιας δίκης.

***Σημείωση:** Η ρύθμιση που ψηφίστηκε τελικά προβλέπει προθεσμία 40 ημερών.

****Σημείωση:** Η ρύθμιση που ψηφίστηκε τελικά προβλέπει προθεσμία 30 ημερών.

1. Ο εφεισβλήτος μπορεί, και αφού περάσει η προθεσμία της έφεσης, να ασκήσει αντέφεση ως προς τα κεφάλαια της απόφασης που προσβάλλονται με την έφεση και ως προς εκείνα που συνεχονται αναγκαστικά με αυτά, και αν ακόμη αποδέχτηκε την απόφαση ή παραιτήθηκε από την έφεση.	
2. Η αντέφεση ασκείται μόνο με ιδιαίτερο δικόγραφο που κατατίθεται στη γραμματεία του δευτεροβάθμιου δικαστηρίου και, αφού συνταχθεί έκθεση κάτω από αυτό, κοινοποιείται στον εκκαλούντα μέσα σε σαράντα (40) ημέρες από τη λήξη της προθεσμίας επίδοσης της έφεσης, προσδιορίζεται στην ίδια δικάσιμο με την έφεση και επιδίδεται μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την άσκησή της.	
3. Αν η έφεση απορριφθεί ως εκπρόθεσμη ή απαράδεκτη ή τυπικά άκυρη, απορρίπτεται και η αντέφεση, εκτός αν ασκήθηκε ενώ διαρκούσε η προθεσμία της έφεσης για τον αντεκκαλούντα, οπότε ισχύει ως αυτοτελής έφεση. Η παραίτηση από την έφεση ή η απόρριψή της ως αβάσιμης δεν επηρεάζει την αντέφεση.	

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

Άρθρο 524

Αιτιολογική έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, τροποποιείται η παρ. 1 του άρθρου 524 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, περί της διαδικασίας συζήτησης της έφεσης, με στόχο την επικαιροποίηση της διαδικασίας και τη σαφέστερη χρονική οριοθέτηση των διαδικαστικών ενεργειών. Περαιτέρω, εισάγεται εξαίρεση από την εφαρμογή της παρ. 2 του άρθρου 260 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και προβλέπεται ρητά ότι οι προτάσεις μπορούν να κατατεθούν μέχρι και κατά τη συζήτηση, ενώ η προσθήκη σε αυτές μπορεί να υποβληθεί έως τις 12:00 της πέμπτης εργάσιμης ημέρας μετά τη συζήτηση (αντί της τρίτης, όπως ίσχυε). Η αξιολογούμενη ρύθμιση εξυπηρετεί την προσαρμογή της δευτεροβάθμιας δίκης στις σύγχρονες ανάγκες, προσφέροντας μεγαλύτερη ευελιξία στους διαδίκους, χωρίς να διακυβεύεται η ισότητα των «όπλων» ή η δικονομική ασφάλεια.

1. Στη διαδικασία της δευτεροβάθμιας δίκης εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 227, 233 έως 236, των παρ. 8 και 10 έως 13 του άρθρου 237, 240 έως 312, εκτός της παρ. 2 του άρθρου 260 , περ. α) έως γ) της παρ. 1 του άρθρου 591 και παρ. 4 του άρθρου 591, με την επιφύλαξη της ισχύος του άρθρου 591 για τις ειδικές διαδικασίες. Η κατάθεση των προτάσεων γίνεται έως την έναρξη της συζήτησης το αργότερο κατά τη συζήτηση και η κατάθεση της προσθήκης σε αυτές έως τη δωδέκατη ώρα της τρίτης πέμπτης εργάσιμης ημέρας μετά τη συζήτηση.	
2. Η προφορική συζήτηση είναι υποχρεωτική μόνο στην περίπτωση του άρθρου 528. Η κατάθεση των προτάσεων και της προσθήκης σε αυτές γίνεται στις προθεσμίες του εδαφίου β' της παρ. 1.	
3. Σε περίπτωση ερημοδικίας του εκκαλούντος η έφεση απορρίπτεται, εφόσον είναι παραδεκτή. Το ίδιο ισχύει σε περίπτωση ερημοδικίας του εφεισβλήτου ως προς την αντέφεση.	
4. Σε περίπτωση ερημοδικίας του εφεισβλήτου ως προς την έφεση η διαδικασία προχωρεί σαν να ήταν και αυτός παρών. Το ίδιο ισχύει και σε περίπτωση ερημοδικίας του εκκαλούντος ως προς την αντέφεση. Ο παριστάμενος διάδικος υποχρεούται μέσα σε πέντε(5) ημέρες από τη συζήτηση να προσκομίσει αντίγραφα του εισαγωγικού δικογράφου και των προτάσεων του αντιδίκου του, που κατατέθηκαν στην πρωτοβάθμια δίκη, καθώς και τα πρακτικά και τις εκθέσεις που λήφθηκαν κατ' αυτήν. Διαφορετικά κηρύσσεται απαράδεκτη η συζήτηση.	
5. Τους Εισαγγελείς Πρωτοδικών, αν έχουν την ιδιότητα του εκκαλούντος ή του εφεισβλήτου, εκπροσωπεί ο Εισαγγελέας Εφετών.	

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

Άρθρο 527

Περιπτώσεις επιτρεπτού προβολής νέων ισχυρισμών στην κατ' έφεση δίκη

Αιτιολογική έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται το άρθρο 527 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας με σκοπό την ενίσχυση της συγκέντρωσης και της δικονομικής πειθαρχίας στη διαδικασία ενώπιον του δευτεροβάθμιου δικαστηρίου, μέσω της κατάργησης των περ. 3 και 5 και της αντικατάστασης της περ. 4. Περιορίζεται, έτσι, η ευχέρεια αυτεπάγγελτης λήψης υπόψη ισχυρισμών από το δικαστήριο και αποτρέπεται ο κίνδυνος καταχρηστικής επίκλησης νέων ισχυρισμών σε δεύτερο βαθμό, διασφαλίζοντας την ασφάλεια δικαίου και την εύρυθμη διεξαγωγή της πολιτικής δίκης.

Είναι απαράδεκτη η προβολή στην κατ' έφεση δίκη πραγματικών ισχυρισμών που δεν προτάθηκαν στην πρωτόδικη δίκη, εκτός αν: 1) προτείνονται από τον εφεσίβλητο, ενάγοντα, εναγόμενο ή εκείνον που είχε παρέμβει, ως υπεράσπιση κατά της έφεσης και δεν μεταβάλλεται με τους ισχυρισμούς αυτούς η βάση της αγωγής ή της παρέμβασης, ή προτείνονται από εκείνον που παρεμβαίνει για πρώτη φορά στην κατ' έφεση δίκη με πρόσθετη παρέμβαση, θεωρείται όμως αναγκαίος ομόδικος του αρχικού διαδίκου, 2) γεννήθηκαν μετά τη συζήτηση στο πρωτοβάθμιο δικαστήριο, 3) λαμβάνονται υπόψη αυτεπάγγελτως ή μπορούν να προταθούν σε κάθε στάση της δίκης, **[Καταργείται]**, 4) το δικαστήριο κρίνει ότι δεν προβλήθηκαν εγκαίρως με τις προτάσεις ή, στην περίπτωση της παρ. 5 του άρθρου 237 και της παρ. 1 του άρθρου 238, με τις συμπληρωματικές προτάσεις από δικαιολογημένη αιτία· αυτό ισχύει και για την ένσταση κατάχρησης δικαιώματος, 5) ~~προέκυψαν για πρώτη φορά μεταγενέστερα~~ **[Καταργείται]** και 6) αποδεικνύονται εγγράφως ή με δικαστική ομολογία του αντιδίκου. Το απαράδεκτο λαμβάνεται υπόψη και αυτεπάγγελτως.

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'

ΑΝΑΨΗΛΑΦΗΣΗ

Άρθρο 538

Αναψηλάφηση επί αποφάσεων ουσίας και αποφάσεων σε περίπτωση έκδοσης οριστικής απόφασης του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου για παραβίαση δικαιώματος και σε περίπτωση μη προσήκουσας διερεύνησης απαγορευμένης κρατικής ενίσχυσης

Αιτιολογική έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται το άρθρο 538 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, προκειμένου να διευκρινιστεί ρητώς ότι ο ειδικός λόγος αναψηλάφησης που προβλέπεται στην περ. 11 του άρθρου 544 (έκδοση απόφασης του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου περί παραβίασης δικαιώματος που αφορά τον δίκαιο χαρακτήρα της διαδικασίας ή ουσιαστική διάταξη της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου) εφαρμόζεται σε όλες τις αποφάσεις που υπόκεινται κανονικά σε αναψηλάφηση, ανεξαρτήτως του αν ο Άρειος Πάγος είχε δικάσει κατ' ουσίαν. Με την προσθήκη αυτή διασφαλίζεται η πλήρης αποτελεσματικότητα του λόγου αναψηλάφησης που θεσπίστηκε για την ενσωμάτωση των αποφάσεων του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, ενισχύεται η συμβατότητα του ελληνικού δικονομικού πλαισίου με τις υποχρεώσεις της χώρας βάσει της ΕΣΔΑ και αποτρέπονται ερμηνευτικές αμφιβολίες ως προς την έκταση εφαρμογής της διάταξης της περ. 11 του άρθρου 544 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

Αιτιολογική έκθεση υπό διαβούλευση ΣχΝ:

Με την πρώτη και τη δεύτερη παραγράφους της αξιολογούμενης ρύθμισης προσαρμόζεται ο τίτλος και το περιεχόμενο του άρθρου 538 ΚΠολΔ μετά την προσθήκη νέας περίπτωσης άσκησης αναψηλάφησης στο άρθρο 544 ΚΠολΔ

Με αναψηλάφηση, μπορούν να προσβληθούν οι αποφάσεις, των ετησιοδικίων, των μονομελών και των πολυμελών πρωτοδικείων, των εφετείων και του Αρείου Πάγου εφόσον δικάζει κατ' ουσία ή στην περίπτωση του λόγου αναψηλάφησης της περ. 11 του άρθρου 544 καθώς και στην περίπτωση του λόγου αναψηλάφησης της περ. 12 του άρθρου 544.

Με έντονη γραφή και γκρι γραμμοσκίαση παρατίθεται η τροποποίηση που αναμένεται να επέλθει με το άρθρο 111 του υπό διαβούλευση ΣχΝ.

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

Σημείωση: Αναμένεται η ψήφιση του ΣχΝ, ώστε να προσδιοριστεί ο χρόνος έναρξης της ισχύος.

Άρθρο 539

Αιτιολογική έκθεση υπό διαβούλευση ΣχΝ :

Με την τρίτη παράγραφο της αξιολογούμενης ρύθμισης ρυθμίζεται η περίπτωση που ασκείται αναψηλάφηση κατά οριστικής εφετειακής απόφασης, κατά της οποίας χωρεί και αναίρεση, όπως μπορεί να συμβεί στην περίπτωση της προτεινόμενης νέας δωδέκατης περίπτωσης στο άρθρο 544 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, για την οικονομία της όλης διαδικασίας και την αποφυγή έκδοσης αντιφατικών αποφάσεων.

1. Αναψηλάφηση επιτρέπεται μόνο κατά των οριστικών αποφάσεων που περατώνουν τη δίκη και δεν μπορούν να προσβληθούν με ανακοπή ερημοδικίας και έφεση. Αν η απόφαση είναι κατά ένα μέρος οριστική, δεν επιτρέπεται αναψηλάφηση ούτε κατά των οριστικών δια-τάξεων πριν εκδοθεί η οριστική απόφαση στη δίκη.	
2. Αν προσβληθεί με αναψηλάφηση η οριστική απόφα-ση, θεωρούνται ότι έχουν προσβληθεί και οι μη οριστικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί προηγουμένως και αν η αναψηλάφηση δεν απευθύνεται ρητώς κατά των αποφάσεων αυτών.	
3. Αν ασκηθεί αναψηλάφηση κατά απόφασης που μπορεί να προσβληθεί με αναίρεση, η προθεσμία αυτής αναστέλλεται μέχρι την έκδοση απόφασης επί της αναψηλάφησης, χωρεί δε μόνο σε περίπτωση απόρριψης της τελευταίας.	Με έντονη γραφή και γκρι γραμμοσκίαση παρατίθεται η τροποποίηση που αναμένεται να επέλθει με το άρθρο 111 υπό διαβούλευση ΣχΝ.

Σημείωση: Αναμένεται η ψήφιση του ΣχΝ, ώστε να προσδιοριστεί ο χρόνος έναρξης της ισχύος.

Άρθρο 544

Αναψηλάφηση

Αιτιολογική έκθεση υπό διαβούλευση ΣχΝ:

Με την προσθήκη με την παρ. 4 της αξιολογούμενης ρύθμισης δωδέκατης περίπτωσης στο άρθρο 544 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (ΚΠολΔ, π.δ. 503/1985, Α' 182) σκοπείται η αντιμετώπιση της περίπτωσης, όπου μετά την απόρριψη αγωγής ακύρωσης διαιτητικής απόφασης κατ' άρθρο 897 ΚΠολΔ προκύπτει ότι έχει κινηθεί διαδικασία εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη διερεύνηση της πιθανότητας χορήγησης ασυμβίβαστης κρατικής ενίσχυσης στο πλαίσιο της έννομης σχέσης των μερών, ένα από τα οποία κίνησε τη διαιτητική διαδικασία ενώ τα δικαστήρια που επελήφθησαν στη συνέχεια δεν απέστειλαν σχετικό προδικαστικό ερώτημα στο Δικαστήριο της ΕΕ. Με τον τρόπο αυτό καθίσταται δυνατή η συμμόρφωση της Ελλάδας στους ενωσιακούς κανόνες περί ελέγχου της χορήγησης απαγορευμένων κρατικών ενισχύσεων ακόμη και όταν η διαδικασία κινηθεί μετά το πέρας της διαιτητικής διαδικασίας και της διαδικασίας αμφισβήτησης της διαιτητικής απόφασης, καθώς άλλως, και παρά το γεγονός ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δικαιούται να ελέγξει και υφιστάμενα καθεστώτα ενίσχυσης, η αρμοδιότητά αυτή θα κατέληγε ατελής, αν η οικεία διαιτητική απόφαση είχε καταστεί στο μεταξύ τελεσίδικη.

1. Αναψηλάφηση επιτρέπεται μόνο:

- 1) Αν στην ίδια υπόθεση εκδόθηκαν, μεταξύ των ιδίων διαδίκων που είχαν παραστεί με την ίδια ιδιότητα, από το ίδιο ή διαφορετικά δικαστήρια αποφάσεις που αντιφάσκουν μεταξύ τους,
- 2) αν διάδικος δεν εκπροσωπήθηκε νόμιμα στη δίκη, εφόσον ύστερα δεν εγκρίθηκε ρητά ή σιωπηρά η διεξαγωγή της δίκης,
- 3) αν το ίδιο πρόσωπο είχε παραστεί ως διάδικος στο όνομά του ή εκπροσώπησε διαδίκους με περισσότερες ιδιότητες, οι οποίοι είχαν αντίθετα συμφέροντα στη δίκη,
- 4) αν κάποιος είχε παραστεί ως πληρεξούσιος διαδίκου χωρίς πληρεξουσιότητα, εφόσον δεν εγκρίθηκε ύστερα η διεξαγωγή της δίκης,
- 5) αν η προσβαλλόμενη απόφαση είναι πλαστή, είτε διότι γράφει ψευδώς ότι το δικαστήριο συγκροτήθηκε από τον αναγκαίο σύμφωνα με τον νόμο αριθμό δικαστών, είτε διότι, όπως προκύπτει από το πρακτικό της διάσκεψης, δεν εκδόθηκε με την πλειοψηφία που απαιτεί ο νόμος ή δεν έχει τις υπογραφές που ορίζει ο νόμος και δεν είναι δυνατή η υπογραφή της από τα πρόσωπα αυτά,
- 6) αν η προσβαλλόμενη απόφαση στηρίζεται σε ψευδή κατάθεση μάρτυρα ή διαδίκου, σε ψευδή έκθεση ή κατάθεση πραγματογνώμονα, σε ψευδή όρκο διαδίκου ή ενόρκως βεβαιώσαντος ή σε πλαστά έγγραφα, εφόσον το ψεύδος ή η πλαστότητα αναγνωρίστηκαν με αμετάκλητη απόφαση ποινικού δικαστηρίου και, αν πρόκειται για κατάθεση διαδίκου, και με δικαστική ή δημόσια, προφορική ή έγγραφη, ομολογία του δια του τύπου και λοιπών ΜΜΕ ή μέσω του διαδικτύου. Αν η άσκηση της ποινικής αγωγής ή η πρόοδος της ποινικής διαδικασίας είναι αδύνατη, η αναγνώριση γίνεται με απόφαση που εκδίδεται σε κύρια αγωγή, η οποία ασκείται μέσα σε έξι (6) μήνες από την έκδοση της προσβαλλόμενης απόφασης και, αν η αδυναμία επήλθε κατόπιν, μέσα σε έξι (6) μήνες από αυτήν,
- 7) αν ο διάδικος που ζητεί την αναψηλάφηση βρήκε ή πήρε στην κατοχή του μετά την έκδοση της προσβαλλόμενης απόφασης νέα κρίσιμα έγγραφα, από τα οποία προκύπτει ισχυρισμός που προβλήθηκε ή που δεν μπορούσε να προβληθεί και τα οποία δεν μπορούσε να τα προσκομίσει εγκαίρως από ανώτερη βία ή τα οποία κατακράτησε ο αντίδικός του ή τρίτος που είχε συνεννοηθεί με τον αντίδικό του και των οποίων την ύπαρξη αγνοούσε, όπως αγνοούσε και την κατοχή τους από τον αντίδικο ή τον τρίτο κατά τη διάρκεια της δίκης,
- 8) αν η προσβαλλόμενη απόφαση στηρίζεται σε απόφαση πολιτικού, ποινικού ή διοικητικού δικαστηρίου, η οποία ανατράπηκε αμετάκλητα ύστερα από την τελευταία συζήτηση, μετά την οποία εκδόθηκε η απόφαση που προσβάλλεται,
- 9) αν ο διάδικος κλήτευσε στη δίκη τον αντίδικό του ως άγνωστης διαμονής, αν και γνώριζε τη διαμονή του,
- 10) αν το περιεχόμενο της προσβαλλόμενης απόφασης επηρεάστηκε ουσιωδώς από δωροληψία ή από άλλη εκ προθέσεως παράβαση καθήκοντος συμπράττοντος στην έκδοση της δικαστή, εφ' όσον η δωροληψία ή η παράβαση καθήκοντος αποδεικνύονται με αμετάκλητη απόφαση ποινικού δικαστηρίου. Αν η άσκηση της ποινικής αγωγής ή η πρόοδος της ποινικής διαδικασίας είναι αδύνατη, η αναγνώριση της δωροληψίας ή της παράβασης καθήκοντος γίνεται με απόφαση που εκδίδεται σε κύρια αγωγή, η οποία ασκείται μέσα σε έξι (6) μήνες από την έκδοση της

Με έντονη γραφή και γκρι γραμμοσκίαση παρατίθεται η τροποποίηση που αναμένεται να επέλθει με το άρθρο 111 υπό διαβούλευση ΣχΝ.

προσβαλλόμενης απόφασης, και αν η αδυναμία επήλθε κατόπιν, μέσα σε έξι (6) μήνες από αυτήν. 11) Αν εκδοθεί οριστική απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, με την οποία κρίνεται ότι η προσβαλλόμενη απόφαση εκδόθηκε κατά παραβίαση δικαιώματος που αφορά τον δίκαιο χαρακτήρα της διαδικασίας που ακολουθήθηκε ή διάταξης ουσιαστικού δικαίου της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. 12) Αν μετά την απόρριψη για οποιονδήποτε λόγο αγωγής ακύρωσης διαιτητικής απόφασης κατά το άρθρο 897 κινηθεί διαδικασία έρευνας πιθανής χορήγησης απαγορευμένης κρατικής ενίσχυσης υπέρ ενός από τα μέρη της σχετικής διαιτητικής διαδικασίας ή η Ευρωπαϊκή Επιτροπή γνωστοποιήσει ότι η αξίωση την οποία επιδίκασε η διαιτητική απόφαση ενδέχεται να ερείδεται επί πράξεων ή παραλείψεων που δύνανται να συνιστούν κρατική ενίσχυση και το ζήτημα της κρατικής ενίσχυσης δεν έχει αποτελέσει αντικείμενο προδικαστικού ερωτήματος προς το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης από τα δικαστήρια τα οποία επελήφθησαν στη συνέχεια.	
---	--

Άρθρο 545

Αιτιολογική έκθεση υπό διαβούλευση ΣχΝ:

Με την πέμπτη παράγραφο της αξιολογούμενης ρύθμισης τροποποιείται η παρ. 3 του άρθρου 545 ΚΠολΔ, ώστε να καθοριστεί η προθεσμία άσκησης αναψηλάφησης λόγω κίνησης διαδικασίας έρευνας ή ενημέρωσης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για το ενδεχόμενο χορήγησης απαγορευμένης κρατικής ενίσχυσης, και η έναρξη αυτής.

1. 1. Αν εκείνος που ζητεί την αναψηλάφηση διαμένει στην Ελλάδα, η προθεσμία της αναψηλάφησης είναι εξήντα (60) ημέρες. Ειδικώς στην περίπτωση της περ. 11) του άρθρου 544, η προθεσμία είναι ενενήντα (90) ημέρες.	
2. Αν εκείνος που ζητεί την αναψηλάφηση διαμένει στο εξωτερικό ή η διαμονή του είναι άγνωστη, η προθεσμία της αναψηλάφησης, είναι εκατόν είκοσι (120) ημέρες.	
3. Η προθεσμία της αναψηλάφησης αρχίζει α) στην περίπτωση του άρθρου 544 αρ. 1 από την επίδοση της νεώτερης από τις αντιφατικές αποφάσεις, β) στην περίπτωση του άρθρου 544 αριθ. 2 από την επίδοση της προσβαλλόμενης απόφασης στο διάδικο που έχει γίνει ικανός ή σε εκείνον που νόμιμα τον αντιπροσωπεύει, γ) στην περίπτωση του άρθρου 544 αριθ. 4 από την επίδοση της προσβαλλόμενης απόφασης προσωπικά σε εκείνον που ζητεί την αναψηλάφηση, δ) στην περίπτωση του άρθρου 544 αριθ. 6 από το αμετάκλητο της απόφασης με την οποία αναγνωρίζεται η ψευδομαρτυρία, η ψευδορκία ή η πλαστότητα, ε) στην περίπτωση του άρθρου 544 αριθ. 7 από την ημέρα που εκείνος ο οποίος ζητεί την αναψηλάφηση έμαθε ότι υπάρχουν νέα κρίσιμα έγγραφα,	Με έντονη γραφή και γκρι γραμμοσκίαση παρατίθεται η τροποποίηση που αναμένεται να επέλθει με το άρθρο 111 υπό διαβούλευση ΣχΝ.

στ) στην περίπτωση του άρθρου 544 αριθ. 8 από την ημέρα που εκείνος ο οποίος ζητεί την αναψηλάφηση έμαθε την απόφαση που ανατράπηκε, ζ) στις περιπτώσεις του άρθρου 544 αριθ. 3, 5 και 9 από την επίδοση της προσβαλλόμενης απόφασης. η) στην περίπτωση του άρθρου 544 αριθ. 10 από το αμετάκλητο της απόφασης με την οποία αναγνωρίζεται η δωροληψία ή η παράβαση καθήκοντος του δικαστή. θ) στην περίπτωση της περ. 11 του άρθρου 544, από την ημερομηνία που καθίσταται οριστική η απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, σύμφωνα με το άρθρο 44 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. θ) στην περίπτωση της περ. 12 του άρθρου 544, από την ημερομηνία που καθίσταται αποδεδειγμένα γνωστή σε αυτόν που δικαιούται να ασκήσει αναψηλάφηση η κίνηση διαδικασίας έρευνας ή ενημερωθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ότι η αξίωση την οποία επιδίκασε η διαιτητική απόφαση ενδέχεται να ερείδεται επί πράξεων ή παραλείψεων που δύνανται να συνιστούν κρατική ενίσχυση.	
4. Στις περιπτώσεις της παραγράφου 3, εδάφια δ', ε', στ' και η', η προθεσμία δεν αρχίζει αν δεν επιδοθεί προηγουμένως η προσβαλλόμενη απόφαση, αλλιώς αρχίζει από την επίδοση και το αμετάκλητο ή τη γνώση των κρίσιμων εγγράφων ή της απόφασης που ανατράπηκε. Τα γεγονότα που αποτελούν την αφετηρία της προθεσμίας των εδαφίων αυτών, πρέπει να αποδεικνύονται με έγγραφο ή με δικαστική ομολογία.	
5. Αν η απόφαση δεν επιδόθηκε, η προθεσμία της αναψηλάφησης είναι τρία χρόνια από τη δημοσίευση της προσβαλλόμενης απόφασης, εφόσον είναι τελεσίδικη ή ανέκκλητη, αλλιώς από την ημέρα που έγινε τελεσίδικη. Στις περιπτώσεις όμως του άρθρου 544 αριθ. 6 και 10, η αναψηλάφηση είναι απαράδεκτη μετά την παρέλευση ενός έτους από τη δημοσίευση της αμετάκλητης απόφασης των ποινικών ή των πολιτικών δικαστηρίων. Η προθεσμία αυτή δεν αρχίζει πριν από την επίδοση της προσβαλλόμενης απόφασης.	
6. Αν εκείνος που δικαιούται να ασκήσει αναψηλάφηση πέθανε, η προθεσμία της αναψηλάφησης αρχίζει μόνο από την επίδοση της απόφασης στους καθολικούς διαδόχους ή τους κληροδόχους.	

Άρθρο 546

Αιτιολογική έκθεση του υπό διαβούλευση ΣχΝ:

Με την έκτη παράγραφο της αξιολογούμενης ρύθμισης τροποποιείται η παρ. 1 του άρθρου 546 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, ώστε να καταστεί δυνατή η αναστολή εκτέλεσης τόσο της απόφασης που απέρριψε την αγωγή ακύρωσης της διαιτητικής απόφασης όσο και αυτής της διαιτητικής απόφασης, με σκοπό την έγκαιρη διασφάλιση των συμφερόντων τόσο της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσο και της Ελλάδας, η οποία δεν θα ήταν άλλως αποτελεσματικά εφικτή, αν δηλαδή ο νικήσας διάδικος στη δίκη της ακύρωσης της διαιτητικής απόφασης νομιμοποιούνταν να εκτελέσει πλέον τη διαιτητική απόφαση σε βάρος του άλλου μέρους, παρά το γεγονός ότι θα εκκρεμούσε έρευνα σε βάρος του από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

1. Η προθεσμία της αναψηλάφησης, καθώς και η άσκησή της, δεν αναστέλλει την εκτέλεση της προσβαλλόμενης απόφασης, εκτός αν πρόκειται για αποφάσεις οι οποίες εκδίδονται στις γαμικές διαφορές που αναφέρονται στο άρθρο 592 αριθμ. 1 ή στις διαφορές που αφορούν τις σχέσεις γονέων και τέκνων, οι οποίες αναφέρονται στο άρθρο 592 αριθμ. 2 ή διατάζουν την εξάλειψη υποθήκης ή προσημείωσης ή κατάσχεσης ή κηρύσσουν έγγραφο πλαστό και εφόσον σε όλες τις περιπτώσεις αυτές η προθεσμία αρχίζει από την επίδοση της προσβαλλόμενης απόφασης, καθώς και όταν η αναψηλάφηση ασκείται για τον λόγο της περ. 12 του άρθρου 544 του παρόντος Κώδικα, οπότε δεν χωρεί εκτέλεση ούτε της οικείας διαιτητικής απόφασης μέχρι την έκδοση απόφασης επί της αναψηλάφησης. Μπορεί όμως το δικαστήριο που δικάζει την αναψηλάφηση με αίτηση κάποιου από τους διαδίκους που υποβάλλεται με τις προτάσεις να διατάξει σε περίπτωση εξάλειψης υποθήκης, προσημείωσης ή κατάσχεσης την άρση του ανασταλτικού αποτελέσματος με παροχή ανάλογης εγγύησης.	Με έντονη γραφή και γκρι γραμμοσκίαση παρατίθεται η τροποποίηση που αναμένεται να επέλθει με το άρθρο 111 υπό διαβούλευση ΣχΝ.
2. Το δικαστήριο που δικάζει την Αναψηλάφηση μπορεί, με αίτηση κάποιου από τους διαδίκους που υποβάλλεται με τις προτάσεις, να διατάξει να ανασταλεί η εκτέλεση της προσβαλλόμενης απόφασης, ολικά ή εν μέρει, με παροχή ανάλογης εγγύησης ή και χωρίς εγγύηση. Η απόφαση αυτή μπορεί να ανακληθεί από το δικαστήριο εωσότου εκδοθεί η οριστική απόφαση για την Αναψηλάφηση, ύστερα από αίτηση κάποιου από τους διαδίκους που υποβάλλεται κατά τον ίδιο τρόπον.	
3. Με τους όρους των παρ. 1 και 2 μπορεί να διαταχθεί η αναστολή της ισχύος της προσβαλλόμενης απόφασης.	

Άρθρο 547

Στοιχεία δικογράφου αναψηλάφησης - Προθεσμία και διαδικασία πρόσθετων λόγων αναψηλάφησης

Αιτιολογική έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται η παρ. 2 του άρθρου 547 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, προκειμένου να επανακαθοριστεί το χρονικό σημείο έναρξης της προθεσμίας για την άσκηση πρόσθετων λόγων αναψηλάφησης, η οποία πλέον υπολογίζεται από τη λήξη της προθεσμίας επίδοσης του ενδίκου μέσου, αντί να συνδέεται με τον χρόνο συζήτησης. Με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται δικονομική προβλεψιμότητα και συνοχή, καθώς εναρμονίζεται η ρύθμιση με τις γενικές αρχές που διέπουν τον υπολογισμό των προθεσμιών υποβολής πρόσθετων λόγων σε άλλα ένδικα μέσα. Η γενικότερη δικονομική αρχή που υπηρετεί η προτεινόμενη τροποποίηση είναι αυτή της ασφάλειας δικαίου και του ορθολογικού προσδιορισμού των δικονομικών προθεσμιών, ώστε να αποφεύγονται αιφνιδιασμοί και άνιση αντιμετώπιση των διαδίκων, και να διευκολύνονται ο προγραμματισμός και η ομαλή διεξαγωγή της δίκης.

1. Το έγγραφο της αναψηλάφησης πρέπει να περιέχει τα στοιχεία που απαιτούνται κατά τα άρθρα 118 έως 120, να αναφέρει την προσβαλλόμενη απόφαση, τους λόγους της αναψηλάφησης, τα γεγονότα από τα οποία προκύπτει η τήρηση της προθεσμίας, αίτηση για εξαφάνιση, ολική ή εν μέρει, της προσβαλλόμενης απόφασης, καθώς και αίτηση για την ουσία της υπόθεσης.	
2. Πρόσθετοι λόγοι αναψηλάφησης ως προς τα ίδια κεφάλαια της απόφασης, όπως και εκείνα που αναγκαστικά συνεχονται μαζί τους, ασκούνται μόνο με ιδιαίτερο δικόγραφο που κατατίθεται στη γραμματεία του δικαστηρίου μέσα σε σαράντα (40) ημέρες από τη λήξη της προθεσμίας επίδοσης του ενδίκου μέσου προς το οποίο απευθύνεται η αναψηλάφηση και, αφού συνταχθεί έκθεση κάτω από αυτό, κοινοποιείται σε εκείνον	

κατά του οποίου στρέφεται η Αναψηλάφηση τριάντα ημέρες πριν από τη συζήτησή της.	
--	--

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

Άρθρο 548

Διαδικασία της κατ' αναψηλάφηση δίκης

Αιτιολογική έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται το άρθρο 548 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προκειμένου να επικαιροποιηθεί και να αποσαφηνιστεί το εφαρμοστέο δικονομικό πλαίσιο στη διαδικασία της κατ' αναψηλάφηση δίκης. Ειδικότερα, εξαιρείται η εφαρμογή της παρ. 2 του άρθρου 260 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (σχετικά με τις συνέπειες ματαίωσης της συζήτησης), ενώ παράλληλα προσαρμόζονται τα χρονικά όρια για την κατάθεση προτάσεων και προσθήκης, ώστε να ανταποκρίνονται στη σύγχρονη πρακτική (κατάθεση προτάσεων έως τη συζήτηση, κατάθεση προσθήκης έως την πέμπτη εργάσιμη ημέρα). Με τις ρυθμίσεις αυτές εξασφαλίζεται η ομαλή και προβλέψιμη διεξαγωγή της διαδικασίας αναψηλάφησης, ενισχύεται η δικονομική τάξη και προάγεται η ισότητα όπλων μεταξύ των διαδίκων, σύμφωνα με τη γενικότερη αρχή της δίκαιης δίκης.

Στη διαδικασία της κατ' αναψηλάφηση δίκης εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 227, 233 έως 236, των παρ. 10 έως 13 του άρθρου 237, 240 έως 312, εκτός της παρ. 2 του άρθρου 260 , εδάφια πρώτο έως τρίτο της παρ. 1 του άρθρου 591 και της παρ. 4 του άρθρου 591, με την επιφύλαξη της ισχύος του άρθρου 591 για τις ειδικές διαδικασίες. Η κατάθεση των προτάσεων γίνεται έως την έναρξη της συζήτησης το αργότερο κατά τη συζήτηση και η κατάθεση της προσθήκης σε αυτές έως τη δωδέκατη ώρα της πρώτης πέμπτης εργάσιμης ημέρας μετά τη συζήτηση.	
--	--

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

Άρθρο 562

Αναίρεση - Λόγοι απαραδέκτου αναίρεσης

Αιτιολογική έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, αντικαθίσταται η παρ. 4 του άρθρου 562 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, περί των απαραδέκτων αναίρεσης, με στόχο τον περιορισμό της δυνατότητας του Αρείου Πάγου να εξετάζει αυτεπαγγέλτως ορισμένους λόγους αναίρεσης. Ειδικότερα, με την αξιολογούμενη ρύθμιση η αυτεπάγγελτη έρευνα από το Ανώτατο Δικαστήριο επιτρέπεται μόνο εφόσον η σχετική πρόταση περιλαμβάνεται στην έγγραφη εισήγηση του άρθρου 571 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, εξασφαλίζοντας, έτσι, φειδώ στην εφαρμογή του αυτεπάγγελτου ελέγχου. Στόχος της αξιολογούμενης ρύθμισης είναι ο περιορισμός της ευχέρειας του δικαστηρίου να επεκτείνει αυτεπαγγέλτως την εξέταση των λόγων και η εδραίωση ενός πιο περιορισμένου και προβλέψιμου πεδίου παρέμβασης, σε συμφωνία με τις αρχές της διάθεσης της δίκης και της δικονομικής οικονομίας.

1.Είναι απαράδεκτος λόγος αναίρεσης κατά απόφασης του δικαστηρίου της παραπομπής, εφόσον με τον λόγο αυτόν προσβάλλεται η απόφαση κατά το τμήμα της εκείνο κατά το οποίο συμμορφώθηκε προς την αναιρετική.	
2. Είναι απαράδεκτος λόγος αναίρεσης που στηρίζεται σε ισχυρισμό, ο οποίος δεν προτάθηκε νόμιμα στο δικαστήριο της ουσίας, εκτός αν πρόκειται:
α) για παράβαση που δεν μπορεί να προβληθεί στο δικαστήριο της ουσίας,
β) για σφάλμα που προκύπτει από την ίδια την απόφαση,
γ) για ισχυρισμό που αφορά στη δημόσια τάξη, ή το δεδικασμένο.	

3. Κανείς δεν μπορεί να δημιουργήσει λόγο αναίρεσης από τις δικές του πράξεις ή από πράξεις προσώπων που ενεργούν στο όνομά του, εκτός αν πρόκειται για λόγους που αφορούν τη δημόσια τάξη.	
4. Κατ' εξαίρεση ο Άρειος Πάγος εξετάζει αυτεπαγγέλτως, κατά πρόταση όμως που έχει περιληφθεί στην έγγραφη εισήγηση του άρθρου 571 , λόγο αναίρεσης από εκείνους που αναφέρονται στους αριθμούς 1, 4, 14, 16, 17 και 19 του άρθρου 559. Ο Άρειος Πάγος με απλή διάταξη του, αν υπάρχουν λόγοι, οι οποίοι λαμβάνονται υπόψη αυτεπαγγέλτως κατά το πρώτο εδάφιο, καλεί τους διαδίκους να διατυπώσουν με υπόμνημα τις απόψεις τους στην οριζόμενη από αυτόν προθεσμία. Η γνωστοποίηση της διάταξης αυτής γίνεται με επιμέλεια του γραμματέα με αποστολή ηλεκτρονικού μηνύματος στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου των διαδίκων. Η απόφαση δεν εκδίδεται πριν από τη συμπλήρωση της προθεσμίας αυτής.	

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

Άρθρο 564

Αιτιολογική έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, τροποποιείται η παρ. 3 του άρθρου 564 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, περί της προθεσμίας άσκησης αναίρεσης, με τη σύντμηση της εν λόγω προθεσμίας σε περίπτωση μη επίδοσης της απόφασης, από δύο (2) έτη σε ένα (1) έτος από τη δημοσίευσή της. Η προτεινόμενη τροποποίηση ευθυγραμμίζεται με την αντίστοιχη μεταβολή της προθεσμίας της έφεσης, στην παρ. 2 του άρθρου 518 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, στοχεύοντας στη μείωση των εκκρεμοτήτων και της χρονικής αβεβαιότητας ως προς την τελεσιδικία των αποφάσεων. Παράλληλα, η αξιολογούμενη ρύθμιση ενισχύει τη δικονομική ασφάλεια και επιταχύνει την απονομή της δικαιοσύνης, χωρίς να παραβιάζει το δικαίωμα πρόσβασης σε ένδικο μέσο, αφού παραμένει ικανό και προβλέψιμο χρονικό διάστημα για την άσκηση του.

1. Αν ο ανααιρεσίων διαμένει στην Ελλάδα, η προθεσμία της αναίρεσης είναι τριάντα (30) ημέρες και αρχίζει από την επίδοση της απόφασης.	
2. Αν ο ανααιρεσίων διαμένει στο εξωτερικό ή η διαμονή του είναι άγνωστη, η προθεσμία της αναίρεσης είναι εξήντα (60) ημέρες και αρχίζει από την επίδοση της απόφασης.	
3. Αν η απόφαση δεν επιδόθηκε, η προθεσμία της αναίρεσης είναι δύο (2) έτη ένα (1) έτος και αρχίζει από τη δημοσίευση της απόφασης που περατώνει τη δίκη".	
4. Αν εκείνος που έχει δικαίωμα να ασκήσει αναίρεση πέθανε, η προθεσμία της αναίρεσης αρχίζει μόνο από την επίδοση της απόφασης που περατώνει τη δίκη στους καθολικούς διαδόχους ή κληροδόχους.	

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

Άρθρο 566

Στοιχεία ανααιρετηρίου

Αιτιολογική έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, τροποποιείται το άρθρο 566 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, περί του ανααιρετηρίου, με δύο βασικές παρεμβάσεις: αφενός, τυποποιείται η ορολογία με την αντικατάσταση του όρου «έγγραφο της αναίρεσης» από τον όρο «ανααιρετήριο», και αφετέρου προστίθεται νέα παρ. 1Α, η οποία εισάγει ποσοτικό περιορισμό στην έκταση των ανααιρετικών δικογράφων και συναφών εγγράφων. Συγκεκριμένα, ορίζονται ανώτατα όρια σελίδων (30 για το ανααιρετήριο, 20 για πρόσθετους λόγους, 10 για προτάσεις ή υπομνήματα, 5 για αιτήσεις αναστολής), με δυνατότητα επαναδιατύπωσης, σε περίπτωση υπέρβασής τους, κατόπιν πρόσκλησης του προέδρου του αρμόδιου τμήματος του Αρείου Πάγου. Η μη συμμόρφωση οδηγεί σε μη λήψη υπόψη των λόγων ή ισχυρισμών που περιλαμβάνονται στις υπερβαίνουσες το όριο σελίδες. Η προτεινόμενη τροποποίηση αποσκοπεί στην ενίσχυση της σαφήνειας, της οικονομίας της δίκης και της αποτελεσματικής διαχείρισης του ανααιρετικού ελέγχου, περιορίζοντας υπερβολικά εκτενή, δυσανάγνωστα και, ενδεχομένως, καταχρηστικά δικόγραφα.

1. Το έγγραφο της αναίρεσης αναιρετήριο πρέπει να περιέχει τα στοιχεία που απαιτούνται κατά τα άρθρα 118 έως 120, να αναφέρει την προσβαλλόμενη απόφαση, τους λόγους της αναίρεσης, αίτηση για την αναίρεση, ολική ή εν μέρει, της προσβαλλόμενης απόφασης και αίτηση για την ουσία της υπόθεσης.	
1Α. Το αναιρετήριο δεν υπερβαίνει τις τριάντα (30) σελίδες, το δικόγραφο πρόσθετων λόγων τις είκοσι (20) σελίδες, των προτάσεων και των υπομνημάτων τις δέκα (10) σελίδες, της αίτησης αναστολής, κατά το άρθρο 565, τις πέντε (5) σελίδες. Στο όριο των προσδιοριζόμενων για τα ως άνω δικόγραφα σελίδων δεν περιλαμβάνονται τα στοιχεία των διαδίκων μερών, η διαδικαστική διαδρομή της υπόθεσης και οι παραδοχές της προσβαλλόμενης απόφασης. Σε περίπτωση ουσιώδους υπέρβασης του αριθμού αυτού, η Γραμματεία ενημερώνει τον Πρόεδρο του αρμόδιου Τμήματος ή της Ολομέλειας, ο οποίος με πράξη του, που εκδίδεται αμέσως μετά την κατάθεση και τον προσδιορισμό της δικασίμου του δικογράφου αυτού, καλεί τον πληρεξούσιο δικηγόρο να περιορίσει την έκταση του δικογράφου στους ανωτέρω αριθμούς σελίδων εντός προθεσμίας η οποία δεν υπερβαίνει τον έναν (1) μήνα. Η πρόσκληση του δικηγόρου, η οποία μπορεί να γίνει με κάθε τρόπο από τον αρμόδιο γραμματέα, βεβαιώνεται από τον ίδιο με καταχώριση σχετικής σημείωσης στον φάκελο της δικογραφίας, την οποία χρονολογεί και υπογράφει. Τα ως άνω προσαρμοσμένα δικόγραφα είναι τα μόνα που λαμβάνονται υπόψη για την εκδίκαση της υπόθεσης και επιδίδονται στους διαδίκους σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις. Εμπρόθεσμη επίδοση του αρχικού, μη προσαρμοσμένου, δικογράφου, πριν από την κατά τα ανωτέρω προσαρμογή του, θεωρείται έγκυρη. Στην περίπτωση αυτή, το προσαρμοσμένο δικόγραφο δεν επιδίδεται και ο αρμόδιος γραμματέας γνωστοποιεί με κάθε πρόσφορο μέσο στους διαδίκους την κατάθεσή του και καταχωρίζει σχετική βεβαίωση σύμφωνα με το τέταρτο εδάφιο. Ως άσκηση του οικείου δικονομικού δικαιώματος νοείται σε κάθε περίπτωση η κατάθεση του αρχικού δικογράφου. Σε περίπτωση μη προσαρμογής του οικείου δικογράφου στο προβλεπόμενο, ως ανωτέρω, όριο σελίδων, δεν λαμβάνονται υπόψη λόγοι ή ισχυρισμοί, που περιλαμβάνονται στις πλεονάζουσες σελίδες αυτού. Με τον Κανονισμό λειτουργίας του Αρείου Πάγου, θεσπίζονται ειδικότερες ρυθμίσεις για τη μορφή και το περιεχόμενο των δικογράφων.	
2. Αν με το ίδιο αναιρετήριο προσβάλλονται δύο ή περισσότερες αποφάσεις πρωτοβάθμιου και δευτεροβάθμιου δικαστηρίου, η κατάθεσή του πρέπει να γίνεται στο καθένα από τα δικαστήρια αυτά.	

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

Άρθρο 568

Αναίρεση – Προσδιορισμός δικασίμου

Αιτιολογική έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, τροποποιείται το άρθρο 568 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, περί του προσδιορισμού της δικασίμου αναίρεσης, με στόχο τη μετάβαση σε μία πιο ευέλικτη και τεχνολογικά προσαρμοσμένη διαδικασία προσδιορισμού δικασίμου στην αναίρεση, έως την πλήρη εφαρμογή του ηλεκτρονικού φακέλου δικογραφίας. Εισάγεται υποχρέωση του ανααιρεσέοντος μέχρι την εφαρμογή του ηλεκτρονικού φακέλου δικογραφίας να προσκομίζει φυσικό φάκελο με βασικά δικόγραφα και πληρεξούσια και παράλληλα καθιερώνεται η δυνατότητα παροχής πληρεξουσιότητας με ψηφιακή εξουσιοδότηση μέσω της ενιαίας ψηφιακής πύλης της δημόσιας διοίκησης (gov.gr). Επιπλέον, τροποποιείται η διαδικασία επίδοσης, καθώς αντικαθίστανται οι απόλυτες χρονικές προθεσμίες των εξήντα (60) και ενενήντα (90) ημερών με αναφορά στην ενιαία προθεσμία της παρ. 2Α του άρθρου 495 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, εξασφαλίζοντας ομοιομορφία και απλοποίηση του συστήματος. Η κατάργηση της περ. β) της παρ. 2 αποσκοπεί στην εξάλειψη περιττής αναφοράς, εστιάζοντας στη σαφή λειτουργική ροή: κατάθεση, εσωτερική διαβίβαση, ορισμός εισηγητή και δικασίμου. Η προτεινόμενη τροποποίηση στοχεύει στην επιτάχυνση του ανααιρετικού ελέγχου, με πιο σύγχρονα, ευέλικτα και προβλέψιμα διαδικαστικά βήματα.

1. Μέχρι την εφαρμογή του ηλεκτρονικού φακέλου δικογραφίας, για να προσδιοριστεί δικάσιμος ο αναιρεσείων διάδικος που επισπεύδει τη συζήτηση προσάγει προσκομίζει στη γραμματεία του Αρείου Πάγου επικυρωμένο αντίγραφο της αναίρεσης, των προσβαλλόμενων αποφάσεων, των εισαγωγικών εγγράφων της κύριας δίκης ή των παρεμπιπτούσων δικών και των προτάσεων του ίδιου και των άλλων διαδίκων, αν είναι απαραίτητες για να διαγνωστεί η βασιμότητα των λόγων αναίρεσης που περιέχονται στο κύριο δικόγραφο ή στο πρόσθετο αναιρετήριο, καθώς και συμβολαιογραφικό πληρεξούσιο του εντολέα του. Δύο αντίγραφα των εγγράφων αυτών κατατίθενται ατελώς. Ειδικά όταν ο διάδικος είναι φυσικό πρόσωπο, η πληρεξουσιότητα μπορεί να παρέχεται και με ψηφιακή εξουσιοδότηση, η οποία εκδίδεται μέσω της ενιαίας ψηφιακής πύλης της δημόσιας διοίκησης (gov.gr) και αποστέλλεται ηλεκτρονικά στο Δικαστήριο.	
2. Η γραμματεία του Αρείου Πάγου υποβάλλει χωρίς καθυστέρηση τα έγγραφα που κατατέθηκαν στον πρόεδρο του Αρείου Πάγου, ο οποίος ορίζει το αρμόδιο τμήμα, και ο πρόεδρος του τμήματος με απλή σημείωση στο αντίγραφο της αναίρεσης που έχει κατατεθεί ορίζει: α) δικάσιμο της υπόθεσης, β) την προθεσμία μέσα στην οποία πρέπει να επιδοθεί η κλήση για συζήτηση [Καταργείται], ⁷ γ) εισηγητή αρεοπαγίτη προς τον οποίον διαβιβάζεται ο φάκελος της δικογραφίας για τους σκοπούς του άρθρου 571.	
3. Η δικάσιμος ορίζεται σε χρόνο που παρέχει επαρκή προθεσμία για την επίδοση και την προπαρασκευή της συζήτησης της υπόθεσης.	
4. Αν ο αναιρεσείων επισπεύδει τη συζήτηση, η κλήση συντάσσεται κάτω από το αντίγραφο του δικογράφου που έχει κατατεθεί και επιδίδεται με επιμέλεια του στους αντιδίκους, τουλάχιστον εξήντα ημέρες πριν από τη δικάσιμο, αν όλοι οι διάδικοι που καλούνται διαμένουν στην Ελλάδα και τουλάχιστον ενενήντα ημέρες, αν κάποιος από τους διαδίκους διαμένει στο εξωτερικό ή η διαμονή του είναι άγνωστη στην προθεσμία του δευτέρου εδαφίου της παρ. 2Α του άρθρου 495. Αν ο αναιρεσίβλητος επισπεύδει τη συζήτηση ή την επισπεύδει άλλος διάδικος εκτός από τον αναιρεσείοντα, η κλήση επιδίδεται μέσα στην ίδια προθεσμία με επιμέλεια εκείνου που επισπεύδει τη συζήτηση, στον αναιρεσείοντα και τους άλλους διαδίκους.	

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

Άρθρο 569

Πρόσθετοι λόγοι αναίρεσης

Αιτιολογική έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται το άρθρο 569 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και ορίζεται πως οι πρόσθετοι λόγοι αναίρεσης κατατίθενται στη γραμματεία του Αρείου Πάγου, μέσα σε εξήντα (60) ημέρες από την κατάθεση της αναίρεσης, προσδιορίζονται στην ίδια δικάσιμο με την αναίρεση και επιδίδονται μέσα στην ίδια προθεσμία, ακολουθώντας την επιλογή των διατάξεων του παρόντος σχετικά με την άσκηση των πρόσθετων λόγων με προθεσμίες ενέργειας.

1. Πρόσθετοι λόγοι αναίρεσης είναι παραδεκτοί, και αν η αίτηση της αναίρεσης δεν περιέχει λόγο τυπικά παραδεκτό και ορισμένο.	
2. Οι πρόσθετοι λόγοι αναίρεσης ως προς τα ίδια κεφάλαια της προσβαλλόμενης απόφασης και τα κεφάλαια εκείνα που αναγκαστικά συνέχονται με αυτά, ασκούνται	

⁷ Η περ. β) της παρ. 2 του άρθρου 568 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, περί του προσδιορισμού Δικασίμου καταργείται από τη δημοσίευση του Ν. 5221/2025 (άρθρ. 127 στ. δ' Ν. 5221/2025). Κατά τα λοιπά ισχύει η μεταβατική ρύθμιση για τις διατάξεις των ενδίκων μέσων (άρθρ. 126 παρ. 4 Ν. 5221/2025).

μόνο με δικόγραφο που κατατίθεται στη γραμματεία του Αρείου Πάγου, τριάντα (30) τουλάχιστον πλήρεις ημέρες πριν από τη συζήτηση της αναίρεσης, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 281, κάτω από το οποίο συντάσσεται έκθεση. Αντίγραφο του δικογράφου των προσθέτων λόγων επιδίδεται πριν από την ίδια προθεσμία στον αναιρεσίβλητο και τους άλλους διαδίκους μέσα σε εξήντα (60) ημέρες από την κατάθεση της αναίρεσης, προσδιορίζονται στην ίδια δικάσιμο με την αναίρεση και επιδίδονται μέσα στην ίδια προθεσμία. Η επίδοση μπορεί να γίνει και στον πληρεξούσιο δικηγόρο του αναιρεσίβλητου, αν αυτός επισπεύδει τη συζήτηση. Αντίγραφα των προσθέτων λόγων, τα οποία εκδίδονται ατελώς, αφού κατατεθούν από τον αναιρεσείοντα, παραδίδονται από τον γραμματέα του Αρείου Πάγου ένα στον εισηγητή της υπόθεσης για τους σκοπούς του άρθρου 571 και ένα στον Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου μέσα στην παραπάνω προθεσμία των τριάντα ημερών . Τα ίδια εφαρμόζονται και όταν τη συζήτηση επισπεύδει ο αναιρεσίβλητος ή ο άλλος διάδικος εκτός από τον αναιρεσείοντα.	
---	--

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

Άρθρο 570

Αιτιολογική έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, τροποποιείται η παρ. 1 του άρθρου 570 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, περί της κατάθεσης προτάσεων επί αίτησης αναίρεσης. Συγκεκριμένα, η προθεσμία κατάθεσης υπομνημάτων μετατίθεται από την τρίτη στην πέμπτη εργάσιμη ημέρα μετά τη συζήτηση, εναρμονιζόμενη με τις αντίστοιχες ρυθμίσεις σε έφεση και αναψηλάφηση. Η τροποποίηση αυτή προσφέρει επιπλέον εύλογο χρόνο στους διαδίκους για την τελική διαμόρφωση των ισχυρισμών τους, ενισχύοντας την ποιότητα και πληρότητα της αναιρετικής διαδικασίας, χωρίς να προκαλεί καθυστερήσεις στην έκδοση της απόφασης. Η προτεινόμενη ρύθμιση αντανακλά μια συστηματική προσέγγιση στον αναιρετικό δικονομικό σχεδιασμό, προωθώντας την ενιαία και συνεπή εφαρμογή των προθεσμιών σε όλα τα ένδικα μέσα.

1. Οι διάδικοι δεν είναι υποχρεωμένοι να καταθέσουν προτάσεις, εκτός αν προβάλλονται ενστάσεις ως προς το παραδεκτό και το εμπρόθεσμο της αίτησης της αναίρεσης και των προσθέτων λόγων. Σε αυτή την περίπτωση, ο προβάλλων τις ενστάσεις διάδικος καταθέτει τις προτάσεις του είκοσι (20) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη δικάσιμο. Σε κάθε άλλη περίπτωση, οι διάδικοι έχουν δικαίωμα να καταθέτουν υπόμνημα έως τη δωδέκατη ώρα της τρίτης πέμπτης εργάσιμης ημέρας μετά τη συζήτηση, εφόσον παρέστησαν σε αυτή.	
2. Νέοι ισχυρισμοί των διαδίκων και νέα αποδεικτικά μέσα για την ουσιαστική εκδίκαση της υπόθεσης από τον Άρειο Πάγο μετά την αναίρεση υποβάλλονται σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν για τα δικαστήρια της ουσίας.	
3. Μέσα στην προθεσμία της παρ. 1 οφείλουν όλοι οι διάδικοι να καταθέσουν στη γραμματεία του Αρείου Πάγου τα έγγραφα που χρησιμεύουν για να υποστηριχθεί ή να αποκρουστεί η αναίρεση. Η κατάθεση και η ημερομηνία της βεβαιώνεται με σημείωση επάνω στο φάκελο της δικογραφίας.	
4. Τα αντίγραφα των διαδικαστικών εγγράφων των διαδίκων, των αντιδίκων τους ή των άλλων διαδίκων, τα οποία προσάγονται, υποβάλλονται ατελώς, νόμιμα επικυρωμένα.	

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

Άρθρο 571

Αναίρεση - Έκθεση εισηγητή

Αιτιολογική έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση αντικαθίσταται το άρθρο 571 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, περί του παραδεκτού της αναίρεσης, και επαναφέρεται ο θεσμός της εισήγησης, ενώ ταυτόχρονα καταργείται η πρόβλεψη μιας εν συμβουλίω διαδικασίας, η οποία ποτέ δεν λειτούργησε στην πράξη. Ειδικότερα, προβλέπεται πως ο εισηγητής της υπόθεσης οφείλει να συντάξει έκθεση* για το παραδεκτό της αναίρεσης, καθώς και για το παραδεκτό και το βάσιμο των λόγων της, και να την καταθέσει στη γραμματεία του Αρείου Πάγου οκτώ (8) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη δικάσιμο, ενώ παράλληλα προβλέπεται το δικαίωμα του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου και των διαδίκων να πληροφορηθούν τα περιεχόμενα της έκθεσης του εισηγητή. Η επαναφορά της εισήγησης σχετικά με το παραδεκτό και βάσιμο ή μη των λόγων της αιτήσεως αναίρεσεως που κατά τη θεωρία κακώς καταργήθηκε αναβαθμίζει την ποιότητα της διαδικασίας στον Άρειο Πάγο και συνιστά ρύθμιση προς όφελος όλων των παραγόντων της δίκης.

1. Ο εισηγητής της υπόθεσης συντάσσει συνοπτική έκθεση για το παραδεκτό της αναίρεσης, καθώς και για το παραδεκτό και το βάσιμο των λόγων της, και την καταθέτει στη γραμματεία του Αρείου Πάγου οκτώ (8) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη δικάσιμο.

1. Αν ο εισηγητής κρίνει ότι η αναίρεση είναι απαράδεκτη ή ότι όλοι οι λόγοι της, αρχικοί και πρόσθετοι, είναι απαράδεκτοι ή προδήλως αβάσιμοι, εισηγείται προφορικά σε τριμελές συμβούλιο, απαρτιζόμενο από τον Πρόεδρο του Αρείου Πάγου ή το νόμιμο αναπληρωτή του και από δύο Αρεοπαγίτες, χωρίς κλήτευση των διαδίκων, την απόρριψη της αναίρεσης. Αν το συμβούλιο αποδεχθεί ομόφωνα την πρόταση του εισηγητή, εκδίδει διάταξη με την οποία ματαιώνεται η συζήτηση της υπόθεσης. Με την ίδια διάταξη επιδικάζεται στον αιτρεσίβλητο δικαστική δαπάνη, αν αυτός είχε καταθέσει προτάσεις, ενώ η αμοιβή του πληρεξουσίου δικηγόρου του υπολογίζεται στο μισό του ελάχιστου ορίου και ορίζεται παράβολο τριακοσίων (300) έως εννιακόσια (900) ευρώ. Επί εργατικών υποθέσεων το παράβολο μπορεί να μειωθεί έως το ποσό των διακοσίων (200) ευρώ. Τα ποσά των δύο προηγούμενων εδαφίων μπορούν να αυξομειώνονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Με επιμέλεια του γραμματέα σημειώνεται ο αριθμός της διάταξης του συμβουλίου στο πινάκιο και στο φάκελο της υπόθεσης και επιδίδεται κυρωμένο αντίγραφο της στον αιτρεζέοντα ή στο δικηγόρο που υπογράφει την αναίρεση ή τους πρόσθετους λόγους μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την έκδοσή της.

2. Ο εισαγγελέας του Αρείου Πάγου και οι διάδικοι έχουν δικαίωμα να πληροφορηθούν το περιεχόμενο της έκθεσης του εισηγητή.

2. Αν εκδοθεί διάταξη της προηγούμενης παραγράφου, με την οποία ματαιώνεται η συζήτηση της υπόθεσης, μπορεί ο αιτρεζέον να ζητήσει με αίτηση του να συζητηθεί η υπόθεση στο ακροατήριο. Η αίτηση υποβάλλεται μέσα σε προθεσμία εξήντα (60) ημερών από την επίδοση της διάταξης και κατατίθεται στη γραμματεία του Αρείου Πάγου, η οποία συντάσσει σχετική έκθεση στο βιβλίο της παραγράφου 3. Στην αίτηση επισυνάπτεται με ποινή απαράδεκτου διπλότυπο της αρμόδιας δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, από το οποίο προκύπτει η κατάθεση του παράβολου που έχει ορισθεί με τη διάταξη. Ο αριθμός και η χρονολογία της έκθεσης σημειώνονται στο πρωτότυπο της αίτησης από τον συντάσσοντα την έκθεση, ο οποίος υπογράφει τη σχετική σημείωση. Η υπόθεση συζητείται κατά την ορισθείσα δικάσιμο. Στη σύνθεση του

	δικαστηρίου δεν μετέχουν τα μέλη του συμβουλίου της παραγράφου 1. Αν το δικαστήριο κρίνει παραδεκτή την αίτηση, ακυρώνει τη διάταξη του συμβουλίου και δικάζει την ανάρτηση. Αν το δικαστήριο απορρίψει την αίτηση για συζήτηση της υπόθεσης στο ακροατήριο ως απαράδεκτη ή κρίνει μεν παραδεκτή την αίτηση, απορρίπτει όμως στο σύνολό της την ανάρτηση, διατάσσει συγχρόνως την εισαγωγή του παράβολου στο δημόσιο ταμείο ως δημόσιο έσοδο. Αλλιώς το παράβολο επιστρέφεται στον καταθέσαντα. Αν δεν υποβληθεί εμπρόθεσμα αίτηση για συζήτηση της υπόθεσης στο ακροατήριο ή η υποβληθείσα αίτηση απορριφθεί ως απαράδεκτη η αίτηση ανάρτησης θεωρείται πως δεν ασκήθηκε.
	3. Αν ο εισηγητής δεν εισηγηθεί την απόρριψη της ανάρτησης ή δεν εκδοθεί απορριπτική διάταξη του συμβουλίου σύμφωνα με την παρ. 1 ή αν ο αναιρεσιών υποβάλει αίτηση να συζητηθεί η υπόθεση στο ακροατήριο, σύμφωνα με την παρ. 2, η υπόθεση συζητείται κατά την ορισθείσα δικάσιμο.
	4. Οι διατάξεις του συμβουλίου που εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο αυτό και οι αιτήσεις για συζήτηση της υπόθεσης στο ακροατήριο καταχωρίζονται σε ειδικά βιβλία που τηρούνται στη γραμματεία του Αρείου Πάγου.

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.⁸

Άρθρο 573

Διαδικασία δίκης για την ανάρτηση

Αιτιολογική έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, τροποποιείται η παρ. 1 του άρθρου 573 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, περί της διαδικασίας της αναιρετικής δίκης, με την προσθήκη ρητής εξαίρεσης της παρ. 2 του άρθρου 260 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας από τις διατάξεις που εφαρμόζονται στην αναιρετική δίκη. Η προτεινόμενη τροποποίηση εντάσσεται στη γενικότερη προσπάθεια προσαρμογής της διαδικασίας της αναιρετικής δίκης στις ιδιαιτερότητες του αναιρετικού ελέγχου, αποφεύγοντας την άστοχη εφαρμογή διατάξεων που αφορούν στην ουσιαστική εκδίκαση της υπόθεσης.

1. Στη διαδικασία της δίκης για την ανάρτηση εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 233 έως 236, 242 παρ. 2 245, 246, 252 έως 261, εκτός της παρ. 2 του άρθρου 260 , 286 έως 308, 310 και 312 έως 334.	
2. Τους εισαγγελείς, όταν έχουν την ιδιότητα του διαδίκου, εκπροσωπεί ο εισαγγελέας του Αρείου Πάγου.	

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

⁸ **Νέο άρθρο 126 παρ. 8 Ν. 5221/2025 (όπως τροποποιείται με το άρθρο 114 του ΣχΝ):** «8. Το άρθρο 57 [571 ΚΠολΔ] (ν.5221/2025) εφαρμόζεται για τις αιτήσεις ανάρτησης που έχουν κατατεθεί και προσδιορίζεται να εκδικαστούν σε δικάσιμο μετά την 16η.9.2026.»

Αιτιολογική έκθεση:

Η αξιολογούμενη ρύθμιση, με την οποία αντικαθίσταται η παρ. 2 του άρθρου 576 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, επιδιώκει να εξορθολογίσει τον λόγο απόρριψης της αναίρεσης σε περίπτωση ερημοδικίας του αναιρεσειόντος, διασφαλίζοντας ότι η αναίρεση απορρίπτεται μόνο εφόσον είναι παραδεκτή. Με τη διατύπωση αυτή αίρεται η παλαιότερη προβληματική πρακτική, κατά την οποία μπορούσε να απορριφθεί αίτηση αναίρεσης λόγω ερημοδικίας χωρίς να εξεταστεί αν ήταν παραδεκτή, η οποία δημιουργούσε κινδύνους για την ασφάλεια δικαίου και το δικαίωμα δικαστικής προστασίας. Η αξιολογούμενη ρύθμιση αποσκοπεί στη διασφάλιση ότι η ουσιαστική δυνατότητα κρίσης επί των εννόμων συνεπειών μιας αναίρεσης δεν παρακάμπτεται σε περίπτωση ερημοδικίας του αναιρεσειόντος από τη δικάσιμο, αλλά συνδέεται με το κατά πόσο αυτή πληροί τους τυπικούς όρους του παραδεκτού.

Αιτιολογική έκθεση του υπό διαβούλευση ΣχN:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται η παρ. 1 του άρθρου 576 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, ώστε να αποσαφηνιστούν οι προϋποθέσεις και οι συνέπειες της ερημοδικίας των διαδικών κατά τη συζήτηση της αναίρεσης. Ειδικότερα διευκρινίζεται ότι, σε περίπτωση δικονομικής απουσίας του αναιρεσειόντος, το δικαστήριο δεν διακρίνει ανάλογα με το ποιος επισπεύδει τη συζήτηση. Αν ο απών διάδικος είναι ο αναιρεσειών, η αναίρεση απορρίπτεται, εφόσον προηγουμένως κριθεί παραδεκτή. Αντιθέτως, όταν απουσιάζει ο αναιρεσιβλήτος, ο Άρειος Πάγος προχωρά στη συζήτηση παρά την απουσία του, ανεξάρτητα από το ποιος επισπεύδει τη συζήτηση. Σκοπός της αξιολογούμενης ρύθμισης είναι η ενίσχυση της ασφάλειας δικαίου μέσω της θέσπισης σαφούς και συνεκτικού πλαισίου για τη δικονομική αντιμετώπιση της μη παράστασης των διαδικών ενώπιον του Αρείου Πάγου.

1. Αν ο διάδικος που επισπεύδει τη Συζήτηση δεν εμφανιστεί ή εμφανιστεί αλλά δεν λάβει μέρος με τον τρόπο που ορίζει ο νόμος, ο Άρειος Πάγος συζητεί την υπόθεση σαν να ήταν παρόντες οι διάδικοι. 1. Σε περίπτωση ερημοδικίας του αναιρεσειόντος, ανεξαρτήτως του ποιός επισπεύδει τη συζήτηση, η αναίρεση απορρίπτεται, εφόσον είναι παραδεκτή, ενώ σε κάθε περίπτωση ερημοδικίας του αναιρεσιβλήτου, ο Άρειος Πάγος προχωρεί στη συζήτηση παρά την απουσία του.	Με έντονη γραφή και γκρι γραμμοσκίαση παρατίθεται η τροποποίηση που αναμένεται να επέλθει με το άρθρο 112 του υπό διαβούλευση ΣχN.
2. Αν ο αντίδικος εκείνου που επέσπευσε τη συζήτηση δεν εμφανιστεί ή εμφανιστεί αλλά δεν λάβει μέρος σ' αυτήν με τον τρόπο που ορίζει ο νόμος, ο Άρειος Πάγος εξετάζει αυτεπαγγέλτως αν κλητεύθηκε νόμιμα και εμπρόθεσμα. Αν η κλήση για τη συζήτηση δεν επιδόθηκε καθόλου ή δεν επιδόθηκε νόμιμα ή εμπρόθεσμα ο Άρειος Πάγος κηρύσσει απαράδεκτη τη συζήτηση και η υπόθεση επαναφέρεται για συζήτηση με νέα κλήτευση. Σε περίπτωση ερημοδικίας του αναιρεσειόντος, η αναίρεση απορρίπτεται, εφόσον είναι παραδεκτή, ενώ σε περίπτωση ερημοδικίας του αναιρεσιβλήτου, ο Άρειος Πάγος προχωρεί στη συζήτηση παρά την απουσία του. Στην αντίθετη περίπτωση προχωρεί στη συζήτηση παρά την απουσία εκείνου που έχει κλητευθεί.	
3. Αν μετέχουν περισσότεροι στη δίκη για την αναίρεση και δεν κλητεύθηκε κάποιος από αυτούς, η συζήτηση κηρύσσεται απαράδεκτη για όλους. Σε περίπτωση απλής ομοδικίας, αν κάποιος δεν εκπροσωπηθεί από πληρεξούσιο δικηγόρο, η υπόθεση χωρίζεται και η συζήτηση της αίτησης αναίρεσης χωρεί νομίμως, ως προς όσους εκπροσωπούνται από πληρεξούσιο δικηγόρο ή έχουν κλητευθεί νομίμως και κηρύσσεται απαράδεκτη ως προς τους λοιπούς	
4. Κατά των αποφάσεων που εκδίδονται κατά τις παραγράφους 1 έως 3 δεν επιτρέπεται Ανακοπή Ερημοδικίας.	

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

Σημείωση: Αναμένεται η ψήφιση του ΣχN, ώστε να προσδιοριστεί ο χρόνος έναρξης της ισχύος

ΤΕΤΑΡΤΟ ΒΙΒΛΙΟ

ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ

Άρθρο 591

Αιτιολογική έκθεση:

Η αξιολογούμενη ρύθμιση, με την οποία τροποποιείται η παρ. 4 του άρθρου 591 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, επιδιώκει την πληρέστερη δικονομική κάλυψη των ειδικών διαδικασιών, εισάγοντας δυνατότητα του δικαστηρίου να διατάσσει αυτοψία ή πραγματογνωμοσύνη, εφαρμόζοντας αναλόγως τις διατάξεις των παρ. 5 και 8 του άρθρου 237. Με τον τρόπο αυτό εξασφαλίζονται η συνέπεια και η λειτουργική ενότητα του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, επιτρέποντας στο δικαστήριο, και υπό τις συνθήκες των ειδικών διαδικασιών, να αντλεί εργαλεία από το γενικό καθεστώς της τακτικής διαδικασίας, όταν αυτό απαιτείται, για την ορθή διάγνωση της πραγματικής κατάστασης.

1. Τα άρθρα 1 έως 590 εφαρμόζονται και στις ειδικές διαδικασίες, εκτός αν αντιβαίνουν προς τις ειδικές διατάξεις των διαδικασιών αυτών. Αν στις ειδικές αυτές διατάξεις δεν ορίζεται διαφορετικά: α) Η προθεσμία για την κλήτευση των διαδίκων είναι τριάντα (30) ημέρες και αν ο διάδικος που καλείται ή κάποιος από τους ομοδίκους διαμένει στο εξωτερικό ή είναι άγνωστης διαμονής, εξήντα (60) ημέρες πριν από τη συζήτηση. β) Η παρέμβαση, η προσεπίκληση και η ανακοίνωση ασκούνται, με ποινή απαραδέκτου, με δικόγραφο, που κατατίθεται στη γραμματεία του δικαστηρίου, στο οποίο εκκρεμεί η δίκη και επιδίδεται στους διαδίκους τουλάχιστον δέκα (10) ημέρες πριν από τη συζήτηση, η οποία ορίζεται υποχρεωτικά κατά την ημερομηνία συζήτησης της κύριας υπόθεσης. Παρέμβαση μετά από προσεπίκληση ή ανακοίνωση κατατίθεται και επιδίδεται στους διαδίκους, τουλάχιστον πέντε (5) ημέρες πριν από τη συζήτηση. γ) Οι προτάσεις κατατίθενται το αργότερο κατά τη συζήτηση. δ) Τα περιεχόμενα στις προτάσεις μέσα επίθεσης και άμυνας προτείνονται συνοπτικώς και προφορικά και καταχωρίζονται στα πρακτικά συζητήσεως, διαφορετικά είναι απαράδεκτα. ε) Οι διάδικοι το αργότερο κατά τη συζήτηση στο ακροατήριο προσάγουν όλα τα αποδεικτικά τους μέσα. στ) Οι διάδικοι μπορούν έως τη δωδέκατη ώρα της πέμπτης εργάσιμης ημέρας από τη συζήτηση να καταθέσουν προσθήκη στις προτάσεις τους, με την οποία αξιολογούνται οι αποδείξεις, προτείνονται ισχυρισμοί και προσκομίζονται ένορκες βεβαιώσεις, έγγραφα και γνωμοδοτήσεις κατά το άρθρο 390 μόνο για την αντίκρουση ισχυρισμών που προτάθηκαν. ζ) Ανταγωγή, αντέφεση και πρόσθετοι λόγοι έφεσης και αναψηλάφησης ασκούνται με ποινή απαραδέκτου με δικόγραφο, που κατατίθεται στη γραμματεία του δικαστηρίου, στο οποίο απευθύνονται και επιδίδεται στον αντίδικο τουλάχιστον οκτώ (8) ημέρες πριν από τη συζήτηση, η οποία ορίζεται υποχρεωτικά κατά την ημερομηνία συζήτησης της κύριας υπόθεσης.	
2. Ενώπιον των πρωτοβάθμιων δικαστηρίων η συζήτηση είναι προφορική. Με εξαίρεση τις διαφορές από την οικογένεια, τον γάμο και την ελεύθερη συμβίωση, οι διάδικοι μπορούν, κατ' εφαρμογήν της παρ. 2 του άρθρου 242, να συμφωνήσουν μόνο με κοινή δήλωση ότι δεν θα παραστούν στη συζήτηση. Η δήλωση υπογράφεται από τους πληρεξουσίου δικηγόρους όλων των μερών, κατατίθεται με τις προτάσεις το αργότερο ως την παραμονή της δικασίμου και ισχύει μόνο για τη συγκεκριμένη δικάσιμο.	
3. Το δικαστήριο ζητεί τις αναγκαίες πληροφορίες και διασαφήσεις από τους διαδίκους ή τους εκπροσώπους τους και τους εξετάζει κατά την κρίση του σύμφωνα με τα άρθρα 415 επ.	
4. Το δικαστήριο, αν είναι αναγκαίο, με διάταξή του, διατάσσει αυτοψία ή πραγματογνωμοσύνη κατ' ανάλογη εφαρμογή των παρ. 5 και 8 του άρθρου 237.	
5. Η οριστική απόφαση εκδίδεται με βάση τα αποδεικτικά μέσα που οι διάδικοι έχουν προσκομίσει και τις αποδείξεις που έχουν διεξαχθεί στο ακροατήριο.	

6.Αν η υπόθεση δεν υπάγεται στη διαδικασία κατά την οποία έχει εισαχθεί, το δικαστήριο αποφαινεται γι' αυτό αυτεπαγγέλτως και διατάζει την εκδίκαση της υπόθεσης, κατά τη διαδικασία σύμφωνα με την οποία δικάζεται.	
7. Κατά την εκδίκαση της ανακοπής ερημοδικίας, της έφεσης και της αναψηλάφησης, εφαρμόζονται οι διατάξεις που ισχύουν για την εκδίκαση της υπόθεσης, επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση που προσβάλλεται με το ένδικο μέσο. Σε περίπτωση ερημοδικίας του ανακόπτοντος, του εκκαλούντος, του αντεκκαλούντος ή του αιτούντος την αναψηλάφηση, το αντίστοιχο ένδικο μέσο απορρίπτεται. Η αναίρεση εκδικάζεται σύμφωνα με τις γενικές διατάξεις, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά στις διατάξεις των άρθρων 591 έως 645.	
8. Τα άρθρα 466 έως 471 δεν εφαρμόζονται στις ειδικές διαδικασίες	

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.⁹

⁹ Με το άρθρ. 109 ΣχΝ επέρχονται προσθήκες στο άρθρ. 592 παρ. 3 ΚΠολΔ και στο άρθρ. 593 ΚΠολΔ λόγω της τροποποίησης του άρθρ. 1536 ΑΚ:

Άρθρ. 592 παρ. 3: «3. Οι λοιπές οικογενειακές διαφορές αφορούν: α) τον καθορισμό, τη μείωση ή την αύξηση της συνεισφοράς του καθενός από τους συζύγους για τις ανάγκες της οικογένειας, της διατροφής που οφείλεται λόγω γάμου, διαζυγίου ή συγγένειας, των δαπανών τοκετού και της διατροφής της άγαμης μητέρας, καθώς και της διατροφής της μητέρας από την κληρονομική μερίδα που έχει επαχθεί στο τέκνο που αυτή κυοφορεί, β) την άσκηση της γονικής μέριμνας αναφορικά με το τέκνο κατά τη διάρκεια του γάμου, και σε περίπτωση διαζυγίου ή ακύρωσης του γάμου ή όταν πρόκειται για τέκνο χωρίς γάμο των γονέων του, τη διαφωνία των γονέων κατά την κοινή άσκηση από αυτούς της γονικής τους μέριμνας, καθώς και την επικοινωνία των γονέων και των λοιπών ανιόντων με το τέκνο, **συμπεριλαμβανομένων και των διαφορών του άρθρου 1536 του Αστικού Κώδικα**, γ) τη ρύθμιση της χρήσης της οικογενειακής στέγης και της κατανομής των κινητών μεταξύ συζύγων, δ) κάθε άλλη περιουσιακού δικαίου διαφορά, που απορρέει από τη σχέση των συζύγων, ή των γονέων και τέκνων.».

Άρθρο 593

«Άρθρο 593

1. Οι διαφορές που αναφέρονται στο άρθρο 592 αριθμ. 1 και 2 εισάγονται μόνο με κύρια ή παρεμπίπτουσα αγωγή.

2. Οι διαφορές που αναφέρονται στο άρθρο 1536 του Αστικού Κώδικα εισάγονται μόνο με χωριστό δικόγραφο και δικάζονται κατά προτεραιότητα.».

Άρθρο 592

Αιτιολογική έκθεση υπό διαβούλευση ΣχΝ (κοινή για τα άρθρα 592 και 593 ΚΠολΔ):

Η παρ. 1 του άρθρου 1536 Αστικού Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α' 164) αποτελεί μια σημαντική διάταξη που έχει χρησιμοποιηθεί από τα δικαστήρια για να ρυθμίσει σημαντικές καταστάσεις που αφορούν τις σχέσεις γονέων και τέκνων. Εφαρμόζεται κυρίως στις τελεσίδικες αποφάσεις και απαιτεί συνήθως ακραίες συμπεριφορές ή εγκληματικές πράξεις και ουσιώδη μεταβολή των συνθηκών.

Η προσθήκη παρ.2 στο άρθρο 1536 ΑΚ καλύπτει ένα σημαντικό κενό που αφορά την επικοινωνία και την επιμέλεια, τα κομμάτια δηλαδή της γονικής μέριμνας για τα οποία ανακύπτουν οι σφοδρές αντιδικίες και οι καθημερινές δυσκολίες. Όταν εκδικάζεται μια οριστική απόφαση κατά της οποίας έχει ασκηθεί έφεση, συχνά παρατηρείται η ανάγκη μεταρρύθμισης της απόφασης μέχρι την έκδοση απόφασης επί του ενδίκου μέσου, ιδίως όταν η απόφαση εκτίμησε εσφαλμένως τις συνθήκες διαβίωσης των τέκνων και του συμφέροντός τους ή υπήρξε μεταβολή, μη επιτυχημένη εφαρμογή ή και εξ αρχής αδυναμία να εφαρμοστεί το διατακτικό της απόφασης.

Προϋπόθεσή αποτελεί να έχει ασκηθεί έφεση με την οποία θα έχουν προβληθεί τα σφάλματα της πρωτόδικης απόφασης και η μεταρρύθμιση ισχύει μόνο μέχρι την έκδοση της δευτεροβάθμιας απόφασης. Τη δυνατότητα και εξουσία μεταρρύθμισης διαθέτει το δικαστήριο του πρώτου βαθμού που εξέδωσε την οριστική απόφαση και μεταρρύθμιση επιτρέπεται αποκλειστικά όταν το επιβάλλει το συμφέρον του τέκνου.

Με τις υπόλοιπες διατάξεις ρυθμίζεται η νέα αυτή δυνατότητα και δικονομικά, ορίζοντας πως ασκείται με ξεχωριστό δικόγραφο, δικάζεται κατά τις ειδικές διαδικασίες και κατά προτεραιότητα σύμφωνα με τη νέα παρ. 2 του άρθρου 593 Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α' 182).

Κατά την ειδική διαδικασία των οικογενειακών διαφορών δικάζονται οι γαμικές διαφορές, οι διαφορές από την ελεύθερη συμβίωση, οι διαφορές από τις σχέσεις γονέων και τέκνων, και οι λοιπές οικογενειακές διαφορές που ορίζονται στην παράγραφο 3 του άρθρου αυτού:

1. Οι γαμικές διαφορές αφορούν: α) το διαζύγιο, β) την ακύρωση γάμου, γ) την αναγνώριση της ύπαρξης ή της ανυπαρξίας γάμου, δ) τις σχέσεις των συζύγων κατά τη διάρκεια του γάμου, οι οποίες πηγάζουν από αυτόν, εκτός από τις υπαγόμενες στην παράγραφο 3 του άρθρου αυτού. Στην ίδια κατηγορία εντάσσονται και οι διαφορές που προκύπτουν από το ν. 3719/2008 για την ελεύθερη συμβίωση.

2. Οι διαφορές από τις σχέσεις γονέων και τέκνων αφορούν: α) την προσβολή της πατρότητας, β) την προσβολή της μητρότητας, γ) την αναγνώριση ότι υπάρχει ή δεν υπάρχει σχέση γονέα και τέκνου ή γονική μέριμνα, δ) την αναγνώριση ότι υπάρχει ή δεν υπάρχει ή είναι άκυρη η εκούσια αναγνώριση ενός τέκνου χωρίς γάμο των γονέων του ή η εξομίωσή του με τέκνο γεννημένο σε γάμο λόγω επιγενόμενου γάμου των γονέων του, καθώς και την προσβολή της εκούσιας αναγνώρισης, ε) την αναγνώριση ότι υπάρχει ή δεν υπάρχει ή είναι άκυρη υιοθεσία ή τη λύση της, στ) την αναγνώριση ότι υπάρχει ή δεν υπάρχει επιτροπεία.

3. Οι λοιπές οικογενειακές διαφορές αφορούν: α) τον καθορισμό, τη μείωση ή την αύξηση της συνεισφοράς του καθενός από τους συζύγους για τις ανάγκες της οικογένειας, της διατροφής που οφείλεται λόγω γάμου, διαζυγίου ή συγγένειας, των δαπανών τοκετού και της διατροφής της άγαμης μητέρας, καθώς και της διατροφής της μητέρας από την κληρονομική μερίδα που έχει επαχθεί στο τέκνο που αυτή κυοφορεί, β) την άσκηση της γονικής μέριμνας αναφορικά με το τέκνο κατά τη διάρκεια του γάμου, και σε περίπτωση διαζυγίου ή ακύρωσης του γάμου ή όταν πρόκειται για

Με έντονη γραφή και γκρι γραμμοσκίαση παρατίθεται η τροποποίηση που αναμένεται να επέλθει με το άρθρο 109 του υπό διαβούλευση ΣχΝ.

τέκνο χωρίς γάμο των γονέων του, τη διαφωνία των γονέων κατά την κοινή άσκηση από αυτούς της γονικής τους μέριμνας, καθώς και την επικοινωνία των γονέων και των λοιπών ανιόντων με το τέκνο, συμπεριλαμβανομένων και των διαφορών του άρθρου 1536 του Αστικού Κώδικα γ) τη ρύθμιση της χρήσης της οικογενειακής στέγης και της κατανομής των κινητών μεταξύ συζύγων, δ) κάθε άλλη περιουσιακού δικαίου διαφορά, που απορρέει από τη σχέση των συζύγων, ή των γονέων και τέκνων.	
4. Σε περίπτωση διαζυγίου και κατά την ίδια διαδικασία της παραγράφου 1 μπορεί να ενωθεί ή συνεκδικασθεί η απαίτηση του αναίτιου συζύγου για ηθική βλάβη.	

Σημείωση: Αναμένεται η ψήφιση του ΣχΝ, ώστε να προσδιοριστεί ο χρόνος έναρξης της ισχύος.

Άρθρο 593

1. Οι διαφορές που αναφέρονται στο άρθρο 592 αριθμ. 1 και 2 εισάγονται μόνο με κύρια ή παρεμπιπτόνσα αγωγή.	
2. Οι διαφορές που αναφέρονται στο άρθρο 1536 του Αστικού Κώδικα εισάγονται μόνο με χωριστό δικόγραφο και δικάζονται κατά προτεραιότητα.	Με έντονη γραφή και γκρι γραμμοσκίαση παρατίθεται η τροποποίηση που αναμένεται να επέλθει με το άρθρο 109 του υπό διαβούλευση ΣχΝ.

Σημείωση: Αναμένεται η ψήφιση του ΣχΝ, ώστε να προσδιοριστεί ο χρόνος έναρξης της ισχύος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ

ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ

ΤΙΤΛΟΣ Ι

ΥΠΑΓΟΜΕΝΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ

Άρθρο 614

Αιτιολογική έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται η παρ. 5 του άρθρου 614 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, με την προσθήκη ρητής αναφοράς στους «πιστοποιημένους εκτιμητές», προκειμένου να αποσαφηνιστεί ότι οι διαφορές που αφορούν στις αμοιβές, αποζημιώσεις και έξοδα των προσώπων αυτών υπάγονται στο ειδικό διαδικαστικό καθεστώς του άρθρου 614 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Η ρύθμιση κρίθηκε αναγκαία, διότι στην πράξη είχε ανακύψει ερμηνευτική αμφισημία ως προς την υπαγωγή των πιστοποιημένων εκτιμητών στο πεδίο εφαρμογής της διάταξης, γεγονός που οδηγούσε σε ανασφάλεια δικαίου και περιττές δικονομικές επιβαρύνσεις για τους ενδιαφερομένους. Με την τροποποίηση αυτή ενισχύεται η σαφήνεια και προβλεψιμότητα του δικονομικού πλαισίου και διευκολύνεται η ταχεία και ενιαία αντιμετώπιση των σχετικών διαφορών.

Κατά την ειδική διαδικασία των περιουσιακών διαφορών δικάζονται οι μισθωτικές διαφορές, οι διαφορές από οριζόντια ή κάθετη ιδιοκτησία, οι εργατικές διαφορές, οι διαφορές επαγγελματιών και οργανισμών κοινωνικής ασφάλισης, οι διαφορές από αμοιβές, οι διαφορές για ζημιές από αυτοκίνητα, οι διαφορές από δημοσιεύματα ή ραδιοτηλεοπτικές εκπομπές και οι διαφορές από πιστωτικούς τίτλους:	
1. Μισθωτικές διαφορές είναι οι κύριες ή παρεπόμενες διαφορές από μίσθωση κάθε είδους πράγματος ή άλλου προσοδοφόρου αντικειμένου ή από επίμορτη αγροληψία.	
2. Διαφορές από οριζόντια ή κάθετη ιδιοκτησία είναι οι διαφορές ανάμεσα στους ιδιοκτήτες οριζοντίων ή καθέτων ιδιοκτησιών από τη σχέση της ιδιοκτησίας, καθώς και οι διαφορές ανάμεσα στους διαχειριστές οριζόντιας ή κάθετης ιδιοκτησίας και στους ιδιοκτήτες.	

3. Εργατικές διαφορές είναι: α) οι διαφορές από παροχή εξαρτημένης εργασίας ή και από οποιαδήποτε άλλη αιτία με αφορμή την παροχή της εργασίας αυτής μεταξύ των εργαζομένων ή των διαδόχων τους ή εκείνων που κατά το νόμο έχουν δικαίωμα από την παροχή εργασίας τους και των εργοδοτών ή των διαδόχων τους, β) οι διαφορές από την παροχή εξαρτημένης εργασίας ή και από οποιαδήποτε άλλη αιτία με αφορμή την παροχή της εργασίας αυτής μεταξύ εκείνων που εργάζονται μαζί στον ίδιο εργοδότη, γ) οι διαφορές από συλλογική σύμβαση εργασίας ή από διατάξεις που ερμηνεύονται προς διατάξεις συλλογικής σύμβασης μεταξύ εκείνων που υπάγονται στις διατάξεις αυτές ή μεταξύ αυτών και τρίτων, δ) οι παρεμπόμπουσες αγωγές κατά δικονομικών εγγυητών στις δίκες που αφορούν τις διαφορές των περιπτώσεων α' και β' της παρούσας παραγράφου, καθώς και ε) οι αγωγές κατά ομοδίκων των εναγομένων στις δίκες που αφορούν τις διαφορές των περιπτώσεων α' και β' της παρούσας παραγράφου, εφόσον εναχθούν από κοινού ή προσεπικληθούν.	
4. Διαφορές επαγγελματιών και οργανισμών κοινωνικής ασφάλισης είναι: α) οι διαφορές μεταξύ επαγγελματιών ή βιοτεχνών μεταξύ τους ή μεταξύ αυτών και των πελατών τους, από την παροχή εργασίας ή ειδών που αυτοί κατασκεύασαν και β) οι διαφορές μεταξύ οργανισμών κοινωνικής ασφάλισης και των ασφαλισμένων στους οργανισμούς αυτούς ή των διαδόχων τους ή εκείνων που κατά το νόμο έχουν δικαιώματα από την ασφαλιστική σχέση.	
5. Διαφορές από αμοιβές είναι: α) οι διαφορές για τις αμοιβές, τις αποζημιώσεις και τα έξοδα δικηγόρων, συμβολαιογράφων, άμισθων δικαστικών επιμελητών, γιατρών, οδοντογιατρών, κτηνιάτρων, διπλωματούχων μαιών, μηχανικών και χημικών διπλωματούχων ανώτατων και ανώτερων σχολών, νόμιμα διορισμένων μεσιτών ή των καθολικών διαδόχων όλων αυτών και των πελατών τους ή των καθολικών διαδόχων τους, όπως και αν χαρακτηρίζεται η μεταξύ τους σχέση και ανεξάρτητα από το αν υπάρχει ή όχι συμφωνία για τον καθορισμό της αμοιβής ή τον τρόπο της καταβολής της, β) οι διαφορές για τις αμοιβές, τις αποζημιώσεις και τα έξοδα διαιτητών, διαμεσολαβητών, εκτελεστών διαθήκης, κηδεμόνων σχολάζουσας κληρονομιάς, διαχειριστών σε ιδιοκτησίες κατ' ορόφους ή διαχειριστών που διορίζονται από δικαστική αρχή, εκκαθαριστών εταιριών ή νομικών προσώπων ή κληρονομίων ή των καθολικών διαδόχων όλων αυτών και των προσώπων που έχουν την υποχρέωση να καταβάλουν ή των καθολικών διαδόχων τους, ανεξάρτητα από το αν υπάρχει ή όχι συμφωνία για τον καθορισμό της αμοιβής ή τον τρόπο καταβολής της και γ) οι διαφορές για τις αμοιβές, τις αποζημιώσεις και τα έξοδα των μαρτύρων που εξετάστηκαν ενώπιον οποιουδήποτε δικαστηρίου ή διαιτητών, όπως και των πραγματογνωμόνων, διαιτητών πραγματογνωμόνων, εκτιμητών και πιστοποιημένων εκτιμητών, διερμηνέων, μεσεγγυούχων και φυλάκων, όπως και αν διορίστηκαν ή των καθολικών διαδόχων όλων αυτών και των προσώπων που έχουν την υποχρέωση καταβολής ή των καθολικών διαδόχων τους.	
6. Διαφορές για ζημιές από αυτοκίνητα είναι οι διαφορές που αφορούν απαιτήσεις αποζημίωσης οποιοσδήποτε μορφής για ζημιές που έχουν προκληθεί από αυτοκίνητο μεταξύ των δικαιούχων ή των διαδόχων τους και εκείνων που έχουν την υποχρέωση να καταβάλουν αποζημίωση ή των διαδόχων τους, όπως και απαιτήσεις από σύμβαση ασφάλισης αυτοκινήτου μεταξύ των ασφαλιστικών εταιριών και των ασφαλισμένων ή των διαδόχων τους.	
7. Διαφορές από δημοσιεύματα ή ραδιοτηλεοπτικές εκπομπές είναι οι κάθε φύσεως διαφορές που αφορούν σε αποζημιώσεις οποιοσδήποτε μορφής περιουσιακής ζημίας ή ηθικής βλάβης, που προκλήθηκε δια του τύπου ή με ραδιοφωνικές ή τηλεοπτικές εκπομπές, ή μέσω διαδικτύου και γενικά κάθε άλλο σύγχρονο μέσο διάδοσης πληροφοριών και ειδήσεων όπως και οι συναφείς προς αυτές αξιώσεις προστασίας της προσωπικότητας των προσβληθέντων.	
8. Διαφορές από πιστωτικούς τίτλους είναι οι διαφορές από συναλλαγματικές, γραμμάτια εις διαταγήν, επιταγές, ανώνυμες ομολογίες και τοκομερίδια ομολογιακών δανείων, αποθετήρια, ενεχυρόγραφα και πιστωτικούς γενικά τίτλους για πληρωμή υποχρεώσεων, οι οποίες προκύπτουν άμεσα από τον τίτλο και αφορούν τους δικαιούχους και τους υποχρεούμενους ή τους καθολικούς διαδόχους τους.	

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

ΤΙΤΛΟΣ IV

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΑΠΟ ΑΜΟΙΒΕΣ

Άρθρο 622Α

Αιτιολογική έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προστίθεται νέα παρ. 7 στο άρθρο 622Α του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, ώστε να περιληφθεί ρητώς και η περίπτωση των διαφορών για τις αμοιβές των πιστοποιημένων εκτιμητών που ορίστηκαν για την εκτίμηση κατασχόμενου πράγματος στο πεδίο εφαρμογής της διάταξης. Με τον τρόπο αυτό αποσαφηνίζεται ότι οι διαφορές αυτές υπάγονται στο μονομελές πρωτοδικείο του τόπου εκτέλεσης, διασφαλίζοντας την ενιαία και προβλέψιμη εφαρμογή της αρμοδιότητας του άρθρου 622Α, και αίρονται πρακτικές αβεβαιότητες που είχαν ανακύψει λόγω της απουσίας ρητής πρόβλεψης.

1. Διαφορές για τις αμοιβές, τις αποζημιώσεις και τα έξοδα δικηγόρων, συμβολαιογράφων, και άμισθων δικαστικών επιμελητών μπορούν να εισαχθούν και στο δικαστήριο του τόπου όπου είναι διορισμένοι.	
2. Διαφορές για τις αμοιβές, τις αποζημιώσεις και τα έξοδα γιατρών, οδοντογιατρών, κτηνιάτρων, μηχανικών και χημικών διπλωματούχων ανώτατων και ανώτερων σχολών και νόμιμα διορισμένων μεσιτών, μπορούν να εισαχθούν και στο δικαστήριο του τόπου όπου ασκούν το επάγγελμά τους.	
3. Διαφορές για τις αμοιβές, τις αποζημιώσεις και τα έξοδα διαιτητών, διαμεσολαβητών και διαιτητών πραγματογνωμόνων μπορούν να εισαχθούν και στο δικαστήριο του τόπου όπου έχει διεξαχθεί η διαιτησία, η διαμεσολάβηση ή η διαιτητική πραγματογνωμοσύνη.	
4. Διαφορές για τις αμοιβές, τις αποζημιώσεις και τα έξοδα εκτελεστών διαθήκης, εκκαθαριστών κληρονομιάς και κηδεμόνων σχολάζουσας κληρονομιάς μπορούν να εισαχθούν και στο δικαστήριο της κληρονομιάς.	
5. Διαφορές για τις αμοιβές, τις αποζημιώσεις και τα έξοδα των μαρτύρων που εξετάστηκαν και των διερμηνέων που διορίστηκαν από δικαστήρια ή διαιτητές υπάγονται [και στο ειρηνοδικείο] της έδρας του δικαστηρίου από το οποίο εξετάστηκαν ή διορίστηκαν ή στο οποίο έχει κατατεθεί η διαιτητική απόφαση.	
6. Διαφορές για τις αμοιβές, τις αποζημιώσεις και τα έξοδα των πραγματογνωμόνων που διορίστηκαν από δικαστήρια ή από διαιτητές υπάγονται και στο [ειρηνοδικείο ή] το μονομελές πρωτοδικείο της έδρας του δικαστηρίου το οποίο τους διόρισε ή στο οποίο κατέθεσαν τη διαιτητική απόφαση.	
7. Διαφορές για τις αμοιβές των εκτιμητών και των πιστοποιημένων εκτιμητών που ορίστηκαν για την εκτίμηση κατασχόμενου πράγματος, υπάγονται στο μονομελές πρωτοδικείο του τόπου της εκτέλεσης.	

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

Άρθρο 625

Αρμόδιος για την έκδοση διαταγής πληρωμής

Αιτιολογική έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση αντικαθίσταται το άρθρο 625 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, εισάγοντας νέο σύστημα για την έκδοση διαταγής πληρωμής από δικηγόρο, μέλος του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου, κατόπιν σχετικής πράξης του Συλλόγου, η οποία μπορεί να εκδίδεται και ηλεκτρονικά. Σκοπός της ρύθμισης είναι η ουσιαστική επιτάχυνση της διαδικασίας απονομής δικαιοσύνης στο πεδίο της εκτέλεσης ανεξόφλητων απαιτήσεων, η αποσυμφόρηση των πολιτικών δικαστηρίων από μεγάλο αριθμό υποθέσεων διαταγών πληρωμής, καθώς και η αξιοποίηση της τεχνογνωσίας και της οργάνωσης των Δικηγορικών Συλλόγων, προκειμένου να διασφαλιστεί ταχύτερη και πιο αποτελεσματική απονομή δικαίου στον τομέα αυτόν. Η μεταρρύθμιση εντάσσεται στο ευρύτερο πλαίσιο των παρεμβάσεων για την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της πολιτικής δίκης.

Τη διαταγή πληρωμής εκδίδει δικηγόρος, μέλος του δικηγορικού συλλόγου της περιφέρειας του πρωτοδικείου στο οποίο δωσιδικεί η διαφορά. Αν για οποιονδήποτε λόγο δεν είναι δυνατόν να οριστεί δικηγόρος του ως άνω συλλόγου, τη διαταγή πληρωμής εκδίδει δικηγόρος μέλος δικηγορικού συλλόγου της περιφέρειας του αντίστοιχου εφετείου που δωσιδικεί η διαφορά. Ο αρμόδιος δικηγόρος ορίζεται με πράξη του οικείου δικηγορικού συλλόγου που μπορεί να εκδίδεται και ηλεκτρονικά.

~~Αρμόδιος να εκδώσει διαταγή πληρωμής είναι ο δικαστής του μονομελούς πρωτοδικείου. Για την έκδοση διαταγής πληρωμής δεν γίνεται συζήτηση στο ακροατήριο.~~

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.¹⁰

Άρθρο 626

Έκδοση διαταγής πληρωμής - Στοιχεία αίτησης – Προϋποθέσεις διορισμού δικηγόρων

Αιτιολογική έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται το άρθρο 626 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, ώστε να εναρμονιστεί με την αντικατάσταση του άρθρου 625 και την απεμπλοκή των δικαστηρίων, συμπεριλαμβανομένων και των γραμματειών από την έκδοση διαταγών πληρωμής. Επιπλέον, προστίθεται η απαραίτητη εξουσιοδοτική διάταξη, ώστε με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης να καθορίζονται οι προϋποθέσεις διορισμού των δικηγόρων του άρθρου 625, τα ειδικά προσόντα τους, ο τρόπος κατάθεσης των αιτήσεων, το ύψος της αποζημίωσης των δικηγόρων στις ως άνω περιπτώσεις, ο τρόπος, ο χρόνος και οι λοιποί όροι καταβολής της, καθώς και οι αναγκαίες εγγυήσεις για την αδιάβλητη επιλογή των δικηγόρων και κάθε άλλη λεπτομέρεια.

1. Η διαταγή πληρωμής εκδίδεται ύστερα από αίτηση του δικαιούχου της απαίτησης. Η αίτηση κατατίθεται στη γραμματεία του δικαστηρίου και συντάσσεται κάτω από αυτήν έκθεση.

2. Η αίτηση πρέπει να περιέχει: α) όσα ορίζουν τα άρθρα 117 ή 118 και η παράγραφος 1 του άρθρου 119, β) αίτηση για την έκδοση διαταγής πληρωμής και γ) την απαίτηση και το ακριβές ποσό των χρημάτων ή των χρεογράφων με τους τυχόν οφειλόμενους τόκους των οποίων ζητείται η καταβολή.

¹⁰ Κατά το άρθρο 126 παρ. 5 (όπως θα τροποποιηθεί με το άρθρ. 114 του ΣχΝ) : **Οι διαταγές πληρωμής του άρθρου 625 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και οι διαταγές απόδοσης μισθίου του άρθρου 637 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας μέχρι την 30ή.4.2026 συνεχίζουν να εκδίδονται από τον κατά τόπον αρμόδιο δικαστή. Οι αιτήσεις που κατατίθενται από την 1η.5.2026 εκδίδονται από τους ορισθέντες δικηγόρους σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος.**

3. Στην αίτηση πρέπει να αναφέρονται και να επισυνάπτονται και όλα τα έγγραφα από τα οποία προκύπτει η απαίτηση και το ποσό της.	
4. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης καθορίζονται οι προϋποθέσεις διορισμού των δικηγόρων του άρθρου 625, τα ειδικά προσόντα τους, ο τρόπος κατάθεσης των αιτήσεων, το ύψος της αποζημίωσης των δικηγόρων στις ως άνω περιπτώσεις, ο τρόπος, ο χρόνος και οι λοιποί όροι καταβολής της, καθώς και οι αναγκαίες εγγυήσεις για την αδιάβλητη επιλογή των δικηγόρων και κάθε άλλο ζήτημα σχετικό με την εφαρμογή του παρόντος.	

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

Άρθρο 627

Έκδοση διαταγής πληρωμής - Διαδικασία έκδοσης

Αιτιολογική έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται το άρθρο 627 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας με σκοπό την εναρμόνιση με το άρθρο 625, όπως αντικαθίσταται με το προτεινόμενο άρθρο 63. Ειδικότερα, ορίζεται πως ο ορισθείς δικηγόρος, και όχι πλέον ο δικαστής, αποφασίζει το ταχύτερο σχετικά με την αίτηση, χωρίς να καλέσει τον οφειλέτη, έχει όμως το δικαίωμα α) να καλεί τον αιτούντα για να του δώσει εξηγήσεις σχετικά με την αίτηση, β) να υποδείξει στον αιτούντα τις αναγκαίες συμπληρώσεις ή διορθώσεις της αίτησης, γ) αν ο αιτών επικαλείται ιδιωτικά έγγραφα, να ζητεί βεβαίωση της υπογραφής από συμβολαιογράφο ή μάρτυρες που εξετάζονται ενώπιον του.

Ο δικαστής Ο ορισθείς δικηγόρος αποφασίζει το ταχύτερο σχετικά με την αίτηση, χωρίς να καλέσει τον οφειλέτη, έχει όμως το δικαίωμα:

- α) να καλεί τον αιτούντα για να του δώσει εξηγήσεις σχετικά με την αίτηση,
- β) να υποδείξει στον αιτούντα τις αναγκαίες συμπληρώσεις ή διορθώσεις της αίτησης,
- γ) αν ο αιτών επικαλείται ιδιωτικά έγγραφα, να ζητεί βεβαίωση της υπογραφής από συμβολαιογράφο ή μάρτυρες που εξετάζονται ενώπιον του.

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

Άρθρο 628

Έκδοση απορριπτικής πράξης επί αίτησης έκδοσης διαταγής πληρωμής

Αιτιολογική έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται το άρθρο 628 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας περί απόρριψης της αίτησης για έκδοση διαταγής πληρωμής και επέρχονται οι απαραίτητες νομοτεχνικές προσαρμογές ως απόρροια της αλλαγής του αρμόδιου οργάνου έκδοσης.

1. Ο δικαστής απορρίπτει την αίτηση: **ορισθείς δικηγόρος εκδίδει απορριπτική πράξη:**

- α) αν δεν συντρέχουν οι νόμιμες προϋποθέσεις για την έκδοση διαταγής πληρωμής,
- β) αν ο αιτών δεν δίνει τις εξηγήσεις που του ζητήθηκαν σύμφωνα με το άρθρο 627 ή αρνείται να συμμορφωθεί προς τις υποδείξεις για τη συμπλήρωση ή διόρθωση της αίτησής του ή για τη βεβαίωση των υπογραφών ιδιωτικών εγγράφων.

2. Η απόρριψη **απορριπτική πράξη** σημειώνεται κάτω από την αίτηση και αναφέρεται με συντομία ο λόγος της απόρριψης.

3. Σε περίπτωση απόρριψης της αίτησης **απορριπτικής πράξης** δεν αποκλείεται η άσκηση αγωγής ή η υποβολή νέας αίτησης.

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

Άρθρο 629

Αποδοχή της αίτησης έκδοσης διαταγής πληρωμής

Αιτιολογική έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται το άρθρο 629 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, περί έκδοσης διαταγής πληρωμής, και επέρχονται οι απαραίτητες νομοτεχνικές προσαρμογές ως απόρροια της αλλαγής του αρμόδιου οργάνου έκδοσης των διαταγών πληρωμής, κατόπιν της αντικατάστασης του άρθρου 625 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας σύμφωνα με το άρθρο 63 του προτεινόμενου σχεδίου νόμου.

Ο ~~δικαστής~~ **δικηγόρος** δέχεται την αίτηση κατά το μέρος που κατά την κρίση του είναι νομικά και πραγματικά βάσιμη, διατάσσει τον οφειλέτη να πληρώσει το οφειλόμενο ποσό και ~~τον καταδικάζει στη~~ τη δικαστική δαπάνη. Κατά το μέρος που η αίτηση απορρίπτεται, εφαρμόζεται η διάταξη της παραγράφου 3 του άρθρου 628.

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

Άρθρο 630

Περιεχόμενο της διαταγής πληρωμής

Αιτιολογική έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται το άρθρο 630 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, περί του περιεχομένου της διαταγής πληρωμής, και επέρχονται οι απαραίτητες προσαρμογές ως απόρροια της αλλαγής του αρμόδιου οργάνου έκδοσης των διαταγών πληρωμής, κατόπιν της αντικατάστασης του άρθρου 625 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας σύμφωνα με το άρθρο 63 του προτεινόμενου σχεδίου νόμου.

Η διαταγή πληρωμής καταρτίζεται εγγράφως και πρέπει να περιέχει: α) το ονοματεπώνυμο του ~~δικαστή~~ **δικηγόρου** που εκδίδει τη διαταγή πληρωμής, β) το ονοματεπώνυμο, το πατρώνυμο, την κατοικία, τη διεύθυνση, καθώς και τον αριθμό φορολογικού μητρώου εκείνου που ζήτησε την έκδοση της διαταγής και αν πρόκειται για νομικό πρόσωπο την επωνυμία, τη διεύθυνση της έδρας του και τον αριθμό φορολογικού μητρώου γ) το ονοματεπώνυμο, το πατρώνυμο, την κατοικία, τη διεύθυνση, καθώς και αν αυτό είναι εφικτό τον αριθμό φορολογικού μητρώου εκείνου κατά του οποίου στρέφεται η αίτηση και αν πρόκειται για νομικό πρόσωπο την επωνυμία, τη διεύθυνση της έδρας του, καθώς και αν αυτό είναι εφικτό τον αριθμό φορολογικού του μητρώου, δ) την αιτία της πληρωμής, ε) το ποσό των χρημάτων ή των χρεογράφων που πρέπει να καταβληθεί, στ) διαταγή πληρωμής, ζ) υπόμνηση σε εκείνον κατά του οποίου στρέφεται ότι έχει το δικαίωμα να ασκήσει ανακοπή μέσα στην προθεσμία που ορίζεται στο άρθρο 636 και η) υπογραφή του ~~δικαστή~~ **εκδόσαντος δικηγόρου. Ο εκδότης τη διαταγή πληρωμής δικηγόρος την καταθέτει στη γραμματεία του πρωτοδικείου και ο γραμματέας περιάπτει τον εκτελεστήριο τύπο στο πρωτότυπο της διαταγής πληρωμής.**

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

Άρθρο 630Α

Επίδοση της διαταγής πληρωμής

Αιτιολογική έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται το άρθρο 630Α του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας περί επίδοσης διαταγής πληρωμής, ώστε να εναρμονιστεί με την αντικατάσταση του άρθρου 625 και την απεμπλοκή των δικαστηρίων, συμπεριλαμβανομένων και των γραμματειών από την έκδοση διαταγών πληρωμής.

Η διαταγή πληρωμής επιδίδεται σε εκείνον κατά του οποίου στρέφεται μέσα σε προθεσμία δύο (2) μηνών από την έκδοσή της. Αν η επίδοση δεν γίνει μέσα στην προθεσμία του προηγούμενου εδαφίου, η διαταγή πληρωμής παύει αυτοδικαίως να ισχύει. Μέσα στην ίδια προθεσμία αντίγραφο της σχετικής έκθεσης επίδοσης κατατίθεται στη γραμματεία του δικαστηρίου, ο δικαστής του οποίου εξέδωσε τη διαταγή πληρωμής. Ο αρμόδιος γραμματέας υποχρεούται να καταχωρίσει τη χρονολογία της επίδοσης στο οικείο βιβλίο δημοσιεύσεων.	
---	--

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

Άρθρο 631

Διαταγή πληρωμής ως εκτελεστός τίτλος

Αιτιολογική έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται το άρθρο 631 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, περί της διαταγής πληρωμής ως τίτλου εκτελεστού και της κατ' εξαίρεση αναστολής εκτελεστότητας αυτού, με την προσθήκη των λέξεων «αφού περιαφεί τον εκτελεστήριο τύπο».

Η διαταγή πληρωμής αποτελεί τίτλο εκτελεστό **αφού περιαφεί τον εκτελεστήριο τύπο**. Κατ' εξαίρεση αναστέλλεται η εκτελεστότητα διαταγής πληρωμής που εκδόθηκε κατά προσώπου με άγνωστη διαμονή ή με διαμονή ή έδρα στο εξωτερικό όσο διαρκεί η προθεσμία για την άσκηση ανακοπής σύμφωνα με το άρθρο 632, επιτρέπεται όμως να ληφθούν ασφαλιστικά μέτρα σύμφωνα με το άρθρο 724.

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

Άρθρο 633

Αιτιολογική έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται το άρθρο 633 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας για την άσκηση ανακοπής κατά διαταγής πληρωμής. Με την τροποποίηση της παρ. 2, χορηγείται η δυνατότητα άσκησης ανακοπής και πριν από τη δεύτερη επίδοση, με σκοπό την επίλυση σημαντικών πρακτικών ζητημάτων. Από την άλλη πλευρά με την προσθήκη παρ. 2Α, προκειμένου να παρέχεται η δυνατότητα στο δικαστήριο, ο δικαστής του οποίου εξέδωσε τη διαταγή πληρωμής, να χορηγήσει αναστολή με ή και χωρίς εγγύηση, ώσπου να εκδοθεί οριστική απόφαση για την ασκηθείσα ανακοπή, κατά τη διαδικασία των άρθρων 686 επ. Η αναστολή αυτή δεν εμποδίζει την λήψη ασφαλιστικών μέτρων σύμφωνα με το άρθρο 724 του ως άνω Κώδικα.

1. Αν η ανακοπή έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα και νόμιμα και οι λόγοι της είναι νόμιμοι και βάσιμοι, το δικαστήριο ακυρώνει τη διαταγή πληρωμής. Διαφορετικά απορρίπτει την ανακοπή και επικυρώνει τη διαταγή πληρωμής.	
2. Αν δεν έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα ανακοπή, εκείνος υπέρ του οποίου έχει εκδοθεί η διαταγή πληρωμής μπορεί να επιδώσει πάλι τη διαταγή στον οφειλέτη, ο οποίος έχει το δικαίωμα να ασκήσει την ανακοπή μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) εργασίμων ημερών από τη νέα επίδοση. Στην περίπτωση αυτή δεν χορηγείται η αναστολή εκτέλεσης, που προβλέπεται στις παρ. 3 και 4 του προηγούμενου άρθρου. Η ανακοπή μπορεί να ασκηθεί και πριν από την ως άνω δεύτερη επίδοση. Αν περάσει άπρακτη και η παραπάνω προθεσμία, η διαταγή πληρωμής αποκτά δύναμη έχει συνέπειες δεδικασμένου και είναι δυνατό να προσβληθεί μόνο με αναψηλάφηση.	
2Α. Με την επιφύλαξη του άρθρου 631 η άσκηση της ανακοπής δεν αναστέλλει την εκτέλεση της διαταγής πληρωμής. Το δικαστήριο όμως στο οποίο δωσιδικεί η διαφορά, μπορεί, κατά τη διαδικασία των άρθρων 686 επ., περί ασφαλιστικών μέτρων, να χορηγήσει αναστολή με ή χωρίς εγγύηση, ώσπου να εκδοθεί οριστική	

απόφαση για την ασκηθείσα ανακοπή. Η αναστολή αυτή δεν εμποδίζει τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων σύμφωνα με το άρθρο 724.	
3. Εάν η διαταγή πληρωμής που έχει εκτελεστεί, ακυρωθεί εν όλω ή εν μέρει με τελεσίδικη δικαστική απόφαση επί της ανακοπής, το δικαστήριο διατάζει, εάν το ζητήσει εκείνος κατά του οποίου έγινε η εκτέλεση, την επαναφορά των πραγμάτων στην κατάσταση που βρισκόταν πριν εκτελεστεί η ακυρωθείσα διαταγή πληρωμής. Η αίτηση υποβάλλεται είτε με τα δικόγραφα της έφεσης και των προσθέτων λόγων είτε με τις ενώπιον του εφετείου προτάσεις του ανακόπτοντος. Η εκτέλεση της απόφασης πρέπει να προαποδεικνύεται	

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

ΤΙΤΛΟΣ II

ΔΙΑΤΑΓΗ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΜΙΣΘΙΟΥ

Άρθρο 637

Έκδοση διαταγής απόδοσης της χρήσης μισθίου

Αιτιολογική έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται το άρθρο 637 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, προκειμένου να παρέχεται η δυνατότητα έκδοσης διαταγής απόδοσης μισθίου, λόγω της παρέλευσης του ορισμένου χρόνου συμβατικής σχέσεως που καταρτίζεται εγγράφως. Στόχος της αξιολογούμενης ρύθμισης είναι η διευκόλυνση των πολιτών στη διαχείριση και αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας τους, μέσω της άρσης των εμποδίων που δημιουργούσε η απουσία σχετικής πρόβλεψης. Προβλέπεται παράλληλα ειδική διαδικασία για αυτήν την περίπτωση προς εξασφάλιση των δικαιωμάτων όλων των εμπλεκόμενων. Πιο συγκεκριμένα, όσον αφορά στην έκδοση διαταγής απόδοσης της χρήσης μισθίου λόγω παρέλευσης του συμβατικού χρόνου, προϋπόθεση αποτελεί, η επίδοση από τον εκμισθωτή εξώδικης πρόσκλησης παράδοσης του μισθίου τουλάχιστον τρεις (3) μήνες πριν από την παρέλευση του συμβατικού χρόνου. Ξεχωριστή πρόβλεψη υπάρχει και για μισθώσεις που έχουν καταστεί αορίστου χρόνου μετά τη λήξη τους. Σε αυτήν την περίπτωση απαιτείται η επίδοση εξώδικης πρόσκλησης τουλάχιστον τρεις (3) μήνες πριν από την επίδοση της διαταγής απόδοσης. Η διαδικασία αναγκαστικής εκτέλεσης μπορεί να αρχίσει μετά την παρέλευση δύο (2) μηνών από την επίδοση της διαταγής στον μισθωτή.

Κατά τις διατάξεις των άρθρων 638 έως 645, **στην περίπτωση στις περιπτώσεις** καθυστέρησης του μισθώματος από δυστροπία, **μπορεί να ζητηθεί η έκδοση διαταγής απόδοσης της χρήσης μισθίου ακινήτου ή παρέλευσης του ορισμένου χρόνου διάρκειάς της**, αν η έναρξη της μίσθωσης ή η λήξη της, αποδεικνύεται εγγράφως, και εφόσον έχει επιδοθεί έγγραφη όχληση με δικαστικό επιμελητή δεκαπέντε (15) τουλάχιστον ημέρες πριν από την κατάθεση της αίτησης, **μπορεί να ζητηθεί η έκδοση διαταγής απόδοσης της χρήσης μισθίου ακινήτου**. Η καταβολή των μισθωμάτων εντός του δεκαπενθήμερου, αποδεικνύομενη εγγράφως, αποκλείει την έκδοση διαταγής απόδοσης της χρήσης του μισθίου, εκτός αν υπάρχει επανειλημμένη καθυστέρηση από δυστροπία. Επίδοση έγγραφης όχλησης απαιτείται μόνο την πρώτη φορά. **Όσον αφορά στην έκδοση διαταγής απόδοσης της χρήσης μισθίου λόγω παρέλευσης του χρόνου διάρκειας της μίσθωσης, προϋπόθεση αποτελεί η επίδοση από τον εκμισθωτή εξώδικης πρόσκλησης απόδοσης του μισθίου, τουλάχιστον τρεις (3) μήνες πριν από την παρέλευσή του ή επί μισθώσεως που έχει καταστεί αορίστου χρόνου μετά τη λήξη της, τουλάχιστον τρεις (3) μήνες πριν από την επίδοση της διαταγής απόδοσης. Στην περίπτωση του τέταρτου εδαφίου, η διαδικασία αναγκαστικής εκτέλεσης μπορεί να αρχίσει μετά την παρέλευση δύο (2) μηνών από την επίδοση της διαταγής στον μισθωτή.**

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.¹¹

¹¹ Βλ. αμέσως προηγούμενη υποσημείωση

Άρθρο 638

Αρμόδιος δικαστής για την έκδοση διαταγής απόδοσης της χρήσης του μισθίου

Αιτιολογική έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται το άρθρο 638 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας περί του αρμόδιου δικαστή για την έκδοση διαταγής απόδοσης της χρήσης του μισθίου, για λόγους εναρμόνισης με την αντικατάσταση του άρθρου 625 για την έκδοση διαταγής πληρωμής, ώστε και για την έκδοση διαταγής απόδοσης μισθίου να καθίσταται αρμόδιος οριζόμενος δικηγόρος.

Αρμόδιος για την έκδοση της διαταγής απόδοσης της χρήσης του μισθίου είναι ο **δικαστής δικηγόρος, μέλος του μονομελούς δικηγορικού συλλόγου της περιφέρειας του πρωτοδικείου του δικαστηρίου, στο οποίο δωσιδικεί η διαφορά. Αν για οποιοδήποτε λόγο δεν είναι δυνατόν να οριστεί δικηγόρος του ως άνω συλλόγου, τη διαταγή απόδοσης εκδίδει δικηγόρος μέλος δικηγορικού συλλόγου της περιφέρειας του αντίστοιχου εφετείου. Η αίτηση υποβάλλεται κατά το άρθρο 29 κατά τόπο αρμόδιο δικαστήριο.**

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

Άρθρο 686

Αιτιολογική έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται η παρ. 5 του άρθρου 686 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, προκειμένου να επαναφερθεί η δυνατότητα υποβολής αίτησης και προφορικά κατά τη συζήτηση της κύριας υπόθεσης. Η δυνατότητα αυτή υπήρχε στη διαδικασία ασφαλιστικών μέτρων μέχρι την τροποποίηση του Κώδικα με τον ν. 4842/2021 (Α' 190), με τον οποίο, για λόγους ενοποίησης δικονομικών κανόνων, είχε καταργηθεί, χωρίς, ωστόσο, να ληφθούν επαρκώς υπόψη οι ιδιαίτερες ανάγκες ταχύτητας και ευελιξίας που χαρακτηρίζουν τη διαδικασία αυτή. Σκοπός της αξιολογούμενης ρύθμισης είναι η αποκατάσταση της λειτουργικότητας της διαδικασίας ασφαλιστικών μέτρων, η διευκόλυνση των διαδικιών, ιδίως σε υποθέσεις επείγουσών αναγκών, και η αποτροπή άσκοπων δικονομικών κωλυμάτων, ενισχύοντας την πρακτική αποτελεσματικότητα και τον επιτακτικό χαρακτήρα της διαδικασίας.

1. Η αίτηση πρέπει να κατατεθεί στη γραμματεία του δικαστηρίου.

2. Η γραμματεία του δικαστηρίου υποβάλλει αμέσως την αίτηση στον δικαστή του μονομελούς πρωτοδικείου [ή τον ειρηνοδίκη], ο οποίος ορίζει τόπο, ημέρα και ώρα για τη συζήτησή της, διατάζει την κλήση εκείνων κατά των οποίων απευθύνεται η αίτηση, ορίζει τον τρόπο κατά τον οποίο θα γνωστοποιηθεί σε αυτούς η κλήση, καθώς και το χρονικό διάστημα που πρέπει να μεσολαβήσει κατά την κρίση του μεταξύ της επίδοσης της κλήσης και της συζήτησης.

3. Ως τόπος συζήτησης μπορεί να οριστεί και η κατοικία του δικαστή που δικάζει την υπόθεση ή άλλος κατά την κρίση του κατάλληλος για την ταχύτερη εκδίκαση της υπόθεσης. Η συζήτηση μπορεί να οριστεί και Κυριακή ή εορτή.

4. Η γνωστοποίηση γίνεται με επίδοση εγγράφου που εκδίδεται από τη γραμματεία του δικαστηρίου, στο οποίο αναγράφεται ο τόπος, η ημέρα και η ώρα της συζήτησης ή με τηλεγραφική ή με τηλεφωνική πρόσκληση της γραμματείας του δικαστηρίου ή με ηλεκτρονικά μέσα με δαπάνες του αιτούντος. Ο δικαστής του μονομελούς πρωτοδικείου [ή ο ειρηνοδίκης] μπορεί συγχρόνως με την επίδοση της κλήσης να διατάξει και την επίδοση αντιγράφου της αίτησης.

5. Κατά τη συζήτηση της κύριας υπόθεσης η αίτηση μπορεί να υποβληθεί και ~~με τις προτάσεις~~ **προφορικά**. Στην περίπτωση του άρθρου 684 η αίτηση δικάζεται μόνον κατά τη συζήτηση της κύριας υπόθεσης.

6. Στη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων στο μονομελές πρωτοδικείο [ή στο ειρηνοδικείο] η πρόσθετη παρέμβαση μπορεί να ασκηθεί και προφορικά.

7. Αν κατά τη συζήτηση της αίτησης ή της ανταίτησης στο ακροατήριο δεν εμφανιστεί κάποιος διάδικος ή εμφανιστεί και δεν λάβει νόμιμο μέρος στη συζήτηση, η διαδικασία προχωρεί σαν να ήταν παρόντες όλοι οι διάδικοι.	
8. Η αίτηση για εγγραφή συναινετικής προσημείωσης ή ανάκλησης συναινετικής προσημείωσης κατατίθεται στη γραμματεία του δικαστηρίου. Η αίτηση μπορεί να κατατεθεί και τα δικαιολογητικά έγγραφα να υποβληθούν ηλεκτρονικά κατά την παρ. 2 του άρθρου 117 και την παρ. 4 του άρθρου 119.	

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

Άρθρο 722

Συντηρητική κατάσχεση και μετατροπή σε αναγκαστική κατάσχεση

Αιτιολογική έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται η παρ. 1 του άρθρου 722 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, με στόχο την αποσαφήνιση και εξειδίκευση της διαδικασίας που ακολουθείται για τη μετάβαση από τη φάση της συντηρητικής κατάσχεσης στη φάση της αναγκαστικής εκτέλεσης. Η ανάγκη της ρύθμισης προέκυψε από πρακτικό κενό που υπήρχε στο υφιστάμενο πλαίσιο, καθώς, αν και αναγνωριζόταν το δικαίωμα εκτέλεσης χωρίς νέα κατάσχεση, δεν καθορίζονταν επαρκώς τα επιμέρους στάδια, οι απαιτούμενες ενέργειες του δικαστικού επιμελητή, τα υποχρεωτικά έγγραφα, οι προθεσμίες και οι ενέργειες των αρμόδιων υπηρεσιών. Το γεγονός αυτό προκαλούσε ανασφάλεια δικαίου, καθυστερήσεις και ανομοιομορφία στην πρακτική εφαρμογή. Με τη ρύθμιση εισάγεται σαφές και ολοκληρωμένο διαδικαστικό πλαίσιο, που διασφαλίζει την ταχύτητα και τη διαφάνεια της διαδικασίας και ενισχύει την αποτελεσματικότητα της αναγκαστικής εκτέλεσης.

1. Όποιος έχει κατασχέσει συντηρητικώς κινητά ή ακίνητα ή εμπράγματα δικαιώματα επάνω σ' αυτά, αν η αγωγή για την κύρια υπόθεση γίνει δεκτή και η σχετική απόφαση είναι εκτελεστή, έχει δικαίωμα, με βάση ΑΠόγραφο της απόφασης, να επιχειρήσει αναγκαστική εκτέλεση, χωρίς αναγκαστική κατάσχεσή τους. **Ο πλειστηριασμός επισπεύδεται κατόπιν εντολής του στον δικαστικό επιμελητή, που δίνεται κατά το άρθρο 927. Ο δικαστικός επιμελητής συντάσσει εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών, αφότου παρέλθει η προθεσμία του άρθρου 926, απόσπασμα σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 955 και την παρ. 4 του άρθρου 995, που επιδίδεται στον καθ' ου η εκτέλεση και στον γραμματέα του Πρωτοδικείου επί κινητών ή στον υποθηκοφύλακα ή στον Προϊστάμενο του αρμόδιου Κτηματολογικού Γραφείου επί ακινήτων, οι οποίοι οφείλουν να ενεργήσουν σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 955 και την παρ. 2 του άρθρου 995, και καταθέτει στον υπάλληλο του πλειστηριασμού την έκθεση της συντηρητικής κατάσχεσης, τις εκθέσεις επίδοσής της, την έκθεση περιγραφής του κατασχόμενου και εκτίμησης της αξίας του, τον εκτελεστό τίτλο, την έκθεση επίδοσης της επιταγής της εκτέλεσης και, εάν το κατασχόμενο είναι ακίνητο, το πιστοποιητικό βαρών καθώς και την έκθεση του πιστοποιημένου εκτιμητή. Η κατάθεση των εγγράφων αυτών και η δημοσίευση του αποσπάσματος από τον δικαστικό επιμελητή καθώς και οι πρόσθετες επιδόσεις του αποσπάσματος, που προβλέπονται στην παρ. 2 του άρθρου 955 και στην παρ. 4 του άρθρου 995, γίνονται εντός των προθεσμιών που τάσσονται με τις διατάξεις αυτές, οι οποίες εφαρμόζονται αναλόγως.**

2. Όποιος έχει κατασχέσει συντηρητικώς απαίτηση στα χέρια τρίτου γίνεται, από την τελεσιδικία της απόφασης που δέχεται την αγωγή για την κύρια υπόθεση, δικαιούχος ολόκληρης της απαίτησης ή μέρους της, ανάλογα με το περιεχόμενο της απόφασης.

3. Οι διαφορές που αναφέρονται στις παρ. 1 και 2 δικάζονται κατά τις διατάξεις του άρθρου 702 από το αρμόδιο, σύμφωνα με το άρθρο αυτό, δικαστήριο.

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

Άρθρο 732Α

[Καταργείται δυνάμει του άρθρ. 127 στ. ε' από τη δημοσίευση του Ν. 5221/2025.]

Άρθρο 740

Αρμοδιότητα

Αιτιολογική έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται η παρ. 3 του άρθρου 740 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και, συγκεκριμένα, όσον αφορά στα αναφερόμενα στην παρ. 3 άρθρα, αντικαθίσταται ο αριθμός «794» από τον αριθμό «793» και διαγράφονται οι λέξεις «835 παρ. 3, 838,» λόγω της απονομής στον δικαστή του μονομελούς πρωτοδικείου της λειτουργικής αρμοδιότητας των υπαγόμενων στις διατάξεις αυτές υποθέσεων και, ως εκ τούτου, της έκδοσης επ' αυτών διαταγής και όχι απόφασης. Περαιτέρω, με την προσθήκη παρ. 5 στο άρθρο 740 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, προβλέπεται η δυνατότητα άσκησης ανακοπής κατά της διαταγής του δικαστή του μονομελούς πρωτοδικείου, δοθέντος ότι ο τελευταίος έχει οριστεί στην παρ. 1 του ίδιου άρθρου ρητά ως αυτοτελές δικαιοδοτικό όργανο. Ως εκ τούτου, είναι επιβεβλημένο να οριστεί, αμέσως μετά τα ένδικα μέσα κατά των αποφάσεων, η λειτουργική αρμοδιότητα προσβολής της διαταγής, που αυτός εκδίδει. Τέλος, προς αποφυγή αμφιβολιών για τυχόν εφαρμογή των άρθρων 583 επ. του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, διευκρινίζεται ότι εφαρμόζεται η διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας.

1. Στην αρμοδιότητα του μονομελούς πρωτοδικείου και του δικαστή του μονομελούς πρωτοδικείου, όπου αυτός ορίζεται, υπάγονται οι υποθέσεις οι οποίες αναφέρονται στο άρθρο 739. Εξαιρούνται οι υποθέσεις που αφορούν την ιατρικώς υποβοηθούμενη αναπαραγωγή, οι οποίες υπάγονται στην αρμοδιότητα των πολυμελών πρωτοδικείων.	
2. Στις υποθέσεις που αναφέρονται στο άρθρο 739 δεν επιτρέπεται παρέκταση της αρμοδιότητας.	
3. Στην αρμοδιότητα των πολυμελών πρωτοδικείων υπάγονται και οι εφέσεις κατά των αποφάσεων των μονομελών πρωτοδικείων της περιφέρειάς τους των άρθρων 782, 789, 790, 792 έως 794 793 , 797, 798, 811, 813 έως 818, 819 παρ. 3, 831 έως 833, 835 παρ. 3, 838 , 847, 848, 857, 861, 864 και 1023 του παρόντος, καθώς και κατά αποφάσεων των ν. 3869/2010 (Α' 130), 4072/2012 (Α' 86) και 4738/2020 (Α' 207).	
4. Στην αρμοδιότητα των μονομελών εφετείων υπάγονται οι εφέσεις κατά των αποφάσεων των μονομελών πρωτοδικείων της περιφέρειάς τους, για τις οποίες δεν είναι αρμόδια τα πολυμελή πρωτοδικεία κατά την παρ. 3, καθώς και κατά των αποφάσεων των μονομελών πρωτοδικείων, σε υποθέσεις που εκδικάζονται από αυτά με διάταξη νόμου. Στην αρμοδιότητα των τριμελών εφετείων υπάγονται οι εφέσεις κατά των αποφάσεων των πολυμελών πρωτοδικείων της περιφέρειάς τους.	
5. Στην αρμοδιότητα του οικείου μονομελούς πρωτοδικείου υπάγεται και η ανακοπή κατά της διαταγής του δικαστή του μονομελούς πρωτοδικείου της παρ. 1, επί της οποίας εφαρμόζονται τα άρθρα 743 έως 781 και, αναλόγως, η παρ. 2 του άρθρου 773.	

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

Άρθρο 741

Εφαρμογή διατάξεων της εκούσιας δικαιοδοσίας

Αιτιολογική έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται το άρθρο 741 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, προκειμένου να διευρυνθεί το πεδίο των διατάξεων που εφαρμόζονται αναλόγως στη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας, με την προσθήκη ρητής αναφοράς στις περ. γ) έως στ) της παρ. 1 του άρθρου 591 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Στόχος της

ρύθμισης είναι να καλυφθεί κενό που είχε διαπιστωθεί στην πράξη ως προς τη δυνατότητα εφαρμογής συγκεκριμένων σύγχρονων δικονομικών ρυθμίσεων (ιδίως σχετικών με την ηλεκτρονική διαδικασία, την καταχώριση αποφάσεων και την παρακολούθηση της πορείας των δικογράφων) στη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας. Με την προσθήκη αυτή εξασφαλίζεται ενιαία και ομοιόμορφη εφαρμογή των δικονομικών εργαλείων και αποτρέπονται ερμηνευτικές αμφιβολίες που δημιουργούσαν ασάφεια και καθυστερήσεις στην πρακτική λειτουργία των υποθέσεων εκούσιας δικαιοδοσίας.

Τα άρθρα 1 έως 590, **καθώς και οι περ. γ) έως στ) της παρ. 1 του άρθρου 591**, εφαρμόζονται και κατά τη διαδικασία των άρθρων 743 έως 781, εκτός αν είναι αντίθετα προς ειδικές διατάξεις ή δεν προσαρμόζονται στη διαδικασία αυτή.

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

Άρθρο 748

Αιτιολογική έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται η παρ. 1 του άρθρου 748 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας ενόψει της εισαγωγής πλέον και του Δικαστή του Μονομελούς, ως αυτοτελούς δικαιοδοτικού οργάνου και αποσαφηνίζεται πως η αίτηση απευθύνεται στο δικαστήριο. Επιπλέον, η προσθήκη τρίτου εδαφίου στην παρ. 3 κρίθηκε σκόπιμη καθώς διευκρινίζεται, σύμφωνα και με τη νομολογία του Αρείου Πάγου, ότι κλήτευση από τον αρμόδιο δικαστή δεν απαιτείται, όταν ο νόμος ορίζει την υποχρεωτική κοινοποίηση της αίτησης προς ορισμένο πρόσωπο, εφόσον σημειώνεται επ' αυτής η ορισθείσα δικάσιμος, οπότε και το πρόσωπο αυτό, αν του κοινοποιηθεί η αίτηση, ως εκ του νόμου διάδικος, δύναται να παρασταθεί με μόνη την κατάθεση προτάσεων, χωρίς να απαιτείται η άσκηση παρέμβασης (που συχνά απαιτεί μέρος της νομολογίας). Ως διάδικος αντιμετωπίζεται από το δικαστήριο και επί ερημοδικίας.

1. Η αίτηση **που απευθύνεται στο δικαστήριο** υποβάλλεται χωρίς υπαίτια καθυστέρηση από τη γραμματεία ~~στο δικαστήριο~~ **του δικαστηρίου αυτού στον δικαστή** και αν πρόκειται για πολυμελές πρωτοδικείο, στον πρόεδρο, για να ορίσει δικάσιμο. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζεται το άρθρο 226.

2. Αντίγραφο της αίτησης με σημείωση για τον προσδιορισμό της δικασίμου πρέπει να κοινοποιείται στον εισαγγελέα πρωτοδικών της περιφέρειας του δικαστηρίου στις περιπτώσεις των άρθρων 782, 783, 784, 796, 797, 799, 800 και 801 ή αν το διατάξει ο δικαστής που αναφέρεται στην παρ. 1.

3. Ο δικαστής που είναι αρμόδιος κατά την παράγραφο 1 μπορεί να διατάξει την κλήτευση τρίτων που έχουν έννομο συμφέρον από τη δίκη. Η κλήτευση γίνεται με κοινοποίηση αντιγράφου της αίτησης στο οποίο σημειώνεται ο προσδιορισμός της δικασίμου. **Κλήτευση από τον δικαστή δεν απαιτείται, όταν ο νόμος προβλέπει κοινοποίηση της αίτησης προς ορισμένο πρόσωπο και επ' αυτής σημειώνεται η δικάσιμος, οπότε αυτό δύναται να παρίσταται με μόνη την κατάθεση προτάσεων.**

4. Ο δικαστής ορίζει την προθεσμία που κατά την κρίση του απαιτείται για τις κοινοποιήσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 2 και 3.

5. Στις υποθέσεις που εισάγονται κατά την παρ. 4 του άρθρου 747, εκείνος που εξέδωσε την πράξη ορίζει δικάσιμο. Κοινοποιεί αντίγραφο της πράξης στον εισαγγελέα και μπορεί να διατάξει την κλήτευση στη δίκη οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον.

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

Άρθρο 754

Ερημοδικία στην εκούσια δικαιοδοσία

Αιτιολογική έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση απαλείφεται η ρύθμιση που αφορά στην περίπτωση που, κατά την εκφώνηση της υπόθεσης στην ορισμένη για τη συζήτηση της αίτησης δικάσιμο, δεν εμφανιστούν οι διάδικοι ή εμφανιστούν και δεν λάβουν κανονικά μέρος στη συζήτηση, οπότε και η συζήτηση ματαιώνεται, γενική ρύθμιση που υφίσταται ήδη στην παρ. 1 του άρθρου 260 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας κατά παραπομπή της παρ. 1 του άρθρου 741 αυτού. Περαιτέρω, ρυθμίζεται το ζήτημα της ερημοδικίας του καθ' ου η αίτηση ή τρίτου, κατά το πρότυπο της προϊσχύσασας μορφής του οικείου άρθρου πριν από την τροποποίησή του με την παρ. 2 του άρθρου έκτου του άρθρου 1 του ν. 4335/2015 (Α' 87), καθόσον ουδείς λόγος διαφορετικής αντιμετώπισης του καθ' ου υφίσταται σε σχέση με τη δικονομική μεταχείριση του αιτούντος σε περίπτωση ερημοδικίας, και δη δεδομένου ότι στο πλαίσιο της εκούσιας δικαιοδοσίας δεν δύναται να προταθεί η λύση των δυσμενών συνεπειών της ερημοδικίας, λόγω πρόσκρουσης στο ανακριτικό σύστημα.

1. Αν κατά την εκφώνηση της υπόθεσης στην ορισμένη για τη συζήτηση της αίτησης δικάσιμο δεν εμφανιστούν οι διάδικοι ή εμφανιστούν και δεν λάβουν κανονικά μέρος στη συζήτηση, η συζήτηση ματαιώνεται. Αν ο αιτών δεν εμφανιστεί ή εμφανιστεί αλλά δεν μετέχει κανονικά στη συζήτηση και εμφανισθεί ο καθ' ου η αίτηση ή ο τρίτος που έχει κλητευθεί ή έχει παρέμβει, η συζήτηση προχωρεί σαν να είχε εμφανιστεί ο αιτών και το δικαστήριο εξετάζει την υπόθεση κατ' ουσίαν.

2. Αν κατά την εκφώνηση της υπόθεσης στην ορισμένη για τη συζήτηση της αίτησης δικάσιμο ο αιτών εμφανιστεί και μετέχει κανονικά στη συζήτηση, ενώ δεν εμφανισθεί ή εμφανισθεί, αλλά δεν μετέχει κανονικά στη συζήτηση, ο καθ' ου η αίτηση ή ο τρίτος που έχει κλητευθεί ή έχει παρέμβει, η συζήτηση προχωρεί σαν αυτός να είχε εμφανιστεί και το δικαστήριο εξετάζει την υπόθεση κατ' ουσίαν.

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

Άρθρο 761

Ενεργητική νομιμοποίηση στην έφεση στην εκούσια δικαιοδοσία

Αιτιολογική έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση και την τροποποίηση του άρθρου 761 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας διευρύνονται τα ενεργητικώς νομιμοποιούμενα πρόσωπα προς άσκηση έφεσης κατά την απολύτως πλέον κρατούσα στη νομολογία και τη θεωρία άποψη περί της έννοιας του διαδίκου στη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας. Στα πρόσωπα αυτά, πιο συγκεκριμένα, προστίθενται ρητά όσοι κλητεύθηκαν κατ' επιταγή του νόμου ή με διαταγή του δικαστή κατά τα οριζόμενα στην παρ. 3 του άρθρου 748 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας καθώς και όσοι προσεπικλήθηκαν στη δίκη. Τέλος, προσδιορίζεται ότι δικαίωμα για την άσκηση έφεσης έχει εκείνος στον οποίο είχε στραφεί η αίτηση εφόσον το προβλέπει ο νόμος.

Έφεση έχουν **το** δικαίωμα να ασκήσουν και αν νίκησαν ο αιτών, εκείνος κατά του οποίου είχε στραφεί η αίτηση **όταν αυτό προβλέπεται από τον νόμο, εκείνοι που κλητεύθηκαν κατ' επιταγή του νόμου ή κατόπιν διαταγής του δικαστή κατά την παρ. 3 του άρθρου 748**, εκείνοι που άσκησαν κύρια και πρόσθετη παρέμβαση, **εκείνοι που προσεπικλήθηκαν στη δίκη**, οι καθολικοί και ειδικοί διάδοχοί τους, καθώς και ο εισαγγελέας πρωτοδικών.

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

Άρθρο 762

Παθητική νομιμοποίηση στην έφεση στην εκούσια δικαιοδοσία

Αιτιολογική έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προστίθεται δεύτερο εδάφιο στο άρθρο 762 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, που ορίζει τα παθητικώς νομιμοποιούμενα πρόσωπα στην έφεση στην εκούσια δικαιοδοσία. Κατά το εδάφιο που προστίθεται, όσοι έχουν κοινό συμφέρον με τον εκκαλούντα, κλητεύονται απλώς στη συζήτηση, σύμφωνα και με την Ολομέλεια του Αρείου Πάγου, κατά την οποία δεν απαιτείται πλέον το δικαστήριο του ενδίκου μέσου να διατάσσει την εκ των υστέρων κλήτευση ή την προσεπικλήση των διαδίκων εκείνων, οι οποίοι έχουν με αυτόν κοινό συμφέρον.

Αν περισσότεροι έλαβαν μέρος στην πρωτόδικη δίκη, η έφεση που ασκεί ένας από αυτούς απευθύνεται κατά των άλλων ή των καθολικών διαδόχων ή των κληροδόχων τους. **Όσοι έχουν κοινό συμφέρον με τον εκκαλούντα, κλητεύονται απλώς στη συζήτηση.**

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

Άρθρο 767

Ενεργητική νομιμοποίηση στην αναψηλάφηση στην εκούσια δικαιοδοσία

Αιτιολογική έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται το άρθρο 767 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και διευρύνονται τα ενεργητικώς νομιμοποιούμενα πρόσωπα προς άσκηση αναψηλάφησης κατά την απολύτως πλέον κρατούσα στη νομολογία και τη θεωρία άποψη περί της έννοιας του διαδίκου στη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας. Στα πρόσωπα αυτά προστίθενται ρητά όσοι κλητεύθηκαν κατ' επιταγή του νόμου ή με διαταγή του δικαστή κατά τα οριζόμενα στην παρ. 3 του άρθρου 748 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, καθώς και όσοι προσεπικλήθηκαν στη δίκη.

Αναψηλάφηση δικαιούνται να ασκήσουν ο αιτών, εκείνος κατά του οποίου ~~στρέφεται~~ **έχει στραφεί** η αίτηση **όταν αυτό προβλέπεται από τον νόμο**, ο εκκαλών, ο εφεσίβλητος, ο αναιρεσίβλητος, εκείνοι **που κλητεύθηκαν κατ' επιταγή του νόμου ή κατόπιν διαταγής του δικαστή κατά την παρ. 3 του άρθρου 748, εκείνοι που** άσκησαν κύρια και πρόσθετη παρέμβαση, **εκείνοι που προσεπικλήθηκαν στη δίκη**, οι καθολικοί και οι ειδικοί διάδοχοί τους και ο εισαγγελέας. Οι διατάξεις του άρθρου 762 εφαρμόζονται και εδώ. Ειδικά κατά την εφαρμογή της περ. 11) του άρθρου 544 η αναψηλάφηση επιτρέπεται με την επιφύλαξη των όρων και περιορισμών που προβλέπονται στις επιμέρους διατάξεις της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, περί προστασίας της εθνικής ασφάλειας, της δημόσιας τάξης, της πρόληψης του εγκλήματος, της προστασίας της υγείας ή ηθικής και της προστασίας των δικαιωμάτων και ελευθεριών των τρίτων.

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

Άρθρο 769

Ενεργητική νομιμοποίηση στην αναίρεση στην εκούσια δικαιοδοσία

Αιτιολογική έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται το άρθρο 769 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και διευρύνονται τα ενεργητικώς νομιμοποιούμενα πρόσωπα προς άσκηση αναίρεσης σύμφωνα με την απολύτως πλέον κρατούσα στη νομολογία και τη θεωρία άποψη περί της έννοιας του διαδίκου στη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας. Στα πρόσωπα

αυτά προστίθενται ρητά όσοι κλητεύθηκαν κατ' επιταγή του νόμου ή με διαταγή του δικαστή κατά τα οριζόμενα στην παρ. 3 του άρθρου 748 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας καθώς και όσοι προσεπικλήθηκαν στη δίκη.

Αναίρεση έχουν **το δικαίωμα να ασκήσουν, και αν νίκησαν, ο αιτών, εκείνος κατά του οποίου στρέφεται έχει στραφεί** η αίτηση **όταν αυτό προβλέπεται από τον νόμο, ο εκκαλών, ο εφεσίβλητος, εκείνοι που κλητεύθηκαν κατ' επιταγή του νόμου ή κατόπιν διαταγής του δικαστή κατά την παρ. 3 του άρθρου 748, εκείνοι που άσκησαν κύρια και πρόσθετη παρέμβαση και, εκείνοι που προσεπικλήθηκαν στη δίκη** οι καθολικοί και ειδικοί διάδοχοι τους, καθώς και ο εισαγγελέας πρωτοδικών. Οι διατάξεις του άρθρου 762 εφαρμόζονται και εδώ.

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

Άρθρο 778

Δεδικασμένο στην εκούσια δικαιοδοσία

Αιτιολογική έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, στις υποθέσεις που αναφέρονται στο άρθρο 739 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, στις οποίες γίνεται δεκτή ή απορρίπτεται με οριστική απόφαση αίτηση, ορίζεται πλέον ρητά ότι είναι απαράδεκτη νέα αίτηση των διαδίκων για το ίδιο αντικείμενο κατά τη διαδικασία των άρθρων 741 έως 781, κατά τροποποίηση του άρθρου 778 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας περί του απαραδέκτου νέας αίτησης στην εκούσια δικαιοδοσία, το οποίο προβλέπει, για την παραπάνω περίπτωση, ότι δεν είναι δυνατό να συζητηθεί νέα αίτηση.

Αν στις υποθέσεις που αναφέρονται στο άρθρο 739 γίνει δεκτή ή απορριφθεί με οριστική απόφαση η αίτηση, ~~δεν είναι δυνατό να συζητηθεί~~ **είναι απαράδεκτη** νέα αίτηση των διαδίκων για το ίδιο αντικείμενο κατά τη διαδικασία των άρθρων 741 έως 781.

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

Άρθρο 781

Αιτιολογική έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται η παρ. 1 του άρθρου 781 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας κατά την κρατούσα στη νομολογία και θεωρία αντίληψη περί της δυνατότητας χορήγησης προσωρινής διαταγής στην εκούσια δικαιοδοσία ήδη από την κατάθεση της αίτησης, και με αυτοτελές δικόγραφο, και όχι μόνον όταν υπάρχει στάδιο της διαδικασίας, δηλαδή συζήτησης. Επιπλέον, προβλέπεται ότι, όταν η προσωρινή διαταγή εκδίδεται κατά τη συζήτηση, καταχωρίζεται στα πρακτικά.

1. Το δικαστήριο που δικάζει την αίτηση μπορεί **από την κατάθεσή της και σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας, ύστερα από σχετικό αίτημα υποβαλλόμενο και αυτοτελώς,** ή και αυτεπαγγέλτως, να εκδώσει προσωρινή διαταγή ~~που καταχωρίζεται στα πρακτικά,~~ με την οποία διατάζει τα αναγκαία ασφαλιστικά μέτρα έως την έκδοση της απόφασής του, για να εξασφαλιστεί ή να διατηρηθεί δικαίωμα ή να ρυθμιστεί κατάσταση. **Όταν η προσωρινή διαταγή εκδίδεται κατά τη συζήτηση, καταχωρίζεται στα πρακτικά.**

2. Το δικαστήριο ανακαλεί οποτεδήποτε, ακόμη και αυτεπαγγέλτως, την προσωρινή διαταγή του.

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

Άρθρο 794

Διορισμόςπραγματογνώμονα στην εκούσια δικαιοδοσία

Αιτιολογική έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση και την τροποποίηση του άρθρου 794 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας επιχειρείται η επιτάχυνση της διαδικασίας και η ελάφρυνση των πινακίων των δικαστηρίων μέσω της υπαγωγής των χωρίς αντιδικία υποθέσεων της εκούσιας δικαιοδοσίας, αρμοδιότητας του καταργηθέντος ειρηνοδικείου, στη λειτουργική αρμοδιότητα του δικαστή του μονομελούς πρωτοδικείου.

Αν κατά τον νόμο δικαιούται κάποιος να ζητήσει τον διορισμό πραγματογνώμονων, ο διορισμός, η αντικατάσταση και η παύση τους γίνεται με **απόφαση διαταγή του ειρηνοδικείου δικαστή του μονομελούς πρωτοδικείου** της περιφέρειας όπου πρόκειται να διεξαχθεί η πραγματογνωμοσύνη

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

Άρθρο 807

Αιτιολογική έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, αντικαθίσταται η παρ. 1 του άρθρου 807 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και ανατίθεται η αρμοδιότητα προς δημοσίευση της διαθήκης αποκλειστικά στους συμβολαιογράφους αποσκοπώντας στην ταχύτερη ολοκλήρωση της διαδικασίας δημοσίευσης διαθήκης, η οποία, όπως αποδεικνύεται από τη μέχρι σήμερα δικαστηριακή πρακτική, είναι χρονοβόρα λόγω της συμφόρησης των δικαστηρίων, που σύμφωνα με την ισχύουσα ρύθμιση, είναι αρμόδια για τη δημοσίευση των ιδιόγραφων διαθηκών, που αποτελούν και την πλειοψηφία.

1. Για τη δημοσίευση δημόσιας ή μυστικής ή έκτακτης διαθήκης αρμόδιος είναι ο ~~ειρηνοδίκης της περιφέρειας, όπου εδρεύει ο συμβολαιογράφος, ο οποίος τη συνένταξε ή στον οποίο έχει κατατεθεί, ενώ για τη δημοσίευση ιδιόγραφης διαθήκης και την κήρυξη της ως κύριας, [ο ειρηνοδίκης] στον οποίο προσάγεται για να δημοσιευθεί ή προσκομισθεί.~~

2. Αν η δημόσια διαθήκη έχει συνταχθεί σε προξενική αρχή ή έχει κατατεθεί στην αρχή αυτή μυστική ή έκτακτη διαθήκη, αρμόδια για τη δημοσίευση είναι η προξενική αρχή στην οποία έχει συνταχθεί ή κατατεθεί. Οι προξενικές αρχές έχουν αρμοδιότητα να δημοσιεύουν και τις ιδιόγραφες διαθήκες που τους προσάγονται.

Τίθεται σε ισχύ από 1η Νοεμβρίου 2025.¹²

¹² Οι διατάξεις των νέων άρθρ. **ΚΠολΔ 807, 808, 808Α**, ΑΚ 1769, 1773, 1778, άρθρου 10 ν.δ. 3082/1954 (όπως ισχύουν κατά τα άρθρ. 87, 88, 89 122, 123, 124 και 125 Ν. 5221/2025) **ισχύουν για την περίπτωση θανάτου του διαθέτη μετά την 1η.11.2025** (άρθρ. 126 παρ. 1 ν. 5221/2025 όπως θα ισχύει μετά την τροποποίησή του με το άρθρ. 114 ΣχΝ). Σε περίπτωση θανάτου διαθέτη πριν από την 1η.11.2025, η δημοσίευση και η έκδοση πιστοποιητικών συνεχίζονται να γίνονται από τα Πρωτοδικεία. Η δημοσίευση διαθηκών, καθώς και η κήρυξη διαθήκης ως κυρίας για θανάτους πριν την 1η.11.2025, **για τις οποίες έχει γίνει κατάθεση αίτησης** για δημοσίευση σε πρωτοδικείο, **μπορεί** να γίνει σύμφωνα με τα άρθρα 87, 88, 89, 122, 123, 124 και 125, αν με ευθύνη του αιτούντος αποσυρθούν με βεβαίωση από τη γραμματεία του δικαστηρίου και κατατεθούν σε συμβολαιογράφο, άλλως η δημοσίευση και η έκδοση πιστοποιητικών συνεχίζουν να γίνονται από το

Άρθρο 808

Διαδικασία δημοσίευσης διαθήκης

Αιτιολογική έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση και την τροποποίηση του άρθρου 808 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, στο πλαίσιο μεταρρύθμισης του κληρονομικού δικαίου, επιχειρείται η δημιουργία ενός ευέλικτου και σύγχρονου συστήματος δημοσίευσης της διαθήκης, που θα ανταποκρίνεται στις ανάγκες της σύγχρονης κοινωνίας. Προβλέπεται για πρώτη φορά η δημιουργία ειδικής πλατφόρμας Μητρώου Διαθηκών, που θα παρέχει όλα τα εχέγγυα, στην οποία και θα δημοσιεύεται από τον συμβολαιογράφο, που δημοσιεύει τη διαθήκη, το πρακτικό δημοσίευσης, και την οποία θα διαχειρίζεται ο Συμβολαιογραφικός Σύλλογος. Με τον τρόπο αυτό επιτυγχάνονται η επίσπευση του χρόνου δημοσίευσης, η αποσυμφόρηση των δικαστηρίων και η μείωση του φόρτου εργασίας των δικαστικών υπαλλήλων. Επιπλέον, προβλέπεται ο τρόπος υποβολής αντιρρήσεων κατά του πρακτικού της δημοσίευσης διαθήκης και της πράξης περί κήρυξης της ιδιόγραφης ως κυρίας, και δη με την άσκηση απλής ανακοπής (αν ασκηθεί από τρίτο θα υπέχει τη λειτουργία της τριτανακοπής), ενώπιον του δικαστηρίου της κληρονομίας, δικάζοντας με τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας σύμφωνα με την προτεινόμενη, νέα, παρ. 5 του άρθρου 740 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

1. Η δημοσίευση διαθήκης γίνεται με καταχώρισή της, ολόκληρης, στο πρακτικό που **συντάσσεται και υπογράφεται από τον δικαστή του μονομελούς πρωτοδικείου συμβολαιογράφο**, στο οποίο βεβαιώνονται όλα τα εξωτερικά ελαττώματά της. **Το πρακτικό καταχωρίζεται σε ειδική ηλεκτρονική πλατφόρμα δημοσίευσης διαθηκών (εφεξής «Μητρώο Διαθηκών»), η κυριότητα, διοίκηση και διαχείριση της οποίας ανήκει στους συμβολαιογραφικούς συλλόγους της χώρας.**

2. Η δημοσίευση διαθήκης από προξενική αρχή γίνεται από τον πρόξενο ο οποίος συντάσσει πρακτικό που υπογράφεται από αυτόν και, αν πρόκειται για ιδιόγραφη διαθήκη, και από ~~εκείνο~~ εκείνον που την παρέδωσε **και αντίγραφο του πρακτικού δημοσίευσης αυτής καταχωρίζεται στην πλατφόρμα της παρ. 1.**

3. Τα ~~αντίγραφα πρωτότυπα~~ των δημοσίων διαθηκών που δημοσιεύονται και τα πρωτότυπα των μυστικών ή έκτακτων ή ιδιόγραφων διαθηκών, με τα περικαλύμματά τους, χρονολογούνται και υπογράφονται από τον δικαστή του μονομελούς πρωτοδικείου **συμβολαιογράφο** ή τον πρόξενο και φυλάγονται στο αρχείο του μονομελούς πρωτοδικείου ή του προξενείου.

3. Η κήρυξη ιδιόγραφης διαθήκης ως κυρίας γίνεται με πράξη του αρμόδιου για τη δημοσίευσή της δικαστή του μονομελούς πρωτοδικείου, εφόσον πιθανολογηθεί γνησιότητα της γραφής και της υπογραφής του διαθέτη. Όταν η διαθήκη δημοσιεύθηκε από προξενική αρχή, αρμόδιος για να την κηρύξει κύρια είναι ο δικαστής του δικαστηρίου της κληρονομίας. Όταν με ιδιόγραφη διαθήκη ορίζεται αποκλειστικά κληρονόμος πρόσωπο που δεν είναι σύζυγος του διαθέτη ή δεν έχει με τον διαθέτη συγγενική σχέση τουλάχιστον τέταρτου βαθμού, διατάσσεται γραφολογική πραγματογνωμοσύνη προκειμένου να αποδειχθεί η γνησιότητα της γραφής και της υπογραφής του διαθέτη. Στην περίπτωση αυτή καλείται υποχρεωτικά, εξήντα (60) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη συνεδρίαση, το Ελληνικό Δημόσιο.

πρωτοδικείο στο οποίο κατατέθηκαν (άρθρ. 126 παρ. 2 ν. 5221/2025 όπως τροποποιείται από το άρθρ. 114 ΣχΝ). Από τη 16η.9.2026, ημέρα πλήρους λειτουργίας της βάσης δεδομένων (μεταδεδομένα και έγγραφα) εντός του Ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης Δικαστικών Υποθέσεων Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης όλες οι δημοσιεύσεις και εκδόσεις πιστοποιητικών, ανεξάρτητα από τον χρόνο θανάτου, γίνονται από τους συμβολαιογράφους (άρθρ. 126 παρ. 3 ν. 5221/2025).

4. Αντίγραφα διαθηκών και ανακλήσεων διαθηκών, που δημοσιεύθηκαν στο εξωτερικό, μπορεί μπορούν να κατατεθούν κατατίθενται σε ελληνική προξενική αρχή, και αποστέλλονται στο Μητρώο Διαθηκών χωρίς καθυστέρηση, με επιμέλεια του προξένου που τα παρέλαβε. Η προξενική αρχή ή στη γραμματεία οποιοδήποτε μονομελούς πρωτοδικείου. Η προξενική αρχή ή η γραμματεία το Μητρώο Διαθηκών που παραλαμβάνει τα αντίγραφα συντάσσει επάνω σε αυτά πράξη κατάθεσης, όπου αναγράφει όσα κατατέθηκαν, εκείνον που τα κατέθεσε και την ημερομηνία της κατάθεσης αυτών. Τα αντίγραφα αυτά πρέπει να είναι επικυρωμένα από την αλλοδαπή αρχή που δημοσίευσε τη διαθήκη. Αν οι διαθήκες είναι διατυπωμένες ολόκληρες ή εν μέρει σε ξένη γλώσσα, πρέπει να επισυνάπτεται, κατά την κατάθεσή τους, μετάφραση στην ελληνική γλώσσα του ξενόγλωσσου μέρους τους, που έχει γίνει η οποία γίνεται από το Υπουργείο Εξωτερικών, πιστοποιημένους μεταφραστές του «Μητρώου Πιστοποιημένων Μεταφραστών», μέσω της εφαρμογής «Πιστοποιημένοι Μεταφραστές» της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης «gov.gr», ελληνική προξενική αρχή ή δικηγόρο. Αντίγραφα τους αποστέλλονται χωρίς καθυστέρηση, με επιμέλεια του προξένου που τα παρέλαβε ή της γραμματείας του δικαστηρίου, στη γραμματεία του πρωτοδικείου Αθηνών.	4. Αντίγραφα των πρακτικών δημοσίευσης της διαθήκης αποστέλλονται χωρίς υπαίτια καθυστέρηση, με επιμέλεια της γραμματείας του δικαστηρίου ή του προξένου, στη γραμματεία του πρωτοδικείου Αθηνών, καθώς και στη γραμματεία του πρωτοδικείου της τελευταίας κατοικίας ή διαμονής του διαθέτη και φυλάγονται στα αρχεία τους.
5. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, καθορίζονται οι χρήστες, η δυνατότητα πρόσβασης, το περιεχόμενο και οι ειδικότεροι όροι λειτουργίας του Μητρώου Διαθηκών, η διαδικασία πιστοποίησης και εγγραφής χρηστών σε αυτό, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.	
6. Το πρακτικό δημοσίευσης ή αρνήσεως δημοσίευσης διαθήκης του συμβολαιογράφου ή της προξενικής αρχής, προσβάλλονται με ανακοπή από οποιονδήποτε έχει έννομο συμφέρον ενώπιον του δικαστηρίου, της κληρονομίας.	

Τίθεται σε ισχύ από 1η Νοεμβρίου 2025.

Άρθρο 808Α

Διαδικασία κήρυξης ιδιόγραφης διαθήκης

Αιτιολογική έκθεση: Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προστίθεται νέο άρθρο 808Α στον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, που προβλέπει τη διαδικασία κήρυξης ιδιόγραφης διαθήκης ως κυρίας, η οποία θα γίνεται με πράξη του συμβολαιογράφου, σε εναρμόνιση και με τη δημοσίευση διαθήκης από αυτόν.	
Εφόσον ζητηθεί η κήρυξη δημοσιευθείσας ιδιόγραφης διαθήκης ως κύριας, αυτή γίνεται με πράξη του συμβολαιογράφου, ο οποίος προέβη στη δημοσίευση αυτής και υποχρεούται να προβεί στην κήρυξη υπό την προϋπόθεση συνδρομής των όρων του δεύτερου και του τρίτου εδαφίου. Στην περίπτωση αυτή, ο αιτών παρίσταται μετά πληρεξουσίου δικηγόρου και με δύο (2) μάρτυρες, οι οποίοι βεβαιώνουν τη γνησιότητα της γραφής και της υπογραφής του διαθέτη.	
Όταν με ιδιόγραφη διαθήκη ορίζεται αποκλειστικός κληρονόμος πρόσωπο που δεν είναι σύζυγος του διαθέτη ή πρόσωπο, με το οποίο ο διαθέτης έχει συνάψει σύμφωνο συμβίωσης ή δεν έχει με τον διαθέτη συγγενική σχέση τουλάχιστον τέταρτου βαθμού, ο αιτών υποχρεούται να προσκομίζει γραφολογική πραγματογνωμοσύνη, προκειμένου να αποδεικνύεται η γνησιότητα της γραφής και της υπογραφής του διαθέτη. Στην περίπτωση αυτή, το πρακτικό δημοσίευσης κοινοποιείται από τον συμβολαιογράφο που προέβη στην κήρυξη της διαθήκης ως	

κύριας στο Ελληνικό Δημόσιο το αργότερο δέκα (10) ημέρες από την επομένη της κήρυξης της διαθήκης ως κύριας.	
Όταν η διαθήκη δημοσιεύθηκε από προξενική αρχή, αρμόδιος να την κηρύξει κύρια είναι συμβολαιογράφος που ορίζεται μέσω του Μητρώου Διαθηκών, από σχετικό κατάλογο συμβολαιογράφων, μελών του Συμβολαιογραφικού Συλλόγου Εφετείων Αθηνών, Πειραιώς, Αιγαίου και Δωδεκανήσου.	

Τίθεται σε ισχύ από 1η Νοεμβρίου 2025.

Άρθρο 809

[Καταργείται δυνάμει του άρθρ. 127 στ. στ' από τη δημοσίευση του Ν. 5221/2025.]

Άρθρο 819

Έκδοση του κληρονομητηρίου

Αιτιολογική έκθεση:	
Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιούνται προς το απλούστερο οι παρ. 1 και 3 του άρθρου 819 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας ως προς την έκδοση του κληρονομητηρίου.	
1. Το πιστοποιητικό για το κληρονομικό δικαίωμα (κληρονομητήριο) χορηγείται μετά από πράξη δικηγόρου, μέλους του δικηγορικού συλλόγου της περιφέρειας του πρωτοδικείου του δικαστηρίου της κληρονομίας κληρονομίας , κατόπιν αίτησης, η οποία κατατίθεται στο δικαστήριο της κληρονομίας από τον κληρονόμο ή τον καταπιστευματοδόχο ή τον κληροδόχο ή τον εκτελεστή διαθήκης και η οποία αναρτάται σε ειδικό χώρο του καταστήματος του δικαστηρίου για χρονικό διάστημα δέκα (10) ημερών. Η αίτηση του πρώτου εδαφίου υπογράφεται από πληρεξούσιο δικηγόρο και συνοδεύεται από το σχετικό γραμμάτιο προεξοπράξης, καθώς και από ειδικό γραμμάτιο προκαταβολής της αποζημίωσης του δικηγόρου του πρώτου εδαφίου, που εκδίδει ο δικηγορικός σύλλογος του οποίου μέλος είναι ο ανωτέρω δικηγόρος. Όταν το Δημόσιο, Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης, οργανισμοί κοινωνικής ασφάλισης ή λοιπά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου υποβάλλουν την αίτηση του πρώτου εδαφίου καταβάλλουν το ήμισυ της προβλεπόμενης αποζημίωσης για τον δικηγόρο του πρώτου εδαφίου που εκδίδει την πράξη.	
2. Ο δικηγόρος ορίζεται από κατάλογο, που καταρτίζει και διαβιβάζει, πριν από την έναρξη κάθε δικαστικού έτους, στη γραμματεία του δικαστηρίου ο δικηγορικός σύλλογος, και ορίζεται, τηρουμένης της σειράς του καταλόγου, από τον γραμματέα του δικαστηρίου στην πράξη κατάθεσης της σχετικής αίτησης. Ο δικηγόρος ενημερώνεται από τη γραμματεία του δικαστηρίου με μήνυμα μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, παραλαμβάνει, έγχαρτα ή ηλεκτρονικά, την αίτηση και τα συνοδευτικά έγγραφα μετά από την πάροδο του χρονικού διαστήματος του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 και με την επιφύλαξη του τέταρτου εδαφίου της παρούσας, επί των οποίων δύναται να ζητεί διευκρινίσεις και συμπληρώσεις. Αν δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις των άρθρων 1956 περί της έννοιας του κληρονομητηρίου, 1957 περί του περιεχομένου της αίτησης κληρονομητηρίου, 1958, 1959, 1960 περί περισσότερων κληρονόμων και 1961 περί περιεχομένου του κληρονομητηρίου του Αστικού Κώδικα ο δικηγόρος εκδίδει σχετική απορριπτική πράξη. Αν ο δικηγόρος που ορίστηκε αρνείται ή κωλύεται για οποιονδήποτε λόγο να αναλάβει την έκδοση της πράξης ή αν αποβιώσει ή αν δεν εκδώσει την πράξη εντός τριάντα (30) ημερών από την επομένη της ημέρας που ειδοποιείται από τη γραμματεία να παραλάβει την αίτηση και τα έγγραφα, αντικαθίσταται και καταλαμβάνει τη θέση του ο επόμενος κατά σειρά στον κατάλογο δικηγόρος. Ο δικηγόρος οφείλει να ενεργεί κατά την άσκηση των καθηκόντων του, σύμφωνα με τον Κώδικα Δικηγόρων (ν. 4194/2013, Α' 208). Αν καθ' υποτροπήν δεν εκδίδει την πράξη εμπροθέσμως, υποβάλλεται από τη γραμματεία του αρμοδίου δικαστηρίου στο πειθαρχικό όργανο του οικείου δικηγορικού συλλόγου ενημέρωση για τη μη άσκηση των καθηκόντων του και εφαρμόζονται τα άρθρα 146 έως 159 του	

Κώδικα Δικηγόρων. Στην περίπτωση του πέμπτου εδαφίου, ο δικηγόρος δύναται να αποκλείεται έως και ένα (1) έτος από την εγγραφή στον κατάλογο του δευτέρου εδαφίου.	
3. Αν εντός του χρονικού διαστήματος του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 ασκηθεί παρέμβαση τρίτου, προσδιορίζεται δικάσιμος για τη συζήτησή της, προκειμένου να εκδοθεί απόφαση επ' αυτής. Η άσκηση της παρέμβασης του πρώτου εδαφίου αναστέλλει την ισχύ της πράξης και την έκδοση του πιστοποιητικού.	
4. Το πιστοποιητικό (κληρονομητήριο) εκδίδεται από τον γραμματέα του δικαστηρίου στο οποίο κατατέθηκε η αίτηση και παραδίδεται σε αυτόν που αιτήθηκε την έκδοσή του με απόδειξη παραλαβής, η οποία φυλάσσεται στο αρχείο του δικαστηρίου. Αν την έκδοση του πιστοποιητικού διατάζει το δικαστήριο που δίκασε ύστερα από έφεση, το πιστοποιητικό εκδίδεται από τον γραμματέα του πρωτοβάθμιου δικαστηρίου, στον οποίο αποστέλλεται χωρίς υπαίτια καθυστέρηση αντίγραφο της απόφασης.	

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

Άρθρο 824

Αιτιολογική έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιχειρείται, με την τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 824 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, η επιτάχυνση της διαδικασίας προβολής αντιρρήσεων κατά της απόφασης για την παροχή κληρονομητηρίου με τη ρητή πρόβλεψη περί εφαρμογής της ρύθμισης αυτής μόνο στην περίπτωση μη παροχής του σχετικού κληρονομητηρίου, καθόσον κάθε αντίρρηση για το χορηγηθέν κληρονομητήριο, το οποίο στην πράξη ταυτίζεται με τη «θετική» πράξη του επιληφθέντος δικηγόρου περί χορήγησής αυτού (επιχείρημα από τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 820), δύναται να προβληθεί, σύμφωνα με το άρθρο 823, με τη μορφή αυτοτελούς αίτησης για την τροποποίηση ή ανάκληση ή κήρυξη ανίσχυρου αυτού. Δεν υφίσταται λόγος να μπορεί να προσβληθεί και με ανακοπή και η ίδια η πράξη χορήγησης του πιστοποιητικού, καθώς στην περίπτωση αυτή θα υπήρχαν, χωρίς λόγο και με κίνδυνο επικάλυψης δύο παράλληλα και αυτοτελή ένδικα βοηθήματα, εκδικαζόμενα με άλλη διαδικασία (ανακοπή και αίτηση ανάκλησης ή κήρυξης ανίσχυρου). Τέλος, προβλέπεται ως καθ' ύλη αρμόδιο να επιληφθεί δικαστήριο, εκείνο της κληρονομιάς.

1. Κάθε απορριπτική πράξη, η οποία εκδίδεται από τον δικηγόρο και στην οποία στηρίζεται η παροχή ή η μη παροχή του δικηγόρου επί αίτησης χορήγησης πιστοποιητικού, προσβάλλεται με ανακοπή εφαρμοζόμενων κατά τα λοιπά των άρθρων 583, 584 και 585, εφαρμοζόμενης επ' αυτής αναλόγως της παρ. 5 του άρθρου 740 , από οποιονδήποτε έχει έννομο συμφέρον εντός προθεσμίας είκοσι (20) ημερών από τη δημοσίευσή της, ενώπιον του δικαστηρίου της κληρονομιάς . Η προθεσμία της ανακοπής και η άσκησή, αναστέλλουν την ισχύ της πράξης και την έκδοση του πιστοποιητικού.	
2. Η απόφαση που διατάσσει την παροχή πιστοποιητικού προσβάλλεται με έφεση, εντός προθεσμίας είκοσι (20) ημερών από τη δημοσίευσή της. Η προθεσμία της έφεσης και η άσκησή της αναστέλλουν την ισχύ της απόφασης και την έκδοση του πιστοποιητικού. Η απόφαση που διατάζει την παροχή πιστοποιητικού δεν προσβάλλεται με αναψηλάφηση, αναίρεση ή τριτανακοπή.	
3. Η απόφαση που διατάζει την αφαίρεση του πιστοποιητικού ή το κηρύσσει ανίσχυρο ή εκείνη που το τροποποιεί ή το ανακαλεί, προσβάλλεται μόνο με τριτανακοπή στο δικαστήριο της κληρονομιάς εντός της προθεσμίας του άρθρου 1965 του Αστικού Κώδικα.	

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

Άρθρο 826

Σφράγιση πραγμάτων

Αιτιολογική έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επέρχονται νομοτεχνικές βελτιώσεις στο άρθρο 826 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας κατόπιν της ενοποίησης του πρώτου βαθμού δικαιοδοσίας, ενώ η αρμοδιότητα σφράγισης πραγμάτων μεταφέρεται στους δικαστικούς επιμελητές, προς τον σκοπό επιτάχυνσης της διαδικασίας αυτής. Μεταφέρεται, έτσι, μια αρμοδιότητα σε έναν κλάδο από τη φύση του κατάλληλο για την επιτυχή διεκπεραίωση της μεταφερόμενης ύλης, η οποία είναι συναφής με τα καθήκοντά του.

Ο ~~ειρηνοδίκης~~ **δικαστής του μονομελούς πρωτοδικείου**, με αίτηση οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον ή και αυτεπαγγέλτως, μπορεί, για να αποτραπεί κίνδυνος, να διατάξει τη σφράγιση πραγμάτων ορίζοντας συγχρόνως ~~συμβολαιογράφο~~ **δικαστικό επιμελητή** για να τη διενεργήσει. Αρμόδιος είναι ~~ο ειρηνοδίκης δικαστής~~ της περιφέρειας όπου βρίσκονται τα πράγματα.

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

Άρθρο 828

Εύρεση διαθήκης ή εγγράφων

Αιτιολογική έκθεση:

Η αξιολογούμενη ρύθμιση, που τροποποιεί το άρθρο 828 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας κρίνεται αναγκαία κατόπιν της σχετικής πρόβλεψης στο άρθρο 807 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, όπως διαμορφώνεται με την κατ' άρθρο 87 αξιολογούμενη ρύθμιση του παρόντος, περί ανάθεσης στους συμβολαιογράφους της αρμοδιότητας δημοσίευσης των διαθηκών, καθώς και της μεταφοράς στους δικαστικούς επιμελητές της αρμοδιότητας σφράγισης πραγμάτων, όπως αυτή ορίζεται με το άρθρο 92 του παρόντος, κατά τροποποίηση του άρθρου 826 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

Αν κάποιος από εκείνους που παρευρίσκονται κατά τη σφράγιση ισχυρίζεται ότι υπάρχει διαθήκη ή άλλο σημαντικό έγγραφο, όποιος ενεργεί τη σφράγιση οφείλει να ερευνήσει, αν υπάρχει. Αν βρεθεί η διαθήκη, ο ~~συμβολαιογράφος δικαστικός επιμελητής~~ που ενεργεί τη σφράγιση την παραλαμβάνει και τη στέλνει χωρίς υπαίτια καθυστέρηση ~~στον αρμόδιο για τη δημοσίευσή της δικαστήριο.~~ **δημοσίευση συμβολαιογράφο ο οποίος τη δημοσιεύει χωρίς υπαίτια καθυστέρηση σύμφωνα με το άρθρο 808.** Αν βρεθεί άλλο σημαντικό έγγραφο, ο ~~συμβολαιογράφος δικαστικός επιμελητής~~ που ενεργεί τη σφράγιση το παραλαμβάνει και ο δικαστής του μονομελούς πρωτοδικείου διατάζει να παραδοθεί σ' αυτόν που δικαιούται να το κατέχει, ή, ώσπου να εξακριβωθεί εκείνος που δικαιούται, να φυλάσσεται στο αρχείο της γραμματείας του δικαστηρίου.

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

Άρθρο 832

Αποσφράγιση για απογραφή

Αιτιολογική έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται το άρθρο 832 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας με την αποσφράγιση να διενεργείται από ορισθέντα από το δικαστήριο δικαστικό επιμελητή, μεταφέροντας τη σχετική ύλη από τους συμβολαιογράφους, σε συνέχεια της μεταφοράς στους δικαστικούς επιμελητές της αρμοδιότητας σφράγισης πραγμάτων, όπως αυτή ορίζεται με το άρθρο 92 του παρόντος, κατά τροποποίηση του άρθρου 826 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Επίσης, αν η αποσφράγιση διατάσσεται για να γίνει απογραφή, το δικαστήριο ορίζει δικαστικό επιμελητή και πραγματογνώμονες με την ίδια απόφαση.

1. Αν η αποσφράγιση διατάσσεται για να γίνει απογραφή, ο εισηγούμενος το δικαστήριο ορίζει συμβολαιογράφο δικαστικό επιμελητή και πραγματογνώμονες κατά το άρθρο 838 παράγραφοι 2 έως 4 με την ίδια απόφαση.	
2. Αν ο εισηγούμενος πρωτοδίκης κρίνει ότι δεν είναι αναγκαία η διατήρηση της σφράγισης και δεν πρόκειται να γίνει απογραφή, με απόφαση του που διατάζει την αποσφράγιση ορίζει τον συμβολαιογράφο δικαστικό επιμελητή που θα την ενεργήσει.	

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

Άρθρο 835

Εξέταση των σφραγίδων

Αιτιολογική έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται το άρθρο 835 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας σχετικά με την εξέταση σφραγίδων, στην οποία θα προβαίνει πλέον ο δικαστικός επιμελητής ως ο διενεργών την αποσφράγιση, ενώ, ορίζεται ότι, ο δικαστής του μονομελούς πρωτοδικείου, με διαταγή του, διατάζει κάθε κατά την κρίση του πρόσφορο μέτρο, στις περιπτώσεις που οι σφραγίδες που έχουν τεθεί δεν είναι άθικτες.

1. Όποιος ενεργεί την αποσφράγιση οφείλει να εξετάσει την κατάσταση των σφραγίδων που έχουν τεθεί.	
2. Αν οι σφραγίδες που έχουν τεθεί δεν είναι άθικτες, ο συμβολαιογράφος δικαστικός επιμελητής που ενεργεί την αποσφράγιση διακόπτει κάθε παραπέρα ενέργεια και αυτό το αναφέρει αμέσως εγγράφως στο δικαστήριο που διέταξε την αποσφράγιση.	
3. Το δικαστήριο Ο δικαστής του μονομελούς πρωτοδικείου στις περιπτώσεις της παρ. 2 πηγαίνει χωρίς υπαίτια καθυστέρηση στον τόπο όπου έχουν τεθεί οι σφραγίδες, βεβαιώνει την κατάστασή τους και με απόφασή διαταγή του διατάζει κάθε κατά την κρίση του πρόσφορο μέτρο.	

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

Άρθρο 838

Διαταγή απογραφής πραγμάτων για αποτροπή κινδύνου –

Αρμοδιότητα δικαστικού επιμελητή και ορισμός πραγματογνώμωνων

Αιτιολογική έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, με την οποία τροποποιείται το άρθρο 838 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, αφενός προκρίνεται η υπαγωγή της διαταγής απογραφής πραγμάτων στη λειτουργική αρμοδιότητα του Δικαστή, ως αυτοτελούς δικαιοδοτικού οργάνου, με σκοπό την επιτάχυνση της διαδικασίας και την ελάφρυνση των πινακίων των δικαστηρίων, και, αφετέρου, μεταφέρεται η αρμοδιότητα της απογραφής από τον συμβολαιογράφο στον δικαστικό επιμελητή, ώστε να επιταχυνθεί η διαδικασία αυτή. Παράλληλα μεταφέρεται μια αρμοδιότητα σε έναν κλάδο από τη φύση του κατάλληλο για την επιτυχή διεκπεραίωση της μεταφερόμενης ύλης, η οποία είναι συναφής με τα καθήκοντά του.

1. Ο εισηγούμενος Ο δικαστής , με αίτηση οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον ή και αυτεπαγγέλτως, μπορεί να διατάξει να γίνει απογραφή πραγμάτων για να αποτραπεί κίνδυνος. Αρμόδιος είναι ο εισηγούμενος δικαστής του μονομελούς πρωτοδικείου της περιφέρειας όπου βρίσκονται τα πράγματα.	
---	--

2. Η απογραφή γίνεται από συμβολαιογράφο δικαστικό επιμελητή ο οποίος ορίζεται με την απόφαση τη διαταγή που τη διατάζει. Αν κωλύεται ο συμβολαιογράφος δικαστικός επιμελητής , την απογραφή την ενεργεί ο νόμιμος αναπληρωτής του.	
3. Θ-ετηνοδίκης Ο δικαστής που διατάζει την απογραφή ορίζει και δύο πραγματογνώμονες για να εκτιμήσουν τα αντικείμενα τα οποία θα απογραφούν.	
4. Αν οι διάδικοι που είναι παρόντες στη Συζήτηση αιτούντες την απογραφή υποδείξουν από κοινού συμβολαιογράφο δικαστικό επιμελητή και πραγματογνώμονες, Θ-ετηνοδίκης ο δικαστής ορίζει αυτούς που υποδείχθηκαν εκτός αν συντρέχουν σοβαροί λόγοι να μην οριστούν αυτοί.	

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

Άρθρο 839

Διενέργεια απογραφής

Αιτιολογική έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, τροποποιείται το άρθρο 839 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας ώστε να επέλθουν οι απαραίτητες νομοτεχνικές παρεμβάσεις σε συνάφεια με την αξιολογούμενη ρύθμιση του άρθρου 96 του παρόντος, που τροποποιεί το άρθρο 838 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, και με βάση την οποία, αφενός προκρίνεται η υπαγωγή της διαταγής απογραφής πραγμάτων στη λειτουργική αρμοδιότητα του δικαστή, ως αυτοτελούς δικαιοδοτικού οργάνου, με σκοπό την επιτάχυνση της διαδικασίας και την ελάφρυνση των πινακίων των δικαστηρίων, και, αφετέρου, μεταφέρεται η αρμοδιότητα της απογραφής από τον συμβολαιογράφο στον δικαστικό επιμελητή.

1. Ο συμβολαιογράφος δικαστικός επιμελητής ορίζει την ημέρα και την ώρα που θα γίνει γίνεται η απογραφή και καλεί εγγράφως ή προφορικώς τους διαδίκους τα πρόσωπα που ήταν παρόντες κατά τη Συζήτηση, μετά την οποία εκδόθηκε η απόφαση που διέταξε την απογραφή, αιτήθηκαν, καθώς και τους πραγματογνώμονες που έχουν οριστεί με την ίδια απόφαση την απόφαση τη διαταγή που διατάζει την απογραφή να παραστούν κατά την απογραφή. Κατά την ενέργεια της απογραφής μπορεί να παραστεί όποιος έχει έννομο συμφέρον.	
2. Οι πραγματογνώμονες που διορίστηκαν με την απόφαση τη διαταγή που διατάζει την απογραφή δίνουν ενώπιον του συμβολαιογράφου δικαστικού επιμελητή τον όρκο που αναφέρεται στο άρθρο 385 παρ. 1	

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

Άρθρο 840

Έκθεση απογραφής

Αιτιολογική έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται το άρθρο 840 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, ώστε να επέλθουν οι απαραίτητες νομοτεχνικές παρεμβάσεις σε συνάφεια με την αξιολογούμενη ρύθμιση του άρθρου 96 του παρόντος, που τροποποιεί το άρθρο 838 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, και με βάση την οποία μεταφέρεται η αρμοδιότητα της απογραφής από τον συμβολαιογράφο στο δικαστικό επιμελητή.

Για την απογραφή συντάσσεται έκθεση η οποία, εκτός από ό,τι απαιτείται κατά το άρθρο 117, πρέπει να αναφέρει:	
1) την απόφαση ή τη διαταγή με την οποία διατάσσεται η απογραφή,	
2) τα ονόματα των πραγματογνώμων που είναι παρόντες και βεβαίωση του συμβολαιογράφου δικαστικού επιμελητή ότι έδωσαν τον όρκο που αναφέρεται στο άρθρο 839 στην παρ. 2 του άρθρου 839,	

3) βεβαίωση του συμβολαιογράφου δικαστικού επιμελητή ότι κάλεσε τα πρόσωπα που αναφέρονται στο άρθρο 834 και τον τρόπο με τον οποίο τα κάλεσε,	
4) ακριβή περιγραφή των αντικειμένων και ακριβή εκτίμηση της αξίας τους από τους πραγματογνώμονες, κατά το χρόνο που συντάσσεται η απογραφή,	
5) ακριβή περιγραφή όλων των αξιογράφων και των μετρητών που βρέθηκαν,	
6) ακριβή περιγραφή των εμπορικών ή οικιακών βιβλίων που βρέθηκαν, καθώς και όλων των εγγράφων που βρέθηκαν, και όλα αυτά τα μονογράφει ο συμβολαιογράφος δικαστικός επιμελητής και	
7) αν η απογραφή γίνεται ύστερα από αποσφράγιση, τα πρόσωπα στα οποία παραδίδονται τα αντικείμενα ή βεβαίωση ότι τα αντικείμενα που απογράφηκαν ξανασφραγίστηκαν.	

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

Άρθρο 841

Διαφορές που ανακύπτουν κατά τη σφράγιση, αποσφράγιση ή απογραφή

Αιτιολογική έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται το άρθρο 84[1]* του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, σχετικά με τις διαφορές που ανακύπτουν κατά τη σφράγιση, αποσφράγιση ή απογραφή, ώστε να επέλθουν οι απαραίτητες νομοτεχνικές παρεμβάσεις σε συνάφεια με τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις των άρθρων 92, 94 και 96 του παρόντος, που τροποποιούν, αντίστοιχα, τα άρθρα 826, 832 και 838 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, και με βάση τις οποίες μεταφέρονται οι αρμοδιότητες σφράγισης, αποσφράγισης ή απογραφής στον δικαστικό επιμελητή

*Σημείωση: στο κείμενο αναφέρεται 840 αλλά προφανώς εννοείται το άρθρο 841

1. Κάθε διαφορά ή δυσχέρεια που προκύπτει κατά τη σφράγιση, την αποσφράγιση ή την απογραφή δικάζεται από το κατά περίπτωση δικαιοδοτικό όργανο που τις διέταξε.	
2. Ο συμβολαιογράφος Ο δικαστικός επιμελητής που ενεργεί τη σφράγιση, την αποσφράγιση και την απογραφή, αποφασίζει προσωρινά για τις διαφορές ή δυσχέρειες που παρουσιάζονται κατά τη διενέργειά τους και η απόφασή του καταχωρίζεται στην έκθεση και εκτελείται αμέσως. Οποιοσδήποτε έχει έννομο συμφέρον μπορεί να ζητήσει από το δικαιοδοτικό όργανο που αναφέρεται στην παρ.1, να ανακαλέσει τη διαταγή την απόφαση αυτή και να επαναφέρει τα πράγματα στην προηγούμενη κατάσταση.	
3. Οι διαταγές ή αποφάσεις που εκδίδονται κατά την παρ. 1 έχουν προσωρινή ισχύ, δεν επηρεάζουν την κύρια υπόθεση και το δικαστήριο που είναι αρμόδιο να διατάξει ασφαλιστικά μέτρα μπορεί να τις τροποποιήσει ή να τις ανακαλέσει.	

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

ΟΓΔΟΟ ΒΙΒΛΙΟ
ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 904

Αναγκαστική εκτέλεση – Εκτελεστοί τίτλοι

Αιτιολογική έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται η παρ. 2 του άρθρου 904 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, περί αναγκαστικής εκτέλεσης, σε συνάφεια με τη μεταφορά της αρμοδιότητας έκδοσης διαταγών πληρωμής στους δικηγόρους.

1. Αναγκαστική εκτέλεση μπορεί να γίνει μόνο βάσει εκτελεστού τίτλου.	
2. Εκτελεστοί τίτλοι είναι: α) οι τελεσίδικες αποφάσεις, καθώς και οι αποφάσεις κάθε ελληνικού δικαστηρίου που κηρύχθηκαν προσωρινά εκτελεστές, β) οι διαιτητικές αποφάσεις, γ) τα Πρακτικά ελληνικών δικαστηρίων που περιέχουν συμβιβασμό ή προσδιορισμό δικαστικών εξόδων, δ) τα συμβολαιογραφικά έγγραφα, ε) οι διαταγές πληρωμής και απόδοσης της χρήσης μισθίου ακινήτου, που εκδίδουν έλληνες δικαστές , στ) οι αλλοδαποί τίτλοι που κηρύχθηκαν εκτελεστοί, και ζ) οι διαταγές και πράξεις που αναγνωρίζονται από το νόμο ως τίτλοι εκτελεστοί.	

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.¹³

Άρθρο 912

[Καταργείται δυνάμει του άρθρ. 127 στ. ζ' από τη δημοσίευση του Ν. 5221/2025.]

Άρθρο 913

Αναστολή εκτέλεσης προσωρινά εκτελεστής απόφασης

Αιτιολογική έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται το άρθρο 913 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Η περιπλοκότητα, που παρουσίαζε η διττή διαδοχική αρμοδιότητα για την αναστολή της εκτελεστότητας προσωρινά εκτελεστής απόφασης, δεν εξυπηρετεί οποιαδήποτε εύλογα συμφέροντα των διαδίκων. Το δικαστήριο του ένδικου μέσου είναι αυτονοήτως καταλληλότερο για να κρίνει το σχετικό ζήτημα.

¹³ Οι ρυθμίσεις του Ν. 5221/2025 εφαρμόζονται όταν η εκτέλεση στηρίζεται σε επιταγή που επιδίδεται μετά την 1η.1.2026 (άρθρ. 126 παρ. 7). Η επίδοση της επιταγής δεν είναι κρίσιμη για την εφαρμογή του νέου άρθρ. 913 ΚΠολΔ.

1. Το δικαστήριο που δικάζει την ανακοπή ερημοδικίας ή την έφεση κατά της απόφασης, που κηρύχθηκε προσωρινά εκτελεστή σύμφωνα με τα άρθρα 908 ή 910, μπορεί, έως τη συζήτηση στο ακροατήριο της ανακοπής ερημοδικίας ή της έφεσης, να διατάξει, αν το ζητήσει ο διάδικος που νικήθηκε με αυτοτελή αίτησή του και εφόσον πιθανολογείται η ευδοκίμηση της ανακοπής ερημοδικίας ή της έφεσης, να αναστείλει ολικά ή εν μέρει την εκτελεστότητά της, ώσπου να εκδοθεί η οριστική του απόφαση, με τον όρο να δοθεί εγγύηση, η οποία ορίζεται από την απόφαση που διατάσσει την αναστολή, ή και χωρίς εγγύηση.	
2. Η αίτηση της παρ. 1 συζητείται κατά τη διαδικασία των άρθρων 686 επ. Κατά τη συζήτηση καλείται υποχρεωτικά ο αντίδικος του αιτούντος.	Το δικαστήριο μπορεί σε κάθε στάση της δίκης να ανακαλεί τις αποφάσεις της παρ. 1 ώσπου να εκδοθεί η οριστική απόφαση, αυτεπαγγέλτως ή ύστερα από αίτηση κάποιου διαδίκου, που υποβάλλεται με τις προτάσεις και όχι αυτοτελώς και, όταν δεν κατατίθενται προτάσεις, και με προφορική αίτηση που καταχωρίζεται στα Πρακτικά.
3. Το δικαστήριο της παρ. 1 μπορεί, και σε κάθε στάση της δίκης, ύστερα από αίτηση του διαδίκου, η οποία υποβάλλεται μόνο με το δικόγραφο της ανακοπής ερημοδικίας ή της έφεσης ή με τις προτάσεις, να κηρύξει στις περιπτώσεις των άρθρων 908 και 910 προσωρινά εκτελεστή την απόφαση που προσβάλλεται, να διατάξει τα μέτρα που ορίζει το άρθρο 911, να αναστείλει την εκτέλεση κατά το άρθρο 912 ή να μεταρρυθμίσει την απόφαση απόφασή του που εκδόθηκε κατά το ίδιο άρθρο την παρ. 1. Οι διατάξεις του άρθρου 909 εφαρμόζονται και εδώ.	

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.¹⁴

Άρθρο 918

Αιτιολογική έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται η περ. Α της παρ. 2 του άρθρου 918 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, περί του εκτελεστήριου τύπου, προς συμπλήρωση των ρυθμίσεων για την περιαφή του εκτελεστήριου τύπου για τις διαταγές πληρωμής ή απόδοσης μισθίου που εκδίδονται από ορισθέντα δικηγόρο.

1. Αναγκαστική εκτέλεση μπορεί να γίνει μόνο βάσει αντιγράφου του εκτελεστού τίτλου που έχει τον εκτελεστήριο τύπο (απόγραφο). Ο εκτελεστήριος τύπος συνίσταται στην έκδοσή του στο όνομα του Ελληνικού Λαού και στη διαταγή προς όλα τα αρμόδια όργανα να εκτελέσουν τον τίτλο.	
2. Ο εκτελεστήριος τύπος δίνεται: α) σε αποφάσεις, διαταγές πληρωμής ή απόδοσης μισθίου που εκδίδονται από ορισθέντα δικηγόρο ή άλλες διαταγές ελληνικών δικαστηρίων, από το δικαστή που εξέδωσε την απόφαση ή τη διαταγή ή από τον δικηγόρο που εξέδωσε τη διαταγή και αν πρόκειται για απόφαση πολυμελούς δικαστηρίου, από τον Πρόεδρο, β) σε πρακτικά ελληνικών δικαστηρίων, από το δικαστή που δίκασε, και αν πρόκειται για πολυμελές δικαστήριο από τον Πρόεδρο, γ) σε συμβολαιογραφικά έγγραφα, από το τον συμβολαιογράφο, δ) σε διαιτητικές αποφάσεις, από το τον δικαστή του μονομελούς πρωτοδικείου στη γραμματεία του οποίου έχουν κατατεθεί, ε) σε αλλοδαπούς τίτλους, καθώς και στις αλλοδαπές διαιτητικές αποφάσεις, από το τον δικαστή του μονομελούς πρωτοδικείου που τους κήρυξε εκτελεστούς.	

¹⁴ Βλ. πάντως και άρθρο 127 στ. ζ' Ν. 5221/2025.

3. Ένα μόνο απόγραφο δίνεται στον καθένα από εκείνους που έχουν έννομο συμφέρον. Άλλο Απόγραφο μπορεί να δοθεί, αν χαθεί εκείνο που δόθηκε ή για άλλο σοβαρό λόγο.	
4. Απόγραφο δεν δίνεται, αν δεν μπορεί να γίνει εκτέλεση σύμφωνα με τα άρθρα 915 έως 917.	
5. Αν ο αρμόδιος για την έκδοση απογράφου αρνηθεί να το δώσει, η έκδοση μπορεί να ζητηθεί από το μονομελές πρωτοδικείο στην περιφέρεια του οποίου εδρεύει ο αρμόδιος για την έκδοση του απογράφου, με την εφαρμογή της διαδικασίας των άρθρων 686 επ.	
6. Ο υπάλληλος του πλειστηριασμού οφείλει να χορηγεί στον επισπεύδοντα επίσημα αντίγραφα του δικαιογράφου που εκτελείται και των επιδοτηρίων της επιταγής, με τα οποία μπορεί αυτός να ενεργήσει νέα εκτέλεση κατά του οφειλέτη και κατά κάθε άλλου υπόχρεου, με κατάσχεση άλλης περιουσίας ή με προσωπική κράτηση, αν έχει απαγγελθεί.	

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

Άρθρο 927

Αναγκαστική εκτέλεση - Εντολή προς εκτέλεση

Αιτιολογική έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ορίζεται πως σε κατάσχεση κινητού ή ακινήτου, ορίζεται πιστοποιημένος για τον σκοπό αυτό συμβολαιογράφος ως υπάλληλος, ενώπιον του οποίου διενεργείται ηλεκτρονικά ο πλειστηριασμός και όχι συμβολαιογράφος της περιφέρειας του τόπου όπου θα γίνει η κατάσχεση, προκειμένου να υπάρξει εναρμόνιση με τη βασική επιλογή του ελεύθερου ορισμού υπαλλήλου του πλειστηριασμού, σε συνάφεια και με τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις των άρθρων 112 και 116 που τροποποιούν τα άρθρα, αντίστοιχα, 959 και 998 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

Η αναγκαστική εκτέλεση γίνεται με επιμέλεια εκείνου που έχει δικαίωμα να την ενεργήσει, ο οποίος δίνει, επάνω στο απόγραφο, τη σχετική εντολή σε ορισμένο δικαστικό επιμελητή και ορίζει τον τρόπο και αν είναι δυνατό και τα αντικείμενα επάνω στα οποία θα γίνει η εκτέλεση. Αν πρόκειται για κατάσχεση κινητού ή ακινήτου, ορίζει **πιστοποιημένο για τον σκοπό αυτό συμβολαιογράφο** ως υπάλληλο, ενώπιον του οποίου θα διενεργηθεί **διενεργείται** ηλεκτρονικά ο πλειστηριασμός, **συμβολαιογράφο της περιφέρειας του τόπου όπου θα γίνει η κατάσχεση.** Εάν, για οποιονδήποτε λόγο, δεν είναι δυνατό να ορισθεί συμβολαιογράφος του τόπου εκτέλεσης, τότε ο επισπεύδων περιλαμβάνει στην **Η εντολή τη δήλωση να οριστεί** συμβολαιογράφος διορισμένος στην περιφέρεια του συμβολαιογραφικού συλλόγου του τόπου εκτέλεσης ή, αν και αυτό δεν είναι δυνατό, του συμβολαιογραφικού συλλόγου της πρωτεύουσας του κράτους. Η εντολή πρέπει να χρονολογείται και να υπογράφεται από το δικαιούχο ή τον πληρεξούσιο του και δίνει την εξουσία να ενεργηθούν όλες οι πράξεις της εκτέλεσης, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά σε αυτήν.

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

Άρθρο 933

Αναγκαστική εκτέλεση – Άσκησης ανακοπής στην αναγκαστική εκτέλεση –

Αντιρρήσεις εκείνου κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση και κάθε δανειστή του

Αιτιολογική έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται το άρθρο 933 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας σχετικά με τους λόγους που μπορούν να προβληθούν με την ανακοπή του άρθρου 933, ώστε να αποφεύγονται παρελκυστικές δικονομικές συμπεριφορές. Αν ο εκτελεστός τίτλος είναι δικαστική απόφαση ή διαταγή πληρωμής, αντιρρήσεις που αφορούν στην απαίτηση είναι απαράδεκτες εάν δεν μπορούν να προβληθούν με ανακοπή κατά της διαταγής πληρωμής*.

*Σημείωση: Στη ρύθμιση που ψηφίστηκε τελικά προβλέφθηκε ο περιορισμός αυτός μόνο για τις διαταγές πληρωμής, εκτός αν πρόκειται για οψιγενή ισχυρισμό που δεν μπορεί πλέον να προβληθεί με ανακοπή κατά της διαταγής πληρωμής.

Αιτιολογική Έκθεση του υπό διαβούλευση ΣχΝ:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται το άρθρο 933 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α' 182), περί προϋποθέσεων παραδεκτού της ανακοπής κατά της εκτέλεσης, με σκοπό την ενιαία και αποτελεσματική αντιμετώπιση των σχετικών διαφορών. Ειδικότερα, στην παρ. 1 προστίθεται τρίτο εδάφιο σύμφωνα με το οποίο η ανακοπή κατά του πλειστηριασμού, επί ποινή απαραδέκτου, πρέπει να στρέφεται τόσο κατά του επισπεύδοντος δανειστή όσο και κατά του υπερθεματιστή. Περαιτέρω, στην παρ. 4 διευκρινίζεται ότι κατά διαταγής πληρωμής επιτρέπονται αντιρρήσεις μόνο εφόσον είναι οψιγενείς ή ερείδονται σε αυτοτελές δικαίωμα που δύναται να ασκηθεί και με κύρια αγωγή. Με τον τρόπο αυτό επιτυγχάνεται περιορισμός αβάσιμων και καταχρηστικών ανακοπών και επιτάχυνση της διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης.

1. Αντιρρήσεις εκείνου κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση και κάθε δανειστή του που έχει έννομο συμφέρον και αφορούν την εγκυρότητα του εκτελεστού τίτλου, ~~την ή~~ **στη** διαδικασία της αναγκαστικής εκτέλεσης, ή ~~την~~ **στην** απαίτηση, ασκούνται μόνο με ανακοπή, που εισάγεται στο μονομελές πρωτοδικείο. ~~Η έφεση κατά της απόφασης επί της ανακοπής εισάγεται στο πολυμελές πρωτοδικείο, αν ο εκτελεστός τίτλος είναι δικαστική απόφαση ή διαταγή πληρωμής για χρηματική απαίτηση ή απαίτηση αποτιμητή σε χρήμα, συνολικού κεφαλαίου έως τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ, και στο μονομελές εφετείο σε κάθε άλλη περίπτωση.~~ **Η έφεση κατά της απόφασης επί της ανακοπής εισάγεται στο πολυμελές πρωτοδικείο, αν ο εκτελεστός τίτλος είναι δικαστική απόφαση ή διαταγή πληρωμής για χρηματική απαίτηση ή απαίτηση αποτιμητή σε χρήμα, συνολικού κεφαλαίου έως τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ, και στο μονομελές εφετείο σε κάθε άλλη περίπτωση.** Αν ασκηθούν περισσότερες ανακοπές με χωριστά δικόγραφα, με επιμέλεια της γραμματείας προσδιορίζονται και εκδικάζονται όλες υποχρεωτικά στην ίδια δικάσιμο. Πρόσθετοι λόγοι ανακοπής μπορούν να προταθούν μόνο με ιδιαίτερο δικόγραφο, που κατατίθεται στη γραμματεία του δικαστηρίου προς το οποίο απευθύνεται η ανακοπή, κάτω από το οποίο συντάσσεται έκθεση και κοινοποιείται στον αντίδικο, ~~σε κάθε περίπτωση~~ **σε κάθε περίπτωση** οκτώ (8) τουλάχιστον μέρες πριν τη συζήτηση. ~~Η ανακοπή κατά του πλειστηριασμού απευθύνεται, με ποινή το απαραδέκτο, κατά του επισπεύδοντα δανειστή και του υπερθεματιστή. Επί κοινής δε πλειοδοσίας η ανακοπή ασκείται από όλους και κατά όλων των πλειοδοτών. Η ανακοπή κατά του πλειστηριασμού απευθύνεται, με ποινή απαραδέκτου, κατά του επισπεύδοντος δανειστή και του υπερθεματιστή. Επί κοινής πλειοδοσίας, η ανακοπή ασκείται από όλους και κατά όλων των πλειοδοτών.~~

Με έντονη γραφή και γκρι γραμμοσκίαση παρατίθεται η τροποποίηση που αναμένεται να επέλθει με το άρθρο 113 του υπό διαβούλευση ΣχΝ.

ΠΡΟΣΟΧΗ καθώς η ρύθμιση τελικά με το άρθρ. 113 του ΣχΝ παραμένει.

2. Η συζήτηση της ανακοπής προσδιορίζεται υποχρεωτικά μέσα σε εξήντα (60) ημέρες από την κατάθεσή της και η κλήτευση του καθ' ου η ανακοπή γίνεται είκοσι (20) ημέρες πριν από τη συζήτηση.

3. Αρμόδιο κατά τόπο είναι ~~πάντοτε~~ το δικαστήριο της περιφέρειας του τόπου της εκτέλεσης, εφόσον μετά την επίδοση της επιταγής ακολούθησαν και άλλες πράξεις της εκτελεστικής διαδικασίας, αλλιώς αρμόδιο είναι το δικαστήριο του άρθρου 584. ~~Αν πρόκειται για εκτέλεση για την ικανοποίηση χρηματικών απαιτήσεων, τόπος~~

εκτέλεσης είναι ο τόπος κατάσχεσης, ακόμη και εάν έχει οριστεί υπάλληλος του πλειστηριασμού συμβολαιογράφος που έχει την έδρα του σε άλλη περιφέρεια.	
4. Αν ο εκτελεστός τίτλος είναι δικαστική απόφαση ή διαταγή πληρωμής, οι αντιρρήσεις είναι απαράδεκτες στην έκταση που ισχύει το δεδικασμένο σύμφωνα με τα άρθρα 330 και 633 παράγραφος 2 εδάφιο γ', αντίστοιχα. Αν ο εκτελεστός τίτλος είναι διαταγή πληρωμής, είναι απαράδεκτες αντιρρήσεις που αφορούν στην εγκυρότητά της, όπως και αντιρρήσεις που αφορούν στην απαίτηση, εκτός εάν είναι οφινγενείς και δεν μπορούν πλέον να προβληθούν με ανακοπή κατά της διαταγής πληρωμής ή στηρίζονται σε αυτοτελές δικαίωμα που μπορεί να ασκηθεί και με κύρια αγωγή.	Με έντονη γραφή και γκρι γραμμοσκίαση παρατίθεται η τροποποίηση που αναμένεται να επέλθει με το άρθρο 113 του υπό διαβούλευση ΣχΝ.
5. Οι ισχυρισμοί που αφορούν την απόσβεση της απαίτησης, πρέπει να αποδεικνύονται μόνο με έγγραφα ή με δικαστική ομολογία.	
6. Η απόφαση επί της ανακοπής εκδίδεται υποχρεωτικά μέσα σε προθεσμία εξήντα (60) ημερών από τη συζήτησή της.	

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

Σημείωση: Αναμένεται η ψήφιση του ΣχΝ, ώστε να προσδιοριστεί ο χρόνος έναρξης της ισχύος.

Άρθρο 934

Ανακοπή κατά της εκτέλεσης - Προϋποθέσεις και προθεσμίες

Αιτιολογική έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, που τροποποιεί το άρθρο 934 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, προστίθενται ως προϋποθέσεις του παραδεκτού οι αντιρρήσεις ως προς το κύρος του εκτελεστού τίτλου, η προβολή των οποίων μέσω της ανακοπής προβλέπεται, ούτως ή άλλως, στην παρ. 1 του εν ισχύ άρθρου 933 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας καθώς και αντιρρήσεις ως προς την κατάθεση των εγγράφων στον υπάλληλο του πλειστηριασμού για τον αρχικό σχηματισμό του φακέλου του πλειστηριασμού, σε συστηματική θεώρηση με την παρ. 2 του άρθρου 955 και την παρ. 4 του άρθρου 995 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, όπως διαμορφώνονται με τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις των άρθρων 111 και 115, αντίστοιχα, του παρόντος.

1. Ανακοπή σύμφωνα με το άρθρο 933 είναι παραδεκτή:

α) Αν αφορά ελαττώματα από τη σύνταξη της επιταγής προς εκτέλεση μέχρι και τη δημοσίευση του αποσπάσματος της κατασχετήριας έκθεσης **και την κατάθεση των προβλεπόμενων στην παρ. 2 του άρθρου 955 και στην παρ. 4 του άρθρου 995 εγγράφων στον υπάλληλο του πλειστηριασμού** κατά τα άρθρα 955 και 995 ή την **εγκυρότητα του εκτελεστού τίτλου ή την απαίτηση ή σε περίπτωση, επί κατάσχεσης δε** στα χέρια τρίτου μέχρι και την επίδοση του κατασχετήριου εγγράφου στον καθ' ου, μέσα σε σαράντα πέντε (45) ημέρες από την ημέρα της κατάσχεσης. Σε περίπτωση άμεσης εκτέλεσης, η ανακοπή κατά της επιταγής προς εκτέλεση ασκείται μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την επίδοση της επιταγής.

β) Αν αφορά την εγκυρότητα της τελευταίας πράξης της εκτέλεσης, μέσα σε τριάντα (30) ημέρες αφότου η πράξη αυτή ενεργηθεί και αν πρόκειται για εκτέλεση για την ικανοποίηση χρηματικών απαιτήσεων, μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την ημέρα του πλειστηριασμού ή αναπλειστηριασμού αν πρόκειται για κινητά, και εξήντα (60) ημέρες αφότου μεταγράψει η περιλήψη της κατακυρωτικής έκθεσης, αν πρόκειται για ακίνητα.

2. Αν πρόκειται για εκτέλεση για την ικανοποίηση χρηματικών απαιτήσεων, τελευταία πράξη εκτέλεσης είναι η σύνταξη έκθεσης πλειστηριασμού και κατακύρωσης.

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

Άρθρο 937

Αιτιολογική έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, κατά τροποποίηση της παρ. 3 του άρθρου 937 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, ορίζεται ρητά πως στην εκδίκαση των ανακοπών εφαρμόζονται οι διατάξεις για τις ειδικές διαδικασίες, συμπεριλαμβανομένου και του άρθρου 591 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

1. Στις δίκες τις σχετικές με την εκτέλεση: α) έχει δικαίωμα να παρέμβει κάθε δανειστής εκείνου κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση, β) δεν επιτρέπεται η ανακοπή ερημοδικίας ούτε στο πρωτοβάθμιο ούτε και στο δευτεροβάθμιο δικαστήριο, γ) η προθεσμία και η άσκηση του ενδίκου μέσου δεν αναστέλλουν την εκτέλεση της απόφασης.	
2. Στις δίκες αυτές η προθεσμία της παραγράφου 2 του άρθρου 564 είναι εξήντα (60) ημέρες. Η δικάσιμος για τη συζήτηση της αναίρεσης δεν μπορεί να ορισθεί σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 568, σε χρόνο που υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες. Οι προθεσμίες της παραγράφου 4 του άρθρου 568 είναι τουλάχιστον εξήντα (60) ημέρες σε κάθε περίπτωση. Αναβολή της συζήτησης, σύμφωνα με το άρθρο 575, δεν μπορεί να είναι κάθε φορά μεγαλύτερη από σαράντα πέντε (45) ημέρες.	
3. Στις δίκες σχετικά με την εκτέλεση για την εκδίκαση των ανακοπών εφαρμόζονται οι διατάξεις της διαδικασίας των περιουσιακών διαφορών των άρθρων 614 591 επ., εκτός αν ορίζεται διαφορετικά.	

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

Άρθρο 938

Αναγκαστική εκτέλεση – Αναστολή εκτέλεσης λόγω ανακοπής

Αιτιολογική έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επέρχονται τροποποιήσεις στο άρθρο 938 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας για τους εξής λόγους και αντίστοιχους στόχους: α) Αίτηση αναστολής υποβαλλόμενη με το ένδικο μέσο ή τις προτάσεις επ' αυτού προκαλεί σοβαρό πρόβλημα, διότι το ένδικο μέσο προσδιορίζεται κατά κανόνα να συζητηθεί πολύ αργότερα από τον επικείμενο πλειστηριασμό, με αποτέλεσμα να δημιουργείται έλλειμμα δικαστικής προστασίας του αιτούντος την αναστολή. Το πρόβλημα δεν είναι δυνατό να καλυφθεί απλώς με το προβλεπόμενο στο άρθρο 938 παρ. 3 σημείωμα. Έτσι, όταν παρίσταται πράγματι αναγκαία η αναστολή για να αποφευχθεί πλειστηριασμός που διαφαίνεται ότι θα ακυρωθεί, σε ορισμένες περιπτώσεις τα δικαστήρια προσέφυγαν σε μη δόκιμες κατασκευές (παράθεση όλου του δικογράφου της έφεσης μέσα σε ιδιαίτερο δικόγραφο αίτησης αναστολής και παράθεση όλης της αίτησης αναστολής και στο δικόγραφο της έφεσης). Για να αποφευχθούν τέτοιες συνέπειες, αναγκαία καθίσταται η πρόβλεψη ότι η αίτηση αναστολής ασκείται με αυτοτελές δικόγραφο, που θα εξετασθεί κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων, από το δευτεροβάθμιο δικαστήριο, στο οποίο εκκρεμεί το ένδικο μέσο. β) Ο χρόνος κατάθεσης της αίτησης αναστολής του πλειστηριασμού ορίζεται σε δεκαπέντε (15) εργάσιμες ημέρες πριν από τον πλειστηριασμό, ώστε να παρέχεται στο δικαστήριο επαρκής χρόνος για τη μελέτη της υπόθεσης και την έκδοση της σχετικής απόφασής του.

1. Με εξαίρεση την κατάσχεση ακινήτων, ως προς τα οποία εφαρμόζεται η παρ. 2, όπως επίσης με εξαίρεση την κατάσχεση κινητών που υπόκεινται σε φθορά, με αίτηση του ανακόπτοντος μπορεί να διαταχθεί η αναστολή της αναγκαστικής εκτέλεσης με εγγύηση ή και χωρίς εγγύηση, αν το δικαστήριο κρίνει ότι η ενέργεια της αναγκαστικής εκτέλεσης θα προξενήσει ανεπανόρθωτη βλάβη στον αιτούντα και πιθανολογεί την ευδοκίμηση της ανακοπής. Επίσης μπορεί να διαταχθεί να προχωρήσει η αναγκαστική εκτέλεση αφού δοθεί εγγύηση. Η αίτηση ασκείται στο αρμόδιο κατά τα άρθρα 933 και 936 δικαστήριο και δικάζεται κατά τα άρθρα 686 επ.	
--	--

2. Ειδικώς επί κατάσχεσης ακινήτου δεν εφαρμόζεται η παρ. 1, η δε άσκηση του ενδίκου μέσου δεν αναστέλλει την πρόοδο της εκτέλεσης, εκτός εάν το δικαστήριο του ενδίκου μέσου, μετά από αίτηση του ασκούντος αυτό, που υποβάλλεται με το ενδικο μέσο ή με τις προτάσεις ιδιαιτερο δικόγραφο , δικάζοντας με τη διαδικασία των άρθρων 686 επ., διατάξει την αναστολή με ή χωρίς παροχή εγγύησης, εφόσον κρίνει ότι η διενέργεια της αναγκαστικής εκτέλεσης θα προξενήσει ανεπανόρθωτη βλάβη στον αιτούντα και πιθανολογεί την ευδοκίμηση του ενδίκου μέσου. Επίσης μπορεί να διαταχθεί να προχωρήσει η αναγκαστική εκτέλεση αφού δοθεί εγγύηση.	
3. Στις προηγούμενες περιπτώσεις είναι δυνατή η έκδοση σημειώματος με το οποίο εμποδίζεται η εκτέλεση μέχρι να εκδοθεί απόφαση επί της αίτησης αναστολής ή επί του ενδίκου μέσου.	
4. Η αίτηση με την οποία ζητείται η αναστολή πλειστηριασμού είναι απαράδεκτη, αν δεν κατατεθεί το αργότερο πέντε (5) δεκαπέντε (15) εργάσιμες ημέρες πριν από την ημέρα του πλειστηριασμού. Η απόφαση πρέπει να δημοσιεύεται έως τις 12.00 το μεσημέρι της Δευτέρας που προηγείται του πλειστηριασμού.	
5. Η αναστολή των παρ. 1 και 2 ή η εγγυοδοσία μπορεί να διαταχθεί μόνο μέχρι να εκδοθεί η οριστική απόφαση επί της ανακοπής, ή η απόφαση επί του ενδίκου μέσου.	

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

Άρθρο 943

Αιτιολογική έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση η παρ. 3 του άρθρου 943 αντικαθίσταται, προκειμένου να εναρμονισθεί με τη βασική επιλογή του ελεύθερου ορισμού υπαλλήλου του πλειστηριασμού σε συνάφεια με τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις των άρθρων 112 και 116 που τροποποιούν τα άρθρα, αντίστοιχα, 959 και 998 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

1. Αν υπάρχει υποχρέωση να παραδοθεί ή να αποδοθεί ακίνητο, ο δικαστικός επιμελητής αποβάλλει εκείνον κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση και εγκαθιστά εκείνον υπέρ του οποίου γίνεται η εκτέλεση.	
2. Τα κινητά πράγματα που βρίσκονται στο ακίνητο και δεν είναι αντικείμενο της εκτέλεσης ο δικαστικός επιμελητής τα παραδίδει με απόδειξη σε εκείνον κατά του οποίου γίνεται η εκτέλεση. Αν αυτός απουσιάζει ή αρνείται να τα παραλάβει, ο δικαστικός επιμελητής τα παραδίδει είτε σε πρόσωπο που ανήκει στην οικογένεια εκείνου κατά του οποίου γίνεται η εκτέλεση είτε σε πρόσωπο που έχει εξουσία να τα παραλάβει. Αν δεν υπάρχουν τα πρόσωπα της παραγράφου 2 ή αν αρνούνται να παραλάβουν τα κινητά πράγματα, ο δικαστικός επιμελητής τα παραδίδει σε μεσεγγυούχο τον οποίο διορίζει ο ίδιος και, ύστερα από άδεια του ειρηνοδίκη του πρωτοδίκη της περιφέρειας του τόπου της εκτέλεσης που δικάζει κατά τις διατάξεις των άρθρων 686 επ. πλειστηριάζει τα κινητά πράγματα. Ο ειρηνοδίκης Ο πρωτοδίκης που δίνει την άδεια ορίζει συνάμα τον τόπο, τον πιστοποιημένο για τον σκοπό αυτόν συμβολαιογράφο ως υπάλληλο, ενώπιον του οποίου πρόκειται να διενεργηθεί ηλεκτρονικά ο πλειστηριασμός , την ημέρα και ώρα του πλειστηριασμού. Εάν, για οποιονδήποτε λόγο, δεν είναι δυνατό να ορισθεί συμβολαιογράφος του τόπου όπου βρίσκονται τα κινητά, ως υπάλληλος του πλειστηριασμού μπορεί να ορισθεί συμβολαιογράφος διορισμένος στην περιφέρεια του συμβολαιογραφικού συλλόγου του τόπου εκτέλεσης ή, αν και αυτό δεν είναι δυνατό, του συμβολαιογραφικού συλλόγου της πρωτεύουσας του κράτους.	
3. Ο πλειστηριασμός δεν μπορεί να ορισθεί πριν περάσουν δέκα (10) ημέρες αφότου προσκληθεί εγγράφως εκείνος κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση να παραλάβει τα πράγματα. Το πλειστηρίασμα κατατίθεται δημόσια, αφού αφαιρεθούν τα έξοδα.	
4. Αν εκείνος κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση δεν ήταν παρών, η έκθεση της εκτέλεσης του κοινοποιείται μέσα σε τριάντα ημέρες από τη σύνταξη της εφόσον αυτός έχει εγγράφως γνωστοποιήσει τη νέα διεύθυνση του.	

5. Αναγκαστική εκτέλεση για απόδοση ακινήτου δεν επιτρέπεται να γίνει κατά το διάστημα α) από 23 Δεκεμβρίου μέχρι 7 Ιανουαρίου του επομένου έτους, β) από τη Μεγάλη Δευτέρα μέχρι την Κυριακή του Θωμά και γ) την προηγούμενη και την επομένη εβδομάδα των εκλογών για την ανάδειξη βουλευτών, αντιπροσώπων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και Οργάνων Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Η απαγόρευση αυτή ισχύει και για επαναληπτικές εκλογές και μόνο για τις περιφέρειες που διεξάγονται τέτοιες.	
6. Στην περίπτωση του παρόντος άρθρου η αξίωση εκείνου κατά του οποίου έγινε η εκτέλεση, κατά του μεσεγγυούχου που διορίστηκε από τον δικαστικό επιμελητή, προς απόδοση των κινητών πραγμάτων, παραγράφεται ύστερα από έξι (6) μήνες από την αποβολή του.	

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

Άρθρο 947

Αιτιολογική έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται η παρ. 1 του άρθρου 947 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Όπως και στο άρθρο 946, που προβλέπει αυτεπάγγελτη από το δικαστήριο καταδίκη του οφειλέτη σε ποινές όταν αυτός υποχρεώνεται σε πράξη, που δεν μπορεί να γίνει από τρίτο πρόσωπο, προβλέπεται ομοίως εδώ, επί καταδίκης σε παράλειψη ή ανοχή, η αυτεπάγγελτη απειλή των ποινών. Με αυτό τον τρόπο αποφεύγεται η εκ νέου προσφυγή στο δικαστήριο με νέα αίτηση, που έχει ως αποκλειστικό αντικείμενο την απειλή τους, εάν δεν υποβλήθηκε σχετικό αίτημα με την αρχική αγωγή. Τέτοια αίτηση είναι αναγκαία μόνο αν πρόκειται για διαιτητική απόφαση, αφού τα διαιτητικά δικαστήρια στερούνται εξουσίας επιβολής ποινών. Η αυτεπάγγελτη απειλή των ποινών καθιστά και τον οφειλέτη εξ υπαρχής ενήμερο για τις συνέπειες της μη συμμόρφωσής του.

1. Όταν ο οφειλέτης έχει υποχρέωση να παραλείψει ή να ανεχθεί πράξη, το δικαστήριο καταδικάζει τον οφειλέτη να παραλείψει ή να ανεχθεί πράξη και , για την περίπτωση που παραβεί την υποχρέωση του, απειλεί αυτεπαγγέλτως για κάθε παράβαση χρηματική ποινή έως εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ υπέρ του δανειστή και προσωπική κράτηση έως ένα έτος. Αν πρόκειται για διαιτητική απόφαση, η απειλή της χρηματικής ποινής και της προσωπικής κράτησης δεν περιέχεται στην απόφαση που καταδικάζει τον οφειλέτη να παραλείψει ή να ανεχθεί πράξη , απαγγέλλεται από το μονομελές πρωτοδικείο. Το δικαστήριο αυτό είναι αρμόδιο να βεβαιώσει την παράβαση και να καταδικάσει στη χρηματική ποινή και στην προσωπική κράτηση. Στην τελευταία περίπτωση, δικάζει σύμφωνα με τη διαδικασία των περιουσιακών διαφορών των άρθρων 614 επ..	
2. Αν το ζητήσει ο δανειστής, το δικαστήριο μπορεί, εκτός από την απειλή της χρηματικής ποινής και της προσωπικής κράτησης, να επιβάλει στον οφειλέτη να δώσει και εγγύηση για την παράλειψη ή την ανοχή της πράξης.	
3. Αν ο οφειλέτης που έχει υποχρέωση να ανεχθεί πράξη προβάλει αντίσταση, ο δικαστικός επιμελητής παραμερίζει κάθε εμπόδιο και ενέργεια σύμφωνα με το άρθρο 930.	

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ
ΚΑΤΑΣΧΕΣΗ ΤΗΣ ΚΙΝΗΤΗΣ
ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΤΟΥ ΟΦΕΙΛΕΤΗ

Άρθρο 953

Αιτιολογική έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται η περ. γ) της παρ. 3 του άρθρου 953 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας σχετικά με την εξαίρεση βιβλίων από την κατάσχεση, ώστε να γίνει πιο απλή και αποτελεσματική η διαδικασία.

1. Κατάσχεση μπορεί να γίνει στα κινητά πράγματα που βρίσκονται στα χέρια του οφειλέτη, καθώς και στα χέρια μεσεγγυούχου κατά την έννοια του άρθρου 956 παράγραφος 1 ως συνέπεια προηγούμενης κατάσχεσης.	
2. Οι διατάξεις για την κατάσχεση στα χέρια του οφειλέτη εφαρμόζονται και α) όταν κινητά πράγματα του οφειλέτη βρίσκονται στα χέρια του δανειστή ή τρίτου πρόθυμου να τα αποδώσει, β) όταν κατάσχεται εμπράγματο δικαίωμα του οφειλέτη επάνω σε ξένο κινητό πράγμα, γ) όταν πρόκειται για κινητά πράγματα που είχαν μεταβιβαστεί από τον οφειλέτη σε τρίτο, εφόσον η κατάσχεση επιβάλλεται από δανειστή που πέτυχε τη διάρρηξη της μεταβίβασης ως καταδολιευτικής κατά τα άρθρα 939 επ. του Αστικού Κώδικα.	
3. Εξαιρούνται από την κατάσχεση: α) τα πράγματα που είναι απολύτως απαραίτητα για τις στοιχειώδεις ανάγκες διαβίωσης του οφειλέτη και της οικογένειάς του, β) προκειμένου για πρόσωπα που με την προσωπική τους εργασία αποκτούν όσα τους χρειάζονται για να ζήσουν, τα πράγματα που είναι απαραίτητα για την εργασία τους, γ) τα πάσης φύσεως φύσης βιβλία που δεν είναι εμπόρευμα , τα οποία ως πολιτιστικά αγαθά ο δικαστικός επιμελητής που διενεργεί την αναγκαστική εκτέλεση τα αφαιρεί και τα παραδίδει μετά από δημόσια πρόσκληση σε πολιτιστικούς οργανισμούς αντί τιμήματος που συμφωνείται από τον επί του πλειστηριασμού υπάλληλο και αυτούς. Ο δικαστικός επιμελητής μπορεί να προβεί σε κάθε κατάλληλη ενέργεια για την εξασφάλιση δημοσιότητας. Αν διαφωνήσει εκείνος υπέρ του οποίου γίνεται ή εκείνος κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση, αποφασίζει το ετρηνοδικείο το πρωτοδικείο του τόπου της εκτέλεσης, που δικάζει κατά τη διαδικασία των άρθρων 686 επ.	
4. Αν τα κατασχεμένα πράγματα είναι ασφαλισμένα η κατάσχεση ισχύει και για την αποζημίωση που οφείλεται από την ασφάλιση.	

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

Άρθρο 954
Κατασχετήρια έκθεση

Αιτιολογική έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται το άρθρο 954 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, με τις εξής ειδικότερες ρυθμίσεις: α) Η παρ. 2 τροποποιείται προκειμένου να εναρμονισθεί με τη βασική επιλογή του ελεύθερου ορισμού υπαλλήλου του πλειστηριασμού σε συνάφεια με τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις των άρθρων 112 και 116 που τροποποιούν τα άρθρα, αντίστοιχα, 959 και 998 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας*, β) Ως προς τις τροποποιήσεις της παρ. 4 σημειώνεται ότι: Ο πλειστηριασμός προσδιορίζεται σε πέντε (5) έως έξι (6) μήνες επί κινητών (παρ. 2 άρθρου 954) και σε επτά (7) έως οκτώ (8) μήνες για τα ακίνητα (παρ. 2 άρθρου 993). Οποιαδήποτε δυνάμενα να διορθωθούν σφάλματα ή ελλείψεις είναι γνωστά από την επίδοση της κατασχετήριας έκθεσης και από τη δημοσίευση του αποσπάσματος,

δηλαδή το αργότερο δέκα (10) ημέρες μετά την επίδοση της κατασχέτριας έκθεσης επί κατασχέσεως κινητών και δεκαπέντε (15) ημέρες μετά την επίδοσή της επί ακινήτων (παρ. 4 άρθρου 995), ενώ και η κατάθεση των εγγράφων στον υπάλληλο του πλειστηριασμού γίνεται εντός οκτώ (8) ημερών επί κινητών και εντός είκοσι (20) ημερών επί ακινήτων. Η διορθωτική ανακοπή της παρ. 4 του άρθρου 954 μπορεί επομένως να ασκηθεί αμέσως μετά τη διενέργεια των παραπάνω πράξεων. Γ' αυτό τον λόγο η προθεσμία προς κατάθεσή της προσδιορίζεται σε τριάντα (30) εργάσιμες ημέρες πριν από τον πλειστηριασμό και η προθεσμία προς έκδοση απόφασης σε δέκα (10) ημέρες πριν από αυτόν, προκειμένου να παρέχεται και στο δικαστήριο επαρκής χρόνος προς έκδοση της απόφασής του. Επιπλέον αποσαφηνίζεται ρητώς ο χαρακτήρας της ανακοπής της παρ. 4 του άρθρου 954 ως του μόνου ένδικου βοηθήματος, το οποίο παρέχεται για τη διόρθωση ή συμπλήρωση σφαλμάτων ή ελλείψεων αντιστοίχως, που δεν επιφέρουν ακυρότητα και είναι δυνατό να προβληθούν δια της συγκεκριμένης ανακοπής, όπως έχει κριθεί και από τη νομολογία (υπ' αρ. 1687/2005 απόφαση του Αρείου Πάγου), ώστε να αποκλείεται η προβολή τους μέσω της ανακοπής του άρθρου 933, η οποία εξ ορισμού κατατείνει στην κήρυξη μη δυνάμενων να διορθωθούν ακυροτήτων (π.χ. εκπρόθεσμη διενέργεια των προσβαλλόμενων πράξεων, τόσο ελλιπής περιγραφή κατασχόμενου ώστε να είναι δυνατό να αντικατασταθεί με άλλο εφόσον πρόκειται για κινητό ή να μην είναι δυνατό να προσδιορισθεί η ταυτότητά του εφόσον πρόκειται για ακίνητο). Με αυτό τον τρόπο οριοθετείται σαφώς το αντικείμενο των δύο προαναφερόμενων μορφών ανακοπής ώστε να μειώνονται τόσο ο δικαστικός φόρτος όσο και οι δαπάνες των διαδίκων δια της παράλληλης ή αλληλοδιαδόχης άσκησής τους.

1. Η κατάσχεση, με την επιφύλαξη του άρθρου 956 παράγραφος 1 εδάφιο γ', γίνεται με την αφαίρεση του πράγματος από το δικαστικό επιμελητή και συντάσσεται σχετική έκθεση μπροστά σε ενήλικο μάρτυρα. Το κατασχεμένο το εκτιμά ο δικαστικός επιμελητής ή ο πραγματογνώμονας που ο επιμελητής προσλαμβάνει κατά την κρίση του για αυτόν τον σκοπό.	
2. Η κατασχέτρια έκθεση πρέπει να περιέχει, εκτός από τα ουσιώδη που απαιτούνται από το άρθρο 117 και: α) ακριβή περιγραφή του κατασχεμένου πράγματος, ώστε να μη γεννιέται αμφιβολία για την ταυτότητά του, β) αναφορά της εκτίμησης του κατασχεμένου που έκανε ο δικαστικός επιμελητής ή ο πραγματογνώμονας, γ) τιμή πρώτης προσφοράς που πρέπει να είναι τουλάχιστον τα δύο τρίτα της αξίας, στην οποία εκτιμήθηκε το κατασχεμένο κινητό πράγμα, δ) αναφορά του εκτελεστού τίτλου, στον οποίο βασίζεται η εκτέλεση, της επιταγής που επιδόθηκε στον οφειλέτη και του ποσού για το οποίο γίνεται η κατάσχεση, ε) αναφορά της ημέρας του πλειστηριασμού, η οποία ορίζεται υποχρεωτικά σε πέντε (5) μήνες από την ημέρα περάτωσης της κατάσχεσης και όχι πάντως μετά την παρέλευση έξι (6) μηνών από την ημερομηνία αυτή, του τόπου του πλειστηριασμού, καθώς και του ονόματος του υπαλλήλου του πλειστηριασμού. Εάν η παραπάνω προθεσμία συμπληρώνεται τον Αύγουστο, τότε για τον υπολογισμό της λαμβάνεται υπόψη ο επόμενος μήνας. Στην έκθεση αναφέρονται επίσης οι όροι που τυχόν έθεσε, σχετικά με τον πλειστηριασμό, ο υπέρ ου η εκτέλεση με την κατά το άρθρο 927 εντολή, καθώς επίσης και η τυχόν διενέργειά του ενώπιον συμβολαιογράφου διορισμένου στην περιφέρεια του συμβολαιογραφικού συλλόγου του τόπου εκτέλεσης ή σε περίπτωση που δεν είναι δυνατόν να οριστεί, αδυναμία που βεβαιώνει στην κατασχέτρια έκθεση ο δικαστικός επιμελητής, ενώπιον πιστοποιημένου συμβολαιογράφου σε οποιονδήποτε συμβολαιογραφικό σύλλογο της χώρας ή του συμβολαιογραφικού συλλόγου της πρωτεύουσας του κράτους. Ο δικαστικός επιμελητής βεβαιώνει στην κατασχέτρια έκθεση τον λόγο της αδυναμίας ορισμού συμβολαιογράφου του τόπου εκτέλεσης ή της περιφέρειας του συμβολαιογραφικού συλλόγου του τόπου εκτέλεσης.	
3. Την κατασχέτρια έκθεση υπογράφουν ο δικαστικός επιμελητής και ο μάρτυρας και αν είναι παρόντες εκείνος υπέρ του οποίου γίνεται και εκείνος κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση την υπογράφουν και αυτοί. Αν κάποιος από αυτούς αρνηθεί να υπογράψει, η άρνησή του αναφέρεται στην έκθεση.	
4. Ύστερα από ανακοπή του επισπεύδοντος ή του καθ' ου η εκτέλεση ή οποιουδήποτε άλλου έχει έννομο συμφέρον, το αρμόδιο κατά το άρθρο 933 δικαστήριο, δικάζοντας κατά τη διαδικασία των άρθρων 686 επ., μπορεί να διατάξει τη διόρθωση της έκθεσης και του αποσπάσματος αυτής, ιδίως ως προς την περιγραφή του κατασχεθέντος, την εκτίμηση και την τιμή πρώτης προσφοράς. Η ανακοπή είναι απαράδεκτη, αν δεν κατατεθεί το αργότερο δεκαπέντε (15) εργάσιμες τριάντα (30) ημέρες εργάσιμες πριν από την ημέρα του πλειστηριασμού.	

5. Η απόφαση πρέπει να δημοσιεύεται έως τις 12:00' το μεσημέρι της όγδοης δέκατης πριν από τον πλειστηριασμό ημέρας και αναρτάται την ίδια ημέρα με επιμέλεια της γραμματείας στην ιστοσελίδα δημοσιεύσεων πλειστηριασμών του Δελτίου Δικαστικών Δημοσιεύσεων του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ). Ελαττώματα ή ελλείψεις που είναι δυνατό να διορθωθούν ή να συμπληρωθούν με την άσκηση ανακοπής της παρούσας δεν προβάλλονται παραδεκτώς με ανακοπή του άρθρου 933.	
---	--

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

Άρθρο 955

Αιτιολογική έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται η παρ. 2 του άρθρου 955 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αποσαφηνίζεται το ισχύον πλαίσιο για τη δημοσίευση του αποσπάσματος της κατασχετήριας έκθεσης και την κατάθεση των συναφών εγγράφων στον υπάλληλο του πλειστηριασμού, στο πλαίσιο της προδικασίας του πλειστηριασμού. Ειδικότερα προσαρμόζεται η διάταξη προς την επιλογή του υπαλλήλου του πλειστηριασμού, όπου θα γίνεται μεταξύ συμβολαιογράφων της πρωτοδικειακής περιφέρειας του τόπου εκτέλεσης και σε περίπτωση που δεν υπάρχει πιστοποιημένος συμβολαιογράφος ή αρνείται τότε θα επιλέγεται συμβολαιογράφος της πρωτεύουσας του κράτους. Παράλληλα, αποσαφηνίζονται οι συνέπειες της μη τήρησης των προβλεπόμενων διατυπώσεων δημοσιότητας, ώστε να αποφεύγεται η ακύρωση του πλειστηριασμού για ελάσσονες παραλείψεις ή πλημμέλειες που δεν θίγουν την ουσιαστική νομιμότητα της διαδικασίας και να ενισχύονται η σταθερότητα και η προβλεψιμότητα της αναγκαστικής εκτέλεσης. Η ρύθμιση εναρμονίζεται με την ερμηνευτική κατεύθυνση που έχει δοθεί με την υπ' αρ. 3/2007 απόφαση της Ολομέλειας του Αρείου Πάγου και αποβλέπει στην αποτροπή ακυρώσεων που θα μπορούσαν να διαταράξουν την ομαλή και αποτελεσματική λειτουργία του θεσμού του πλειστηριασμού, προστατεύοντας παράλληλα τα συναφή συμφέροντα των υπερθεματιστών και των δανειστών.

1. Αντίγραφο της κατασχετήριας έκθεσης επιδίδεται μόλις περατωθεί η κατάσχεση στον καθ' ου η εκτέλεση, αν ήταν παρών, και, αν αυτός αρνηθεί να παραλάβει το έγγραφο που του επιδίδεται, ο επιμελητής συντάσσει έκθεση για την άρνησή του. Αν είναι απών ή δεν είναι δυνατή η άμεση κατάρτιση του αντιγράφου, η επίδοση γίνεται το αργότερο την επομένη της ημέρας που περατώθηκε η κατάσχεση, εφόσον εκείνος κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση έχει την κατοικία του στην περιφέρεια του δήμου όπου έγινε η κατάσχεση, διαφορετικά μέσα σε πέντε (5) ημέρες από την περάτωση της κατάσχεσης. Μέσα στην ίδια πενθήμερη προθεσμία η έκθεση επιδίδεται στον γραμματέα [του ειρηνοδικείου] του τόπου όπου έγινε η κατάσχεση, ο οποίος οφείλει να την καταχωρίσει σε ειδικό βιβλίο με αλφαβητικό ευρετήριο εκείνων κατά των οποίων γίνεται η κατάσχεση. Η παράλειψη των διατυπώσεων αυτών επιφέρει ακυρότητα της κατάσχεσης.	
2. Ο δικαστικός επιμελητής οφείλει, μέσα σε οκτώ (8) ημέρες από την ημέρα της περάτωσης της κατάσχεσης, να καταθέσει στον υπάλληλο του πλειστηριασμού τον εκτελεστό τίτλο, την έκθεση της επίδοσης της επιταγής προς εκτέλεση, την κατασχετήρια έκθεση και τις εκθέσεις επίδοσής της στον οφειλέτη και τον γραμματέα του ειρηνοδικείου πρωτοδικείου και, στην περίπτωση του άρθρου 956 παρ. 3, και το γραμμάτιο της δημόσιας κατάθεσης, ο οποίος συντάσσει έκθεση για όλα αυτά. Απόσπασμα της κατασχετήριας έκθεσης, που περιλαμβάνει τα ονοματεπώνυμα του υπέρ ου και του καθ' ου η εκτέλεση, καθώς και τον αριθμό φορολογικού μητρώου αυτών και αν πρόκειται για νομικά πρόσωπα την επωνυμία και τον αριθμό φορολογικού τους μητρώου, περιγραφή των κατασχεθέντων κινητών, την τιμή της πρώτης προσφοράς, του ποσού για το οποίο γίνεται η κατάσχεση, τους όρους του πλειστηριασμού [και την τυχόν διενέργεια αυτού με ηλεκτρονικά μέσα, σύμφωνα με την εντολή για εκτέλεση του άρθρου 927], το όνομα και τη διεύθυνση του υπαλλήλου του πλειστηριασμού, καθώς και τον τόπο, την ημέρα και την ώρα του πλειστηριασμού, εκδίδεται από τον δικαστικό επιμελητή και δημοσιεύεται με	

επιμέλειά του μέχρι τη δέκατη ημέρα από την κατάσχεση στην ιστοσελίδα δημοσιεύσεων πλειστηριασμών του Δελτίου Δικαστικών Δημοσιεύσεων του Τομέα Ασφάλισης Νομικών του Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητα Απασχολούμενων. Στο απόσπασμα περιλαμβάνεται και η τυχόν βεβαίωση του δικαστικού επιμελητή σχετικά με τη αδυναμία ορισμού συμβολαιογράφου του τόπου εκτέλεσης ή της περιφέρειας του συμβολαιογραφικού συλλόγου του τόπου εκτέλεσης πρωτοδικειακής περιφέρειας του τόπου εκτέλεσης. Το απόσπασμα αυτό επιδίδεται μέσα στην ίδια προθεσμία στον ενεχυρούχο δανειστή, εφόσον το ενέχυρο είναι γραμμένο σε δημόσιο βιβλίο. Ο πλειστηριασμός δεν μπορεί να γίνει χωρίς να τηρηθούν οι διατυπώσεις των προηγούμενων εδαφίων, διαφορετικά είναι άκυρος. Η παράλειψη σύνταξης και δημοσίευσης του αποσπάσματος, κατάθεσης των εγγράφων στον υπάλληλο του πλειστηριασμού και επίδοσης αποσπάσματος στον παραπάνω ενεχυρούχο δανειστή επιφέρει ακυρότητα του πλειστηριασμού.	
--	--

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

Άρθρο 959

Ηλεκτρονικός πλειστηριασμός κατασχεμένων πραγμάτων

Αιτιολογική έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, που τροποποιεί τις παρ. 1 και 7 του άρθρου 959 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προβλέπεται η διαδικασία πλειστηριασμού κατασχεμένων πραγμάτων με ηλεκτρονικά μέσα να γίνεται από πιστοποιημένο για τον σκοπό αυτό συμβολαιογράφο, υπάλληλο του ηλεκτρονικού πλειστηριασμού, ενώπιον συμβολαιογράφου της πρωτοδικειακής περιφέρειας του τόπου όπου έγινε η κατάσχεση. Εάν, για οποιονδήποτε λόγο, δεν είναι δυνατό να ορισθεί συμβολαιογράφος του τόπου εκτέλεσης (κατάσχεσης), τα κατασχεμένα πράγματα πλειστηριάζονται ενώπιον συμβολαιογράφου του συμβολαιογραφικού συλλόγου της πρωτεύουσας του Κράτους*.

*Σημείωση: Στη ρύθμιση που ψηφίστηκε τελικά ο πιστοποιημένος συμβολαιογράφος δεν απαιτείται να ανήκει στον συμβολαιογραφικό σύλλογο της πρωτεύουσας του Κράτους.

1. Τα κατασχεμένα πράγματα πλειστηριάζονται με ηλεκτρονικά μέσα ενώπιον συμβολαιογράφου της εφευδικής πρωτοδικειακής περιφέρειας του τόπου όπου έγινε η κατάσχεση. Εάν, για οποιονδήποτε λόγο, δεν είναι δυνατό να ορισθεί συμβολαιογράφος του τόπου εκτέλεσης (κατάσχεσης), τα κατασχεμένα πράγματα πλειστηριάζονται ενώπιον πιστοποιημένου συμβολαιογράφου σε οποιονδήποτε συμβολαιογραφικό σύλλογο της περιφέρειας του συμβολαιογραφικού συλλόγου του τόπου εκτέλεσης ή, αν και αυτό δεν είναι δυνατό, του συμβολαιογραφικού συλλόγου της πρωτεύουσας του Κράτους. Ο πλειστηριασμός των κατασχεμένων διενεργείται χώρας. Τα κατασχεμένα πράγματα πλειστηριάζονται μέσω των ηλεκτρονικών συστημάτων πλειστηριασμού από τον πιστοποιημένο, για το σκοπό αυτόν, συμβολαιογράφο, υπάλληλο του ηλεκτρονικού πλειστηριασμού. Ο πλειστηριασμός διενεργείται ενώπιον του ίδιου συμβολαιογράφου που ορίστηκε αρχικά και στην περίπτωση πολλαπλών κατασχέσεων.	
2. Η κυριότητα, διοίκηση και διαχείριση των ηλεκτρονικών συστημάτων πλειστηριασμού ανήκει στους κατά τόπον αρμοδίους συμβολαιογραφικούς συλλόγους.	
3. Τα ηλεκτρονικά συστήματα πλειστηριασμού περιέχουν όλα τα πληροφοριακά στοιχεία τα οποία περιλαμβάνονται στο απόσπασμα της κατασχετήριας έκθεσης.	
4. Στον ηλεκτρονικό πλειστηριασμό λαμβάνουν μέρος υποψήφιοι πλειοδότες που έχουν προηγουμένως πιστοποιηθεί στα ηλεκτρονικά συστήματα πλειστηριασμών. Πλειοδοσία περισσότερων από κοινού είναι εφικτή, μόνο εάν χορηγηθεί σε οποιονδήποτε εξ αυτών ειδικό συμβολαιογραφικό πληρεξούσιο από τους λοιπούς ενδιαφερόμενους πλειοδότες και αυτός προβεί στη σχετική δήλωση συμμετοχής και υποβολής του πληρεξουσίου, πριν τον πλειστηριασμό, σύμφωνα με την παρ. 5. Στην	

περίπτωση αυτή, και εφόσον κατακυρωθεί στους περισσότερους πλειοδότες το πράγμα, αυτοί ενέχονται εις ολόκληρον για την καταβολή του πλειστηριάσματος.	
5. Κάθε υποψήφιος πλειοδότης δηλώνει τη συμμετοχή του σε συγκεκριμένο πλειστηριασμό, σύμφωνα με τους όρους αυτού, αφού έχει καταβάλει την εγγύηση της παραγράφου 1 του άρθρου 965 και έχει υποβάλει ηλεκτρονικά το πληρεξούσιο της παραγράφου 2 του άρθρου 1003, επί κοινής δε πλειοδοσίας το κατά την παράγραφο 4 του παρόντος πληρεξούσιο μέχρι ώρα 15:00, δύο (2) εργάσιμες ημέρες πριν την ορισθείσα ημέρα του πλειστηριασμού. Οι προσφορές, με ποινή ακυρότητας, δεν πρέπει να περιλαμβάνουν αίρεση ή όρο, και είναι ανέκκλητες. Το τέλος χρήσης των συστημάτων για τη διενέργεια του ηλεκτρονικού πλειστηριασμού καταβάλλεται από τον υπερθεματιστή. Η κατάθεση της εγγύησης, του τέλους χρήσης των ηλεκτρονικών συστημάτων πλειστηριασμών και του πλειστηριάσματος γίνεται αποκλειστικά σε ειδικό ακατάσχετο επαγγελματικό λογαριασμό που θα διατηρείται σε ελληνικό τραπεζικό ίδρυμα από τον υπάλληλο του πλειστηριασμού. Σε περίπτωση πλειοδοσίας περισσοτέρων, σύμφωνα με την παρ. 4, η κατάθεση της εγγύησης και του τέλους χρήσης μπορεί να γίνει από οποιονδήποτε πλειοδότη είτε αυτός ενεργεί ατομικά είτε ως εκπρόσωπος των λοιπών. Κάθε υποψήφιος πλειοδότης, επί κοινής δε πλειοδοσίας ο εκπρόσωπος των λοιπών, διορίζει με ηλεκτρονική δήλωση αντίκλητο που κατοικεί στην περιφέρεια του πρωτοδικείου του τόπου της εκτέλεσης μέχρι ώρα 15:00 δύο (2) εργάσιμες ημέρες πριν την ορισθείσα ημέρα του πλειστηριασμού, διαφορετικά αντίκλητος θεωρείται ο γραμματέας του πρωτοδικείου του τόπου της εκτέλεσης. Το τελευταίο εδάφιο εφαρμόζεται, ακόμη και όταν ο πλειστηριασμός διενεργείται ενώπιον συμβολαιογράφου διορισμένου στην περιφέρεια του συμβολαιογραφικού συλλόγου του τόπου εκτέλεσης ή του συμβολαιογραφικού συλλόγου της πρωτεύουσας του Κράτους.	
6. Ο υπάλληλος του ηλεκτρονικού πλειστηριασμού μετά το πέρας της προθεσμίας της προηγούμενης παραγράφου παρ. 5 ελέγχει τα υποβαλλόμενα αρχεία, διαπιστώνει με πράξη του, μέχρι ώρα 17:00 της προηγούμενης του ηλεκτρονικού πλειστηριασμού ημέρας, την τήρηση των διατυπώσεων που ορίζονται στις προηγούμενες παραγράφους και υποβάλλει στα ηλεκτρονικά συστήματα πλειστηριασμών (ΗΛ.ΣΥ.ΠΛΕΙΣ.) κατάλογο των υποψήφιων πλειοδοτών που δικαιούνται να λάβουν μέρος.	
7. Αν τα κατασχεμένα πράγματα βρίσκονται στην περιφέρεια περισσοτέρων [ειρηνοδικείων], ο πλειστηριασμός διενεργείται, κατ' επιλογήν του επισπεύδοντος, στην περιφέρεια οποιουδήποτε εκ των άνω [ειρηνοδικείων]. Εάν ο πλειστηριασμός μπορεί να γίνει ηλεκτρονικά σε μία μόνο από αυτές, επιλέγεται υποχρεωτικά η περιφέρεια του συγκεκριμένου [ειρηνοδικείου] και αν, για οποιονδήποτε λόγο, δεν μπορεί να διενεργηθεί σε καμία από αυτές, επιλέγεται η περιφέρεια του συμβολαιογραφικού συλλόγου της πρωτεύουσας του κράτους. Αρμόδιο για την επίλυση των διαφορών που αναφύονται από τη διενέργεια του πλειστηριασμού είναι το δικαστήριο του τόπου εκτέλεσης.	
8. Οι ηλεκτρονικοί πλειστηριασμοί διενεργούνται μόνο εργάσιμη ημέρα Τετάρτη ή Πέμπτη ή Παρασκευή, από τις 10:00' έως τις 12:00' και από τις 14:00' έως τις 16:00'. Σε υποβολή προσφοράς κατά το τελευταίο λεπτό του ηλεκτρονικού πλειστηριασμού, ήτοι από ώρα 11:59:00 έως 11:59:59 ή από ώρα 15:59:00 έως 15:59:59 δίδεται αυτόματη παράταση πέντε (5) λεπτών. Για κάθε προσφορά που υποβάλλεται κατά το τελευταίο λεπτό της παράτασης, δίδεται νέα αυτόματη παράταση πέντε (5) λεπτών, εφόσον υποβληθεί μεγαλύτερη προσφορά. Οι παρατάσεις μπορούν να συνεχισθούν για χρονικό διάστημα όχι μεγαλύτερο της μίας (1) ώρας από την ορισθείσα ώρα λήξης του ηλεκτρονικού πλειστηριασμού, οπότε ολοκληρώνεται η διαδικασία υποβολής προσφορών. Ηλεκτρονικός πλειστηριασμός δεν μπορεί να γίνει από την 1η Αυγούστου έως την 31η Αυγούστου, καθώς και την προηγούμενη και την επομένη εβδομάδα της ημέρας των εκλογών για την ανάδειξη βουλευτών, αντιπροσώπων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και Οργάνων Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Η απαγόρευση αυτή ισχύει και για τις επαναληπτικές εκλογές και μόνο για τις Περιφέρειες που διεξάγονται τέτοιες, εκτός αν πρόκειται για πλοία, αεροσκάφη και για πράγματα που μπορούν να υποστούν φθορά.	

9. Ο ηλεκτρονικός πλειστηριασμός είναι ανοικτού πλειοδοτικού τύπου κατά τον οποίο υποβάλλονται διαδοχικές προσφορές. Οι συμμετέχοντες υποβάλλουν συνεχώς προσφορά μεγαλύτερη από την εκάστοτε μέγιστη έως το χρόνο λήξης της υποβολής προσφορών. Στα ηλεκτρονικά συστήματα καταγράφονται όλες οι υποβληθείσες κατά τα ανωτέρω προσφορές.	
10. Με την υποβολή της προσφοράς, οι υποψήφιοι πλειοδότες ενημερώνονται αμέσως από τα συστήματα για το ποσό της προσφοράς τους, τον ακριβή χρόνο υποβολής της, καθώς και ότι αυτή έχει καταγραφεί. Ο υποψήφιος πλειοδότης ενημερώνεται για την εκάστοτε μέγιστη υποβληθείσα προσφορά.	
11. Όλοι οι υποψήφιοι πλειοδότες που λαμβάνουν μέρος στον ηλεκτρονικό πλειστηριασμό ενημερώνονται αμέσως από τα συστήματα για τυχόν αναστολή, ματαίωση ή διακοπή του πλειστηριασμού, καθώς και για τον λόγο αυτής.	
12. Μετά τη λήξη της διαδικασίας υποβολής των πλειοδοτικών προσφορών, ανακοινώνεται το αποτέλεσμα του πλειστηριασμού μέσω των ηλεκτρονικών συστημάτων. Όσοι έχουν λάβει μέρος στον ηλεκτρονικό πλειστηριασμό ενημερώνονται αμελλητί για το αποτέλεσμά του. Ο υπάλληλος του ηλεκτρονικού πλειστηριασμού συντάσσει την έκθεση της παρ. 2 του άρθρου 965, κατακυρώνοντας τα πράγματα στον πλειοδότη.	
13. Στον ηλεκτρονικό πλειστηριασμό κινητών, ο υπερθεματιστής έχει υποχρέωση να καταβάλει στον ειδικό τραπεζικό επαγγελματικό λογαριασμό του υπαλλήλου του πλειστηριασμού το πλειστηρίασμα και το τέλος χρήσης το αργότερο την τρίτη εργάσιμη ημέρα από τον πλειστηριασμό. Με την καταβολή του πλειστηριάσματος και του τέλους χρήσης, το κατακυρωμένο πράγμα παραδίδεται στον υπερθεματιστή. Η παράδοση του πράγματος στον υπερθεματιστή δεν μπορεί να γίνει πριν την καταβολή του πλειστηριάσματος και του τέλους χρήσης. Ο υπάλληλος του ηλεκτρονικού πλειστηριασμού οφείλει, το αργότερο την πέμπτη εργάσιμη ημέρα από τον πλειστηριασμό, να καταθέσει το πλειστηρίασμα στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων. Η κατάθεση του πλειστηριάσματος είναι ακατάσχετη, δεν εμπίπτει στην πτωχευτική περιουσία και δεν υπόκειται στις δεσμεύσεις που επιβάλλει το Δημόσιο για τη διασφάλιση των συμφερόντων του. Εντός της επόμενης εργάσιμης ημέρας από την παρέλευση της ανωτέρω προθεσμίας, ο υπάλληλος του πλειστηριασμού αποδίδει το τέλος χρήσης στον οικείο συμβολαιογραφικό σύλλογο του οποίου αυτός είναι μέλος. Εντός τριών (3) εργασίμων ημερών, μέρος του ανωτέρω ποσού, το οποίο καθορίζεται με την απόφαση της παρ. 14 του παρόντος, αποδίδεται από τον οικείο συμβολαιογραφικό σύλλογο στο ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ. Οι ειδικότεροι όροι της τήρησης των επαγγελματικών τραπεζικών λογαριασμών των υπαλλήλων των πλειστηριασμών ορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης.	
14. Με αποφάσεις του Υπουργού Δικαιοσύνης, καθορίζονται οι ειδικότεροι όροι λειτουργίας των ηλεκτρονικών συστημάτων πλειστηριασμού, οι λεπτομέρειες υποβολής των πλειοδοτικών προσφορών, η διαδικασία πιστοποίησης και εγγραφής χρηστών στα συστήματα, το ύψος και ο τρόπος καθορισμού, επιμερισμού, είσπραξης και απόδοσης του τέλους χρήσης των συστημάτων, αναπροσαρμογής του τέλους χρήσης και του μέρους αυτού που αποδίδεται στο ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ., καθώς και κάθε σχετική λεπτομέρεια.	

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

Άρθρο 966

Επανάληψη άγονου πλειστηριασμού

Αιτιολογική έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται το άρθρο 966 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας σχετικά με την έλλειψη πλειοδοτών και τη διενέργεια νέου πλειστηριασμού. Πιο συγκεκριμένα, η κατά την παρ. 1 αίτηση του επισπεύδοντα για την κατακύρωση σε εκείνον του πλειστηριαζόμενου στην τιμή της πρώτης προσφοράς, παρότι δεν αποτελεί πλειοδοσία, καθίσταται ανέκκλητη και, εφόσον την υποβάλει, δεν είναι επιτρεπτή η υπαναχώρησή του από αυτήν προς διαφύλαξη της αξιοπιστίας και του κύρους του δημόσιου πλειστηριασμού, που επιβάλλει σοβαρότητα των δηλώσεων και αιτήσεων, οι οποίες υποβάλλονται από τους ενδιαφερόμενους να αποκτήσουν το πλειστηριαζόμενο. Ο υπάλληλος του πλειστηριασμού υποχρεούται να συντάξει απευθείας έκθεση κατακύρωσης του πλειστηριαζόμενου στον επισπεύδοντα βάσει της δηλώσεώς του, εάν δεν εμφανισθούν πλειοδότες ή δεν υποβληθούν προσφορές, χωρίς να καταλείπεται περιθώριο επαναληπτικών πλειστηριασμών με επιτυγχανόμενη μείωση της τιμής πρώτης προσφοράς. Η μη συμμόρφωση του επισπεύδοντος στις υποχρεώσεις που συνεπάγεται η αίτησή του κατά το άρθρο 970, έχει ως συνέπεια τη διενέργεια αναπλειστηριασμού και την επέλευση σε βάρος του των δυσμενών συνεπειών, που προβλέπονται και σε βάρος του ασυνεπούς υπερθεματιστή κατά το τελευταίο εδάφιο της παρ. 5 και την παρ. 6 του άρθρου 965. Με προσθήκη εδαφίου στην παρ. 2Β καθορίζεται, επίσης, ο τρόπος επίσπευσης των τυχόν επαναληπτικών (νέων) πλειστηριασμών, ζήτημα που προκάλεσε διχογνωμία στη νομολογία των δικαστηρίων. Οι νέοι πλειστηριασμοί δεν είναι δυνατόν να επισπευσθούν αυτεπαγγέλτως από τον υπάλληλο του πλειστηριασμού, ενόψει της θεμελιώδους δικονομικής αρχής της ελεύθερης διαθέσεως, η οποία διέπει και τη διαδικασία της αναγκαστικής εκτελέσεως, ούτε χωρίς την τήρηση οριζόμενης διαφανούς τυπικής διαδικασίας. Ενόψει και της γενικής διατύπωσης του άρθρου 973, όπως τροποποιείται με το άρθρο 114 του προτεινόμενου σχεδίου νόμου, οι νέοι πλειστηριασμοί επισπεύδονται κατά τα οριζόμενα στο άρθρο αυτό, το οποίο εφαρμόζεται αναλόγως ενόψει των μικρότερων προθεσμιών, που τάσσονται στο παρόν άρθρο, για τον ορισμό τους.

1. Αν δεν παρουσιαστούν πλειοδότες ή δεν υποβληθούν προσφορές, το πράγμα που πλειστηριάζεται κατακυρώνεται στην τιμή της πρώτης προσφοράς σε εκείνον υπέρ του οποίου έγινε η εκτέλεση, αν το ζητήσει. Ο επισπεύδων δανειστής υποβάλλει ηλεκτρονικά σχετική αίτηση, αφού παρέλθει η προθεσμία της παρ. 6 του άρθρου 959 και πριν από την έναρξη του πλειστηριασμού, στον υπάλληλο του πλειστηριασμού, ο οποίος στη συνέχεια την αναρτά στα ηλεκτρονικά συστήματα πλειστηριασμών. **Η αίτηση του επισπεύδοντος είναι ανέκκλητη. Εάν ο επισπεύδων δεν εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του κατά τα άρθρα 970 ή 1004, χωρεί αναπλειστηριασμός με τις σε βάρος του συνέπειες, που προβλέπονται και για τον ασυνεπή υπερθεματιστή στο άρθρο 965.**

2. Αν δεν υποβληθεί η αίτηση της παρ. 1, ο πλειστηριασμός επαναλαμβάνεται με την ίδια τιμή πρώτης προσφοράς και σε ημερομηνία που ορίζεται από τον υπάλληλο του πλειστηριασμού, μέσα σε σαράντα (40) ημέρες, αναρτημένης της σχετικής δημοσιεύσεως στις αντίστοιχες ιστοσελίδες δημοσιεύσεως πλειστηριασμών του Δελτίου Δικαστικών Δημοσιεύσεων του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ) και ΗΛ.ΣΥ.ΠΛΕΙΣ (e-auction).

2Α. Αν και ο πλειστηριασμός της παρ. 2 αποβεί άγονος, διεξάγεται νέος με τιμή πρώτης προσφοράς ίση προς το ογδόντα τοις εκατό (80%) της αρχικώς ορισθείσας τιμής και σε ημερομηνία που ορίζεται από τον υπάλληλο του πλειστηριασμού, μέσα σε τριάντα (30) ημέρες, αναρτημένης της σχετικής δημοσιεύσεως στις αντίστοιχες ιστοσελίδες δημοσιεύσεως πλειστηριασμών του Δελτίου Δικαστικών Δημοσιεύσεων του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ) και ΗΛ.ΣΥ.ΠΛΕΙΣ (e-auction).

2Β. Σε περίπτωση που και ο πλειστηριασμός της παρ. 2Α αποβεί άγονος, ο υπάλληλος του πλειστηριασμού τον επαναλαμβάνει μέσα σε τριάντα (30) ημέρες, με τιμή πρώτης προσφοράς ίση προς το εξήντα πέντε τοις εκατό (65%) της αρχικώς ορισθείσας, με ανάρτηση στις αντίστοιχες ιστοσελίδες δημοσιεύσεως πλειστηριασμών του Δελτίου

Δικαστικών Δημοσιεύσεων του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ) και ΗΛ.ΣΥ.ΠΛΕΙΣ (e-auction). Οι επαναληπτικοί πλειστηριασμοί επισπεύδονται κατά το άρθρο 973, το οποίο εφαρμόζεται αναλόγως.	
3. Αν και ο νέος πλειστηριασμός έμεινε χωρίς αποτέλεσμα, το αρμόδιο δικαστήριο του άρθρου 933, που δικάζει κατά τη διαδικασία των άρθρων 686 επ., ύστερα από αίτηση οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον μπορεί να άρει την κατάσχεση ή να διατάξει να γίνει αργότερα νέος πλειστηριασμός με την ίδια κατά την παρ. 2B τιμή ή και κατώτερη τιμή πρώτης προσφοράς.	
4. Αν καταστεί ανέφικτη ή διακοπεί η διενέργεια του πλειστηριασμού, για λόγους τεχνικής αδυναμίας λειτουργίας των ηλεκτρονικών συστημάτων διενέργειας αυτού, η διαδικασία θεωρείται ότι παραμένει σε εκκρεμότητα και συνεχίζεται με εντολή του επισπεύδοντος, κατόπιν ανάρτησης αναγγελίας από τον υπάλληλο του πλειστηριασμού στο ηλεκτρονικό σύστημα δέκα (10) εργάσιμες ημέρες πριν την ημερομηνία συνέχισης. Τυχόν προσφορές πλειοδοτών που είχαν υποβληθεί πριν τη διακοπή της διαδικασίας παραμένουν ισχυρές.	

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

Άρθρο 973

Συνέχιση πλειστηριασμού και υποκατάσταση επισπεύδοντος

Αιτιολογική έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, που τροποποιεί το άρθρο 973 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, καθιερώνεται υποχρέωση του εκάστοτε επισπεύδοντος, προς επίδοση της πράξης του υπαλλήλου του πλειστηριασμού, που συντάσσεται για την επίσηυση νέου πλειστηριασμού, ο οποίος δεν πραγματοποιήθηκε, προς τον έχοντα προς τούτο έννομο συμφέρον καθ' ου η εκτέλεση. Αυτή αποσκοπεί στην εύλογη ενημέρωση του καθ' ου για τον νέο επισπευδόμενο πλειστηριασμό, η οποία δεν είναι δυνατό να θεωρηθεί ότι υποκαθίσταται πλήρως από τη σχετική γνωστοποίηση στην ιστοσελίδα δημοσιεύσεων πλειστηριασμών του Δελτίου Δικαστικών Δημοσιεύσεων του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ), ενόψει και του μεγάλου διαστήματος που ενδέχεται να μεσολαβήσει από τον μатаιωθέντα πλειστηριασμό μέχρι τη νέα δήλωση.

1. Αν για οποιονδήποτε λόγο ο πλειστηριασμός δεν έγινε κατά την ημέρα που είχε οριστεί, επισπεύδεται πάλι με δήλωση που κατατίθεται στον υπάλληλο του πλειστηριασμού και συντάσσεται σχετική πράξη. Η νέα ημέρα του πλειστηριασμού ορίζεται από τον υπάλληλο του πλειστηριασμού δυο (2) μήνες από την ημέρα της δήλωσης και όχι πάντως μετά την παρέλευση τριών (3) μηνών από την ημέρα αυτή. Ο υπάλληλος του πλειστηριασμού εντός πέντε (5) ημερών μεριμνά ώστε να αναρτηθεί η γνωστοποίηση της δήλωσης και η ημέρα του πλειστηριασμού στην ιστοσελίδα δημοσιεύσεων πλειστηριασμών του Δελτίου Δικαστικών Δημοσιεύσεων του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ). Αντίγραφο της πράξης επιδίδεται με επιμέλεια του επισπεύδοντος στον καθ' ου η εκτέλεση.	
2. Κάθε δανειστής, εφόσον έχει απαίτηση που στηρίζεται σε εκτελεστό τίτλο και κοινοποίησε σε εκείνον κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση επιταγή προς εκτέλεση, μπορεί να επισπεύσει τον πλειστηριασμό.	
3. Αν ένας δανειστής, άλλος από τον επισπεύδοντα, θέλει να επισπεύσει τον πλειστηριασμό κατά την παρ. 2, πρέπει να το δηλώσει στον υπάλληλο του πλειστηριασμού και να συνταχθεί σχετική πράξη. Αν ο δανειστής αυτός έχει και ο ίδιος επιβάλει κατάσχεση, η δήλωση συνέχισης του πλειστηριασμού επέχει θέση ανάκλησης της δικής του κατάσχεσης. Αντίγραφο της πράξης επιδίδεται μέσα σε τρεις (3) ημέρες από τη δήλωση στον αρχικώς επισπεύδοντα και στον καθ' ου η εκτέλεση. Ο πλειστηριασμός γίνεται ενώπιον του ίδιου υπαλλήλου. Ο υπάλληλος του πλειστηριασμού εντός πέντε (5) ημερών μεριμνά ώστε να αναρτηθεί η γνωστοποίηση της δήλωσης και η ημέρα του πλειστηριασμού στην ιστοσελίδα δημοσιεύσεων	

πλειστηριασμών του Δελτίου Δικαστικών Δημοσιεύσεων του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ).	
4. Κάθε δανειστής της παρ. 2 μπορεί να ζητήσει από το αρμόδιο κατά το άρθρο 933 δικαστήριο, που δικάζει κατά τη διαδικασία των άρθρων 686 επ., να του επιτρέψει να επισπεύσει αυτός την εκτέλεση, αν ο πλειστηριασμός ματαιώθηκε για δεύτερη φορά χωρίς σοβαρό λόγο, καθώς και σε κάθε άλλη περίπτωση που από τη στάση του επισπεύδοντος προκύπτει συμπαιγνία ή ολιγωρία. Η ανάθεση της επίσπευσης στον αιτούντα μπορεί να εξαρτηθεί από τη ματαίωση του τυχόν επισπευδόμενου πλειστηριασμού. Ο δανειστής, στον οποίο ανατέθηκε η επίσπευση, οφείλει να προβεί στην κατά την παρ. 3 δήλωση. Ο πλειστηριασμός επισπεύδεται κατά τις διατάξεις της παραγράφου αυτής.	
5. Αν στην περίπτωση της παρ. 3 εμφανίστηκαν ταυτόχρονα περισσότεροι δανειστές που θέλουν να επισπεύσουν την εκτέλεση ή, στην περίπτωση της παρ. 4, οι αιτούντες είναι περισσότεροι, το κατά το άρθρο 933 δικαστήριο, ύστερα από αυτοτελή ή παρεμπόμπουσα αίτηση οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον, δικάζοντας με τη διαδικασία των άρθρων 686 επ., επιλέγει τον καταλληλότερο στον οποίο και αναθέτει την επίσπευση. Ο πλειστηριασμός επισπεύδεται κατά τις διατάξεις της παρ. 3.	
6. Αντιρρήσεις για οποιονδήποτε λόγο που αφορά το κύρος της δήλωσης συνέχισης, ασκούνται με ανακοπή μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την ημέρα της κατά την παρ. 1 ανάρτησης. Η συζήτηση της ανακοπής προσδιορίζεται υποχρεωτικά μέσα σε εξήντα (60) ημέρες από την κατάθεσή της και γίνεται με τη διαδικασία των άρθρων 686 επ. Κατά της απόφασης που εκδίδεται μέσα σε έναν (1) μήνα από τη συζήτηση της ανακοπής δεν επιτρέπεται η άσκηση ενδίκων μέσων ούτε και αίτηση ανάκλησης. Πρόσθετοι λόγοι ανακοπής μπορούν να προταθούν μόνο με ιδιαίτερο δικόγραφο που κατατίθεται στη γραμματεία του δικαστηρίου προς το οποίο απευθύνεται η ανακοπή, κάτω από την οποία συντάσσεται έκθεση, και κοινοποιείται στον αντίδικο οκτώ (8) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη συζήτηση.	

Πίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

Άρθρο 988

Αιτιολογική έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται η παρ. 1 του άρθρου 988 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας σχετικά με τον αρμόδιο για τη διανομή συμβολαιογράφο σε κατάσχεση εις χείρας τρίτου, ώστε να εναρμονίζεται με τη βασική δικαιοπολιτική επιλογή σχετικά με την κατά τόπον αρμοδιότητα του συμβολαιογράφου.

1. Αν ο τρίτος δηλώσει πως η απαίτηση που κατασχέθηκε υπάρχει και είναι επαρκής για να ικανοποιηθούν εκείνος ή εκείνοι που επέβαλαν την κατάσχεση, ο τρίτος οφείλει, αφού περάσουν οκτώ (8) ημέρες αφότου η κατάσχεση κοινοποιήθηκε σε εκείνον κατά του οποίου έγινε η εκτέλεση, αν κατοικεί στην Ελλάδα, και αφού περάσουν τριάντα (30) ημέρες, αν κατοικεί στο εξωτερικό ή είναι άγνωστη η διαμονή του, να καταβάλει στον καθένα από εκείνους που επέβαλαν κατάσχεση το ποσό για το οποίο έγινε η κατάσχεση. Αν η κατασχεμένη απαίτηση δεν επαρκεί για να ικανοποιηθούν όλοι όσοι επέβαλαν κατάσχεση, ο τρίτος οφείλει να κάνει δημόσια κατάθεση και η διανομή γίνεται από συμβολαιογράφο που ορίζεται, αφού το ζητήσει οποιοσδήποτε έχει έννομο συμφέρον, από τον ~~επικρατοδίκη~~ **πρωτοδίκη** του τόπου της εκτέλεσης κατά τη διαδικασία των άρθρων 686 επ. Εάν, για οποιονδήποτε λόγο, δεν είναι δυνατό να ορισθεί συμβολαιογράφος του τόπου εκτέλεσης, αρμόδιος για τη διανομή μπορεί να οριστεί και **πιστοποιημένος συμβολαιογράφος** ~~διορισμένος στην περιφέρεια του συμβολαιογραφικού συλλόγου του τόπου εκτέλεσης συμβολαιογραφικού συλλόγου του τόπου εκτέλεσης ή, αν και αυτό δεν είναι δυνατό, συμβολαιογραφικού συλλόγου πρωτεύουσας του κράτους σε οποιονδήποτε συμβολαιογραφικό σύλλογο της χώρας.~~

Η διανομή σε εκείνους που έκαναν την κατάσχεση γίνεται σύμφωνα με τα άρθρα 974 επ. και η προθεσμία του άρθρου 974 παρ. 1 αρχίζει αφότου γνωστοποιηθεί στο συμβολαιογράφο η απόφαση του ειρηνοδίκη πρωτοδίκη που τον διορίζει.	
2. Αν ο τρίτος δηλώσει ότι έχει στα χέρια του το κατασχεμένο πράγμα, γίνεται πλειστηριασμός ενώπιον συμβολαιογράφου που ορίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 1. Ο πλειστηριασμός γίνεται κατά τα άρθρα 959 επ. με την εφαρμογή και του άρθρου 955 παράγραφος 2 εδάφιο ββ', η προθεσμία του οποίου αρχίζει αφότου η απόφαση [του ειρηνοδικείου] για το διορισμό του γνωστοποιηθεί στο συμβολαιογράφο, ο οποίος και ορίζει το δικαστικό επιμελητή ο οποίος θα ενεργήσει την εκτέλεση. Εάν, για οποιονδήποτε λόγο, δεν είναι δυνατό να ορισθεί συμβολαιογράφος του τόπου εκτέλεσης, αρμόδιος για τη διανομή μπορεί να οριστεί και συμβολαιογράφος διορισμένος στην περιφέρεια του συμβολαιογραφικού συλλόγου του τόπου εκτέλεσης ή, αν και αυτό δεν είναι δυνατό, του συμβολαιογραφικού συλλόγου της πρωτεύουσας του κράτους.	Υπάρχει παράλειψη εδώ καθώς έχει παραμείνει το ειρηνοδικείο ενώ έχουν καταργηθεί.

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

Άρθρο 995

Αιτιολογική έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται η παρ. 4 του άρθρου 995 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, προκειμένου να αποσαφηνιστούν οι κρίσιμες διατυπώσεις και προθεσμίες που αφορούν στη δημοσίευση του αποσπάσματος της κατασχετήριας έκθεσης και την ανάρτηση των σχετικών στοιχείων στο ηλεκτρονικό σύστημα, με σκοπό την ενίσχυση της ασφάλειας δικαίου, τη διαφάνεια και τη σταθερότητα της διαδικασίας του πλειστηριασμού.

1. Αντίγραφο της κατασχετήριας έκθεσης επιδίδεται μόλις περατωθεί η κατάσχεση στον καθ' ου η εκτέλεση, αν ήταν παρών, και, αν αυτός αρνηθεί να παραλάβει το έγγραφο που του επιδίδεται, ο επιμελητής συντάσσει έκθεση για την άρνησή του. Αν είναι απών ή δεν είναι δυνατή η άμεση κατάρτιση του αντιγράφου, η επίδοση γίνεται το αργότερο την επομένη της ημέρας που έγινε η κατάσχεση, εφόσον εκείνος κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση έχει την κατοικία του στην περιφέρεια του δήμου όπου έγινε η κατάσχεση, διαφορετικά μέσα σε οκτώ (8) ημέρες από την κατάσχεση. Η παράλειψη των διατυπώσεων αυτών επιφέρει ακυρότητα. Ως τιμή πρώτης προσφοράς για τον πλειστηριασμό ακινήτου ορίζεται η εμπορική του αξία, όπως αυτή προσδιορίζεται κατά τον χρόνο της κατάσχεσης κατά το π.δ. 59/2016 (Α' 95).	
2. Με ποινή ακυρότητας, αντίγραφο της κατασχετήριας έκθεσης επιδίδεται στον υποθηκοφύλακα (κτηματολόγιο) της περιφέρειας όπου βρίσκεται το κατασχεμένο μέσα σε πέντε (5) ημέρες από την κατάσχεση. Αν πρόκειται για πλοία νηολογημένα στην Ελλάδα, η επίδοση γίνεται σε εκείνον που τηρεί το νηολόγιο, όπου είναι γραμμένο το πλοίο, και αν πρόκειται για αεροσκάφη γραμμένα σε μητρώο που τηρείται στην Ελλάδα, η επίδοση γίνεται σε εκείνον που το τηρεί. Ο υποθηκοφύλακας ή όποιος τηρεί το νηολόγιο ή το μητρώο οφείλει να εγγράφει την ίδια ημέρα την κατάσχεση σε ειδικό βιβλίο κατασχέσεων που τηρείται για το σκοπό αυτό και να παραδώσει μέσα σε προθεσμία πέντε (5) ημερών, αφότου κατά τα προαναφερόμενα του έγινε η επίδοση, το σχετικό πιστοποιητικό βαρών στον αρμόδιο για την εκτέλεση δικαστικό επιμελητή, ενώ ο γραμματέας [του ειρηνοδικείου] οφείλει αυθημερόν να καταχωρίσει την κατασχετήρια έκθεση σε ειδικό βιβλίο με αλφαβητικό ευρετήριο, με βάση τα ονοματεπώνυμα των καθ' ων η κατάσχεση.	
3. Αν πρόκειται για κατάσχεση ενυπόθηκου κτήματος και η κατάσχεση έγινε κατά του τρίτου, κυρίου ή νομέα, πρέπει να επιδοθεί σ' αυτόν και στον οφειλέτη αντίγραφο της κατασχετήριας έκθεσης, αλλιώς επέρχεται ακυρότητα. Αν η κατάσχεση έγινε κατά του οφειλέτη, πρέπει να επιδοθεί στον τρίτο, κύριο ή νομέα, αντίγραφο της κατασχετήριας έκθεσης, αλλιώς επέρχεται ακυρότητα.	
4. Ο δικαστικός επιμελητής οφείλει, μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από την κατάσχεση, να καταθέσει στον υπάλληλο του πλειστηριασμού τον εκτελεστό τίτλο, την έκθεση	

επίδοσης της επιταγής της εκτέλεσης, την κατασχετήρια έκθεση και τις εκθέσεις επίδοσής της στον οφειλέτη, τον τρίτο κύριο ή νομέα και τον υποθηκοφύλακα ή όποιον τηρεί το νηολόγιο ή το μητρώο, το πιστοποιητικό βαρών, καθώς και, σε έντυπη και ψηφιακή μορφή, την έκθεση εκτίμησης του πιστοποιημένου εκτιμητή του π.δ. 59/2016. Ο υπάλληλος του πλειστηριασμού συντάσσει έκθεση για όλα αυτά. Απόσπασμα της κατασχετήριας έκθεσης, που περιλαμβάνει τα ονοματεπώνυμα του υπέρ ου και του καθ' ου η εκτέλεση, καθώς και τον αριθμό φορολογικού μητρώου αυτών και, αν πρόκειται για νομικά πρόσωπα, την επωνυμία και τον αριθμό φορολογικού τους μητρώου, συνοπτική περιγραφή του ακινήτου που κατασχέθηκε κατά το είδος, τη θέση, τα όρια και την έκτασή του, με τα συστατικά και όσα παραρτήματα συγκατάσχονται, καθώς και μνεία των υποθηκών ή προσημειώσεων που υπάρχουν επάνω στο ακίνητο, την τιμή της πρώτης προσφοράς, του ποσού για το οποίο γίνεται η κατάσχεση, τους όρους του πλειστηριασμού, που θέτει ο υπέρ ου η εκτέλεση και που γνωστοποιήθηκαν στον δικαστικό επιμελητή με την εντολή για εκτέλεση του άρθρου 927 και το όνομα και τη διεύθυνση του υπαλλήλου του πλειστηριασμού, καθώς και τον τόπο, την ημέρα και την ώρα του πλειστηριασμού, εκδίδεται από τον δικαστικό επιμελητή και δημοσιεύεται με επιμέλεια αυτού μέχρι την δέκατη πέμπτη ημέρα από την κατάσχεση στην ιστοσελίδα δημοσιεύσεων πλειστηριασμών του Δελτίου Δικαστικών Δημοσιεύσεων του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (ε-ΕΦΚΑ). Στο απόσπασμα περιλαμβάνεται και η βεβαίωση του δικαστικού επιμελητή, σχετικά με την αδυναμία ορισμού συμβολαιογράφου της πρωτοδικειακής περιφέρειας του τόπου εκτέλεσης ή της Περιφέρειας του συμβολαιογραφικού συλλόγου. Το απόσπασμα επιδίδεται μέσα στην ίδια προθεσμία στον τρίτο κύριο ή νομέα και στους ενυπόθηκους δανειστές. Ο πλειστηριασμός δεν μπορεί να γίνει χωρίς να τηρηθούν οι διατυπώσεις των προηγούμενων εδαφίων, διαφορετικά είναι άκυρος. Η παράλειψη σύνταξης και δημοσίευσης του αποσπάσματος, κατάθεσης των εγγράφων στον υπάλληλο του πλειστηριασμού και επίδοσης αποσπάσματος στον τρίτο κύριο ή νομέα και στους ενυπόθηκους δανειστές επιφέρει ακυρότητα του πλειστηριασμού. Ο δικαστικός επιμελητής παραδίδει στον υπάλληλο του πλειστηριασμού, σε ηλεκτρονική μορφή, φωτογραφίες του κατασχεθέντος ακινήτου, τις οποίες λαμβάνει κατά την επιτόπια μετάβασή του σε αυτό. Η λήψη τους από τον υπάλληλο του πλειστηριασμού αναφέρεται στην παραπάνω έκθεση. Τα πληροφοριακά στοιχεία, τα οποία περιλαμβάνονται στο απόσπασμα της κατασχετήριας έκθεσης, καθώς και η έκθεση του πιστοποιημένου εκτιμητή και οι φωτογραφίες αναρτώνται από τον υπάλληλο του πλειστηριασμού στο ηλεκτρονικό σύστημα πλειστηριασμού. Εκτός των ανωτέρω πληροφοριακών στοιχείων, ο δικαστικός επιμελητής συγκεντρώνει και όποια άλλα πληροφοριακά στοιχεία και έγγραφα ενδεικτικά της αξίας του κατασχεμένου ακινήτου, όπως οικοδομικές άδειες, τοπογραφικά διαγράμματα και κατόψεις, και τα παραδίδει στον υπάλληλο του πλειστηριασμού ο οποίος τα αναρτά στην ίδια ως άνω ιστοσελίδα το αργότερο τριάντα (30) ημέρες προ του πλειστηριασμού. Όλες οι αρμόδιες δημόσιες υπηρεσίες και οι συμβολαιογράφοι υποχρεούνται να χορηγούν στον δικαστικό επιμελητή τα έγγραφα αυτά.»	
5. Εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά, οι διατάξεις των άρθρων 972 και 973 εφαρμόζονται και εδώ.	

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

Άρθρο 997

Αιτιολογική έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται η παρ.6 του άρθρου 997 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προκειμένου ο κατασχών ή ο δικαστικός επιμελητής που επέβαλε την κατάσχεση να μπορεί με την επίδειξη αντιγράφου της κατασχετήριας έκθεσης να ζητήσει και να λάβει από τις αρμόδιες Δ.Ο.Υ. αντίγραφα των μισθωτηρίων και όχι μόνο τα προ της κατα[σχ]έσεως*

*Σημείωση: Το κείμενο αναφέρει «καταθέσεως», ωστόσο εννοείται προφανώς «κατασχέσεως».

1. Απαγορεύεται και είναι άκυρη υπέρ εκείνου που επέβαλε την κατάσχεση και υπέρ των δανειστών που αναγγέληκαν η διάθεση του κατασχεμένου από τον οφειλέτη· αν πρόκειται για ενυπόθηκο ακίνητο είναι άκυρη η διάθεσή του και από τον τρίτο, κύριο ή νομέα. Μετά την κατάσχεση του ακινήτου η εκμίσθωσή του από τον οφειλέτη ή τον τρίτο κύριο ή νομέα ή η παραχώρηση της χρήσης ή κατοχής του με βάση άλλη έννομη σχέση μπορεί να καταγγελθεί από τον υπερθεματιστή μέσα σε προθεσμία δύο (2) μηνών από τη μεταγραφή της περίληψης της κατακυρωτικής έκθεσης. Με την καταγγελία αυτή η μίσθωση ή άλλη έννομη σχέση λύεται μετά από δύο (2) μήνες και χωρεί η κατά το άρθρο 1005 παρ. 2 εκτέλεση. Δικαίωμα καταγγελίας της μίσθωσης κατά το άρθρο 615 ΑΚ δεν θίγεται και η περίληψη εκτελείται κατά του μισθωτή αφού περάσουν οι προθεσμίες του άρθρου αυτού που αρχίζουν αφότου η περίληψη επιδοθεί στο μισθωτή.	
2. Τα αποτελέσματα της παρ. 1 αρχίζουν αναδρομικά: α) για τον οφειλέτη, αφότου του επιδοθεί σύμφωνα με το άρθρο 995 αντίγραφο της κατασχετήριας έκθεσης ή συνταχθεί η έκθεση, που πιστοποιεί την άρνησή του να παραλάβει το αντίγραφο κατά το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 995, με την προϋπόθεση ότι θα ακολουθήσει η επίδοση του αντιγράφου της κατασχετήριας έκθεσης μέσα σε προθεσμία οκτώ (8) ημερών, β) για τον τρίτο, κύριο ή νομέα, αφότου του επιδοθεί σύμφωνα με το άρθρο 995 αντίγραφο της κατασχετήριας έκθεσης ή συνταχθεί η έκθεση, που πιστοποιεί την άρνησή του να παραλάβει το αντίγραφο κατά το άρθρο 995 παρ. 1 και 4, με την προϋπόθεση ότι θα ακολουθήσει η επίδοση του αντιγράφου της κατασχετήριας έκθεσης εντός προθεσμίας οκτώ (8) ημερών, γ) για τους τρίτους, μόνο αφότου η κατάσχεση εγγραφεί κατά το άρθρο 995 στο βιβλίο κατασχέσεων και εφόσον έγιναν οι, κατά τις περ. α' και β' της παραγράφου αυτής, επιδόσεις στον οφειλέτη και τον τρίτο, κύριο ή νομέα.	
3. Σε όποιον επέβαλε την κατάσχεση και στους δανειστές που αναγγέληκαν δεν αντιτάσσεται η μεταγραφή ή η εγγραφή υποθήκης που έγινε μετά την εγγραφή της κατάσχεσης στο βιβλίο κατασχέσεων σε οποιονδήποτε τίτλο και αν στηρίζεται η υποθήκη. Η τροπή της προσημείωσης σε υποθήκη, που έγινε μετά την εγγραφή της κατάσχεσης, είναι έγκυρη και για το δανειστή που επέβαλε την κατάσχεση και για τους δανειστές που έχουν αναγγελθεί.	
4. Αν συμπέσει την ίδια ημέρα εγγραφή κατάσχεσης και μεταγραφή ή εγγραφή υποθήκης στο ίδιο ακίνητο, προτιμάται αυτή που καταχωρίστηκε έστω και ελάχιστο χρόνο νωρίτερα.	
5. Μετά την εγγραφή της αναγκαστικής κατάσχεσης στο βιβλίο κατασχέσεων επιτρέπεται να επιβληθεί και άλλη αναγκαστική κατάσχεση επάνω στο ίδιο ακίνητο από άλλο δανειστή του οφειλέτη. Οι διαφορετικές διαδικασίες αναγκαστικής εκτέλεσης διενεργούνται ξεχωριστά, χωρίς να επηρεάζει η μια την άλλη. Δεν επιτρέπεται η αναζήτηση των εξόδων της εκτέλεσης που προκατέβαλε εκείνος ο δανειστής, η εκτέλεση του οποίου δεν περατώθηκε.	
6. Ο κατασχών ή ο δικαστικός επιμελητής που επέβαλε την κατάσχεση μπορεί με την επίδειξη αντιγράφου της κατασχετήριας έκθεσης να ζητήσει και να λάβει από τις αρμόδιες Δ.Ο.Υ. αντίγραφα των προ της κατασχέσεως μισθωτηρίων και από τις αρμόδιες πολεοδομίες τον φάκελο του ακινήτου.	

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

Ηλεκτρονικός πλειστηριασμός ακινήτων

Αιτιολογική έκθεση:

Με την αξιολογούμενη τροποποίηση του άρθρου 998 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, επικαιροποιείται και συμπληρώνεται το ισχύον πλαίσιο για τη διενέργεια πλειστηριασμού ακινήτων με ηλεκτρονικά μέσα. Καταρχάς, διασαφηνίζεται ότι η διαδικασία του πλειστηριασμού διενεργείται από πιστοποιημένο συμβολαιογράφο, ο οποίος ενεργεί ως υπάλληλος του ηλεκτρονικού πλειστηριασμού, σε εφαρμογή του συστήματος ηλεκτρονικών πλειστηριασμών που θεσπίστηκε με τον ν. 4512/2018. Επιπλέον, προστίθεται νέα παρ. 6, με την οποία καθιερώνεται διαδικασία πώλησης του ακινήτου κατόπιν αίτησης του οφειλέτη, με τίμημα κατώτατο ποσοστό επί της αρχικής τιμής πρώτης προσφοράς και υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις. Η ρύθμιση αυτή αποσκοπεί στην ενίσχυση της ευελιξίας της διαδικασίας, την ταχύτερη ικανοποίηση των δανειστών και την αποτροπή περιττών επιβαρύνσεων από την επανάληψη ματαιωθέντων πλειστηριασμών, διασφαλίζοντας παράλληλα τα δικαιώματα του οφειλέτη και των λοιπών εμπλεκόμενων μερών.

1. Το κατασχεμένο ακίνητο πλειστηριάζεται με ηλεκτρονικά μέσα ενώπιον του συμβολαιογράφου της εφετειακής περιφέρειας όπου βρίσκεται το ακίνητο. Εάν, για οποιονδήποτε λόγο, δεν είναι δυνατό να ορισθεί συμβολαιογράφος του τόπου εκτέλεσης (κατάσχεσης), το κατασχεμένο ακίνητο πλειστηριάζεται ενώπιον συμβολαιογράφου διορισμένου στην περιφέρεια του συμβολαιογραφικού συλλόγου του τόπου εκτέλεσης ή, αν και αυτό δεν είναι δυνατό, του συμβολαιογραφικού συλλόγου όμορης περιφέρειας, ή, αν και αυτό δεν είναι δυνατό, του συμβολαιογραφικού συλλόγου της πρωτεύουσας του κράτους μέσω των ηλεκτρονικών συστημάτων πλειστηριασμού από πιστοποιημένο, για τον σκοπό αυτόν συμβολαιογράφο, υπάλληλο του ηλεκτρονικού πλειστηριασμού. Το άρθρο 959 εφαρμόζεται και στον πλειστηριασμό ακινήτων.	
2. Ο πλειστηριασμός δεν μπορεί να γίνει από την 1η έως και τις 31 Αυγούστου, καθώς και την προηγούμενη και την επομένη εβδομάδα της ημέρας των εκλογών για την ανάδειξη βουλευτών, αντιπροσώπων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και Οργάνων Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Η απαγόρευση αυτή ισχύει και για τις επαναληπτικές εκλογές και μόνο για τις περιφέρειες που διεξάγονται τέτοιες.	
3. Η διάταξη της προηγούμενης παραγράφου παρ. 2 σχετικά με την απαγόρευση πλειστηριασμού από την 1η έως και τις 31 Αυγούστου δεν εφαρμόζεται, όταν πρόκειται για πλοία και αεροσκάφη.	
4. Αν τα κατασχεμένα πράγματα βρίσκονται στην περιφέρεια περισσότερων πρωτοδικείων, ο πλειστηριασμός διενεργείται, κατ'επιλογή του επισπεύδοντος στην περιφέρεια οποιουδήποτε εκ των άνω πρωτοδικείων. Εάν ο πλειστηριασμός μπορεί να γίνει ηλεκτρονικά σε μία μόνο από αυτές, επιλέγεται υποχρεωτικά η περιφέρεια του συγκεκριμένου πρωτοδικείου, και, αν για οποιονδήποτε λόγο, δεν μπορεί να διενεργηθεί σε καμία από αυτές, τότε επιλέγεται η περιφέρεια του συμβολαιογραφικού συλλόγου της πρωτεύουσας του κράτους. Αρμόδιο για την επίλυση των διαφορών που αναφύονται από τη διενέργεια του πλειστηριασμού είναι το δικαστήριο του τόπου εκτέλεσης.	
5. Ύστερα από αίτηση οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον, το δικαστήριο του άρθρου 933, δικάζοντας κατά τη διαδικασία των άρθρων 686 επ., μπορεί να διατάξει να γίνει ταυτόχρονα η πώληση του κατασχεμένου ακινήτου, ολόκληρου ή τμηματικά, με βάση σχεδιάγραμμα ή σχέδιο μηχανικού ή γεωμέτρη, που υποβάλλεται μαζί με την αίτηση. Στην περίπτωση αυτή η κατακύρωση τότε μόνο γίνεται τμηματικά σε όποιους πλειοδοτούν τμηματικά, όταν το σύνολο των προσφορών τους είναι μεγαλύτερο από την τιμή που προσφέρεται για να πωληθεί συνολικά.	
6. Μετά από αίτηση του οφειλέτη, το δικαστήριο του άρθρου 933, το οποίο δικάζει κατά τη διαδικασία των άρθρων 686 επ., μπορεί να επιτρέψει να πωληθεί ελεύθερα το ακίνητο στον προτεινόμενο αγοραστή με τίμημα το οποίο ορίζεται από το δικαστήριο το οποίο δεν μπορεί να είναι κατώτερο από το εβδομήντα τοις εκατό (70%) της αρχικώς ορισθείσας τιμής πρώτης προσφοράς ή την τιμή πρώτης	

προσφοράς που ορίσθηκε από το δικαστήριο σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 954. Η αίτηση του οφειλέτη κοινοποιείται στον επισπεύδοντα και στους ενυπόθηκους ή προσημειούχους δανειστές τρεις (3) ημέρες πριν από τη δικάσιμο. Η πώληση αυτή γίνεται από τον υπάλληλο του πλειστηριασμού το αργότερο δέκα (10) ημέρες πριν από τον πλειστηριασμό με ταυτόχρονη εξόφληση του τιμήματος και γνωστοποίησης της αναρτάται από τον υπάλληλο του πλειστηριασμού στην ιστοσελίδα δημοσιεύσεων πλειστηριασμών του Δελτίου Δικαστικών Δημοσιεύσεων του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ) εντός πέντε (5) ημερών από την κατάρτισή της. Το τίμημα υποκαθίσταται στη θέση του πλειστηριάσματος. Αν η πώληση δεν πραγματοποιηθεί κατά το προηγούμενο εδάφιο, ο πλειστηριασμός διεξάγεται κατά την ορισθείσα ημερομηνία.

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

Άρθρο 1001

Πλειστηριασμός περισσότερων ακινήτων

Αιτιολογική έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται το άρθρο 1001 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας σχετικά με τον πλειστηριασμό περισσότερων ακινήτων, και προβλέπεται, πλέον, η δυνατότητα διενέργειας του πλειστηριασμού ανεξαρτήτως του αν τα ακίνητα βρίσκονται στην ίδια περιφέρεια. Η ρύθμιση αυτή αποτελεί συνέπεια της κατάργησης της προϋπόθεσης διενέργειας του πλειστηριασμού από τον κατά τόπον αρμόδιο συμβολαιογράφο.

Αν με την ίδια έκθεση κατασχέθηκαν περισσότερα ακίνητα που βρίσκονται στην ίδια περιφέρεια, αυτά πλειστηριάζονται χωριστά την ίδια ημέρα. Εκείνος κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση, εφόσον το επιθυμεί, ορίζει εγγράφως προς τον υπάλληλο του πλειστηριασμού τη σειρά με την οποία θα κατακυρώνονται τα κατασχεμένα πράγματα, το αργότερο δύο (2) ημέρες πριν τη διενέργεια του πλειστηριασμού. Ο υπάλληλος του πλειστηριασμού δύναται να ορίσει ο ίδιος, σε περίπτωση μη έγγραφης ειδοποίησής του καθ' ου η εκτέλεση, τη σειρά κατακύρωσης. Από τη στιγμή που το πλειστηρίασμα καλύψει το ποσό της απαίτησης εκείνου υπέρ του οποίου έγινε η εκτέλεση και των δανειστών που αναγγέλθηκαν, καθώς και τα έξοδα της εκτέλεσης, δεν γίνεται κατακύρωση για τα λοιπά κατασχεθέντα ακίνητα και δεν συντάσσεται ως προς αυτά έκθεση πλειστηριασμού και κατακύρωσης.

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

Άρθρο 1005

Αιτιολογική έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση παρέχεται στον δικαστικό επιμελητή, στον οποίο έχει δοθεί εντολή εκτέλεσης, η δυνατότητα με την επίδειξη αντιγράφου της περίληψης της κατακυρωτικής έκθεσης και με τη σχετική εντολή προς εκτέλεση κατά το άρθρο 927 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, να ζητήσει και να λάβει από τις αρμόδιες υπηρεσίες αντίγραφα των προ της κατάσχεσης μισθωτηρίων, καθώς και τον φάκελο του ακινήτου σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 997 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

1. Από τη στιγμή που ο υπερθεματιστής καταβάλει το πλειστηρίασμα και το τέλος χρήσης, ο υπάλληλος του πλειστηριασμού του δίνει περίληψη της κατακυρωτικής έκθεσης. Με την κατακύρωση, και αφότου μεταγραφεί η περίληψη της κατακυρωτικής έκθεσης, ο υπερθεματιστής αποκτά το δικαίωμα που είχε εκείνος κατά του οποίου έγινε η εκτέλεση. Διατάξεις που προβλέπουν ότι απαίτηση από παροχή ηλεκτρικής ενέργειας, άρδευσης, ύδρευσης ή φυσικού αερίου βαρύνει τον ειδικό διάδοχο του

κυρίου κινητού ή ακινήτου, δεν εφαρμόζονται επί αναγκαστικού δημοσίου πλειστηριασμού.	
2. Η περιλήψη της κατακυρωτικής έκθεσης είναι Τίτλος εκτελεστός. Με βάση αυτή την περιλήψη μπορεί να γίνει κατά το άρθρο 943 αναγκαστική εκτέλεση υπέρ του υπερθεματιστή και των διαδόχων του και εναντίον εκείνου κατά του οποίου έγινε η εκτέλεση και των διαδόχων του, εφόσον η διαδοχή επέλθει μετά την εγγραφή της κατάσχεσης στο βιβλίο κατασχεσεων, καθώς και κατά εκείνου που νέμεται ή κατέχει το πράγμα στο όνομα εκείνου κατά του οποίου έγινε η εκτέλεση ή των διαδόχων του, αδιάφορο αν πρόκειται για σχέση εμπράγματη ή ενοχική. Οι διατάξεις του άρθρου 947 εφαρμόζονται και εδώ. Ο δικαστικός επιμελητής μπορεί, με την επίδειξη αντιγράφου της περιλήψης της κατακυρωτικής έκθεσης, με τη σχετική εντολή του άρθρου 927 προς εκείνον για την εκτέλεσή της, να ζητήσει και να λάβει από τις αρμόδιες υπηρεσίες αντίγραφα των εγγράφων της παρ. 6 του άρθρου 997.	
3. Η καταβολή του πλειστηριάσματος από τον υπερθεματιστή επιφέρει απόσβεση της υποθήκης ή προσημείωσης που υπάρχει επάνω στο ακίνητο. Ο Υπερθεματιστής μετά την καταβολή του πλειστηριάσματος έχει δικαίωμα να ζητήσει την εξάλειψη των υποθηκών, προσημειώσεων και κατασχεσεων που είναι γραμμένες στο ακίνητο. Αν ο πλειστηριασμός ακυρωθεί, αναβιώνουν αυτοδικαίως οι υποθήκες και οι προσημειώσεις που εξαλείφθηκαν. Ο υποθηκοφύλακας έχει υποχρέωση να κάνει σχετική σημείωση στα ειδικά βιβλία, όταν του προσαχθεί αντίγραφο της ακυρωτικής απόφασης.	

Τίθεται σε ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2026.

-Αστικός Κώδικας-
Κείμενο νέων διατάξεων

Άρθρο 1769

Δημοσίευση διαθήκης

Αιτιολογική έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση αντικαθίσταται το άρθρο 1769 του Αστικού Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α' 164), καθότι πλέον η δημοσίευση διαθήκης θα πραγματοποιείται πλέον από συμβολαιογράφο. Παράλληλα συστήνεται Μητρώο Διαθηκών, γεγονός που συνεπάγεται μεταφορά ύλης από τα δικαστήρια, συμβάλλοντας τόσο στην αποσυμφόρησή τους από υποθέσεις όσο και στη διευκόλυνση της ζωής των πολιτών.

1. Συμβολαιογράφος, στον οποίο υπάρχει διαθήκη, οφείλει, χωρίς υπαίτια καθυστέρηση, μόλις πληροφορηθεί τον θάνατο του διαθέτη, αν πρόκειται για δημόσια διαθήκη, να στείλει αντίγραφο της στον ειρηνοδίκη, και αν πρόκειται για μυστική ή έκτακτη, να παραδώσει αυτοπροσώπως το πρωτότυπο αυτής στον ειρηνοδίκη στην περιφέρεια του οποίου εδρεύει ο συμβολαιογράφος, να δημοσιεύσει τη διαθήκη στην ειδική ηλεκτρονική πλατφόρμα δημοσίευσης διαθηκών «Μητρώο Διαθηκών», που τηρείται από τους συμβολαιογραφικούς συλλόγους της χώρας.	
2. Όποιος κατέχει ιδιόγραφη διαθήκη οφείλει, χωρίς υπαίτια καθυστέρηση, μόλις πληροφορηθεί τον θάνατο του διαθέτη, να την εμφανίσει για δημοσίευση σε συμβολαιογράφο.	
3. Για τη δημοσίευση διαθήκης ο συμβολαιογράφος συντάσσει πρακτικό, στο οποίο καταχωρίζονται ολόκληρη η διαθήκη και η βεβαίωση για την ύπαρξη ή ανυπαρξία των εξωτερικών ελαττωμάτων της παρ. 4 του άρθρου 1721.	
4. Ο συμβολαιογράφος φυλάσσει στο αρχείο του τα πρωτότυπα των διαθηκών που δημοσίευσε.	

Τίθεται σε ισχύ από 1η Νοεμβρίου 2025¹⁵.

Άρθρο 1770

[Καταργείται δυνάμει του άρθρ. 127 στ. θ' από τη δημοσίευση του Ν. 5221/2025.]

Άρθρο 1771

[Καταργείται δυνάμει του άρθρ. 127 στ. θ' από τη δημοσίευση του Ν. 5221/2025.]

Άρθρο 1772

[Καταργείται δυνάμει του άρθρ. 127 στ. θ' από τη δημοσίευση του Ν. 5221/2025.]

¹⁵ Για τις μεταβατικές διατάξεις βλ. ανωτέρω υποσημ. 12 στις διατάξεις της εκουσίας δικαιοδοσίας.

Άρθρο 1773

Δημοσίευση από προξενική αρχή

Αιτιολογική έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση αντικαθίσταται το άρθρο 1773 του Αστικού Κώδικα περί της διαδικασίας δημοσίευσης διαθήκης από προξενική αρχή. Ειδικότερα, προξενική αρχή, στην οποία υπάρχει διαθήκη, οφείλει, μόλις πληροφορηθεί τον θάνατο του διαθέτη, να τη δημοσιεύσει σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 1769, συντάσσοντας πρακτικό όπου καταχωρίζεται ολόκληρη η διαθήκη, που υπογράφεται από τον προϊστάμενο της προξενικής αρχής και τον γραμματέα και σε κάθε άλλη περίπτωση να τη δημοσιεύσει στο προξενικό γραφείο ενώπιον δύο (2) μαρτύρων και του γραμματέα του προξενείου, αν υπάρχει. Το πρακτικό υπογράφεται από τον προϊστάμενο της προξενικής αρχής, τον γραμματέα και τους μάρτυρες. Το πρωτότυπο των διαθηκών με το τυχόν περικάλυμμα, αφού θεωρηθούν από τον προϊστάμενο της προξενικής αρχής κατά το άρθρο 1769, προσαρτώνται στο πρακτικό και φυλάσσονται στα αρχεία του προξενείου.

Προξενική αρχή, στην οποία υπάρχει διαθήκη, οφείλει, μόλις πληροφορηθεί το θάνατο του διαθέτη, ~~ανεξαρτήτως αυτήν πολυμελές προξενικό δικαστήριο, να τη δημοσιεύσει σε δημόσια συνεδρίαση του προξενικού αυτού δικαστηρίου, σύμφωνα με όσα ορίζονται στα άρθρα 1769 έως 1771, συντάσσοντας πρακτικό, στο οποίο καταχωρίζεται ολόκληρη η διαθήκη και το οποίο υπογράφεται από τον προϊστάμενο της προξενικής αρχής και τον γραμματέα και σε κάθε άλλη περίπτωση να τη δημοσιεύσει στο προξενικό γραφείο ενώπιον δύο (2) μαρτύρων και του γραμματέα του προξενείου, αν υπάρχει, καθώς και να συντάξει πρακτικό, όπου καταχωρίζεται ολόκληρη η διαθήκη.~~ Το πρακτικό υπογράφεται από τον προϊστάμενο της προξενικής αρχής, τον γραμματέα και τους μάρτυρες. Στην ιδιόγραφη, μυστική ή έκτακτη διαθήκη το Το πρωτότυπο **των διαθηκών** με το τυχόν περικάλυμμα, αφού θεωρηθούν από τον προϊστάμενο της προξενικής αρχής κατά το άρθρο 17, προσαρτώνται στο πρακτικό και φυλάσσονται στα αρχεία του προξενείου. Αντίγραφο του πρακτικού αποστέλλεται από την προξενική αρχή **προς καταχώριση στο Μητρώο Διαθηκών.** Διπλό αντίγραφο του πρακτικού αποστέλλεται από την προξενική αρχή στο υπουργείο δικαιοσύνης και αυτό στέλνει το ένα αντίγραφο στον εισαγγελέα των πρωτοδικών της τελευταίας κατοικίας ή διαμονής του διαθέτη, για να κατατεθεί στο αρχείο αυτού του πρωτοδικείου κατά το άρθρο 1772 και το άλλο αντίγραφο στο γραμματέα του πρωτοδικείου της πρωτεύουσας του Κράτους.

Τίθεται σε ισχύ από 1η Νοεμβρίου 2025.

Άρθρο 1774

[Καταργείται δυνάμει του άρθρ. 127 στ. θ' από τη δημοσίευση του Ν. 5221/2025.]

Άρθρο 1776

[Καταργείται δυνάμει του άρθρ. 127 στ. θ' από τη δημοσίευση του Ν. 5221/2025.]

Άρθρο 1778

Βιβλία δημοσιεύσεων

Αιτιολογική Έκθεση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση αντικαθίσταται το άρθρο 1778 του Αστικού Κώδικα και προβλέπεται η αρμοδιότητα των προξενικών αρχών για την τήρηση του βιβλίου των διαθηκών που δημοσιεύονται, το οποίο δύναται να τηρείται και σε ηλεκτρονική μορφή.

Οι γραμματείς των πρωτοδικών και **Οι** προξενικές αρχές τηρούν βιβλίο των διαθηκών που δημοσιεύονται και ο γραμματέας του πρωτοδικείου της πρωτεύουσας του Κράτους τηρεί βιβλίο των διαθηκών που δημοσιεύονται από το πρωτοδικείο αυτό καθώς και από τα λοιπά πρωτοδικεία και τις προξενικές αρχές **το οποίο δύναται να τηρείται και σε ηλεκτρονική μορφή.**

Τίθεται σε ισχύ από 1η Νοεμβρίου 2025.

-Παράρτημα-

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

με τίτλο:

«Νέο Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης, μεταφορά Οργανισμού Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων και λοιπές διατάξεις»

Άρθρο 109

Μεταρρύθμιση δικαστικής απόφασης σχετικής με τη γονική μέριμνα - Τροποποίηση άρθρου 1536 Αστικού Κώδικα, τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 592 και προσθήκη παρ. 2 στο άρθρο 593 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας

1. Στο άρθρο 1536 του Αστικού Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α' 164), περί μεταβολής των συνθηκών, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) ο τίτλος αντικαθίσταται, β) προστίθεται παρ. 2 και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 1536 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 1536

Ανάκληση ή μεταρρύθμιση δικαστικής απόφασης σχετικής με τη γονική μέριμνα 751. Αν από τότε που εκδόθηκε δικαστική απόφαση σχετική με τη γονική μέριμνα μεταβλήθηκαν οι συνθήκες, το δικαστήριο οφείλει, ύστερα από αίτηση ενός ή και των δύο γονέων, των πλησιέστερων συγγενών του τέκνου ή του εισαγγελέα, να προσαρμόσει την απόφασή του στις νέες συνθήκες, ανακαλώντας ή μεταρρυθμίζοντάς την, σύμφωνα με το συμφέρον του τέκνου, και ιδίως να αποδώσει στους γονείς την άσκηση της γονικής μέριμνας που τους είχε αφαιρεθεί.

2. Μεταρρύθμιση δύναται να αποφασίζεται από το δικαστήριο που εξέδωσε την απόφαση, έπειτα από αίτηση του ασκούντος το ένδικο μέσο ή του αρμόδιου εισαγγελέα, και κατά οριστικής αποφάσεως που ρυθμίζει ζητήματα επιμέλειας και επικοινωνίας τέκνου κατά της οποίας έχει ασκηθεί έφεση. Η ισχύς της ως άνω απόφασης ισχύει μέχρι την έκδοση απόφασης επί του ενδίκου μέσου και εκδίδεται αποκλειστικά σε περιπτώσεις που το επιβάλλει το συμφέρον του τέκνου.».

2. Στην περ. β) της παρ. 3 του άρθρου 592 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α' 182) προστίθενται οι λέξεις «, συμπεριλαμβανομένων και των διαφορών του άρθρου 1536 του Αστικού Κώδικα» και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Οι λοιπές οικογενειακές διαφορές αφορούν: α) τον καθορισμό, τη μείωση ή την αύξηση της συνεισφοράς του καθενός από τους συζύγους για τις ανάγκες της οικογένειας, της διατροφής που οφείλεται λόγω γάμου, διαζυγίου ή συγγένειας, των δαπανών τοκετού και της διατροφής της άγαμης μητέρας, καθώς και της διατροφής της μητέρας από την κληρονομική μερίδα που έχει επαχθεί στο τέκνο που αυτή κυοφορεί, β) την άσκηση της γονικής μέριμνας αναφορικά με το τέκνο κατά τη διάρκεια του γάμου, και σε περίπτωση διαζυγίου ή ακύρωσης του γάμου ή όταν πρόκειται για τέκνο χωρίς γάμο των γονέων του, τη διαφωνία των γονέων κατά την κοινή άσκηση από αυτούς της γονικής τους μέριμνας, καθώς και την επικοινωνία των γονέων και των λοιπών ανιόντων με το τέκνο, συμπεριλαμβανομένων και των διαφορών του άρθρου 1536 του Αστικού Κώδικα, γ) τη ρύθμιση της χρήσης της οικογενειακής στέγης και της κατανομής των κινητών μεταξύ συζύγων, δ) κάθε άλλη περιουσιακού δικαίου διαφορά, που απορρέει από τη σχέση των συζύγων, ή των γονέων και τέκνων.».

3. Στο άρθρο 593 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, περί των κοινών διατάξεων, προστίθεται παρ. 2 και το άρθρο 593 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 593

1. Οι διαφορές που αναφέρονται στο άρθρο 592 αριθμ. 1 και 2 εισάγονται μόνο με κύρια ή παρεμπύππουσα αγωγή.

2. Οι διαφορές που αναφέρονται στο άρθρο 1536 του Αστικού Κώδικα εισάγονται μόνο με χωριστό

δικόγραφο και δικάζονται κατά προτεραιότητα.».

Άρθρο 110

Προσδιορισμός δικασίμου μετά την κατάθεση αγωγής - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 215 Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας
Στο τέταρτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 215 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α' 182), περί άσκησης της αγωγής, οι λέξεις «μετά την πάροδο έξι (6) μηνών από την κατάθεση και πάντως όχι πάνω από τον έβδομο μήνα μετά από αυτήν» αντικαθίστανται από τις λέξεις «σε διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει τις διακόσιες δέκα (210) ημέρες από την κατάθεση» και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Η αγωγή ασκείται με κατάθεση δικογράφου στη γραμματεία του δικαστηρίου στο οποίο απευθύνεται και με επίδοση αντιγράφου της στον εναγόμενο. Αποκλειστικά σε περίπτωση αγωγής που απευθύνεται σε περιφερειακή έδρα πρωτοδικείου, κατά την έννοια του ν. 5108/2024 (Α' 65), η κατάθεση του δικογράφου μπορεί να γίνεται στη γραμματεία είτε της περιφερειακής έδρας είτε της παράλληλης έδρας, στην κατά τόπον αρμοδιότητα της οποίας εντάσσεται η περιφερειακή έδρα, είτε της έδρας πρωτοδικείου. Η κατάθεση του δικογράφου μπορεί να γίνεται και με ηλεκτρονικά μέσα σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 119. Με την κατάθεση της αγωγής ορίζεται δικάσιμος, η οποία προσδιορίζεται σε διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει τις διακόσιες δέκα (210) ημέρες από την κατάθεση και όταν η αγωγή πρέπει να επιδοθεί στο εξωτερικό, στην πρώτη δικάσιμο μετά την πάροδο εννέα (9) μηνών από την κατάθεση και πάντως όχι πάνω από τον δέκατο μήνα μετά από αυτήν. Κάτω από το

δικόγραφο που κατατέθηκε συντάσσεται έκθεση στην οποία αναφέρεται η ημέρα, ο μήνας και το έτος της κατάθεσης, καθώς και το ονοματεπώνυμο του καταθέτη. Η έκθεση μπορεί να συντάσσεται και με ηλεκτρονικά μέσα σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 117. Αναφορά του δικογράφου της αγωγής που κατατέθηκε γίνεται χωρίς καθυστέρηση σε ειδικό βιβλίο με αλφαβητικό ευρετήριο. Στο βιβλίο αυτό αναγράφονται με αύξοντα αριθμό και χρονολογική σειρά οι αγωγές που κατατίθενται και αναφέρονται τα ονοματεπώνυμα των διαδίκων, η χρονολογία της κατάθεσης και το αντικείμενο της διαφοράς. Στη γραμματεία κάθε δικαστηρίου τηρείται και ηλεκτρονικό αρχείο αγωγών.».

Άρθρο 111

Αναψηλάφηση λόγω μη προσήκουσας διερεύνησης απαγορευμένης κρατικής ενίσχυσης - Τροποποίηση άρθρων 538, 539, 544, 545 και 546 Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας

1. Στο άρθρο 538 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α' 182), περί της αναψηλάφησης επί αποφάσεων ουσίας και αποφάσεων σε περίπτωση έκδοσης οριστικής απόφασης του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου για παραβίαση δικαιώματος επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στον τίτλο προστίθενται οι λέξεις «και σε περίπτωση μη προσήκουσας διερεύνησης απαγορευμένης κρατικής ενίσχυσης», β) μετά τις λέξεις «του άρθρου 544» προστίθενται οι λέξεις «,καθώς και στην περίπτωση του λόγου αναψηλάφησης της περ. 12 του άρθρου 544» και το άρθρο 538 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 538

Αναψηλάφηση επί αποφάσεων ουσίας και αποφάσεων σε περίπτωση έκδοσης οριστικής απόφασης του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου για παραβίαση δικαιώματος και σε περίπτωση μη προσήκουσας διερεύνησης απαγορευμένης κρατικής ενίσχυσης

Με αναψηλάφηση, μπορούν να προσβληθούν οι αποφάσεις των μονομελών και των πολυμελών πρωτοδικείων, των εφετείων και του Αρείου Πάγου εφόσον δικάζει κατ' ουσία ή στην περίπτωση του λόγου αναψηλάφησης της περ. 11 του άρθρου 544, καθώς και στην περίπτωση του λόγου αναψηλάφησης της περ. 12 του άρθρου 544.».

2. Στο άρθρο 539 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, περί αναψηλάφησης κατά τελεσιδίκων αποφάσεων, προστίθεται παρ. 3 ως εξής:

«3. Αν ασκηθεί αναψηλάφηση κατά απόφασης που μπορεί να προσβληθεί με αναίρεση, η προθεσμία αυτής αναστέλλεται μέχρι την έκδοση απόφασης επί της αναψηλάφησης, χωρεί δε μόνο σε περίπτωση απόρριψης της τελευταίας.».

3. Στο άρθρο 544 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προστίθεται περ. 12 ως εξής: «12) Αν μετά την απόρριψη για οποιονδήποτε λόγο αγωγής ακύρωσης διαιτητικής απόφασης κατά το άρθρο 897 κινηθεί διαδικασία έρευνας πιθανής χορήγησης απαγορευμένης κρατικής ενίσχυσης υπέρ ενός από τα μέρη της σχετικής διαιτητικής διαδικασίας ή η Ευρωπαϊκή Επιτροπή γνωστοποιήσει ότι η αξίωση την οποία επιδίκασε η διαιτητική απόφαση ενδέχεται να ερείδεται επί πράξεων ή παραλείψεων που δύνανται να συνιστούν κρατική ενίσχυση και το ζήτημα της κρατικής ενίσχυσης δεν έχει αποτελέσει αντικείμενο προδικαστικού ερωτήματος προς το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης από τα δικαστήρια τα οποία επελήφθησαν στη συνέχεια.».

4. Στην παρ. 3 του άρθρου 545 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, περί της προθεσμίας αναψηλάφησης, προστίθεται περ. θ) ως εξής:

«θ) στην περίπτωση της περ. 12 του άρθρου 544, από την ημερομηνία που καθίσταται αποδεδειγμένα γνωστή σε αυτόν που δικαιούται να ασκήσει αναψηλάφηση η κίνηση διαδικασίας έρευνας ή ενημερωθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ότι η αξίωση την οποία επιδίκασε η διαιτητική απόφαση ενδέχεται να ερείδεται επί πράξεων ή παραλείψεων που δύνανται να συνιστούν κρατική ενίσχυση.».

5. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 546 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, περί της δυνατότητας αναστολής της εκτέλεσης από την άσκηση της αναψηλάφησης, μετά τις λέξεις «επίδοσης της προσβαλλόμενης απόφασης» προστίθενται οι λέξεις «, καθώς και όταν η αναψηλάφηση ασκείται για τον λόγο της περ. 12 του άρθρου 544 του παρόντος Κώδικα, οπότε δεν χωρεί εκτέλεση ούτε της οικείας διαιτητικής απόφασης μέχρι την έκδοση απόφασης επί της αναψηλάφησης» και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Η προθεσμία της αναψηλάφησης, καθώς και η άσκησή της, δεν αναστέλλει την εκτέλεση της προσβαλλόμενης απόφασης, εκτός αν πρόκειται για αποφάσεις οι οποίες εκδίδονται στις γαμικές διαφορές που αναφέρονται στο άρθρο 592 αριθμ. 1 ή στις διαφορές που αφορούν τις σχέσεις γονέων και τέκνων, οι οποίες αναφέρονται στο άρθρο 592 αριθμ. 2 ή διατάζουν την εξάλειψη υποθήκης ή προσημείωσης ή κατάσχεσης ή κηρύσσουν έγγραφο πλαστό και εφόσον σε όλες τις περιπτώσεις αυτές η προθεσμία αρχίζει από την επίδοση της προσβαλλόμενης απόφασης, καθώς και όταν η αναψηλάφηση ασκείται για τον λόγο της περ. 12 του άρθρου 544 του παρόντος Κώδικα, οπότε δεν χωρεί εκτέλεση ούτε της οικείας διαιτητικής απόφασης μέχρι την έκδοση απόφασης επί της αναψηλάφησης. Μπορεί όμως το

δικαστήριο που δικάζει την αναψηλάφηση με αίτηση κάποιου από τους διαδίκους που υποβάλλεται με τις προτάσεις να διατάξει σε περίπτωση εξάλειψης υποθήκης, προσημείωσης ή κατάσχεσης την άρση του ανασταλτικού αποτελέσματος με παροχή ανάλογης εγγύησης.».

Άρθρο 112

Ερημοδικία του αναιρεσειόντος - Αντικατάσταση παρ. 1 άρθρου 576 Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας

Η παρ. 1 του άρθρου 576 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α' 182), περί μη εμφάνισης του επισπεύδοντος τη συζήτηση, αντικαθίσταται ως εξής:
«1. Σε περίπτωση ερημοδικίας του αναιρεσειόντος, ανεξαρτήτως του ποιός επισπεύδει τη συζήτηση, η αναίρεση απορρίπτεται, εφόσον είναι παραδεκτή, ενώ σε κάθε περίπτωση ερημοδικίας του αναιρεσιβλήτου, ο Άρειος Πάγος προχωρεί στη συζήτηση παρά την απουσία του.».

Άρθρο 113

Ανακοπή κατά του πλειστηριασμού - Τροποποίηση 1 και 4 άρθρου 933 Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας
Στο άρθρο 933 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α' 182), περί προϋποθέσεων παραδεκτού της ανακοπής κατά της εκτέλεσης, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 1 προστίθενται τέταρτο και πέμπτο εδάφιο, β) στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 4 προστίθενται οι λέξεις «ή στηρίζονται σε αυτοτελές δικαίωμα που μπορεί να ασκηθεί και με κύρια αγωγή» και το άρθρο 933 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 933

Αναγκαστική εκτέλεση – Άσκηση ανακοπής στην αναγκαστική εκτέλεση - Αντιρρήσεις εκείνου κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση και κάθε δανειστή του

1. Αντιρρήσεις εκείνου κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση και κάθε δανειστή του που έχει έννομο συμφέρον και αφορούν στην εγκυρότητα του εκτελεστού τίτλου ή στη διαδικασία της αναγκαστικής εκτέλεσης ή στην απαίτηση, ασκούνται μόνο με ανακοπή, που εισάγεται στο μονομελές πρωτοδικείο. Αν ασκηθούν περισσότερες ανακοπές με χωριστά δικόγραφα, με επιμέλεια της γραμματείας προσδιορίζονται και εκδικάζονται όλες υποχρεωτικά στην ίδια δικάσιμο. Πρόσθετοι λόγοι ανακοπής μπορούν να προταθούν μόνο με ιδιαίτερο δικόγραφο που κατατίθεται στη γραμματεία του δικαστηρίου προς το οποίο απευθύνεται η ανακοπή, κάτω από το οποίο συντάσσεται έκθεση, και κοινοποιείται στον αντίδικο οκτώ (8) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη συζήτηση. Η ανακοπή κατά του πλειστηριασμού απευθύνεται, με ποινή απαραδέκτου, κατά του επισπεύδοντος δανειστή και του υπερθεματιστή. Επί κοινής πλειοδοσίας, η ανακοπή ασκείται από όλους και κατά όλων των πλειοδοτών.

2. Η συζήτηση της ανακοπής προσδιορίζεται υποχρεωτικά μέσα σε εξήντα (60) ημέρες από την κατάθεσή της και η κλήτευση του καθ' ου η ανακοπή γίνεται είκοσι (20) ημέρες πριν από τη συζήτηση.

3. Αρμόδιο κατά τόπον είναι το δικαστήριο της περιφέρειας του τόπου της εκτέλεσης, εφόσον μετά την επίδοση της επιταγής ακολούθησαν και άλλες πράξεις της εκτελεστικής διαδικασίας, αλλιώς αρμόδιο είναι το δικαστήριο του άρθρου 584.

4. Αν ο εκτελεστός τίτλος είναι δικαστική απόφαση ή διαταγή πληρωμής, οι αντιρρήσεις είναι απαράδεκτες στην έκταση που ισχύει το δεδικασμένο σύμφωνα με τα άρθρα 330 και το τρίτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 633, αντίστοιχα. Αν ο εκτελεστός τίτλος είναι διαταγή πληρωμής, είναι απαράδεκτες αντιρρήσεις που αφορούν στην εγκυρότητά της, όπως και αντιρρήσεις που αφορούν την απαίτηση, εκτός εάν είναι οψιγενείς και δεν μπορούν πλέον να προβληθούν με ανακοπή κατά της διαταγής πληρωμής ή στηρίζονται σε αυτοτελές δικαίωμα που μπορεί να ασκηθεί και με κύρια αγωγή.

5. Οι ισχυρισμοί που αφορούν στην απόσβεση της απαίτησης πρέπει να αποδεικνύονται μόνο με έγγραφα ή με δικαστική ομολογία.

6. Η απόφαση επί της ανακοπής εκδίδεται υποχρεωτικά μέσα σε προθεσμία εξήντα (60) ημερών από τη συζήτησή της.».

Άρθρο 114

Μεταβατικές διατάξεις που αφορούν τη δημοσίευση διαθηκών και την έκδοση πιστοποιητικών, καθώς και τη σταδιακή ανάθεση διαταγών πληρωμής και διαδικασιών αναγκαστικής εκτέλεσης - Τροποποίηση άρθρου 126 ν. 5221/2025

Στο άρθρο 126 του ν. 5221/2025 (Α' 133), περί μεταβατικών διατάξεων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 1, οι αριθμοί «86, 87, 88, 118, 119, 120 και 121» αντικαθίστανται από τους αριθμούς «87, 88, 89, 122, 123, 124 και 125», β) στην παρ. 2 προστίθεται δεύτερο εδάφιο, γ) στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 4 προστίθενται οι λέξεις «έφεση ή», δ) στην παρ. 5, γα) στο πρώτο εδάφιο η ημερομηνία «31η.12.2025» αντικαθίσταται από την ημερομηνία «30ή.4.2026», γβ) στο δεύτερο εδάφιο η ημερομηνία «1η.1.2026» αντικαθίσταται από την ημερομηνία «1η.5.2026», δ) προστίθεται παρ. 8 και το άρθρο 126 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 126

Μεταβατικές διατάξεις

1. Σε περίπτωση θανάτου διαθέτη μετά την 1η.11.2025, η δημοσίευση διαθήκης και η έκδοση πιστοποιητικών γίνονται σύμφωνα με τα άρθρα 87, 88, 89, 122, 123, 124 και 125 του παρόντος.

2. Σε περίπτωση θανάτου διαθέτη πριν από την 1η.11.2025, η δημοσίευση και η έκδοση πιστοποιητικών συνεχίζονται να γίνονται από τα Πρωτοδικεία. Η δημοσίευση διαθηκών, καθώς και η κήρυξη διαθήκης ως κυρίας για θανάτους πριν την 1η.11.2025, για τις οποίες έχει γίνει κατάθεση αίτησης για δημοσίευση σε πρωτοδικείο, μπορεί να γίνει σύμφωνα με τα άρθρα 87, 88, 89, 122, 123, 124 και 125, αν με ευθύνη του αιτούντος αποσυρθούν με βεβαίωση από τη γραμματεία του δικαστηρίου και κατατεθούν σε συμβολαιογράφο, άλλως η δημοσίευση και η έκδοση πιστοποιητικών συνεχίζουν να γίνονται από το πρωτοδικείο στο οποίο κατατέθηκαν.

3. Από τη 16η.9.2026, ημέρα πλήρους λειτουργίας της βάσης δεδομένων (μεταδεδομένα και έγγραφα) εντός του Ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης Δικαστικών Υποθέσεων Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης όλες οι δημοσιεύσεις και εκδόσεις πιστοποιητικών, ανεξάρτητα από τον χρόνο θανάτου, γίνονται από τους συμβολαιογράφους.
4. Οι διατάξεις για τα ένδικα μέσα και τις ειδικές διαδικασίες των άρθρων 591 έως 645 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α' 182) εφαρμόζονται για τα κατατιθέμενα από την 1η.1.2026 ένδικα μέσα και αγωγές. Ως προς τις δημοσιευόμενες έως τις 31.12.2025 αποφάσεις, που είχαν εκδοθεί κατ' αντιμωλία των διαδίκων και δεν είχαν επιδοθεί και καταστεί τελεσίδικες ή αμετάκλητες, εξακολουθεί να ισχύει η διετής καταχρηστική προθεσμία προσβολής τους με έφεση ή αναίρεση.
5. Οι διαταγές πληρωμής του άρθρου 625 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και οι διαταγές απόδοσης μισθίου του άρθρου 637 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας μέχρι την 30ή.4.2026 συνεχίζουν να εκδίδονται από τον κατά τόπον αρμόδιο δικαστή. Οι αιτήσεις που κατατίθενται από την 1η.5.2026 εκδίδονται από τους ορισθέντες δικηγόρους σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος.
6. Οι διατάξεις του Μέρους Α' εφαρμόζονται για αγωγές και κλήσεις που ασκούνται ή κατατίθενται από την 1η.1.2026.
7. Οι διατάξεις του παρόντος για την αναγκαστική εκτέλεση εφαρμόζονται για όσες επιταγές προς εκτέλεση επιδοθούν από την 1η.1.2026.
8. Το άρθρο 57 εφαρμόζεται για τις αιτήσεις αναίρεσης που έχουν κατατεθεί και προσδιοριστεί να εκδικαστούν σε δικάσιμο μετά την 16η.9.2026.».
2. Για θανάτους πριν την 1η.11.2025, αν δεν έχει κατατεθεί αίτηση δημοσίευσης διαθήκης μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος, η δημοσίευση καθώς και η κήρυξη διαθήκης ως κυρίας μπορεί να γίνει σύμφωνα με τα άρθρα 87, 88, 89, 122, 123, 124 και 125 του ν. 5221/2025.

Άρθρο 115

Διατάξεις για τη λειτουργία της πλατφόρμας των ανακοπών – Τροποποίηση άρθρων 130 και 142 ν.

5221/2025

1. Στο άρθρο 130 του ν. 5221/2025 (Α' 133), περί επαναπροσδιορισμού εκκρεμών ανακοπών κατά της εκτέλεσης, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο τίτλο προστίθενται οι λέξεις «και των διαταγών πληρωμής», β) στο πρώτο εδάφιο, προστίθενται οι λέξεις «συμπεριλαμβανομένων των ανακοπών κατά πινάκων κατάταξης του άρθρου 979, των ανακοπών του άρθρου 986, των ανακοπών κατά της διαταγής πληρωμής του άρθρου 632 και της παρ. 2 του άρθρου 633, εκτός των ανακοπών της παρ. 4 του άρθρου 954 και της παρ. 6 του άρθρου 973 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985. Α' 182),» και γ) προστίθεται παρ. 4 και το άρθρο 130 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 130

Επαναπροσδιορισμός εκκρεμών ανακοπών κατά της εκτέλεσης και των διαταγών πληρωμής

1. Ανακοπές κατά της εκτέλεσης, συμπεριλαμβανομένων των ανακοπών κατά πινάκων κατάταξης του άρθρου 979, των ανακοπών του άρθρου 986, των ανακοπών κατά της διαταγής πληρωμής του άρθρου 632 και της παρ. 2 του άρθρου 633, εκτός των ανακοπών της παρ. 4 του άρθρου 954 και της παρ. 6 του άρθρου 973 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985. Α' 182), που εκκρεμούν σε πρώτο βαθμό και των οποίων η συζήτηση έχει προσδιορισθεί μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος, εισάγονται προς συζήτηση υποχρεωτικά και αποκλειστικά σύμφωνα με τα άρθρα του παρόντος Μέρους. Ως συζήτηση νοείται τόσο η αρχικώς ορισθείσα όσο και η οριζόμενη μετά από αναβολή ή μετά από ματαίωση της συζήτησης.
2. Για την εισαγωγή προς συζήτηση των εκκρεμών ανακοπών κατά της εκτέλεσης, απαιτείται επί ποινή απαραδέκτου η υποβολή αίτησης επαναπροσδιορισμού από τον ανακόπτοντα. Η αίτηση επαναπροσδιορισμού επέχει θέση κλήσης προς συζήτηση.
3. Οι ανακόπτοντες ενημερώνονται μέσω ηλεκτρονικών μέσων για την υποχρέωση υποβολής αίτησης επαναπροσδιορισμού και τη λειτουργία της πλατφόρμας του άρθρου 131.
4. Αν επιστεύδεται πλειστηριασμός σε ημερομηνία προγενέστερη της ημερομηνίας κατά την οποία θα έκλεινε ο φάκελος της δικογραφίας σύμφωνα με τα άρθρα του παρόντος Μέρους, το παρόν Μέρος δεν εφαρμόζεται και οι εκκρεμείς ανακοπές εξακολουθούν να προσδιορίζονται και να δικάζονται σύμφωνα με τον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.».

2. Στο άρθρο 142 του ν. 5221/2025, περί τελικών διατάξεων, η ημερομηνία «1ης.1.2026» αντικαθίσταται από την ημερομηνία «16ης.9.2026» και το άρθρο 142 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 142

Τελικές διατάξεις

Με την επιφύλαξη του άρθρου 131, ανακοπές κατά της εκτέλεσης, οι οποίες έχουν προσδιορισθεί για συζήτηση σε δικασίμους μεταγενέστερες της 16ης.9.2026, λογίζονται αυτοδικαίως αποσυρθείσες.».